

Naqqiut

Siunnersummut nassuaatit 15. marts 2017 ullulerneqartut taarserpai
*(Naqqiutit immikkoortuni ukunani aaqqinnejarnikuupput 1, 2, 4, 5, 6, aamma immikkoortoq
 8-mi aammalu immikkut ittumik paassisutissat attuumassuteqartut § ukununnga § 36, 65, 70,
 72, 73, 76, 79, 81, 82, 83, 89 aamma 91. Taakku saniatigut tulluarsaanermik
 tunngassuteqartunik aaqqisoqarpoq).*

Siunnersummut nassuaatit

Nassuaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Namminersorlutik Oqartussat sullivinni avatangiisirut suliassaqarfimmik tigusinissaat
 Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsit ulloq 19. maj 2009 Folketingimi
 akuerineqarpoq aammalu ulloq 21. juni 2009 atuutilerluni.

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarpoq
 Namminersorlutik Oqartussat sullivinni avatangiisirut suliassaqarfik tigusinnaagaat,
 taamaalillutillu Namminersorlutik Oqartussat sullivinni avatangiisirut suliassaqarfimmii
 inatsisiornermik suliaqarnermillu pissaaneq tigussallugu.

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi § 3, imm. 2 malillugu, suliassaqarfiiit
 ilanngussami allattuiffik II-mi allassimasut, naalagaaffimmi oqartussaasut
 isumaqatiginniniaqatiginerisigut piffissami Namminersorlutik Oqartussanit
 aalajangersarneqartumi, Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqassapput.
 Tunngavigneqarpoq suliassaqarfiiit ilanngussami allattuiffik II-miittut qitiulluinnartumik
 pingaaruteqarmata annertuujullutillu, naalagaaffimmi oqartussaasut aamma Namminersorlutik
 Oqartussat akornanni sioqqutsisumik paasinarsisitsisoqarsimanissa immikkut
 pingaaruteqartoq naliliisoqarluni, taamaalilluni suliassaqarfiiit pineqartut tiguneqarnerat,
 pissutsit aaqqissuulluakkat atuutsillugit pisinnaassalluni.

Sullivinni avatangiisirut suliassaqarfik ilaannakortumik akisussaaffigilerlugu tiguneqassasoq,
 Kalaallit Nunaanni namminersorneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 3-mi aalajangersagaq
 malillugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat nammineerlutik
 aalajangersinnaapput, tassami sullivinni avatangiisit ilanngussami allattuiffik II nr. 27-im
 allassimammatt.

Suliassaqarfíup sullivinni avatangiisínut tunngasup ilaa, Kalaallit Nunaata imartaani aamma nunavittaanut ilaasumi imartami atortunut tungassuteqartoq tiguneqassasoq, ulloq 23. oktober 2009 Inatsisartut aalajangerput. Sullivinni avatangiisínut suliassaqarfík imartaniittooq tamatuma kingorna 1. januar 2010 akisussaaffigilerlugu tiguneqarpoq.

Taamatuttaaq ataatsimiinnermi matumani nunami sullivinni avatangiisínut suliassaqarfíup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu aalajangiiffisassatut siunnersummik Naalakkersuisut Inatsisartunut saqqummiussiniarput.

Aalajangiiffisassatut siunnersummum nangissutigalugu, sullivinni avatangiisínut suliassaqarfíup maleruagassaqartinneqarnissaa siunertaralugu, sullivinni avatangiisít pillugit Inatsisartut inatsisaannut siunnersuut manna saqqummiunneqarpoq.

Tunngaviusoq

Kalaallit Nunaata nunami sullivinni avatangiisínut suliassaqarfík akisussaaffigilerlugu tigussagaat Namminersorlutik Oqartussat aalajangersinnaanissaannut tunngavissaqalersitsinissaq siunertaralugu, nassuaammik suliaqarnissaq siunertaralugu, 2015-imi ukiaanerani Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu allanut Naalakkersuisup aamma suliffissaqartitsiniarnermut ministerip atorfílinni ataatsimiititaliaq pilersippaat.

Ataatsimiititaliaq Namminersorlutik Oqartussanit Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernernullu Naalakkersuisoqarfímmersunik ilaasortaqarpoq. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliaq Danmarkimi ministeriunerup ministereqarfíaneersunik aamma suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfímmersunik ilaasortaqarpoq. Suliap ingerlanerani Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfík aamma Aatsitassanut Ikummatisanullu Naalakkersuisoqarfík kiisalu Sulilluni ajoqusernernut aqutsisoqarfík, Nunanut allanut ministereqarfík, Aningaasaqarnermut ministereqarfíup aamma Inatsisiniq atuutsitsinermut ministereqarfík ataatsimiititaliami ilanngutsinneqarput.

Nassuaat suliakkiissutit allassimaffiannut naapertuuttumik ulloq 20. juni 2016 naammassineqarpoq aammaluu Inatsisartuni Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamut, Folketingimi Suliffissaqartitsiniarnermut ataatsimiititaliami aamma Folketingimi Kalaallit Nunaannut Ataatsimiititaliami agguaanneqareerluni.

Nassuaammi sullivinni avatangiisínut suliassaqarfík nassuiarneqarpoq, ilanngullugit maannamut inatsisit aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup sulinera suliassaalu, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup missingersuutai, ingerlatai ilaalu ilanngullugit allanneqarlutik. Nassuaat aningaasaqarnikkut aningaasartuutissanut, suliassaqarfíup akisussaaffigilerlugu

tiguneqarneranut atasunut kiisalu periafissatut ilusilianut aamma aningaasartuutissat taakkua qanoq aningaasalersorneqarsinnaanerannut siunnersuutinut nassuaatinik imaqrpoq. Nassuaammi inassutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsit, kingusinnerusukkut allanngortinneqartartoq, aallaavigalugu sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaannik suliaqartoqassasoq.

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsisip, sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaannut aallaavittut atorneqarnerani, maannamut sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip inissisimancerata attatiinnarneqarsinnaanissaq qulakkeerneqassaaq, tamatumalu akisussaaffigilerlugu tigusineq innuttaasunut suliffeqarfinnullu kalluarneqartunut oqinnerulersissavaa, taamatullu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nutaap maannamut suleriaasiusut ingerlatiinnarsinnaassallugit.

Atuuffissai

Siunnersuut Kalaallit Nunaanni nunami sullivinni avatangiisinut taamatullu imartani sullivinni avatangiisinut atuuppoq.

Silaannakkut angalaneq

Siunnersuut taamaallaat nunami sulinermut tunngatillugu silaannakkut angalanermut atuuppoq. Silaannakkut angalanermut suliassaqarfimmil sullivinni avatangiisit, Kalaallit Nunaanni namminersorneq pillugu inatsimmi allattuiffik II, nr. 16-im iqaatigineqartutut, *Silaannakkut angalanermut suliassaqarfip* ataaniippoq. Silaannakkut angalanermut suliassaqarfik suli Namminersorlutik Oqartussanit akisussaaffigilerlugu tiguneqanngilaq.

Imarsiorneq aalisarnerlu

Siunnersuut umiarsuit, ilanngullugit aalisariutit, usilersorneqarnerannut usingiarneqarnerannullu, umiarsuarmiilluni amutsivimmi sulinermut aamma sulinermut tamatumunnga sanilliunneqarsinnaasumut tunngatillugu taamaallaat imarsiornermut aalisarnermullu atuuppoq. Imarsiornerup isumannaatsuunissa Kalaallit Nunaanni namminersorneq pillugu inatsimmi, allattuiffik II, nr. 20-mi suliassaqarfittut immikkoortutut allassimavoq. Imarsiornerup isumannaatsuunissaanut suliassaqarfik suli Namminersorlutik Oqartussanit akisussaaffigilerlugu tiguneqanngilaq.

Imartani sulinermi avatangiisit pillugit immikkut

Inatsisartut inatsisaat imartani atuuppoq, ilanngullugit imartani atortuni sullivinni avatangiisinut. Inatsisartut inatsisaanni kapitali 11-im i martani atortut sullivinni avatangiisit pillugit immikkut ittunik aalajangersagaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutilit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut

ikummatissanullu inatsit) § 79, maannamut imartani atortuni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu maleruagassiivusoq, atorunnaarsinneqarpoq.

Siunnersuummi kapitali 11-imni maleruagassat immikkut ittu aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) § 79-imni maannamut maleruagassaasut assigalugit killissaliussanut aalajangersagaapput, imartani atortuni isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu aarlerinaataasut nalilorsorneqarsimanissaannut aamma suliaqarnikkut sapinngisamik annertunerpaamik annikillisinneqarsimanissaannut pisinnaatitsissummik pigisaqtup akisussaasuunera pillugu tunngaviusunik aalajangersaaviusut.

Aalajangersakkat aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) § 79-imut tunngatillugu maannamut paasinnittaatsimut suleriaatsimullu atuussimasunut, naapertuuttumik paasineqassapput. Imartani atortuni sullivinni avatangiisirut maleruagassiineq erseqqinnerusoq, taamaalilluni piiyanissamut akuersissutinut atugassaritaasuni pissaaq aammalu nunani tamalaani malitassanut, naammassineqartussanut, innersuussinernik imaqarsinnaalluni.

Inatsisartut inatsisaanni matumani maleruagassat malinnejernerannik nakkutiginnineq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup isumagissavaa, ilanngullugit sullivinni avatangiisirut, imartani atortuni isumannaallisaanerup peqqinnissallu malinnejernissaannut piumasaqaatit malinnejernerannik nakkutiginnineq. Tamatumani aatsitassanut suliassaqarfímmi imartani pisinnaatitsissummik tunniussisup aamma oqartussaasup nakkutiginnittusup akornanni aaqqissuussaanikkut imminnut attuumassuteqannginnissaq qulakkeerneqarpoq, tamannalu aatsitassanut suliassaqarfímmi aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi §§ 1-imni aamma 83-imni tunngavissaritinneqartutut, nunani tamalaani suleriaatsinut pitsaasunut akuerisaasunut naapertuuppoq. Aatsitassanut suliassaqarfímmi pisinnaatitsissummik tunniussisup aamma oqartussaasup nakkutiginnittup akornanni aaqqissuussaanikkut imminnut attuumassuteqannginnineq, tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaata atuutilernerani aamma nunamiittunut atuutilissaaq.

Qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit immikkut

Qinngornerit ioninngortitsisartut aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq, qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut Inatsisaannut nr. 33, ulloq 9. december 2015-imeersumi (qinngorernut inatsit) maleruagassiivigineqarput. Qinngorernut inatsit qinngorfigitinnernut sunulluunniit atuuppoq, taamaattoq sulisartut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi pineqartunut

ilaasut, qinngorernut inatsisip atuuuffissaasa avataanniippuit, takuuk qinngorernut inatsimmi § 1, imm. 4.

Siunnersuummi § 91-imikinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 33, ulloq 9. december 2015-imeersup (qinngorernut inatsit) allanngutissaa ilanngunneqarpoq, taamaalilluni qinngorernut inatsimmi § 1, imm. 4 atorunnaarsinneqarluni.

Taamaalilluni qinngorernut inatsimmi pisut tamarmik pineqartunut ilaapput, ilanngullugit sulinermi pissutsit tamarmik.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik Inatsisartut inatsisaata atuuuffissaasa iluanni qinngorernut inatsisip malinnejnarneranik nakkutilliisuuvoq, takuuk § 68, nr. 8.

Qinngorernut illersuinissaq aamma qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit piumasaqaatit maannamut pisartutut aatsitassanut suliassaqarfiup iluani piaanissamut akuersissutini ilaatinneqarsinnaapput, aammalu taamaattoqarpat piumasaqaatit taakkua Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit nakkutigineqassapput.

Pisortani oqartussaasut allat suleqatigissagaat Naalakkersuisut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik peqqusinnaavaat, takuuk § 80, imm. 1. Assersuutigalugu § 68, imm. 8 malillugu pisussaaffiit saniatigut qinngorernut inatsimmi piumasaqaatit nakkutiginissaannut peqqissutsimut oqartussaasunut ikiuunnissaq Naalakkersuisut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut peqqusissutigisinnaavaat. Tamatuma saniatigut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup § 68, nr. 8 malillugu nakkutilliinissamut pisussaaffebarnerata saniatigut, qinngorernut inatsimmi piumasaqaatit nakkutigineqarnissaat pillugu suleqatigiinnissamut Peqqissutsimut oqartussaasut aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik isumaqatigiissuteqarsinnaapput, takuuk § 80, imm. 2. Aammattaaq § 80-imut nassuaatit innersuussutigineqarput.

Siunnersuummi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik akutissanut atortussanullu, navianartutut imaluunniit allatigut isumannaallisaanermik imaluunniit peqqissutsimik ajornerulersitsisussatut isigineqartunut, killissarititaasunik aalajangersaanissamut § 45, imm. 4-imikinngornerit ioninngortitsisartut pineqartunut ilaangillat, tassami qinngorernut inatsimmi taakkua pineqartunut ilaammata.

Nunani tamalaani pisussaaffiit

Kalaallit Nunaata ILO-mut (nunani tamalaani sulinermut kattuffik) nunani tamalaani pisussaaffiisa naammassineqarsinnaanerat ingerlaannartussanngorlugu, siunnersuut ilusilersorneqarpoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Siunnersuutip atuutilernerani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik tiguneqassaaq aammalu Naalakkersut ataanni aqtsisoqarfialissalluni.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik siunnersuummi arlalinnik aalajangiisinjaatitaaffeqartinneqarpoq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiiup taamaalilluni sullivinni avatangiisink nakkutiginninneq isumagissavaa, ilanggullugu imartani sullivinni avatangiisink nakkutiginninneq.

Sullivini avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat ataasiakkaatigut malinnejannitsut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik pasitsaassaqaruni, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik pisariaqarpat politiinut tunniussilluni nalunaarutiginnissinnaavoq.

Nakkutilliinermut aammalu imartani isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit aalajangersakkat malinnejarnerannik nakkutiginninneq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiiup ilaatigut suliassarilissavaa. Aaqqissuussinerup kingunerisaanik aatsitassanut suliassaqarfimmi pisinnaatisissummiik tunniussisoq aamma nakkutiginninnermut immikkoortortaq avissaartinneqassapput, taamaalillunilu aatsitassanut suliassaqarfimmi nunani tamalaani suleriaatsinut pitsasunut naapertuutilissalluni, soorlu tamanna ilaatigut EU-imi sinerissap avataanut malittareqqusani oqaatigineqarsimasoq. Taamatuttaaq avissaartitsineq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi nunani tamalaani suleriaatsit pitsasut akuerisaasut malinnejarnissaat pillugu siunertaasunut naapertuuppoq, takuuk aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) §§ 1, imm. 2, in fine aamma 83.

Nnunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiiup Kalaallit Nunaannit akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu suleqatigiissitaliap nassuaasiaanut ilanggussaq A-mi Naalakkersuisut aamma danskit Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfiata akornanni suleqatigiinnissamut killissaliussat isumaqatigiissutigineqarput, taanna malillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik danskit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiannit inatsisilerinikkut isumasioqateqarsinnaalluni aammalu tekinkkut sulianut siunnersorneqarsinnaalluni il.il.

Nassuaanerit

Siunnersuutip atuutilernerani sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi suleriaaseq maannamut atuttooq ingerlaannassasoq naatsorsuutigineqarpoq, sumiiffit maannamut suleriaatsimik allanguinissamik erseqqissumik kissaateqarfigineqartut ilaanatik. Nassuaanikkut nalornisoqartillugu maleruagassat taamaalilluni suliassaqarfiiup

akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa tikillugu sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi paasinnittaatsimut suleriaatsimullu naapertuuttumik sabinngisamik nassuiardeqassapput.

Maannamut suleriaatsip ingerlatiinnarnissaa ajornanngilaq, pissutigalugu sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaat siunnersuutigineqartoq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmut maannamut atuuttumut eqqaanarmat.

Sulinermi avatangiisinut inatsimmi oqaluttuarisaanikkut tunngaviusut

Sullivinni avatangiisinut inatsisip Kalaallit Nunaanni oqaluttuarisaanera suliassaqarfimmi inatsimmit siullermit aallartippoq, Kalaallit Nunaanni sulisartut illersorneqarnissaa pillugu inatsit nr. 225, 19. maj 1971-imeersoq, ulloq 1. april 1972 atuutilersoq. Inatsimmi siusinnerusukkut danskit sulisartunik illersuinissamut inatsisaat aallaavigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni sulisartut illersorneqarnissaat pillugu inatsit nr. 225, 19. maj 1971-imeersoq 1986-imi Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmit nr. 295, 4. juni 1986-imeersumit, ulloq 1. juli 1986 atuutilersumit, taarserneqarpoq. 1986-imi inatsisip atuutilernerani Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit pilersinneqarput aammalu sullivinni avatangiisinut inatsit, siusinnerusukkut sulisartunik illersuinissaq pillugu inatsimmut sanilliullugu immikkoortuni arlalinnik annertusarneqarluni, taamatullu inatsit taamanikkut danskit sullivinni avatangiisit pillugit inatsisaannut atuuttumut assigulerluni.

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsit nr. 295, 4. juni 1986-imeersoq akuerineqarnerminiillu pingasoriarluni allanngortinneqarpoq. Allanngortitsineq siulleq inatsimmi nr. 193-imi, 26. marts 1991-imeersumi § 3-imi pivoq. Allanngortitsinerup tullia inatsimmi nr. 321-imi 18. maj 2005-imeersumi pivoq. Allanngortitsinerit pingajuat inatsimmi nr. 1382-imi 23. december 2012-imeersumi pivoq.

Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip ilaa, Kalaallit Nunaata imartaani aamma nunavittaata ilaani imartani atortunut tunngassuteqartoq, akisussaaffigilerlugu tiguneqassasoq, ulloq 23. oktober 2009 Inatsisartut aalajangerput. Imartani sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik tamatuma kingorna 1. januar 2010 akisussaaffigilerlugu tiguneqarpoq. Imartani sullivinni avatangiisit tamatumalu kingorna aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummattissanullu inatsit) § 79-imi maleruagassaqartinneqalerpoq.

Siusinnerusukkut danskit sullivinni avatangiisinut inatsisaanni inatsisitigut maleruagassaqartinneqartumik, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip maleruagassiivigineqarneranut nalunaarutit 20-it, AT-mut ilitsersuutit 12-it aamma

teknikkikkut peqqussutit 2-it aalajangersarneqarput. Taakkua nalunaarutinik, ilitsersuutinik peqqussutinillu nutaanik taarserneqarnissamik tungaanut atuutsiinnarneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

2. Siunnersummi immikkoortut pingaernerit

Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi sullivinni avatangiisinik isumannaatsunik peqqinnartunillu, sukkulluunniit inuiaqatigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartornermut naapertuuttumik, pilersitsinissaq sammineqarpoq. Suliassaqarfiiat ataanniippoq aamma suliffeqarnermi kattuffinnit ilitsorsorneqarlutik aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit nakkutigineqarlutik suliffeqarfiiit namminneerlutik isumannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqtinik iluarsiisinjaanissaannut tunngavissaqartitsinissaq.

Siunertaavoq pitsaliuinermik suliniuteqarerni aamma maleruagassiinermi timikkut eqqarsartaatsikkullu peqqissutsip isumannaarnissaa. Ilaatigut sulilluni ajutuunnginnissaq inuussutissarsiornermilu nappaateqalinnginnissaq eqqarsaatigalugit illersuinissaq ileqqusumik paasineqassasut tassani pineqarpoq, ilaatigut tassanngaannartumik pisut kingunerisaannik sunniinikkut, ilaatigut piffissami qaninnerusumi ungasinnerusumiluunniit sunniinikkut, timikkut eqqarsartaatsikkullu peqqissutsikkut ajoqusernermik malitseqartumik, ilanngullugit eqqarsartaatsimut tunngassutillet nappaatit kiisalu sunniinissanut allanut peqqissutsimik ajornerulersitsisinjaasunut illersuineq.

Sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaat siunnersuutigineqartoq inatsisaavoq immersugassat aamma piginnaatitsisoq, tassani aalajangersakkat assersuutigalugu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu najoqqtassatigut piumasaqaatinut tunngatillugu, pilersuisut, sanatitsisut, suliaqarnerup ingerlanneqarnera, sulliviup aaqqissugaanera, teknikkikkut atortorissaarutit, akuutissat atortussallu aamma navianartunik suliaqarnermi ukiussarititaasut minnerpaaffissaat pillugit isumannaatsuutitsinissamut aalajangersakkat ataatsimut isigalugu allassimallutik.

Inatsisartut inatsisaanni isumannaallisaanermik suliaqarnerup aaqqissuuussaanera, sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq, sullivimmi nalilersuineq, sulisitsisup pisussaaffii, inuusuttut sulinerat, ullormut sapaatillu akunneranut piffissaq qasuersaarfiusussaq pillugu maleruagassat minnerpaaffissaat aamma nakorsamut misissortittarnerit pillugit killissaliussanut aalajangersakkat aalajangersarneqarput. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfieuq suliassai piginnaatitaanerilu pillugit aamma Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik, aallartitanik Naalakkersuisunit kiisalu sulisartut sulisitsisullu kattuffiinit toqcarneqartunik ilaasortaqartoq, pillugu maleruagassat aalajangersarneqarput.

Isumannaatsuutitsinissaq pillugu aalajangersakkat atituut taakkua nalunaarutini, inatsimmi piumasaqaatinut erseqqinnerusumik nassuiaaviusuni, piviusunngortinneqarput. Nalunaarutit 20-it inatsimmi aalajangersakkanut qitiutinneqartunut tunngasut, AT-mut ilitsersuutit 10-it kiisalu Sullivimmi nalilersuinermut misissugassanut allattuiffiit (APV-mik misissugassanut allattuiffiit) 14-it aalajangersagaapput.

Imartani atortunut isumannaallissaaneq peqqinnissarlu pillugu maannamut maleruagassiineq ingerlateqqinneqarsimatillugu, imartani atortuni sullivinni avatangiisit pillugit immikkut ittunik maleruagassaqarpoq.

Naammagittaalliorsinnaaneq pillugu maleruagassaqarpoq, taanna malillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiineri Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfimmum naammagittaalliuutigineqarsinnaallutik.

Inatsisartut inatsisaat pinerluttulerinermut inatsisitigut pineqaatissiisarneq pillugu maleruagassanik sukumiisunik imaqrpoq, ilanngullugit akileeqqusissutit pillugit maleruagassat immikkut ittut. Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi nunani tamalaani maleruagassat atuuttut malinneqartussaapput, ilanngullugit ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissutit atuuttut.

2.1 Siunnersuummi kapitalini ataasiakkaani immikkoortut pingarnerit

Kapitali 1

Siunnersuummi *kapitali 1*-imi inatsisip siunertaa suliassaqarfillu allassimapput.

Kapitalimi maleruagassani allassimavoq, sulitilluni ajutoornissamut aamma peqqinnissamut ajoqusiisumik sunnertinnissamut ingerlaannaq illersuutissarsiniartoqartassasoq. Taamaalilluni siunnersuummi isumannaatsumik peqqinnartumillu sullivinni avatangiiseqarnissamut sinaakkutissiisoqarpoq.

Inuiaqatigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartortoqartuaannarmat, sullivinni avatangiisit sukkulluunniit ineriartornermut tassunga naapertuuttuussasut, inatsimmi siunertanut aalajangersakkani ilaatinneqarpoq.

Kisianni suliffeqarfifit namminneerlutik siunnerfissalersorpata aammalu tamanna anguniarlugu suliniuteqarpata aatsaat, isumannaatsumik peqqinnartumillu sullivinni avatangiiseqalertoqarsinnaavoq ineriartorteqqinneqarsinnaallunilu. Taamaattumik suliffeqarfifit namminneerlutik, suliffeqarnermi kattuffinnit aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit iltsersorneqarlutik aammalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit

nakkutigineqarlutik, isumannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqutit iluarsisinnaasariaqaraat, inatsisip siunertaanut ilaatillugu allassimavoq.

Kapitali silaannakkut angalanermut, imarsiornermut aalisarnermullu tunngasuni inatsimmi killissaliussat eseqqissarneqarnerannik imaqarpoq.

Kapitali 2

Siunnersummi *Kapitali 2* Suliffeqarfiiit isumannaallisaanermut peqqinnissamullu suliaqarnerannut tunngassuteqarpoq. Inatsisit siunertaanut § 1-imut alassimasumut naapertuuttumik suliffeqarfiiit isumannaallisaanermut peqqinnissamullu namminneerlutik suliniuteqarnerat, sullivinni avatangiisinkitsut pitsaanerusunik pilersitsiniarluni ilungersuuteqarnermi qitiusunut ilaavoq. Tamatuma kingorna suliffeqarfiiit tamarmik inatsimmi suliassaqarfiiit nalinginnaasut iluanni arlaatigut isumannaallisaanermik suliaqassapput.

Kapitali 3

Sullivinni avatangiisinut suliffeqarfiiit namminneerlutik suliniuteqartussaanerat qitiusumik inissinneqartoq eqqarsaatigalugu, *kapitali 3* malillugu pisussaaffinnut sulisitsisup, sulianut aqtsisup sulisullu pisussaaffigisaannut maleruagassaqarnissaq pissusissamisoorpoq.

Tassunga ilaatigut suliffeqarfimmi aqtsisup, pilersuisuusut, sanatitsisup aamma pilersaarusiortup pisussaaffii pillugit maleruagassat atatinneqarput. Pilersuisuusunut aamma sanatitsisunut allanullu maleruagassat, sapinngisamik siusinnerpaamik sullivinni avatangiisinut tunngasut pitsaanngitsut pitsaaliorneqarsinnaanissaat pillugu kissaateqarnermut, takussutissaapput.

Kapitali 4-7

Pitsaaliuinissap eqqarsaatigineqarnissaa aamma *kapitali 4-7-ip*, sullivinni avatangiisit pillugit najoqqutassatigut aalajangersakkanik imaqartup, ilusilersorneqarneranut tunngavigineqarpoq. Sullivinni avatangiisitigut eqqarsaatigisassat piffissamit suliaqarnerup pilersaarusiorneqarneranit aaqqissuunneqarneranillu, aammalu teknikkikkut atortorissaarutit aaqqissuunneqarneranni isiginiarneqaleriissapput. Suliniutit pilersaarutillu, taakkua aallartinneqarnissaat sioqqullugu Sullivinnik Nakkutiliisoqarfimmut oqaaseqarfingeqartussanngorlugit imaluunniit akuersissuteqarfingeqartussanngorlugit saqqummiunneqartassasut pillugu maleruagassiisoqarsinnaassaaq kiisalu akuutissat atortussallu sioqqutsumik akuersissuteqarfingeqartarnerat nalunaarutigineqartarnerallu pillugu maleruagassiisoqarsinnaassalluni. Kapitalini taamaalilluni sulinerup

ingerlanneqarnera, sulliviup aaqqissuunneqarnera, teknikkikkut atortorissaarutit aamma akutissat atortussallu pillugit aalajangersakkat nalinginnaasut aalajangersarneqarput.

Kapitali 8

Sulisut ullaat unnuallu ataasiakkaat tamaasa minnerpaamik nalunaaquttag akunnerini 11-ini ataqtigissuni qasuersaarfeqartinneqartassasut pillugu, piffissaq qasuersaarfissaq aamma ulloq unnuarlut sulinngiffeqarneq pillugit *kapitali 8*-mi maleruagassat pingarnerit aalajangersarneqarput. Tamatuma saniatigut sulisut sapaatip akunneranut ulloq unnuarlut ataaseq sulinngiffeqartassasut aalajangersarneqarpoq. Ulloq unnuarlut sulinngiffeqarneq sapinngisamik sapaatiniitinneqassaaq. Ulloq unnuarlut sulinngiffeqarneq aamma ullormut qasuersaarfissamut atatillugu inissinneqartassaaq (tassa imaappoq nalinginnaasumik nalunaaquttag akunnerini minnerpaamik 35-ni sivisussuseqassalluni).

Kapitali 9

Meeqqat inuuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit pillugit *kapitali 9*-mi inuussutissarsiorluni sulinissamut 15-inik ukiulinnut ukiukinnerpaaffissaq aalajangersarneqarpoq. Taamaattoq meeqqat 15-it inorlugit ukiullit oqinnerusumik inuussutissarsiutigalugu sulisinnaasut pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 10

Kapitali 10 Naalakkersuisunut nakorsamit misissortittarneq ilaalu ilanngullugit pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatitsissuteqarnermik imaappoq.

Kapitali 11

Kapitali 11 imartani atortunut sullivinni avatangiisit pillugit maleruagassanik immikkut ittunik, aatsitassarsiorluni ingerlatanut atorneqartussanik, imaappoq. Imartani atortunut sullivinni avatangiisint maleruagassat, nunami sullivinni avatangiisint maleruagassatuulli, isumannaallisaanerup peqqinnissallu eqqarsaatigineqarnissaanik aallaaveqarput. Imartani maleruagassat sukumiinnginnerunerat, tamatumunngalu taarsiullugu imartani nunani tamalaani malitassanut innersuussisoqarnera, nunami sullivinni maleruagassanit allaanerussutaavoq. Tamanna maannamut imartani atortunut sullivinni avatangiisint maleruagassiinermut naapertuuppoq aammalu sullivinni avatangiisit pillugit sukumiisumik maleruagassanik aalajangersaanermi annertuumik eqaassuseqartitsillutik.

Kapitali 12

Sullivinni avatangiisint siunnersuisooqatigiit maannamut sulinertik ingerlatiinnarsinnaagaat *kapitali 12*-imi maleruagassani qulakkeerneqarpoq, tamatumanilu suliffeqarnermi illuatungerit isumannaatsumik peqqinnartumillu sullivinni avatangiiseqarnissamut suliniuteqarnermi sunniuteqaqataanissaat siunertaavoq. Tamatumunnga naapertuutumik

maleruagassanut siunnersuutit, Naalakkersuisut siunnersuisooqatigiinnut saqqummiussaat aammalu Inatsisartut inatsisaanni piginnaatitsissuteqarneq naapertorlugu aalajangersarmeqrtut, pillugit siunnersuisooqatigiit oqaaseqaateqartassapput.

Kapitali 13

Suliassat *kapitali 13*-imi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut inissinneqartut assigiinngitsunik imaqarput aammalu ilaatigut sulisartunik illersuinissap pitsaliuinermut tunngasortaa pingaartinneqarluni. Nakkutilliisut ilitsersuinissaq aamma sullivinni avatangiisini ajornartorsiutit amerlasoorpassuit nakkutiginissaat suliassaraat.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sulisui, sullivinni avatangiisinut maleruagassat malinneqarnerat misissorniarlugu tamanna pisariaqarsimappat, eqqartuussivimmit aalajangiinertaqangitsumik sukumiisumik kinaassutsimut upternarsaammik takutitsillutik pisortat aamma namminersortut sulliviinut isersinnaapput. Pisariaqarpal Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nakkutiginnineq ingerlassinnaanissaanut politiit ikuussinnaapput. Taamaattoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup suliaqarnermik inuussutissarsiornermut tunnganngitsumik nakkutiginninnerani, taassuma nammineq angerlarsimaffiani, sunngiffimmi inigisaani, biiliini, sunngiffimmi angallataani imaluunniit pigisani allani inoquitiiginnit pigineqartuni inummit ataatsimit suliarineqartumi, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sulisuisa isersinnaanerat atuutissanngilaq.

Kapitali 14

Kapitali 14 naammagittaallior sinnaanermut tunngasoq naammagittaallior tarneq pillugu maleruagassanik imaqarpoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinerisa naammagittaalliuutigineqarnerat Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaallior tarfimmut suliakkiunneqarsinnaavoq.

Naammagittaalliuut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nassiunneqassaaq, tassanilu aalajangiineq aalajangiusimaannarneqarpal, naammagittaalliuut Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaallior tarfimmut ingerlateqqissavaa. Naammagitaallior nissamut piffissamut killissaliussaaq sapaatit akunnerinik 6-inik sivissuseqarpoq aammalu naammagittaallior neq kinguartitsinermik sunniuteqassaaq, pissutsit ingerlaannaq iluarsineqartussat naammagittaalliuutigineqarneri pineqartunut ilaamatik.

Suliffeqarnermi illuatungeriit suliassat naammagittaalliuutigineqartut aalajangiiffigineqarnerannut taamaalillutilu inatsisip aallaffissornikkut immersorneqarneranut sunniuteqarnerat, Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaallior tarfiup katitigaaneranut sunniuteqartinneqarnerisigut qulakkeerneqassaaq. Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaallior tarfik aalajangiisartuuussaaq

arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq Atuisartoqarnermut
Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut atasoq, tassani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik
aamma siunnersuisooqatigiinnut allattoqarfittut atuutissalluni.

Nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqannginnerani
Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aalajangiinernut naammagittaalliuutit
ukiumut 3-it missaanniissimapput.

Kapitali 15

Pinerluttulerinermut inatsisitigut pineqaatissiisarneq pillugu *kapitali 15*-imi sulisitsisut
kinaassusersiunngitsumik akisussaaffeqarnerat pillugu kiisalu pisinnaatitaallutilu
pisussaatitaasut (ingerlatseqatigiiffit il.il.) akisussaaffeqarnerat pillugu aalajangersakkat
ersarissut aalajangersarneqarput. Taamatuttaaq angajoqqaatut oqartussaaffimmik
tigumminnittup akisussaaffeqarnera pillugu maleruagassaaq erseqqissassallugu
pingaaruteqarpoq.

Kapitali 16

Kapitali 16 piffissamik atuutsitsiviulertussamik imaqarpoq aammalu aalajangersarneqarluni
nalunaarutit suliassaqarfimmi inatsisit siusinnerusukkut atuuttut malillugit
aalajangersarneqartut, maannamuugallartoq atuutsiinnarneqassasut aalajangersaaviulluni. § 1,
imm. 4 qinngornerit ioninngorttsisartut pilligit aamma qinngornernut illersuuteqarnissaq
pillugu Inatsisartut Inatsisaat (qinngornernut inatsit) atorunnaarsinneqarpoq. Kiisalu
aatsitassat pilligit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pilligit inatsisartut inatsisaanni
(aatsitassanut ikummatisanullu inatsit) § 79 atorunnaarsinneqarpoq, taamaalilluni
marloqiusamik maleruagassasiisoqassanani.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

3.1 Allaffissornikkut sunniutaasussat.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu
aqutsisoqarfik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq nutaaq pilersinneqassaaq –
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfittut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsutut iluseqartoq,
taaguuteqartoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik, takukkit siunnersummi kapitali 13, §§ 67
aamma 68.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik taamaalilluni suliassanik suliarinninnermi Naalakkersuisunut
attuumassuteqanngitsumik atorsinnaassaaq, tamatumanilu ilaatigut aalajangiinerit
qulakkeerneqassaaq suliamut tunngasutigut teknikkimullu tunngasutigut
tunngavilersorluagaasumik tunngaveqartitsinissaq qulakkeerneqassaaq. Aningaasaqarnermut

tunngasunut aamma politikkimut suliassaqarfimmut pingarnertigut akisussaaffik taamaattoq Naalakkersuisut ataaniissaaq.

Suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu Kalaallit Nunaanni danskit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfia immikkoortortaqarfia tiguneqassaaq.
Immikkoortortaqarfimmi ullumikkut sulipput ullup affaanut pisortaq, nakkutilliisut tallimat aamma allaffisornermi sulisoq ataaseq. Ullup affaanut pisortamut atorfik tigusinermi ulloq tamaat pisortamut atorfimmut qaffatsinneqassaaq, aammalu allaffisornermi sulisut ataatsimik ilaneqassallutik. Immikkoortortaqarfik tamatuma kingorna Sullivinnik Nakkutilliisoqarfittut nutaatut ingerlateqqinneqassaaq.

Namminersorlutik Oqartussat tamatumunnga maleruagassanut naapertuuttumik sulisut akisussaaffigilissavaat, ilanggullugit Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfinnik akisussaaffigilerlugit tigusinerannut atatillugu sulisunut apeqqutit aalajangersimasut pillugit inatsimmi nr. 463-imi 12. juni 2009-meersumi aamma suliffeqarfinnik tunniussisoqartillugu sulisut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 5. december 2008-meersumi maleruagassat. UPA2017-imi taamaalilluni siunnersummik saqqummiisoqassaaq, taanna malillugu Namminersorlutik Oqartussat Namminersorneq pillugu inatsit malillugu suliaqarfimmik tunniussisoqartillugu suliassamik tunniussinermi sulisut inatsisitigut inissisimaneranni sulisut tjenestemanditut atorfefeqanngitsut inissisimanerat atuutissalluni.

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit.

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsisoqassaaq, takuuk siunnersuummi kapitali 12. Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit suliaqarneq atuuffiillu Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit maannamut isumagisarisimasaat ingerlatiinnartussaassavaat, taamatullu aallartitat Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinni maannamut ilaasortaasut taakkuuginnassallutik.

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit maannamut Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut suleriaasissatut atuuttutut ittoq, suleriaasissarissavaat, takuuk Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut suleriaasissaq pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfipu nalunaarutaa, nalunaarut nr. 1345, 15. december 2005-imeersoq kingusinnerusukkut allannguiteqartinneqartoq. Suleriaasissaq taanna Naalakkersuisunit taassuma nutaamik taarserneqarnissaata tungaanut, atuuppoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfipu Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut allattoqarfeqarneq isumagisarisavaa.

Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik .

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip aalajangiinerinik naammagittaalliuutinik suliarinninnissamut Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik pilersinneqassaaq, takuuk kapitali 14. naammagittaalliortarfik Naalakkersuisoqarfimmut suliassaqarfimmut akisussaasuusumut sulinermini attuumassuteqassanngilaq, taanna suli pingarnertigut akisussaasuussalluni.

Naammagittaalliortarfip allattoqarfeqarnera Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqtsisoqarfimmit isumagineqassaaq.

3.2 Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu aningaasartutissat 9,5 mio. koruuninik annertussuseqartussatut missingersorneqarput, taakkunanga pilersitsinermut atatillugu ataasiartumik aningaasartuutit (nuunnermut aningaasartuutit) ukioq siulleq 300,000 koruuniullutik. Tamatuma kingorna aningaasartuutit ukiumut 9,2 mio. koruuniussasut naatsorsuutigineqarpoq. Ukioq siulleq aningaasartuutit imatut agguarsimapput, (atingaasat ataaniittut affai atorneqassapput tigusineq 1. juli 2018 pissappat)

Takussutissiaq 1: Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip tiguneqarnerani aningaasartutissat missingersorneqartut mio. koruuninngorlugu.

Aningaasartutissat missingersorneqartut	mio. kr.
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut aningaasartuutit, sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanermut aamma Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut aningaasartuutit ilanngullugit.	6,7
Akisussaaffigilerlugu tigusinermi aningaasartutissat allat, ilanngullugit atorfinnik annertusititsineq aamma suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut naapertorlugu danskit AT-iannit ikiorneqarnermut aningaasartuutaanerusussat	1,6
Naalakkersuisoqarfimmi suliassaqarfimmut akisussaasuusumi annertusititsineq, sullivinni avatangiisinut inatsimmut ilisimasaqarnerulersitsinissamut AC-mut atorfik $\frac{1}{2}$.	0,3
Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik	0,6
Sullivinni avatangiisinik nakkutilliinermut tunngatillugu teknikkimut nakkutilliinermullu immikkoortortaqarfimmut aningaasartuutit missingersorneqartut	0,1
Nuunnermut aningaasartuutit	0,3
Aningaasartuutit ataatsimut katillugit	9,6
Taakkunanga aningaasanut inatsit aqqutigalugu	0,1

immikkoortinnejartut	
Aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq tamarmiusoq	9,5

Takussutissami akisussaaffigilerlugu tigusinermi aningaasartuutissat tamarmiusut takutinneqarput. Takussutissami Kalaallit Nunaata nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmik tigusinissaa pillugu suleqatigiissitaliamit nassuaammi takussutissiaq 6, qupperneq 24-miittoq naleqqussarlugu issuarneqarpoq.

Piffissami qanittumi aningaasartuutissat tigusinermut atatillugu ingerlaannaq aningaasartuutaasussanut tunngassuteqarput. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik Kalaallit Nunaanniittoq inisisimaffimmini Nuummeereermat, Danmarkimit Kalaallit Nunaannut nuunnissat pisariaqartinneqartussaanngillat. Sulisussanik atorfinitstsioqassappat tassunga aningaasartuutit ataasiaarnarluni aningaasartuutissaapput. Allamut inissiinernut aamma Nuummi allaffinnik ininillu, aqtsisoqarfiup nutaap illusimatinnissaanut atorneqartussaniq, nutaamik aaqqissuussinernut atatillugu aningaasartuuteqarsinnaavoq. Katillugit tamanna missiliuinermi annerpaamik 300.000 koruunit missaanni aningaasartaqarsinnaassaaq.

Piffissamut ungasinnerusumut aningaasartuutissat ilaatigut ingerlatsinikkut ingerlaavartumik aningaasartuutinut tunngassuteqassapput.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut aningaasartuutit
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut ukiumut aningaasartuutissat Takussutissiaq 1-im i matuma siulianiittumi 6,7 mio. koruuninut missingorsorneqarput. Aningaasat taakkua pisortatut atorfimmut, nakkutilliisunut tallimanut, allaffisornermi sulisunut marlunnut aningaasarsianut aningaasartuutissat matussusissavaat, IT-mut aningaasartuutissat aamma Danmarkimi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit ikiorneqarnerit 0,7 mio. koruuniupput.

Tassunga ilanngutissaaq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi sulianut qaffasissumik ilisimasaqarnerup attatiinnarnissaa qulakkeerneqassappat, inatsisilerinikkut teknikkikkullu sulianut tapersorsorneqarnissamik isumasioqateqarnissamillu pisariaqartumik annertunerusumik pisariaqartitsineq. Inatsisilerinikkut pingaartumillu teknikkimut suliassatigut siunnersuisarneq, siunnersuisarneq tapersorsuisarnerlu danskit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiata aamma naalakkersuisoqarfiup suliffeqarnermut suliassaqarfimmut akisussaasuuusup akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaanni erseqqinnerusumik nassuarneqartoq naapertorlugu siunissami isumagineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatumunnga ukiumut aningaasartuutit annertussusaat, aningaasaqarnikkut killissaliussat 1,3 mio. koruunit, danskit sullivinni nakkutilliisoqarfiannut suleqatigiinnissamut isumaqatigiisummut killissaliussani aalajangersarneqartut iluanni, suliaqarnerit annertussusaat naapertorlugu nikerassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliorfik

Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliorfimmum ukiumut aningaasartutissat 0,6 mio. koruuninut missingersorneqarput, taakkualu ilaasortanut, angalanermut aningaasartuutinut, immikkut ilisimasallit oqaaseqaataannik piniarnermut, allattoqarfimmum akiliutissamut, allaffeqarfimmum ilaalu ilanngullugit aningaasartuutinut matussutaassapput.

Aningaasartuutit allat

Naalakkersuisoqarfimmi suliassaqarfimmum akisussaasuusumi ukiumut $\frac{1}{2}$ AC-mut naapertuuttumik, sullivinni avatangiisinut inatsimmut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfimmi isumalluutit amerlineqarnissaannut, annertusitsinissamut aningaasaliisoqarpoq.

Tamatuma saniatigut Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit ingerlatassaannik aningaasalersuinermut 0,3 mio. koruunit aamma sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanerup, Kalaallit Nunaanni sulisilluni avatangiisinik ilinniartitaanerit tamanit peqataaffigisassat pillugit Nalunaarummi allassimasutut ingerlanneqarneranut 0,5 mio. koruunit naatsorsuutigineqarput.

Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit ilai Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmi sullivinni avatangiisinik nakkutilliinermut atorneqartussat, Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmum nutaamut nuunneqassapput (ukiumut 100.000 koruuninut naatsorsorneqartut).

Oqartussaasutut suliaqarnermut utertitsisarneq.

Siunnersuummi § 72-imi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aatsitassarsiornermut suliassaqarfiup kiisalu erngup nukinganut suliassaqarfiup iluanni nakkutilliinermut aningaasartuaannut oqartussaasutut suliaqarnermut utertitsisarnissaq periarfissiissutigineqarpoq. Tamanna nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissa sioqqullugu inatsisini inissisimanermut assinguvoq. Pisortanut aningaasartuutit aatsitassarsiornermut suliassaqarfiup iluani ingerlataqarnerulerlernermut atatillugu, annertunerulinnginnissaat Maleruagassani qulakkeerneqarpoq, assersuutigalugu aatsitassarsorfimmik suliassanik aallartitsinermut atatillugu.

§ 73-imi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup imartani aatsitassanut suliassaqarfiup iluani nakkutilliineranut atatillugu oqartussaasutut suliaqarnermut utertitsisarnissaq periarfissiissutigineqarpoq. Tamanna inerissap avataani sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup iluani inatsisini inissisimanermut maannamut atuuttumut assinguvoq, takukkit aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaanni

(aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) §§ 86, imm. 5 aamma 94. Aalajangersagaq maannamut ingerlatsineq naapertorlugu atorneqassapput.

Kiisalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanermik ingerlatsineranut aningaasartuutinik matussutissatut sulisitsisunit akiliutinik akiliisitsisarnissamut § 71-imni periarfissiisoqarpoq. Tamanna maleruagassanut maannamut atuuttunut assinguvoq.

Aningaasalersuineq.

Aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq ataatsimut katillugu Takussutissiaq 1-imni nassuiardeqartoq aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqassaaq. Taamaattumik aningaasanut inatsimmi 2018-imut 4,9 mio. koruunit (1. juli 2018 susassaqarfiup tigunissa naatsorsuutigalugu) aammalu ukiunut tamatuma kingulianiittunut 9,2 mio. koruunit ukiuni tulliuttuni immikkoortinneqassasut

2018-imut aningaasanut inatsimmut siunnersuutaat sipaarutissanut taarsiisussanut siunnersummik imaqassaaq, sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut ingerlanneqarneranullu tamakkiisumik aningaasalersuutaasussanik. Taamaalluni sipaarutissanut taarsiisussanut siunnersuutit Aningaasanut inatsimmut isumaqatigiissutissaq pillugu Inatsisartuni partiinut isumaqatiginninniarnermi ilaatinneqassapput.

4. Inuuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

4.1 Allaffissornikkut sunniutaasussat

Nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerata kingunerisaanik, inuuussutissarsiortut siunissami suliassaqarfimmi kalaallit oqartussaasuunut attaveqartassapput aammalu siusinnerusukkut pisartutut danskit oqartussaasuunut attaveqartarunnaassallutik.

Suliassaqarfimmi maleruagassat aamma oqartussaasup ilusiligaanera annertunerpaatigut maannamut inatsisini inissisimanermut assingussaaq, tamatumalu inuuussutissarsiortut pissutsinut nutaanut naleqqussarnissamut periarfissaqartissavai.

4.2 Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Aningaasaqarnikkut akisussaaffigilerlugu tigusineq inuuussutissarsiortunut aningaasartuuteqarnerulerermik malitseqassanngilaq.

Suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerani, assersuutigalugu sulitilluni ajutoornerit amerlassusaat sunnerneqassanersoq, sioqqutsitsumik paasinarsisinneqarsinnaanngilaq.

5. Avatangiisirut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaat avatangiisirut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut ingerlaannaq sunniuteqassanngilaq.

Inatsisartut inatsisaat, assersuutigalugu sulitilluni ajutoornerit amerlassusaannut sunniuteqassanersoq, sioqqutsisumik paasinarsisinneqarsinnaanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Siunnersuutip kingunerisaanik innuttaasut siunissami sullivinni avatangiisirut suliassaqarfimmi kalaallit oqartussaasuunut attaveqartalissapput aammalu siusinnerusukkut pisartutut danskit oqartussaasuunut attaveqartarunnaassallutik.

Suliassaqarfimmi maleruagassat aamma oqartussaasup aaqqissugaanera annertunerpaatigut maannamut inatsisitigut inissisimanermut assingussapput, tamannalu innuttaasut pissutsinut nutaanut naleqqussarnissaannut periarfissiissaq.

Inatsisartut inatsisaat, assersuutigalugu sulitilluni ajutoornerit amerlassusaannut sunniuteqassanersoq, oqaatigineqarsinnaanngilaq.

Aningaasaqarnikkut akisussaaffigilerlugu tigusineq innuttaasunut aningaasartuuteqarnerulerermik malitseqassanngilaq.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuut allanik annertuunik sunniuteqassagatinneqanngilaq.

8. Oqartussaasunut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 27. december 2016-imit 27. januar 2017-imut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanermut nittartagaanniitinneqarpoq.

Siunnersuut aamma oqartussani kattuffinnilu il.il. makkunani tusarniaassutigineqarpoq: Naalakkersuisoqarfiiit tamarmik, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, KANUKOKA, NUSUKA, Sulisitsisut, SIK, perorsaasut peqatigiiffiat (PIP), Peqqissaasut kattuffiat (PK), Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisut kattuffiat (IMAK), Atorfillit kattuffiat (AK), Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG), Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi, Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiit aamma Politiit.

Makkunangga tusarniaanermut akissuteqaat tiguneqarpoq:

Namminiilivinnermut, Pinngortitamut, Avatangiisirut Nunalerinermullu
Naalakkersuisoqarfik, Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut
Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik,
Isumaginninnermut, Ilaqtariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut
Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut
Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik, Kommuneqarfik Sermersooq, KANUKOKA,
Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG), Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut
Kattuffiat (SIK), Atorfillit Kattuffiat (AK), Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit (PPK),
Ilinniartitsisut kattuffiat (IMAK), Sulisitsisut, Kalaallit Nunaanni Politiit aamma
Suliffissaqartitsinermut ministereqarfik.

Tusarniaanerup nalaani aammalu tusarniaanermut nangissutigalugu Inuussutissarsiortermet,
Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aamma
Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiit, suliffeqarnermi
susassaqaqatigiinnit atituumik aallartitaqarfiusup, akornanni siunnersuut pillugu marloriarluni
ataatsimeeqatigiittooqarpoq.

Kiisalu tusarniaanermut atatillugu qinngorernut illersuuteqarnissap aamma qinngornerit
ioninngortitsisartut passunneqarnissaat pillugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik
ataatsimeeqatigineqarpoq.

Tusarniaanerup kingorna Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik pillugu § 82
ilanngunneqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik aalajangersakkat tusarniaanermi § 82-imiittut
aammalu qaffasinnermik normullit qaffasinnermik normoqalerput. Assersuutigalugu
aalajangersagaq tusarniaanerup nalaani § 85-iusoq, maannakkut § 86-inngorpoq.

Tulliuttuni tusarniaanermut akissuteqaatit aamma allannguutissatut siunnersuutit,
tusarniaanerup nalaani tiguneqartut, sammineqarput. Oqaatigineqassaaq, tusarniaanermut
akissuteqaatit, uingasumik allassimasut, taamaallaat pingaaruteqarnerannik naliliineq
tunngavigalugu pingaarnersiorlugit issuarneqarmata.

Namminiilivinnermut, Pinngortitamut, Avatangiisirut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik
siunnersummut oqaaseqaatisaqarsimanngilaq.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup § 2-mut tunngatillugu
oqaatigaa: "Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq § 2, imm. 3-mut nassuaatit
tamakkiisuunngitsut, tassami atuuffissaasa annertussusaat ersarinngissorinarmat."

Aalajangersakkami suliassaqarfimmi inatsisitigut inissisimaneq ingerlateqqinnejarpooq, aammalu Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 2, imm. 3-mut atuuttumut naapertuulluni.

§ 2, imm. 3-mut nassuaatit tusarniaaffigineqartut oqaaseqaataat tunngavigalugu itisilerniarneqarput. Nassuaatini maannakkut pissutsit qinngorernut ioninngortitsisartunut tunngasut immikkuullarissut nassuarneqarput.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfip qinngorernut ioninngortitsisartunut tunngatillugu oqaatigaa: "2015-imi qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 33, 9. december 2015-imeersoq atuutilerpoq.

Inatsit inatsisitut nalinginnaasutut, innuttaasunut tamaginnut tunngasutut, iluseqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik, suliassaqarfik akisussaaffigilerlugu tigugaanni, annertussusissanut killissaliussanik aamma uittortaasarfinnik ilaalu ilanngullugit qinngorernut inatsit malillugu pisussanik, Inatsisartut inatsisaat nutaaq imaqassaaq.

Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq qinngornerit ioninngortitsisartut aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq pillugu inatsimmut nalinginnaasumik innersuussineq amigaataasoq. Aammattaaq Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq sullivinni avatangiisit pillugit inatsisip aamma qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit inatsisip akornanni killissaliinissaq amigaataasoq.

Naalakkersuisoqarfiiut akimorlugit inatsisinik ingiaqatigiisitsinissaq pinngitsoorneqassasoq namminersorneq pillugu inatsimmi pingaaruteqartoq, Naalakkersuisoqarfip uparuassavaa.

Tamanna tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuutip 2017-imi upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqarnissaa sioqqullugu erseqqinnerusumik killissalersuinissaq pillugu ataatsimeeqatigiinnissamut aggersarneqarnissaq Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfip naatsorsuutigaa."

Tusarniaanermut nangissutigalugu, qinngorernut illersuuteqarnissamut suliassaqarfip maleruagassiivigineqarnera paasiniarlugu, ilanngullugu peqqissutsimut suliassaqarfip aamma sullivinni avatangiisint suliassaqarfip akornanni killissat paasiniarlugin, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik ataatsimeeqatigineqarpoq.

Peqqissutsumit Naalakkersuisoqarfiup ataatsimeeqatigineqarnera tunngavigalugu qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit immikkoortoq nassuaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 1-imi ikkunneqarpoq. Tamatuma saniatigut § 91, imm. 3 nutaaq, qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni § 1, imm. 4-mik atorunnaarsitsisussaq, suliarineqarpoq.

Qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit Inatsisartut inatsisaat § 1, imm. 4-mi sullivinni avatangiisinut inatsimmut killissaliinermik imaqarpoq: "*Inatsimmut ilaatinneqanngillat sulisut, sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmi ilaatinneqartut*". Killissaliineq maannamut pisariaqarsimavoq, tassami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik danskit aalajangiisinnaatitaaffigisimammag. § 1, imm. 4-p atorunnaarsinnejnarerata kingunerisaanik qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut Inatsisaat suliaqarnernut tamaginnut atuutissaq.

§ 68, nr. 8-mi aalajangersarneqarpoq, sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaata atuuffissaasa iluanni qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni piumasaqaatit malinneqarnersut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik nakkutilliinissamut pisussaaffeqartoq.

Qinngorernut illersuuteqarnissaq aamma qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit piumasaqaatit, aatsitassanut suliassaqarfip iluani piaanissamut akuersissutini maannamut pisartutut ilaatinneqarsinnaapput, aammalu piumasaqaatit taakkua taamaattoqarpat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit nakkutigineqassapput. Qinngorernut illersuuteqarnissamut suliassaqarfip iluani piumasaqaatit, matuma siuliani oqaatigineqartutut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip missingersuutaasa iluanni naammassineqarsinnaapput.

Peqqissutsumit Naalakkersuisoqarfiup § 60-imut aamma tassunga nassuaatinut oqaatigaa: "*Suut nakorsamit misissortinnerit § 60-imi pineqartunut ilaanersut, aammalu misissortinnerit taakkua qanoq akulikitsigisumik pisassanersut, Peqqissutsumit Naalakkersuisoqarfiup ersaritsinngilai. Nunatsinni peqqinnissaqarfip misissortinnerit pineqartut sularisassagai naatsorsuutigineqarnersoq, inatsimmi tassungalu nassuaatin allassimanngilaq. Aamma tamatumunnga aningaasartuutit suussanersut aammalu aningasartuutit taakkua kia akilertassanerai paasinarsisinneqanngissorinarpooq.*

Nakorsamit misissortinnerit erseqqinnerusumik aalajangersarnissaanni aammalu taakkua qanoq aningaasalersorneqassanersut akuutinnejqassalluni Peqqissutsumit Naalakkersuisoqarfiup naatsorsuutigaa."

Siunnersuummi § 60 Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 49-mut atuutereersumut assinguvoq. Aalajangersakkami inatsisitigut inissisimaneq maannamut atuuttoq ingerlateqqinnejarpooq, ilanggullugu nakorsamit misissortinnerit pillugit piumasaqaatit maannamut atuuttut.

§ 60, imm. 3-mut nassuaatini allassimavoq, akiliinissamut pisussaaffeqarneq pingaarnertigut sulisitsumiiitoq. Tamatuma saniatigut tamanna Naalakkersuisut pisariaqartippassuk, aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit akilerneqartarnissaat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 60-ip (Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 49) inatsisitigut tunngavissatut atorneqarsimaneranut assersuutissaq, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik piaanissaq siunertalarugu piaanermik aamma aatsitassarsiorluni misissuinerneq suliaqarneq pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfuiup Nalunaarutaani nr. 302, 26. marts 2015-imeersumi takuneqarsinnaavoq. Nalunaarummi kapitali 6-imi peqqissutsimik misissuisarneq pillugu aalajangersakkat takuneqarsinnaapput, ilanggullugu sulisut peqqissutsikkut ajoquisiisumik sunnertissimasinnaasut, suliaqarnerup aallartinnginnerani aammalu pisuni aalajangersimasuni tamatuma kingorna akuttunngitsumik aammalu minnerpaamik ukiut pingasukkaarlugit peqqissutsikkut misissortissinnaassasut, Sulisitsisup qulakkiissagaa. Pisussaaffeqarneq sulisitsisumiippoq, taamaalillunilu misissortinnermi aningaasaqarnikkut aningaasartuutit akilertussaallugit.

Tusarniaanermut nangissutigalugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik ataatsimeeqatigineqarpooq, tassani apeqqutit oqallisigineqarlutik.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfuiup ataatsimut isigalugu inatsimmut aamma nassuaatinut oqaatigaa: *“Peqqissutsikkut isumannaatsumik”, “isumannaallisaaneq peqqinnissarlu eqqarsaatigalugit” aamma “napparsimalernissap navianaateqarnera” inatsimmi nassuaatinilu erseqqissarneqarnissaat aammalu tamatuma suut kingunerissanerai, amigaatigineqarpooq. Taakkua ilaatigut § 1-imi, § 5-imi, § 6, imm. 3-mi, § 7, imm. 4-mi, § 9, imm. 4-mi, § 12-imi, § 13, imm. 1-imi, § 14-imi, § 15, imm. 1-imi, § 17-imi, § 18, imm. 1-imi, § 20-mi, § 24, imm. 1-imi, § 25-mi, § 26-mi, § 27-mi, § 28, imm. 2-mi, § 29, imm. 1-imi, § 32-mi, § 33-mi, § 34-mi, § 37-mi, § 38-mi, § 39-mi, § 40-mi. § 42-mi, § 44-mi, § 45, imm. 5-imi aamma 6-imi, § 56, imm. 1-4-mi, aamma 7-imi, § 60-imi, § 64, imm. 1-imi, § 68-imi, § 77, imm. 2-mi aamma 3-mi allassimapput.”*

Inatsisitigut inissisimaneq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi sullivinni avatangiisintut suliassaqarfimmi atuuttoq, aallaaviatigut sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni ingerlateqqinnejarpooq. Tamatuma kingunerisaanik

aalajangersakkat maannamut inatsisitigut inissisimanermut naapertuuttumik nassuarneqassapput, taamatullu taaguutit inatsimmi atorneqartut maannamut pisartutut nassuarneqassallutik.

Inatsisartut inatsisaat inatsisaavoq sinaakkutissatut inatsisaavoq. Taaguutit atorneqartut sinaakkutissiippput, ileqqusumik, allaffissornikkut aalajangersakkat, nalunaarutit, ilitsersuutit aamma inatsisini suleriaasiusartut, pisuni ataasiakkaani immersorneqartassallutik.

Inatsisartut inatsisaanni taaguutit, ilanggullugit tusarniaaffigineqartumit taaneqartut, Inatsisartut inatsisaanni tamakkiisumik nassuarneqarsinnaanngillat. Pisut ataasiakkaat amerlasoorpassuupput (naassaanngitsut), taaguutit, assersuutigalu taaguut "peqqissutsikkut illersorneqarsinnaasumik" atorneqarluni. Taaguutit suliaqarnermi immersorneqartarput nassuarneqartarlillu, ilaatigut suliffeqarfiiat ataasiakkaat isumannaallisaanermik peqqissutsimillu suliaqarnerannut atatillugu, tassani isumannaallisaanermi suleqatigiiit aamma isumannaallisaanermut ataatsimiitaliat, sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni piumasaqaatit malinneqarnerisa qulakkeernissaanut peqataallutik.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiup kap. 15-imut tunngatillugu oqaatigaa: " *Taaguut pillaaneq nassuaatini arlaleriarluni allassimavoq, kisianni taaguut pillaaneq nalinginnaasumik atorneqartanngilaq. Tamatumunnga taarsiullugu iliuusissat imaluunniit pineqaatissiineq atorneqartarput.*"

Nassuaatit iluarsineqarput.

Peqqissaasut Kattuffiata (PK) aamma Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit (PPK) oqaatigaat: " *Inatsisissatut siunnersuummut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, Danmarkimi pisartut akerlianik Kalaallit Nunaanni aalajangiisinnaatitaaneq Naalakkersuisumut ataatsimut pinnani Naalakkersuisunut tamarmiusunut suliakkiunneqarmat, Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit eqqumiigigaat – tamanna pisariusorujussoorpasippoq, aammalu taamaalilluni maleruagassanik tapiliussassanik aalajangersaanissaq pillugu aalajangiisoqarsinnaalluni, Naalakkersuisut tamarmiusut suliassaqarfimmi tamarmi naammattumik paasisimasaqassasut inatsisiliortut anguniarniarmassuk, Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit eqqumiigaat. Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit siunnersuutigaat, inatsimmi Suliffeqarnermut Inuussutissarsiornermullu Naalakkersuisumut suliakkiussisoqassasoq, taamaalilluni Naalakkersuisut tamarmik maleruagassanik tapertaasussanik aalajangersaanermut akisussaatinneqassanatik.*"

Oqaasertaliineq, Inatsisiloriaatsimut malittarisassat, Namminersorlutik Oqartussani maleruagassanik suliaqarnermut malittarisassat, pingajussaannik iluarsisat 2011-meersut,

imm. 5.1.1.8 naapertorlugu piginnaatitsissuteqarnermut aalajangersakkanik ilusiliisarnermut suleriaatsinut nalinginnaasunut, naapertuuppoq.

Peqqissaasut Kattuffiata (PK) aamma Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit (PPK) ingerlaqqillutik oqaatigaat: ”*Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut ilaasortanut tunngatillugu inatsisisatut siunnersuummi § 65-imut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, ilaasortassaq PK kisiat pinnagu, Peqqinnissaq pillugu Kattuffinnit toqqarneqarpat naleqqunnerusinnaasoq.*”

Tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataa malinneqarpoq. Siunnersuummi § 65, imm. 1, nr. 2 allanngortinneqarpoq, Peqqissaasut Kattuffiannut (PK) taarsiullugu Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit (PPK) ilaasortamik toqqaanermi peqataasussanngorlugit. Allanngortitsineq PK-mit taamatullu PKK-mit kissaateqarneq tunngavigalugu pivoq, taamatullu peqqissaasuinnaanngitsut, kisiannili Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit tamarmik Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit katitigaanerannut sunniuteqassallutik.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa: ”
Siunnersuummut nassuaatini Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat ataanni immikkoortoq 3.2-mi imatut allassimasoqarpoq:

Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu aningaasartuutissat 8,6 mio. koruuninik annertussuseqartussatut missingersorneqarput, taakkunanga pilersitsinermut atatillugu ataasiartumik aningaasartuutit (nuunnermut aningaasartuutit) ukioq siulleq 300.000 koruuniullutik. Tamatuma kingorna aningaasartuutit ukiumut 8,3 mio. koruuniussasut naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma kingorna allassimalluni:

Aningaasalersuineq.

Aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq ataatsimut katillugu Takussutissiaq 1-iminassuiarneqartoq aningaasanut inatsimmi konto xxx xxx-imi immikkoortinnejassaaq. Taamaattumik aningaasanut inatsimmi konto nr. xxx xxx-imi 2018-imut 8,6 mio. koruunit aammalu ukiunut tamatuma kingulianiittunut 8,3 mio. koruunit immikkoortinnejassasut siumut takorloorneqarpoq.”

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat pillugit immikkoortoq 3 innersuussutigineqarpoq. Suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu aningaasartuutit, nalinginnaasumik pisartutut, aningaasanut inatsisisatut ukumoortumik siunnersuutini ilangunniarneqassapput aammalu ukumoortumik aningaasanut inatsisit akuerineqarnissaat sioqqullugu politikkikkut pingaarnersiuinerni nalinginnaasuni ilaassallutik.

Kommuneqarfik Sermersuup oqaatigaa: " *Kommunip siunnersuut qujaruppa.*"

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi nassiunneqartumi § 70, imm. 3-mut tunngatillugu ersarinnerutitsinissaq pisariaqartinneqartoq, kommunip tusarniaanermut akissuteqaammini uparuarpaa.

" *Imm. 3. Akiliuteqartarneq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, misissuinernut il.il. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ingerlanneqartunut imaluunniit aallartinneqartunut akitsuutitut akigititatigut aalajangersagaasutut iluseqartuusinnaalluni.*"

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsisaanni maannamut atuuttumi § 57, imm. 3-mut assinguvoq, tassani aningaasartuutit taamaaqataannik aammalu akitsuutinik misissuinernut il.il. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik ingerlanneqartunut imaluunniit aallartinneqartunut tunngasunik akiliisarneq pillugu maleruagassat pineqartunut ilaapput.

§ 70, imm. 3-mut nassuaatit, aalajangersagaq qanoq atuutissanersoq assersuutit aalajangersimasut pingasut taaneqarlutik, annertusarneqarput. Teknikkikkut aaqqissuussinermik misiliineq tessani pineqarpoq, isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ingerlaavartumik misissuisarnissaq pisariaqarluni, tessani aaqqissuussaanera teknikkikkut nalilersorneqartassalluni. Nassuaatini misissugassat misissuinerillu suussusaannut assersuutit ilanngunneqarput: soorlu igaasarsuit aalaliortut nunamiittut, nunami gassinut naqtsineq atorlugu arrortitanut poorineqartut aamma naqtsineqartunut poorineqartut il.il. angallattakkat.

Siunertaavoq aningaasartuutit matussuserneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, taamaalilluni nakkutilliineq misiliisarnerlu pisariaqartut, maannamut inatsisit malillugit suleriaatsinut naapertuuttumik, isumannaallisaanikkut isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaassallutik.

Suliffissaqtitsiniarnermut ministereqarfiup oqaatigaa: " *Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut aalajangersakkamik imaqarpoq (§75), taanna malillugu Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik ilaatigut Arbejdsmarkedets Erhvervssikringip sulitilluni ajutoornerit aamma inuussutissarsiorlut nappaataat pillugit sullivinni avatangiisit pillugit paasissutissanut tunngavissanit pigisaannit paasissutissanik katersinissamut ataatsimoortitsinissamullu inatsimmi tunngavissaqalissalluni.*

Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfik naliliivoq, Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiuersussap Arbejdsmarkedets Erhvervssikringimit paasissutissanik piniarsinnaanissaanut inatsisissatut siunnersuummi § 75 kisimiitillugu inatsisini tunngavissaasinnaanngitsoq. Taamaalilluni naliliisoqarpoq Kalaallit Nunaanni sulitilluni ajoquusersinnaanermut isumannaarineq pillugu inatsimmi tamatumunnga tunngavissaliinissaq pisariaqartussaasoq.

Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfik, Kalaallit Nunaata sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik akisussaaffigilerlugu tiguneranut peqatigitillugu imaluunniit tamatuma kingorna sapinngisamik piaartumik, tamatumunnga aaqqiissutissarsinissamut piareersimavoq.”

Siunnersuummi Arbejdsmarkedets Erhvervssikringip (Sulitilluni ajoquusernerit pillugit sullissivik) aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nutaap, maannamut suleqatigiinnerup pisarneratuulli, paasissutissanik ataatsimoortitsisinnaanissaanut aammalu nalunaarutiginneriaaseq ataatsimoorussaq pillugu suleqatigiissinnaanissaannut Kalaallit Nunaanni Inatsisartut inatsisaanni tunngavissaq pisariaqartoq pilersinneqarpoq.

Tusarniaanermut akissuteqaateqareernerup kingorna, Sulitilluni Ajoquusernerit pillugit Sullissiviup aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup suleqatigiinnerisigut katersisarnerup ataatsimoortitsisarnerullu maannamut pisartutut ingerlanneaqannarnissaa qulakkeernialugu, suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfip danskit inatsisaanni ilanngunnissaanik suliaqarneq aallartippaa.

Aaqqissuussaq taamaattoq naapertuuppoq, tassami suliffeqarfiit aamma innuttaasut nalunaarutiginninniarlutik sumiiffimmut ataasiinnarmut saaffiginnittussaassammata. Peqatigisaanik suliassaqarfiiit sorliit immikkut eqqorneqartarnersut pillugu ilisimasaqalernissamut tamanna periarfissiivoq, taamaalilluni suliassaqarfinni eqqorneqarnerpaasartuni isumannaallisaanerup peqqinnissallu pitsangorsarnissaannut siunnerfilimmik sunniuteqarluartumillu suliniuteqartoqarsinnaassalluni.

Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfip ingerlaqqilluni oqaatigaa: ”Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini aallarniutaasuni, ilaatigut siunissami Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup suleqatiginissaanut tunngasumi, qupperneq 2-imi oqaatigineqarpoq, sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip Kalaallit Nunaannit akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu nassuaat Folketingip Suliffissaqartitsiniarnermut ataatsimiititaliaanut aamma Kalaallit Nunaannut ataatsimiititaliaanut nassiunneqartoq, kisianni Inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliamut nassiunneqanngitsoq.”

Nassuaatit aallarniutaasut suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfip oqaaseqaataannut naapertuumik iluarsineqarput, taamaalilluni maannakkut allassimalerluni, nassuaat Folketingip Suliffissaqartitsiniarnermut ataatsimiitaliaanut aamma Folketingip Kalaallit Nunaannut ataatsimiitaliaanut nassiunneqartoq.

Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfip naggataatigut oqaatigaa: ” *Ileqqorissaarnissaq eqqarsaatigalugu qupperneq 4-mut oqaatigineqassaaq, maannakkorpiaq danskit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfianut suleqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimangitsoq. Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik Kalaallit Nunaannit akisussaaffigilerlugu tiguneqassappat, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik sullivinni avatangiisinut tunngasunut siunnersuisarnissaq pillugu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqassaaq, ilanngullugu danskit sullivinni avatangiisinut maleruagassiaat pillugit inatsisilerinikkut siunnersuineq. Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut killissaliussat, nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip Kalaallit Nunaanni akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu suleqatigiissitaliamit nassuaammi ilanngussaq A-imi nassuiarneqarput.* ”

Tamanna malillugu qupperneq 4-mi nassuaatit iluarsineqarput. Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfip oqaatigisaatut, suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut killissaliussat, nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip Kalaallit Nunaanni akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu suleqatigiissitaliamit nassuaammi ilanngussaq A-mi nassuiarneqarput. Tamanna maannakkut nassuaatini nalinginnaasuni allassimalerpoq.

Sulisitsisut oqaatigaat: ” *Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik suliassaqarfiuvoq teknikkikkut inatsisilerinikkullu pisariusoq, nunatsinni maani pigineqanngitsunik sulianut annertoorujussuarmik ilisimasaqarfingeqartariaqartoq. Tamatuma kingunerisaanik immikkut ilisimasaqartunik pisisartussaavugut, aammalu 1,3 mio. koruunit inatsisissatut siunnersuummi tamatumunnga immikkoortinneqartut, naammannersut qularnartorujussuusoq GE isumaqarpoq.* ”

Kalaallit Nunaata inuiaqatigiit ineriartornerannut aammalu teknologiikkut ineriartornermut inatsisitigut malinnaasinnaannginnera annertuumik aarlerinartussaavoq. Tamanna ingerlatsivinni suliassaqarfiiit allat iluanni siusinnerusukkut arlaleriarluni takuneqartareerpoq. ”

Tusarniaaffigineqartup oqaatigisaatut, teknikkikkut sulianut siunnersuinermut, nakkutilliinermi periaatsinik ikiorneqarnissaq aammalu inatsisilerinikkut isumasioqateqartarnissaq pillugit Danmarkimi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmuit suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut 1,3 mio. koruuninik atugassaqarnissaq aalajangerneqarpoq.

1,3 mio. koruuninik atugassaqarnissami, aningaasartat taakkua Nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup Kalaallit Nunaanni akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu suleqatigiissitaliamit nassuiaammi pisariaqartinneqartutut missilorneqartut.

Aningaasartat 1,3 mio. koruunit, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nutaamut aningaasarsianut aningaasartutissat tamarmiusut ukiumut 3,3 mio. koruuniusussatut nalilerneqartunut sanilliukkaanni, annertupput. Taamaalilluni suleqatigiinnissamut isumaqartigiissummut aningaasatigut killissaliussat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi aningaasarsianut aningaasartat immikkoortinneqartut 39 %-iinut naapertuuttut, aalajangersarneqarput.

Siunnersuummi suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut aningaasassat saniatigut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup missingersuutaanni inatsisinik suliaqarnissamut 200.000 koruunit kiisalu inatsisilerinikkut annertunerusumik tapserneqarnissamut aamma suliani isumasioqateqarnissamut, assersuutigalugu Naalakkersuisoqarfimmit suliassaqarfimmut akisussaasuusumit, 500.000 koruunit immikkoortinneqarput. Tamanna Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi Kalaallit Nunaannut missingersuutini maannamut immikkoortinneqartartunut assinguvoq.

Siunnersuut tamatuma kingorna iluarsineqarpoq, Naalakkersuisoqarfiup suliassaqarfimmut akisussaasuusup, sullivinni avatangiisinut inatsimmut tunngatillugu, suliassanut sullivinni avatangiisinut tunngasunut piginnaasaqarfiinik nukittorsaanissamut AC-fuldmægtigimut ullup affaani atorfimmut aningaasassanik annertunerusunik immikkoorttsisoqarluni. AC-mut atorfik ½ siunnersuummi ukiumut 300.000 koruuninut naatsorsorneqarpoq.

Inuiaqatigiit ineriarnerannut aammalu teknologiikkut ineriarnerermut malinnaasoqarsinnaanngitsoq, ingerlatsivinni suliassaqarfiit allat iluanni siusinnerusukkut arlaleriarluni takuneqarsimanngilaq. Aallaaviatigut Kalaallit Nunaat nammineq soqtigisaminut isumaginninnissamut, nunanit allanit ajorernungilaq.

Suliassaqarfinnik siusinnerusukkut naalagaaffimmit akisussaaffigilerlugit tigusisarnerit misilittagaqarfigineqarluarput. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq aatsitassanut suliassaqarfik, tassani aatsitassarsiorluni ingerlataqarnerit suliassaqarfiup tiguneqareernerata kingorna malunnaatilimmik amerlillutik, taamatullu suliassaqarfik iluatsitsiviulluartumik annertusarneqarluni. Aammattaaq imartani sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik, 2010-imi aatsitassanut suliassaqarfimmut peqatigitillugu akisussaaffigilerlugu tiguneqartoq, taaneqarsinnaavoq. Ukiuni 2010-imi aamma 2011-imi aatsitassarsiorluni misissuineri qillerinerit annertoorujussuit, annertuunik sulitilluni ajutoornertaqanngitsumik,

ingerlanneqarput. Imartani sullivinni avatangiisirut suliassaqarfimmi isumannaallisaanermut peqqinnissamullu nakkutilliineq, nunani tamalaani suleriaatsit pitsaanerpaat malillugit ingerlanneqarpoq. Suliassaqarfinit allanit iluatsitsiviusumik akisussaaffigilerlugit tiguneqarsimasunit, nukissiuuteqarnermut suliassaqarfik assersuutitut taaneqarsinnaavoq, tassani akisussaaffigilerlugu tigusinerup kingorna nukissiamik ataavartumik annertuumik atuilersitsinissaq anguneqarsimalluni. Assersuutissaq alla tassaavoq Kalaallit Nunaanni Aalisakkanik misissuisarfik, tassani akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerata kingorna iluatsitsiviusumik nunani tamalaanitut pitsaassuseqartumik ilisimatusarnermik aallaaveqartumik sullissivimmik Pinngortitaleriffik ineriertortinnejarsimammat.

Piffissap ingerlanerani maannamut pisartunit annertunerusumik ilisimasaqalerluni suliat qanitat nammineq suliarineqartarnerini inerisaaneq, qanittumiinnermut tunngaviusup malitsigisinnavaa. Akisussaaffigilerlugu tigusinermi iluaqtissartaasoq alla tassaasinnaavoq, sinerissami suliffeqarfiit misissuiffigineqartut attaveqaqatigiuminarnerulernerat. Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiit taamaalillutik paassisutissiippuit, amerlanertigut nakkutilliisut kalaallisut oqalussinnaangitsuusartut imaluunniit ataasiakkaaginnaat kalaallisut oqalussinnaasarlutik. Nakkutilliisut piffissap ingerlanerani kalaallit oqaasiinik ilikkariartorneranni, tamanna imminermini maannamut pisartunit pitsangoriaataasussaavoq.

Siunnersuummi maannamut suliassaqarfiup ingerlanneqarneranut sanilliullugu, isumalluutit annertusineqassasut siunnerfigineqarpoq, taamatullu suliassaqarfimmi ilinniagaralugu sulisarnissap, ataavartumik Kalaallit Nunaannut atasussap, inerisarnissaanut periarfissaqalissalluni, taamaalillunilu maannamut pisartunit annertunerusumik Kalaallit Nunaannut najukkami ilisimasaqartoqarnerulissalluni.

Sulisitsisut ingerlaqqillutik oqaatigaat: ”*Taamaattumik annertuumik
aninaasartuuteqarfiusumik aammalu piginnaasaqarnertigut unammilligassartaqartumik,
suliassaqarfiup ullumikkut ajunngilluinnartumik ingerlasup, sullivinni avatangiisirut
suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuummik
saqqummiussinissaq Sulisitsisut sakkortunerpaamik Naalakkersuisunut
nangaasaarutigissavaat. GE naliliivoq aninaasartuutissat unammilligassallu
annertoorujussuarmik annikinnaagaasut, aammalu akisussaaffigilerlugu tigusineq,
akileraarutit tatisimaneqarnerisa annertunerulernerata saniatigut, ajornerusumik
ingerlatsivimmi aqunneqarneranik, taamaalillunilu suliffeqarfinnut ajornerusumik
sullissinermik, malitseqassasoq aarleqqutigaarput.*”

Matuma siuliani oqaaseqaatip akissuteqarfingineqarnerata ataani allaaserineqartutut, Sulisitsisut qularuteqarnerat isumaqatigineqanngilaq. Soorunami suliassaqarfiup ingerlatsivimmi aqunneqarnerani unammilligassaqartussaavoq. Suliassaqarfinnut

ingerlatsivimmi aqunneqartunut tamaginni taamaattoqarpoq. Namminiilivinnerup annertunerulernissaanut sulissuteqarnissaq kissaatigigaanni, tamanna unammilligassaavoq inuiaqatigiit anigorniagassaat. Soorlu inuiaqatigiit tamarmik unammilligassaminnik aniguiniartariaqartartut.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfup ataani sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup maannakkut ingerlatsivimmi aqunneqarnera suliassaqarfinni qitiusuni unammilligassaqarmat. Tassani pineqarpoq aalajaatsunik sulisoqarniarnermi aammalu Kalaallit Nunaannut aalajangersimasumik attaveqartunik sulisussarsiniartarnermi ajornartorsiuteqarneq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup pingaartumik suliffeqarfiiit aamma innuttaasut Nuup avataaniittut eqqarsaatigalugit, kalaallisut oqalussinnaasunik sulisoqarnissaa, annertuumik pingaaruteqarpoq. Maannakkut pisartuni nakkutilliisoqarnerani oqalutsit pinngitsoorneqarsinnaasanngillat, pissutigalugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik sulisut pisariaqartumik kalaallisut paasisinnaasanngimmata.

Akisussaaffigilerlugu tigusinermi aningaasaqarnikkut aningaasartuutissat, naalagaaffimmi oqartussaasut suleqatigalugit naatsorsorneqarput. Akisussaaffigilerlugu tigusinissap tungaanut suliassaqarfimmut immikkoortinneqartartunit, aningaasassat amerlanerusut siunnersuummi immikkoortinneqarput.

Sulisitsut oqaatigaat: ”*Inatsisissatut siunnersuutip sullivinni avatangiisinut inatsit tunngaviatigut annertuumik assigaa. Taamaattoq kalaallit inuussutissarsiortut siunissami aningaasartuuteqartinneqarnerutinnginnissaat qulakkeerniarlugu, aalajangersagaq pingaaruteqartoq ataaseq iluarsineqariaqarpoq.*

Taamaalilluni ersarissumik allassimasariaqarpoq § 73 taamaallaat imartani suliffeqarfimmun atuutissasoq, tamannami inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini allassimavoq, kisianni aalajangersakkap oqaasertaanni allassimanani.

Nassuaatini allassimavoq, suliffeqarnermi siunnersuut tusarniaassutigeqqaarnagu, nunami inuussutissarsiortunit akiliutinik akileeqqusisoqartassanngitsoq. Tamanna Sulisitsut isumaat malillugu naammanngilaq. Suliffeqarnermi illuatungeriit tusarniaaffigereerlugit Inatsisartut taamatut aalajangiisuuusariaqaraluarput.

Tusarniaanermut akissuteqaat tusaatissatut tiguneqarpoq taamaattumillu § 73 allanngortinneqarpoq, taamaalilluni § 73 imartani suliffeqarfimmun taamaallaat atuuttoq, § 73, imm. 1-ip oqaasertaanni erseqqisumik allassimalerluni.

Sulisitsisut naggataatigut oqaatigaat: " *Naalakkersuisut siulittaasumut Naalakkersuisunit toqqarneqartumut aningaasarsianut taarsiissutitut akiliissasut § 65-imik
allassimasariaqaraluarpooq.*"

Tusarniaanermut akissuteqaat tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu § 65-imut nassuaatini ersarissarneqarpoq, Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiinni siulittaasoq, Inatsisartunut ilaasortaanngitsut ataatsimiititaliani, aalajangiisartuni sinniisoqarfinnilu assigisaannilu peqataaneq pillugu Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il. il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 18. december 2003-meersumi § 18, imm. 1, uniffik siullermi pineqartunut ilaasoq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: " *Tigusereernerup kingornatigut Naalagaaffimmi qullersasut – ilaallutik Kalaallit Nunaanni Politiit – Inatsisartut inatsisaanni ilaasussaassanerannik, taamaalillunilu Sullivinni Nakutilliisoqarfik pillugu Namminersorlutik Oqartussat Suliffissaqartitsiniarnermut Ministereqarfilla isumaqatiginninniarnernik aallartitaqarsimanersut ilisimasaqarfinginngikkiga aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq.*"

Politiini suliaqartitaasartutut atorfekartunit pisuni navianartortalinni politiinut tunngasunik suliassanik isumagisaqarnermit pisup qanoq ittuuneratigut malitsigineqartunik sanioqqutitsinerit ilaatillugit Kalaallit Nunaanni Politiit sullivinni avatangiisit pillugit inatsisit atuuttut malillugit annertoqataanik sullivimmi avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsissaanni ilaataitaassapput. § 16-imik aalajangersakkant nassuaatit tamatuma nassatarisaatigut itisilerneqarput.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: " *Taamaattumik tassunga atatillugu inatsisissatut siunnersuummi § 16-imut tunngatillugu taamaallaat taamaakkallartussatut oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaanni Politiit eqqartuussisaatsimut inatsimmi § 61 malillugu pisunik navianartortaqartunik isumaginninnissaminnut pisussaaffeqarmata, ilanggullugit pinerluttunik navianartunik aallaasersornermik imaluunniit qunusaarinninnikkut anguniagaqarnerni tigusarininnerni, kiisalu toqtsisunik aamma inuit tarnimikkut nappaatilinnik il.il. isumaginninnerni. Politiini suliaqartitaasartutut atorfekartitanut atortussaasut nalinginnaasuunnginnerat pillugu siunertamik paasinninniq/isiginninneq aallaavigalugu aalajangersakkap atorneqarsinnaannginnera Kalaallit Nunaanni Politiit isumaqarfigaat.*"

Suliassat navianartut suliassatut naatsorsuutigisaaffianni suliassanik isumaginninnissamut aalajangersakkap politiit pisortaqarfiillu allat killilersunngilaat. § 16-imut nassuaat tassunga tunngatillugu itisiliiffingineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "*Inatsisissatut siunnersuummi oqaasertaliussat timitalittut soorlusooq tarnikkut atukkani sullivinni avatangiisit ilaasuunerat paatsuugassaanngitsumik isummerfiginngilaat, taamaattorli tamanna nassuaatini tunngavigineqarluni. Inatsisit oqaasertaanni oqariaatsip "sullivinni avatangiisit" nassuaaviginissaat tulluartuusinnaavoq.*"

§ 1, imm. 2 nutaaq inissinneqarpoq, tassanilu Inatsisartut inatsiserpiaanni tamanna aamma tarnikkut atukkani sullivinni avatangiisit ilaatinneqarnerat erseqqissaavagineqarpoq.

Oqariaaseq sullivinni avatangiisit taamatut manna tikillugu paasineqartarneratut paasineqassaaq. Sullivinni avatangiisit ilaatigut nassuiarneqarput suliamik isumaginnittoqartillugu isumannaallisaanermut peqqissutsimullu pingaarutilittut pissutsitut. Taamaalillutik sullivinni avatangiisit isumannaallutillu peqqinnartut isumaqarput suliaq isumannaatsumik isumagineqartoq, suleriaatsinik isumannaatsunik atugaqartoqartoq, suliffigisaq isumannaatsumik iluarsaaneqarsimasoq, suliffissatut piffissanut aamma ukiukinnerpaaffissanut piumasaqaataasut naapertuutsinneqartut, isumannaatsumik atortussanik akuutissanillu atuisoqartoq il.il. Inatsisartut inatsisaanni pissutsinik taakkuninnga tamanik sullivinni avatangiisit ilaqarput; siullertut pingaarnertullu isumannaallisaaneq aamma peqqissuseq, aammalu Inatsisartut inatsisaanni piumasaqaataasutut annikitsortalersugaanerusumik qanoq ililluni isumannaallisaaneq peqqissuserlu qulakkeerneqassanersut, ilanngullugit suliap isumaginera, suliffigisap iluarsaassimanera, teknikkikkut atortorissaarutit, akuutissat atortussiallu, aamma suliani navianartuni ukiukinnerpaaffissaq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "*Inatsimmi oqaasertani nammineq kajumissuseq malillugu sulineq ilaatinneqassanerannut isummertoqanngilaq.*"

Aamma nammineq kajumissuseq malillugu sulinermut tunngatillugu Inatsisartut inatsisaata manna tikillugu inatsisinik atuutsitsineq ingerlateqqippaa.

Inatsisartut inatsisaaniipput sulisitsisumut suliassat isumagineqartut tamarmik. Peqatigiiffimmut nammineq kajumissuseq malillugu sulineq pineqartillugu tassaavoq peqatigiiffik "nalinginnartut" sulisitsisutut akisussaaffeqarsinnaasoq.

Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat ilaat sulinermut, ilanngullugulu kajumissuseq malillugu sulinermut tunngapput, naak sulisitsisumut suliamik isumaginnittoqanngikkaluartoq, takuuk § 2, imm. 3. Ilaatigut suliap isumagineranut,

teknikkikku atortorissaarutinut, akuutissanut atortussanullu, aamma suliani navianartuni ukiukinnerpaaffissat pillugit malittarisassianut tamakku tunngapput.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "*Kapitali 4 – suliap isumaginera pillugu tunngasunut suliarisanut, sulianik ingerlatsisarnernut aamma periutsinut tunngatillugu Naalakkersuisut isumannaallisaanermut peqqissutsimullu tunngasutut iliuuserisat pillugit malittarisassianik aalajangersaasinnaanissaannut tunngavissaqartitaanngitsoqarpasippoq, assersuutigalugit uppikaanerit, nakkaanerit, sisoornerit, sajukulaarnerit, qinngortinnerit, nipiliornerit pinaveersaarniarlugit, imaluunniit silaannaap akuini, aalarnerni, pujoralanni putsunilu, kissarnermi, nillernerri imaluunniit tippattuni qaartoornermut, ikuallattoornermut imaluunniit peqqissutsimut aarlerinartortat pinaveersaarniarlugit, imaluunniit suliffimi inissisimanerit, aalanerit artukkiinerilluunniit kukkusut pinaveersaarniarlugit (assigalugu Danmarkimi sullivinni avatangiisirut inatsimmi § 39).*"

Siunnersuummi § 39-mi suliap isumagineqarnissaa pillugu erseqqinnerusunik malittarisassiat aalajangersaaviginissaannut tunngaveqarpoq, ilanngullugit tusarniaavigneqartup taasaatut pissutsit pillugit. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 33-mut manna tikillugu atuuttumut siunnersuummi § 39 assinguvoq.

Manna tikillugu atuuttumi Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 33 (siunnersuummi § 39-mut assinguvoq) suliaqarnerup isumaginera pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarummi atuutsinneqarpoq. Tigusinerup kingornatigut nalunaarut atuuttuassaaq, namminersorlutik oqartussat nalunaarutaannit taarserneqarnissami tungaanut. Nalunaarummi tusarniaavigneqartup taasaanik, suliarisat isumagineranik, aamma suliamik ingerlatsisarnermut periutsinullu pissutsit taakku pillugit erseqqinnerusunik malittarisassiat aalajangersagaapput, ilanngullugit uppikaanerit, nakkaanerit, sisoornerit sajukulaarnerillu pinaveernissaat pillugit (nalunaarummi § 1, nr. 1), pisariaqanngitsumik qinngortinnernit nipiliornernillu sunnerneqarnissat pinaveersaarnissaat (nalunaarummi § 6), pisariaqanngitsumik qaartoornissamut ikuallattoornissamullu ulorianartorsiornerit (nalunaarummi § 1, nr. 2 aamma § 7), pujorammit, putsumit, aalarmit gassimillu (nalunaarummi § 1, nr. 3), kissarnermit nillernermillu (nalunaarummi § 1, nr. 5), tipiliornernit (nalunaarummi § 1, nr. 3), nappaatinit tunillattuuttunit (nalunaarummi § 1, nr. 4). Nalunaarummiippot aamma naleqqutinngitsunik sulinermi inissisimanernut imaluunniit aalanernut illersornissaq pillugu, aammalu pisariaqanngitsumik timikkut artukkersornissaq pillugu aalajangersakkat (nalunaarummi § 6, imm. 2).

Manna tikillugu atuuttumi Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 33 aamma akuutissat atortussiallu pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarummi aamma Kalaallit Nunaanni teknikkikku atortorissaarutit iluarsannerat pillugu nalunaarummi

atuutsinneqarpoq. Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannit nutaanit taarserneqarnissamik tungaannut maannakkut atuuttutut nalunaarutit tigusinerup kingorna atuuttuassapput. Taakku siunnersummi § 39-mik tunngaveqartumik atuutsinneqarsinnaapput.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "*Assingusumik Kapitali 6 – suliffigisap iluarsaannerani init suliffigisat pillugit Naalakkersuisut malittarisassianik aalajangersaasinnaanissaannut tunngavissiisoqanngilaq, assersuutigalugit qilaap portussusissaa, silaannartaq, naqqit, iikkat, qilaat, quillilersuineq, kissassuseq, silaannaap nutarsartarnera aamma nipiliorneq, atugarissaarinissamut iliutsit il.il., assersuutigalugit init najuiffissat nerisarfissallu, atisaasiviit, atisalersortarfiit, perusuersartarfiit, errortarfiit uffartarfiillu, kiisalu sinittarfiit aamma issiaviit, aneqqusaanngittarnerit, assersuutigalugit aqqufit angallaviit, tummeqqat isertarfiillu (assigalugu Danmarkimi sullivinni avatangiisinut inatsimmi § 43).*"

Oqaaseqaat siulianut assinguvoq. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut tassaavoq inatsit toqqammaviliillunilu pisussaaffiliisoq, taamaattumillu pissutsit annikitsortalersornerukkat Inatsisartut inatsisaanni tulleriaarisoqanngilaq. Siunnersummi § 41-mi suliffigisap iluarsaannera pillugu malittarisassianik, ilanngullugillu pissutsinik tusarniaavigineqartup taasaanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanissaamut tunngavissinneqarput.

Maannakkut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 35-mi (siunnersummi § 41-mik taarserneqartumit) tunngavissaqartitsilluni suliffigisap iluarsaannera pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarut atuutsinneqarpoq. Tusarniaavigineqartup taasaanik init suliffigisanut tunngasuni pissutsinik nalunaarut malittarisassianik aalajangersaavoq: qilaap portussusissaa, silaannartaq, naqqit, iikkat, qilaat aamma quillilersuineq pillugit (nalunaarummi § 4, nr. 1-5), kissassuseq aamma silaannaap nutarsartarnera (nalunaarummi § 4, nr. 12), nipiliorneq (nalunaarummi § 1), init najuiffissat nerisarfissallu (nalunaarummi § 4, nr. 7), atisaasiviit aamma atisalersortarfiit (nalunaarummi § 4, nr. 8), perusuersartarfiit (nalunaarummi § 4, nr. 10), errortorfiit uffarfiillu (nalunaarummi § 4, nr. 9), sinittarfiit (nalunaarummi § 4, nr. 11), aqqufit angallaviit qimaasarfissallu (nalunaarummi § 2). Taamaalilluni init suliffigisat pillugit malittarisassiorissamut siunnersummi § 41-mi tunngavissaqarpoq, ilanngullugit suliffigisap iluarsaanneranut tusarniaavigineqartup eqqorluinnartumik taasaatut pissutsit piviusuulluinnartunut pingaarutillet pillugit.

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 35-mi (siunnersummi § 41-mik taarserneqartumit) tunngavissaqartitsilluni makku aamma atuutsinneqarput: Kalaallit Nunaanni atortussiassanik piaanissaq siunertaralugu piaanermik ujaasinermillu suliaqarneq pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalunaarutaa nr. 302, 26. marts 2015-imeersoq,

aamma Kalaallit Nunaanni sanaartorfinnik assingusutullu suliffinnik iluarsaassineq pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalunaarutaa nr. 1348, 15. december 2005-imeersoq.

Namminersorlutik Oqartussanit nalunaarutinik nutaanik taarserneqarnissamik tungaannut suliassaqarfimmik tigusinerup kingornatigut nalunaarutit atuuttuassapput, takuuk siunnersummi § 41-mi aalajangersagaq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "*Siunnersummi § 39, imm. 1, nr. 3-mi suliat navianartut inunnit aalajangersimasumik ukioqalertunit taamaallaat isumagineqartarnissaat pillugit malittarisassianik aalajangersaanissamik tunngavissiisoqarsimanngitsoq oqaatigineqassaaq.*"

Siunnersummi § 56, imm. 3 tunngavigalugu suliaq ajutoornissamut imaluunniit nappaateqalernissamut, ilanngulligit qaartiterinermik suliaqarnermi annertuumik aarleqqutaasumik nassataqarsinnaassappat aalajangersimasumik ukioqalersimatininnani suliat isumagineqarnissaannut inerteqqutit aalajangersarneqarsinnaapput.

Kalaallit Nunaanni inuusuttut sulisarnerat pillugit Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 46, imm. 3-mik (siunnersummi § 56, imm. 3-mut assingusumi), aamma Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 33-mik (siunnersummi § 39-mut assingusumi) tunngaveqartumik nalunaarut atuutsitaalersimavoq. Nalunaarummi tassani kapitali 3 malillugu inuusuttunit 18-it inorlugit ukiulinnit suliat ilusaat arlallit suliarineqaqqusaanngillat. Suliat ilusaat taakku, inuusuttunit suliarineqaqqusaanngitsut ilaatigut nalunaarummi kapitali 3-mit aamma nalunaarummut ilanngussani nassuiarneqarput. Suliaqarfinni aarleqquteqarfimmik imaqartuni inuusuttut tamatigoortumik suliaqaqqusaasanganngillat.

Taamaalilluni sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni inuusuttut sulinerannut tunngatillugu manna tikillugu isumannaallisaanissamut inissisimaffiup attannissaanut tunngavissaqarpoq.

Manna tikillugu sullivinni avatangiisinik suliassaqarfimmi inatsisitigut atuuffigisat sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nanginneqartoq suut tamaasa ilanngulligit erseqqissartariaqarpoq, taamaattorli pisoqarfii ataasiakkaat, manna tikillugu atuuttutut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmit allaassuseqartut pinnagit.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "*Kapitali 6 – teknikkikkut atortorissaarutit pillugit tunngasunut kingornatigut inatsisinik atortitsisinnaanermut tunngatillugu inatsisit oqaasertaanni teknikkikkut atortorissaarutini suut paasineqassaneri nassuiarneqarpata*

iluaqutaassaaq. Danmarkimi sullivinni avatangiisinut inatsimmi § 45 matuminnga oqaasertaqartoq qissiminneqarsinnaavoq: "Maskiinat. Maskiinat atortui, puut, sanaartugassat ikkussoriaannaat, atortorissaarutit, sakkut, illuliornermut atortut, teknikkikkuat atortorissaarutit allat aamma inunnut illersuutit imatut ilusilersugaallutillu atorneqassapput sillimaniarnermut peqqissutsimullu tunngatillugit tamakkiisumik aarlerinartortaqassanatik."

Teknikkikkuat atortorissaarutit pillugit siunnersuummi § 43 Naalakkersuisunut siamasissumik pisussaaffiliivoq, ilanggullugit tusarniaanermut akissuummi pissutsit immikkut ittut eqqartorneqartut pillugit.

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 37, imm. 1-imi tunngaveqartillugu (siunnersuummi § 43, imm. 1-imut assingusoq) Kalaallit Nunaanni teknikkikkuat atortorissaarutit iluarsaannissaat pillugit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfius Nalunaarutaa nr. 655, 12. maj 2015-imeersoq atuutsinneqarpoq. Nalunaarummi § 2-miippoq nalunaarummi paasineqartutut teknikkikkuat atortorissaarutinik nassuaat.

Pineqartoq tassaammat sinaakkutissatut inatsit Inatsisartut inatsiserpiaanni pinnagit inatsimmut toqqammavigisat annikitsortalersugaanerusunik sinaakkusernissaat nalunaarutini aalajangersaaviginissaat tulluarnerpaasutut isigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "*Naak § 82, imm. 1-imi (maannakkut § 83) oqaasertaqaraluartoq § 82-imik (maannakkut § 83) unioqqutitsinermut – Danmarkimi sullivinni avatangiisinut inatsimmi periarfissarisaagaluartumut aammalu imm. 1-imi oqaaserititat malillugit isertitsivimmuit inissiisoqarani – akiliisitsissutissat naatsorsorneqartassanerat nassuaatini takuneqarsinnaasoq maluginiarpara.*"

Manna tikillugu Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 65-imi saqqummiunneqartutuulli § 82-ip (maannakkut § 83) inatsisinkat atuutsitsineq nangippaa. § 82-imut nassuaatit pinerluuteqarsimasunut inatsisitigut pineqaatissiissutip isertitsivimmuit inissiisoqarnertut iluseqarsinnaanissaanik pinaveersitsinngillat.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "*§ 82-imik (maannakkut § 83) oqariaatsit pisunut "sakkortunerusutut ittunut", "pisunut annertuuunut" aamma "immikkut sakkortunerusunut" atugaapput. Annertuumik aamma immikkut ittumik sakkortusisatut pisut akornanni piviusumik assigiinngissitsisoqarnissaa anguniarneqarnersoq erseqqissuunngilaq. Tamanna tunngavigalugu taamaallaat "sakkortunerusutut pisut" aamma "immikkut sakkortunerusutut pisut" atorneqassasut inassutigineqarpoq.*"

Oqaaseqaat malinneqassaaq. § 82 (maannakkut § 83) imatut allanngortinnejarpooq taamaallaat oqariaatsit ”sakkortunerusutut pisut” aamma ”immikkut sakkortunerusutut pisut” atorneqalerlutik. Taamaalilluni § 82, imm. 2-mi ”pisutut immikkut sakkortunerusutut” atorneqarpooq, unioqqutitsisoqarnerani inuit ilungersunartumik ajoquserlutik imaluunniit toqumik kinguneqarluni ajutoornermik malitseqarsimatillugu, kiisalu § 82, imm. 5-imi, inuuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnt inuunermi imaluunniit peqqissutsimi ajoqusiisoqarsimasumi imaluunniit tamatumunnga navianartorsiotsisoqarsimasumi oqariaaseq ”pisutut immikkut sukannersutut” atorneqarluni.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: *”Imm. 1, nr. 1-imi kingunerititalittut aalajangersakkanik tulleriaarinermi ilaatigut takuneqarsinnaavoq §§ 24-37 pineqaatissiissutinik nassataqarsinnaasut. § 35, imm. 1 aamma § 36 ilanngunneqassappata kukkanerorpasippoq, tassani pineqartut tassaammata pisussaaffiliinerit.”*

§ 82 (maannakkut § 83), imm. 1, nr. 1 oqaaseqaammut naapertuutsilerlugu iluarsineqarpooq. Taamaalillutik §§ 35 aamma 36 inatsisitigut eqqartuussisoqarnikkut pineqaatissiissutinik kinguneqartitaanngillat.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: *”Paarlattuanik kingunerititalittut aalajangersakkami imartani atortunut tunngatillugu § 63-imut innersuussissut amigaataaavoq. Maannakkut oqaasertaliussat atorlugit imartani sullivimmi avatangiisirut tunngasunik unioqqutitsinerit kinguneritaqarnissaannut periarfissaqassangilaq. Tamatuma puigorsimanissa naatsorsuutigaara.”*

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpooq. § 82 (maannakkut § 83), imm. 1, nr. 1-imi § 63-imut innersuussissut ilanngunneqarpooq, taamaalilluni aalajangersakkap unioqqutitaanerani kinguneqartitsisoqalersinnaalluni, soorlu manna tikillugu Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingarutillet pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersumi (aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi) § 79-imik assingusumik unioqqutitsinernut kingunititaqarsinnaasimasoq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip § 82 (maannakkut § 83) pillugu imatut oqaaseqaqqippoq: *”Imm. 1, nr. 4-mi § 21, imm. 2-mut innersuussissutip saniatigut § 29, imm. 4-mut innersuussisoqarsinnaavoq, soorlusooq imatut ilassuteqartoqarsinnaalluni: ”imaluunniit § 29, imm. 4 malillugu Sullivinnik Nakkuillisoqarfijup piumasaqaataatigut misissuinernik isumaginninnermik, misissugassanik imaluunniit takusaanernik il.il. suliaqanngippat.””*

§ 82 (maannakkut § 83), imm. 1, nr. 1-imi §§ 24-35-nut innersuussuteqarpoq. Taamaattumik tusarniaavagineqartup ujartugaatulli § 29, imm. 4-mut kinguneqartitsisinnaanermik § 82 (maannakkut § 83), imm. 1 tunisivoq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip § 82 (maannakkut § 83) pillugu imatut oqaaseqaqqippoq:
"Imm. 5-imi pisut immikkut sukannersut tulleriaarlugit eqqartornerini inunni arlalinni ajoqusertoqarsimalluniluunniit tamatumunnga aarlerinartoqarsimanerata immikkut sukannersuuneranik allassimanera takuneqarsinnaanngilaq, soorlusooq uteqqiinerup immikkut sukannersutut pisunera innersuussutaasimanani. Akiliisitsissutissap annertussusaanik aalajangiinissamut tunngatillugu tamanna iluaqutaasinnaassaaq, tassalu pissutsit taamatut ittut immikkut sukannersutut isigineqassanerannik Namminersorlutik Oqartussat isumaqassappata."

§ 82 (maannakkut § 83), imm. 5 inuuusuttunut immikkut isumannaallisaanissamik erseqqissaaniarluni ilanngunneqarpoq. § 82 (maannakkut § 83), imm. 4-mi uteqqiinerup (§ 82, imm. 4, nr. 3) sukannersutut pisunera aalajangerneqarpoq. Taamatut inisisimaffiup attannissaata tulluarnerpaanera isigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip § 82 (maannakkut § 83) pillugu imatut oqaaseqaqqippoq:
"Imm. 8-mi pisogalineq eqqartorneqarpoq. Oqaaseq taanna pinerluttulerinermut inatsimmi kapitali 6-imi atorneqanngilaq, pissutigalugu pinerluttulerinermut inatsisip uparuaanissamut killiliussat eqqartormagit. Pinerluttulerinermut inatsimmi oqaatsinut naapertuutsilerlugu imm. 8-mik allatut oqaasertalersuinissaq inassutigineqarpoq."

Tassunga atatillugu uparuaanissamut killiliussaq suliami piviusumi qaangerneqarnera (imm. 8-mi pilersuisutut akisussaaffiup inatsisilersugaasup saniatigut) pinerluttulerinermut inatsimmi tamatigoortutut malittarisassiat tunngavigalugit aalajangerneqarnissaa pillugu apeqquq sianigeqquneqarpoq. Tamatuma kingornatigut akiliissuteqarnermut akisussaaffimmut uparuaanissamut killiliussaq aallaaviatigut ukiut marluussapput, inatsisit malillugit pisinnaatitaasut, uparuaanissamut killiliussanut nalinginnarmik malittarisassiat atuuffigisaat pineqanngippata."

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq. Maannakkut pinerluttulerinermut inatsimmi oqaatsit atorneqartut naapertorlugit "pisogalinermut killiliussaq"-mut taarsiullugu § 82 (maannakkut § 83), imm. 8-mi oqariaaseq "uparuarneqarnissaanut killiliussaq" atorneqalerpoq. § 82 (maannakkut § 83), imm. 8 maannakkut imatut oqaasertaqalerpoq: " §§ 29-34-mik aammalu maleruagassanik § 35 naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqqutitsinermi pinerluttulerinermut inatsisitigut akisussaaffeqarnerup uparuarneqarnissaanut killissaliussaq ukiut tallimaapput."

Siunnersuuteqartup oqaatigisaatut Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermut Inatsimmi ilassutitut uparuaanermut killiliussanik peqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "Soorlu Danmarkimi sullivinni avatangiisirut inatsimmi § 82 a-p periarfissiineratulli Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik suliani unioqqutitsinermik paasiaqarfiusuni allaffissornikkut akiliisitsissutissanik najoqqutassanik akileeeqqusinissamik periarfissanik tunniussaqarniannginneq aamma maluginiarpara."

Kalaallit Nunaannut naleqqiulluni Danmarkimi sullivinni avatangiisirut inatsit alla atuuttuuvoq. Siunnersuutip suliivinni avatangiisirnik suliassaqarfimmi manna tikillugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisariaaseq atuuttoq attatiinnarpaa.

Kalaallit Nunaanni Politimesterip oqaatigaa: "§ 89 (maannakkut § 90) pillugu. Aalajangersakkamut atuutereersumut assingusumik suliaq Eqqartuussivimmi siullertut suliariinnittussani suliarineqartussangortissasut siunnersuummi takuneqarsinnaavoq. Eqqartuussisaatsip iluani inatsisiliorneq, Inatsisinik atuutsitsinermik Ministereqarfip suliassarisaasa ataanniittooq pineqarmat torersuunissaa pillugu oqaatigineqassaaq."

Suliassaqarfip tiguneranit aalajangersagaq nalinginnartut kingunerisaavoq, eqqartuussisaareersumillu takussutissiilluni.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfip (KNIAIN-ip) oqaatigaa: "§ 2, imm. 2, nr. 3 pillugu: Aalajangersakkami imatut allassimasoqarnera allannerliugaassagunarpoq/naqinnerliugaassagunarpoq: "sulineq sakkutooqarfimmit suliarineqartoq [...]", sullivinnili avatangiisirut inatsimmi atuuttumi aalajangersakkami atuuttumi ima allassimasoqarluni: "sulineq sakkutuunit suliarineqartoq [...]".

Oqaatiginiaakkat taakku marluk isumaat annertuumik assigiinngissuseqarput, pissutigalugu "sakkutooqarfik" sakkutooqarfip suliffeqarfunkeranik isumaqarmat, "sakkutuulli" tassaallutik sulisut sakkutuut. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip AT-mik ilitsersuutaa F.0.3 Egentlig militærtjeneste, juni 2003 innersuussutaavoq, taanna "sulineq sakkutuunit suliarineqartoq, aammalu sakkutuutut sulinivinnut naatsorsuutaasinnaasoq" qanoq paasinnittooqassaneranik nassuaammat."

§ 2, imm. 2, nr. 3-p oqaasertai tusarniaavigineqartup oqaaseqaataanut naapertuutsilerlugu allanngortinneqarpoq, taamaalilluni oqaaseq "sakkutuunit" atorneqalerluni.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfíup (KNIAIN-ip) § 16 pillugu oqaatigaa: "Aalajangersagaq nutaaq sulisitsisumut malittarisassialimmút immikkoortumut inissinneqarsimammat oqaasertalersuineq erseqqissuuusariaqarpoq, taamaalilluni aalajangersakkap naapertuutsinnissaanut sulisitsisup pingarnertut akisussaaffimmik tigummiaqarnera qularutissaassananani. Aalajangersagaq assersuutigalugu imatut oqaasertalerneqarsinnaavoq: "§ 16. Ilungersunartumik maannakkorpíarlu ingalassinnanngisamik navianartoqartillugu, sulisup sullivimmi imaluunniit sumiiffiup navianartumiittooq qimannissaanut pisinnaatitaaffiminik atuinissaanut sulisitsisoq pinngitsuusitsiniarsinnaanngilaq.

Imm. 2. Imm. 1 malillugu sulisup sullivimmi imaluunniit sumiiffiup navianartumiittooq qimannera pissutigalugu sulisitsisoq sulisup atugaanik ajorseriartitsissanngilaq.

Imm. 3. Imm. 1 aamma 2 malillugit pisinnaatitaaffiit innarlerneqarsimappata, sulisut taarsiivigineqartussaapput. ””

§ 16-imik maannakkut oqaasertalersuinerup siunertaraa navianartoqartillugu sulifimmik qimatsinissamut pisinnaatitaaffiup aalajangersarnissaa, kiisalu taama pisoqartillugu sulisut sulifimmink qimatsiniarnerannik sulisitsisoq pinngitsuusitsiniaqquaassanngitsoq. Kiffaanngissutsimik arsaarinnitarneq pillugu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 92-imut aalajangersagaq assersuunneqarsinnaavoq.

Maannakkut oqaasertaliussat attatiinnarneqassapput, pissutigalugu ilungersunartumik maannakkorpíarlu ingalassinnanngisamik navianartoqartillugu sulisup sullivimminik qimatsinissamik pisinnaatitaaffianik erseqqissuliormat.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfíup (KNIAIN-ip) oqaatigaa: " § 25 pillugu: § 25-mi aalajangersagaq malillugu sulianik aqutsisoq isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pilligit suleqatigiinnermi peqataassaaq, kapitali 2, § 18 aamma § 37-mi aalajangersakkat innersuussissutaanerat pissutigalugit. KNIAIN-ip oqaatigaa § 37-mi aalajangersakkat sanatitsisup pisussaaffiinut tunngasunik imatut ittumik "suleqatigiinnermi", soorlusooq "sulianik aqutsisoq" toqqaannartumik innersuussissutinik imaqanngitsut."

Siunnersuummi § 25 manna tikillugu atuuttumi Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pilligit inatsimmi § 20-mi oqaasertaliussat ingerlateqqippai. Taamaalilluni eqqartuussisaatsip atuuffia aalajangersagaq atorlugu ingerlateqqinnejarpooq, tassuuna suliamik aqutsisut isumannaallisaanermi peqqinnissamilu suleqatigiinnermi peqataanissaminut pisussaaffeqarlutik.

§ 37 illuliorlunilu sanaartornermut tunngavoq, tassani sulisitsisut arlallit suliaqarfigisami tassani peqatigiillutik peqataasarlutik.

Illuliornerni sanaartornernilu suleqatigiinnissamik qularnaarinissamut sanatitsisup pisussaaffii pillugit annikitsortalersukkatut malittarisassiat aamma sulianik aqutsisunut atuunnerannik § 25-mi § 37-mut innersuussissut isumaqarpoq. Taamaalilluni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu suleqatigiinnerni peqataanissaminut sulianik aqutsisoq pisussaaffeqarpoq, ilanngullugu illuliorneq sanaartornerlu pillugit § 37-p nassatarisaanik malittarisassiat aalajangersagaasinnaasut malittarinissaannut pisussaaffik. Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 31, imm. 3 aamma 4 (Inatsisartut inatsisaanni § 37, imm. 3-mut aamma 4-mut assingusut) tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni sanatitsisup pisussaaffii, aamma suliffigisami ataatsimi sulisitsisut arlallit suliaqarfigisaanni illuliornermi sanaartornermilu suleqatigiinnissamik isumannaarinissamut sanatitsisut pisussaaffii pillugit nalunaarummi peqqissaagaanerusunik malittarisassiat aalajangersarneqarput.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup (KNIAIN-ip) oqaatigaa: "*§§ 26, 27 aamma 28 pillugit: §§ 26-28-mi aalajangersakkat (taamaallaat § 26, imm. 1 pinnagu) malittarisassiatut kattussatut "sulisunut" tunngasuutitatut oqaasertalersugaapput.*

Toqqaannarnerusumik "sulisoq"-mik oqaasertaliinerup atornissa KNIAIN-ip paarlattuanik siunnersuutigaa, taamaalilluni aalajangersakkamut tunngatitaasumi imaluunniit tunngatitaasuni naligiinngitsumik akisussaaffimmik qimatsiniarneq pinaveersaarneqassammat."

Oqaasiliaq "sulisut" taamaallaat §§ 26-28-ni atorneqanngilaq, Inatsisartulli inatsisaanni tamani paragraffini tamani atorneqarluni. Pineqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi manna tikillugu oqaasertaliussanik atugaqaqqinnej.

Oqaasiliaq "sulisut" aamma sullivinni avatangiisink suliassaqfimmik nalunaarutini atuuttuni aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup AT-mik ilitsersuusiaanni tamakkiisumik atorneqarpoq.

Oqaasiliani ataqtigissoqarneq qularnaarniarlugu §§ 26-28-ni oqaasiliaq "sulisut" atorneqaannarpoq, taamaalilluni aalajangersakkant allanut, oqaasiliamik "sulisut"-nik atuisoqarfinnut naleqqiullugu aalajangersakkani taakkunani inuit allat ilaatinneerinut tunngatillugu paatsiveerunermik pinngortoqassanngimmatt.

Oqaasiliani maani oqaluuserineqartuni sorliup atorneqarnera apeqqutaatinnagu sulisumut akisussaaffimmik atuuttoqarnera oqaatigineqassaaq. Manna tikillugu Kalaallit Nunaanni

sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi §§ 21-23-miittuni pisinnaatitaaffik atuuttoq §§ 26-28-t ingerlateqqippaat.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup (KNIAIN-ip) oqaatigaa: "Ad 28, imm. 1: "Suliffeqarfiiit suleqatigiinnerat" pillugu aalajangersakkami §§ 18 aamma 37 innersuussutaapput. § 37-mi aalajangersakkat sanatitsisup pisussaaffiinut tunngasut taamatut innermikkut "suliffeqarfiiit suleqatigiinnerannut" toqqaannartumik innersuussissutinik imaqanngitsut KNIAIN-ip oqaatigaa."

Oqaaseqaat siunnersuummi § 25-p § 18-imut aamma § 37-mut innersuussutaanut tunngatillugu tusarniaavagineqartup oqaaseqaataanut assinguvoq.

Manna tikillugu Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 23, imm. 1-im oqaasiliat atuuttut siunnersuummi § 28, imm. 1-ip ingerlateqqippaa. Taamaalilluni manna tikillugu eqqartuussisaaseq aalajangersagaq aqqutigalugu ingerlateqqinnejarpooq.

§ 37-mik tunngaveqarluni suliffeqarfiiit suleqatigiinnerat pillugu malittarisassianik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Tamanna ilaatigut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 31-mik tunngaveqartutut atuutsinneqartumi (siunnersuummi § 37-mut assingusumi). Sanatitsisut pisussaaffi pillugit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalunaarutaat nr. 1344, 15. december 2005-imeersumi piviusorpiatut pisimavoq. Nalunaarutip suliffeqarfiiit suleqatigiinnerat pillugu aalajangersakkat arlalippassuit imarai. Tamanna tassaavoq suliffeqarfiiit suleqatigiinnerannut tunngatillugu § 37-mut § 28, imm. 1-im i innersuussissutikut atuuffeqarnermut assersuut.

Taamaalilluni § 28, imm. 1 § 37-mut innersuummik imaqassaaq, taamaalilluni taanna sanatitsisup malittarisassiat aalajangersagai aamma sulianik aqutsisunit naapertuutsinneqassanerannik qulakkeerinnimmatt.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup (KNIAIN-ip) oqaatigaa: "Pineqartoq § 45, imm. 4:

Sullivinni avatangiisinut inatsimmit atuuttumi "Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik killissarititaasunut (...) aalajangersaasinnaapput"-mit siunnersuummi "Naalakkersuisut killissarititaasunut (...) aalajangersaasinnaapput"-mut aalajangersakkamik allannguuteqarnermut suna tunngavigineqarpa? Siunnersuummut nassuaatini ilaatigut aalajangersagaq pineqartoq pillugu imatut allassimasoqarpoq: "Naalakkersuisut aamma (...) aalajangersaasinnaapput, aammalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

eqqiluitsuutitsinissamut killissarititaasunik aalajangersaasinnaavoq, kiisalu akuitissat atortussallu suut isumannaallisaanermut peqqinnissamullu navianartutut isigineqassanersut aalajangersinnaallugu.”

Taamaattorli aalajangersagaq sullivinni avatangiisinut inatsit atuuttoq malillugu akuitissanut atortussanullu i.il. killissarititaasunik aalajangersaasinnaanissaannut piviusumik pisussaaffimmik imaqarpasinngilaq. Allanguut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup pisussaaffeqarfíisa sanngiillsitaaneratut isigineqarsinnaavoq.

KNIAIN-ip allanguut pingaaruteqartippaa, taamaattumillu allanguut inatsisissatut siunnersuummi inaarutaasumi attatiinnarneqassappat aalajangersakkamik nassuaatini allanguut qaammarsaavagineqartariaqartutut isigalugu.”

KNIAIN-ip oqaaseqaatai akuerineqarput, § 45, imm. 4-lu allangortinneqarpoq taamaalluni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfík aalajangersagaq malillugu pisussaaffiligaalluni. Taamaalluni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfík akuitissanut atortussanullu killissanut aalajangersaasalissaaq, aammalu peqqinnissamut navianartutut imaluunniit ajoqsiisutut isigineqartunut akuitissanut atortussanullu allattuiffiliortassalluni.

Kommuninut, Nunaqarfínnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqtigiainnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfíup (KNIAIN-ip) oqaatigaa: ”*Pineqartut § 64, imm. 1, nr. 4 aamma § 81, imm. 5:*

Maalaarutinik suliaqarnerni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit tusarniaaviginissaat pillugit aalajangersakkat siunnersuummi sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi atuuttumi aalajangersakkanut assingusussanut, takukkit § 50, imm. 1, nr. 4 aamma § 64, imm. 5 naleqqiullugu allangortinneqarput. Taamaalluni ullumikkut maalaarutip aalajangiiffiginera sioqqullugu Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit oqaaseqaataata pissarsiarinissa pinngitsuugassaanngilaq, siunnersuulli malillugu maalaarummik suliami aalajangiineq sioqqullugu Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnit oqaaseqaat pissarsiarineqarsinnaasoq atuuttuulersinneqarluni.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini § 81, imm. 5-imi aalajangersagaq pillugu ilaatigut allassimavoq: ”Aalajangersagaq qularnaarissaaq siunnersuisoqatigiit suleqataasarnissaannik naammagittaalliutit aalajangiiffigineqartarneranni, taamalu inatsisip allaffissornikkut eqqortinneqarnissaanut.”

”Pisinnaaninngortitsisutut aalajangersakkamut” allanguuteqarneq – aamma tunngavilersugaasutut takuneqarsinnaanngitsoq – aalajangersakkamut siunertamik

annertuumik sanngiillisaasoq, aammalu Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiit sunniuteqarsinnaanerata sanngiillisinneqarnera oqaatigisariaqarpoq.

Allannguut pingaaruteqartoq KNIAIN isumaqarpoq, taamaattumillu siunnersuummi inaarutaasumi allannguut attatiinnarneqassappat aalajangersakkamut nassuaatini allannguut qaammarsaavagineqartariaqarpoq.”

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip aalajangiinerannik maalaarutit kiffaanngissuseqartutut Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaaliortarfimmit suliarineqartarnissaat siunnersuutip tusarniaaffioreernerata kingornatigut Inatsisartut inatsisaannut ilassutaavoq. Taamaattumik siunnersuummi maalaarutinik suliani Naalakkersuisut aalajangiisarnissaat pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkat ataasiakkaat piviusutut ilusilersugaanerinut oqaaseqaatit saniatigut Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (KNIAIN) siunnersummut tamatigoornerusunik oqaaseqaateqarpoq.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (KNIAIN) ilaatigut immikkoortoq 3.2 Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat-nut tunngatillugu oqaaseqaateqarpoq: ”*Siunnersummut nassuaatini sullivinni avatangiisilik suliassaqarfik inatsisisatut siunnersuutip atuutsilernerani Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarpat Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikringimit (AES-imit) (Suliffeqarfimmi inuutissarsiummit nappaateqarnermut sillimmasiinermi) Kalaallit Nunaannit akiliutit qanoq isumagineqartassanerannik isumaliutigineqarnerannut nassuaammik amigaateqartoq KNIAIN isumaqarpoq.*”

Sullivinnik avatangiisilik suliassaqarfimmik namminersorlutik oqartussat tigusaqarnerisa kingornatigut Kalaallit Nunaanni sulitilluni ajoqusernermut sillimmasiisarneq pillugu inatsit nr. 1528, 21. december 2010-meersukkut Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikringip inatsisilersugaanera allanngortinnagu ingerlanneaannassaaq. Tigusinerup kingornatigut Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiinnut nutaanut Kalaallit Nunaanni sulisitsisut Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikringimut akiliuteqartarnerat ikaarsaariartinneqarnissaata qanoq qulakkeerneqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut Suliffissaqartsiniarnermut ministereqarfimmik oqaloqateqarput. Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (KNIAIN) inuussutissarsiorfimmut/innuttaasunut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat pillugit immikkoortut 4.2 aamma 6 pillugit oqaaseqarpoq: ”*Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nakkutilliineranut il.il. aningaasartuutaasa matussusernissaannut*

ilaatigut nukissiornermik tunisassiornissamut erngup nukinganik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu pisinnaatitsissummik pigisallit inatsisissatut siunnersuummi §§ 72-73-ini toqqammavissatut aalajangersakkat ajornanngippat atuutsilernissaasigut inuussutissarsiorfiusumut annertusisanik akitsuutinik akilersuinertut iluseqartunik, aammalu inuussutissarsiorfimmut soorlusooq innuttaasunut nukissamik atuinermut annertusisunik akiliutaasunik aningaasatigut sunniuteqarsinnaanerat KNIAIN-ip oqaatigaa.”

Imartani aamma nunami aatsitassarsiornermik immikkoortoqarfiup iluani, kiisalu erngup nukissiornermik suliani suliarisnut akitsuutinik akileeqqusinissamik aalajangersakkat periarfissiippput. Tamatuma assingaa ullumikkut imartani aatsitassarsiornermik suliassaqarfimmi inatsisaasut atuuttut (takuuk aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) §§ 86, imm. 5 aamma 94) aammalu Inatsisartut 2016-imi ukiakkut ataatsimiinnerminni imm. 115-imik akuersissutigisaanni Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi takkuttussami § 57b assigalugu. Sulianik isumaginninnermut akitsuutinik akileeqqusisinnaneq pillugu aalajangersakkat ilaatigut siunertaat tassaavoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik suliffeqarfinnik mikinerusunik ikorsiinissaminut isumalluuteqartuarnissaata qulakkeernissaa, naak assersuutigalugit aatsitassarsiornermik suliniuit isumannaallisaanermi peqqinnissamilu annertuunik nakkutilliisarnissamik pisariaqartitsigaluartut.

Maannakkut imartani periusaasunut aalajangersakkat assigummata, aammalu Inatsisartut inatsisimmi allanngutissamik akuersereersimammata suliffeqarfip tiguneqanngiffianut naleqqiullugu innuttaasunut imaluunniit suliffeqarfinnut Inatsisartut inatsisaat annertusisanik aningaasartuutinik nassataqartitsissanngilaq.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (KNIAIN) kalaallisoortaa pillugu oqaaseqarpoq: ”*(...) maannakkut sullivinni avatangiisinut inatsimmi aalajangersakkat amerlanersaat siunnersuummi allanngortinnagit atoqqinneqarput. Taamaattorli inatsisissatut siunnersuutip kalaallisoortaanut tamanna oqaatigineqarsinnaanngilaq, taanna maannakkut sullivinni avatangiisinut inatsisip atuuttup (kalaallisoortaanik) tamakkiisumik allanngortillugu allanneqarsimasutut saqqumerpasimmat. Nassuaatini tamatumunnga patsisaasoq – ajornanngippallu tamatumunnga sunniutaassutaasinnaasut – qaammasaavigineqassasut KNIAIN isumaqarpoq.*”

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsip 1986-imeersup kalaallisoortaanut Naalagaaffiup Sinniisoqarfia, taamaalillunilu Danmarkimi qullersaasut akisussaasuusimapput. Kalaallisoortaata Naalagaaffimmi qullersaasunit pinnani Namminersorlutik Oqartussanit

suliarineqarsimanera qulakkeerniarlugu nutaamik suliarinnittooqarpoq. Tamatuma aamma kalaallit oqaasiisa allanngoriartornerannik malinnaanissaq periarfissippaa. Kiisalu tamatigut 1986-imit Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsisip kalaallisoortaviata kingusinnerusukkullu Naalagaaffimmi qullersaasut allagarisaannik inatsimmik allannguutit akornanni ataqtigiiingitsortaqaartartoq oqaatigineqassaaq, tamatumunnga ilaatigut ukiut ingerlanni oqaatsit allanngoriartornerat patsisaalluni.

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik nalinginnarmik tigusinissaq pillugu oqaaseqarpoq: *"Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini nalinginnaasut aallarniutaasuni sullivinni avatangiisiniq suliassaqarfimmik akisussaaffimmik Namminersorlutik Oqartussat tigusinissaat pillugu siunertap, tunngavigisat aamma kissaatigisaasumut pissutaasut nassuaaviginerat KNIAIN-ip amigaatigai, takuuk suliassaqarfimmik sullivinnik avatangiisiniq Namminersorlutik Oqartussat tigusinerannut immikkoortoq."*

Inatsisissamut siunnersuummi inuussutissarsiorfimmut, avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasusanut, kiisalu innuttaasunut sunniutaasusanut nassuaatini ilaatigut allassimavoq:

"assersuutigalugu sulinermi ajutoornerit amerlassusaannik suliassaqarfiuup tigunerata sunniuteqarfigissanera oqaatigineqarsinnaanngilaq."

Taamaalilluni sullivinni avatangiisiniq suliassaqarfimmut akisussaaffimmik Namminersorlutik Oqartussat tigusinerata qanoq annertutigisumik sunniuteqassanera pillugu inatsisiliortup tungaanit nalornisoqarnera paasinarpooq. Isumaqartoqassagaluarporli suliassaqarfimmik tigusinissaq pillugu aalajangiuissineq assersuutigalugu najukkami annertunerusumik pimoorussinerup anguneqarnissaanik, ilanngullugit najukkamit misilittagarisat annertunerusumik ilanngunnissaannik pissutissartaqartoq, tamarmik sullivimmi avatangiisiniq suliassaqarfimmik nukittorsakkamik iliuuseqarnermut iluaqutaassasunik, taamaalillunilu sulitilluni ajutoornerit pinaveersinnissaannut periarfissanik pitsangorsaasunik."

Nunami sullivinni avatangiisinut tunngatillugu sullivinni avatangiisiniq suliassaqarfiuup ilaanik tigusaqarnissaq pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummiippoq sullivinni avatangiisiniq suliassaqarfiuup tiguneqarnerani sunniutaasusanik erseqqinnerusumik nassuaat. Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi ilaatigut iluaqutissartat, aamma tusarniaavagineqartup erseqqissaavigisai eqqartorneqarput, tassalu najukkami pimoorussaqarneq aamma najukkami misilittagaasunik annertusisamik ilanngussorneri aqquligalugit suliassaqarfimmik sunniiiffiginissaannut tigusaqarnerup pissarsiarititai.

Siulianit Sulisitsisunit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaat innersuussutaavoq.

Siunnersuutip innuttaasunut inuussutissarsiorfimmullu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissartaannik nassuaanermi sulitilluni ajutoornerit amerlassusaat pillugit oqaasertaliussamut tunngavigisaq tassaavoq sulitilluni ajutoornerit amerlassusaat inuiaqatigiinnut tunngatillugu annertuumik pingaaruteqarsinnaanerat. Taamaattumik suliassaqarfimmi sammisaqarfigisatut najukkami iliuuserisassaaq pisariaqarpoq. Ukiut ingerlaneranni Kalaallit Nunaanni sulitilluni ajutoornerit amerleriarsimanerat paasineqarpoq, tamatumunngali tunngaviusoq erseqqvivissuunngilaq. Taamaattumik amerlassutsit qanoq annikillineqarsinnaassusaat pillugu nalornissuteqartoqarpoq.

IMAK oqaaseqarpoq: *"Aallarniutigalugu nunatami sullivinni avatangiisiniq suliassaqarfíup tiguneqarneranut tunngatillugu ingerlassami, imaluunniit inatsisiliornerup piareersarneranut suliaqarnermi kattuffiit arlaatigulluunniit ilangunneqarsimanninnerannik IMAK-mi siulersuisut annertuumik tupigusuutigisaqarnertik oqaatigissavaat.*

Namminersulivinnerup tungaanut ingerlassami – ilanngullugillu suliassaqarfinnik assigiinngitsunik tigusaqarnerni – innuttaasut ilanngunneqarnerisa pingaaruteqartuunera Naalakkersuisut erseqqissaavigiuarpaat. Sulisartut kattuffiit innuttaasut ilarujussuinik sinniisoqarfiupput. Taamaallutilli Naalakkersuisut namminneq tunngavigisaminnik naapertuutsitserpasinngillat.

Tupigusunnerlu minnerulinngisaq tusarniaanermut allakkami nassiussami erseqqissumik oqaatsinik ima ittunik atuartoqarsinnaammat: "Suliassaqarfíup ataaniippuit aamma suliffeqarfíupput namminneq isumannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqutinik, suliffeqarfimmi kattuffinnit ilitsersuinertalinnik iluarsiviginissaannut tunngavigisassamik pilersitsineq ...".

Kattuffiit annertuumik peqataatitaanerat takuneqarsinnaavoq – taamaattorli tigusinermut tunngatillugu ingerlassaq piinnarnagu inatsisiliornerup piareersarneranik suliaqarnermissaaq kattuffinnik ilaatitaqanngilluinnarnissartik Naalakkersuisut toqqarsimavaat. Kattuffiit taamaallaat inatsisisstatut siunnersuummik tusarniaavagineqarput – kikkullu tamarmik nalunngilaat inatsisisstatut siunnersuut suliarineqareerpat pineqartut tassaalissapput iluarsaaqqinneeqqat kisimik."

Suliassaqarfimmik tigusinissamik ingerlassaq Namminersorlutik Oqartussat aamma naalagaaffimmi qullersaqarfíit akornanni isumaqatiginninniarnertaqtumik Namminersorlutik Oqartussat pillugu inatsimmi § 3, imm. 2 naapertorlugu pivoq.

Tamatuma kingornatigut inatsisiliornerup piareersarneranik suliaqarnerup ilaatut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaassutinut nittartakkami inissinneqarpoq, aammalul suliffeqarfimmi illuatungerisanut nassiusorneqarluni. Tamatuma saniatigut tusarniaanermut atatitatut suliffeqarfimmi susassaqaqatigiit sinniisoqarfisaanni Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiillu ataatsimiittoqartarsimavoq. Ataatsimiinerit tunngavigalugit siunnersuummi arlalinnik allannguuteqartoqarpoq.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq inatsisiliornermik ingerlassaq nalinginnaasuulluinnartoq, suliaqartut attuumassuteqartut, soorlu inatsisiliortartutut aaqqissuussivimmi tunngavagineqartutut tusarniaasoqarnermut aamma ingerlateqqitatut ingerlassamut ilanngunneqartarlutik. Aamma tigusinissaq pillugu aalajangiinerpiamut tunngatillugu tamanna aamma atuuppoq, tassani suliassaqarfip tiguneqarnissaa pillugu aalajangiussinissamut immikkoortitamik siunnersuusiortoqarsimalluni. Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut taama aamma suliffeqarfimmi susassaqaqatigisanut tusarniaassutitut nassiuunneqarsimavoq, taakkulu oqaaseqaatinik, pitsangorsaatissatut siunnersuutinik il.il. saqqummiussaqarsinnaapput.

IMAK oqaaseqarpoq: *"Aamma nunami sullivinni avatangiisinik suliassaqarfippiap maannakkut tiguneqarnera IMAK-p assut tupigusuutigaa. Suliassaqarfiiit Naalakkersuisut ukiuni arlalinni kingullerni assut pingarnerutinngisaat. Taamaalillutik Naalakkersuisut kalaallit Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigianni sinniisuutitassaminnik toqqaaniarnerminnut ukiut 1,5 atorpaat, aammalul siunnersuisooqatigiit siulittaasuannik toqqaanissaminnut ukiut marluk missaat atorlugit. Aammattaaq ukiorpassuarnngorput siunnersuisooqatigiit suliaannut suliffeqarfimmik suliassaqarfimmut Naalakkersuisoq soqutiginninnermik takutitaqarsimammat. Kiisalu suliassaqarfik taama ittuunermigut atuuttuuvoq, taamaattumillu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni pissutsinut nukinginnarluinnartortalinnut allanut naleqqiulluni utaqqisinneqarsinnaavoq. Ukiorpassuunngortut kingullit ingerlaneranni sulitilluni ajutoornerit amerlassusaat ikeriarsimannginnerat pillugu tunngavissiissut, aammalul suliassaqarfik tiguneqassappat tamatuma pitsaanerulersussatut naatsorsuutigineqarnera aamma tunngavilersorneqanngillat. Ajutoornerit amerliartuaarnerannut patsisaasoq tassaassagunarneruvoq kattuffinnit, soorlusooq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aamma sulitilluni ajutoornermut aqutsisoqarfimmit annertusisamik iliuuserisaqarnerit, tassalu assersuutigalugu kattussamik nalunaaruteqarfik aqqutigalugu ajutoornernik nalunaarutigisarnerannit. Iliuuserisaq maannakkut ajalusoorititaanissaanik aarleqquuteqarfingeqalersoq (...)."*

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinni siulittaasumik toqqaanermut atatillugu Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit aamma Naalakkersuisut akornanni ataqatigiissaarisoqassaaq, taamaalillutik Naalakkersuisut aamma Naalakkersuisut

toqqammavigisaasa innersuutarisinnaasaannik siunnersuisooqatigiit inuttariligassamik innersuussissallutik. Inuttariligassamik kikkut tamarmik akuerisinnaasaannik innersuussiniarneq ajornakusuussappat tamanna ingerlassamik sivitsorsaataasinnaavoq. Suliami aalajangersimasumi tusarniaaffigineqartup innersuussutigisa ilaatigut sivitsortoorsinnaavoq, tassa tusarniaaffigineqartup aamma sullivinni avatangiisit pillugit siunnersuisoqatigiinni ilaasortat allat ataatsimoorlutik qinigassanngortitassaminnik isumaqatigiissinnaanngimmata. Januarimi 2014-imi Kalaallit Nunaanni Sulivinni Avatangiisit pillugit Siunnersuisoqatigiit siulittaasussatut qinigassamik tusarniaaffigineqartup allallu isumaqatiginngisaannik inassuteqaateqarput. Innersuussinerup kingorna ukiup affaata missaa qaangiuuttooq tusarniaaffigineqartoq allamik qinigassaasinnaasumik inassuteqaateqarpoq (junimi 2014-imi). 2014-imi aasakkut taamaalilluni sullivinni avatangiisit pillugit siunnersuisoqatigiit unammillerlutik marlunnik inassuteqaateqarput. Aasap kingorna isumaqatigiilluni aaqqiisummik nassaartoqartussaavoq. Suliamilli ingerlatsineq Inatsisartunut qinersinissap nalunaarutigineqannginnerani naammassineqanngilaq. Naalakkersuisut nutaat ukiup naanerani inissipput. Siulittaasussamik nassaarniarneq ukiortaap kingorna nanginneqarpoq, siulittaasorlu nutaaq martsip qaammataani qinerneqarluni. Taamaalilluni kinguaattoornermut pissusituaavoq sullivinni avatangiisit pillugit siunnersuisoqatigiit akornanni isumaqatigiinginnej.

Manna tikillugu Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisintut siunnersuisooqatigiit tassaasimapput Danmarkimi aaqqissuuussaq, Danmarkimi inatsisaasunik inatsiseqartitaasut, Danmarkimit aningaasalersugaasut, aammalu Danmarkimi allaffeqarttuusut.

Suliassaqarfimmik tigusinikkut suliassaqarfiup aqunneqarnera inatsisilersugaaneralu pillugit annertunerusumik najukkami tunngavissiillunilu ilanngullugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik aamma Sullivinni avatangiisintut siunnersuisooqatigiinnik nutaanik qanimut pitsaasumillu suleqateqarnissamik Naalakkersuisut naatsorsuutigaat.

Sulitilluni ajutoornerit amerlassusaat pillugit tusarniaavigineqartup oqaaseqaataanut tunngatillugu ukiuni kingulliunerusuni amerlassutsit amerliartuaaginnarsimanerat eqortuuvoq, tamannalu arlalinnik nassuaatissaqarsinnaavoq. Taamaattumik tigusisoqarnikkut ajutoornerit amerlassusaasa ikilisinneqarsinnaanerat qularutigisassaanngitsumik oqaatigineqarsinnaanngilaq. Tigusinerli siusinnerusumut naleqqiullugu suliassaqarfimmik annertunerusumik sammisaqarnerermik annertunerusumillu pingaarnersiuinermik periarfissiivoq, soorlusooq Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut annertunerusumik qanissuseqartoqalerteratigut iluanaarutissat amerlanerusinnaasut. Taamatut ilorraap tungaanut sunniutit aamma siuliani, suliassaqarfiit tiguneqarnerini takuneqartarsimapput. Siuliani pineqartup assingata sammineqarfingisaani KNIAIN-imit tusarniaanermut akissutaasumut oqaaseqaat innersuutigineqarpoq.

Aammattaaq siuliani Sulisitsisunit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaat, aamma pineqartup assinganik sammisaqarfiusoq innersuussutaavoq.

IMAK oqarpoq: "*Suliassaqarfíup tiguneqarnerani aningaasartuutit ikippallaartutut inissinneqarsimasut IMAK-p siulersuisui isumaqarput. Aamma Naalakkersuisut aamma Danmarkimi naalagaaffíup nalunaarusiaanni aningaasaqarnikkut naatsorsuutit, aamma inatsisisstatut siunnersuummi nassuaatini takuneqarsinnaasutut naatsorsuinerit/missiliuutit akornanni naapertuuttoqanngilaq. Nassuaat kattuffít aamma namminneq pissarsiariniarsaralugu takusinnaasimasaat.*"

Nassuaammi aningaasaqarnermik naatsorsuutit siunnersuummi matumani aningaasaqarnermut tunngatillugu naatsorsuutaasunut naapertuupput.

Taamaattorli allaassutaasoq tassaavoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup nakkutilliisarnerani aningaasartuutinik matussusiisillugit suliffeqarfínnut tamanut akitsusersuinermik siunnersuummi atusoqannginnéra. Tamatuma nassuaammi aningaasat akitsuummik aaqqissuussivimmik aqutsisoqarnissamut immikkoortinneqartut siunnersuummut naleqqiullugu peerneqarnerat nassataraa.

IMAK oqarpoq: "*Sullivinni avatangiisinik suliassaqarfíppiami malittarisassiorluni suliaqarnerit maannakkut Namminersorlutik Oqartussani pigineqartuunerannik siulersuisut qularutigisaannik immikkut annertuumik ilisimasaqarnissamik piumasaqartitsippit. Taamaattumik inatsisisstatut siunnersuummut nassuaatini takuneqarsinnaasut saniatigut namminersorlutik oqartussanut isumalluutinik nutaanik ilaartuinissamik tigusinissaq pisariaqartitsissaaq.*"

Suliassaqarfínni allanisulli Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfík inatsisiliorfíginnaassavaat. Ilaatigut inatsisiliornermut teknikkikkullu suleqatigiinnerit pillugit siunnersuummiípput Suliffeqartitsinermut ministereqarfíllu suleqatigiinnissamut isumaqatigiíssummut aningaasat. Tamatuma saniatigut sullivinni avatangiisinut inatsisaasunut ilisimasanik nutarsaasussamut suliassanik akisussaaffeqartumi naalakkersuisoqarfímmi A/C-tut atorfímmut affarmut ilassutaasussamut aningaasat ilassutit immikkoortinneqarput. Taamaattumik kissaatigisamik tassannga naapertuuttumik siunnersuut iluarsineqarsimavoq.

IMAK oqarpoq: "*Aningaasatigut naatsorsuutaasuni maannakkut nalunaaruteqartarnermik aaqqissuussaasoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfímmi pinnani suliffímmi ajutoornernut aqutsisoqarfímmi pigineqarnera naatsorsuutigineqarsimanngilaq. Nutaarluinnarmik nalunaaruteqartarnermik aaqqissuussamik suliaqartoqassaneranik tamanna nassataqarsinnaavoq.*"

Maannakkut nalunaaruteqartarnermik aaqissuussamik attassisoqassasoq kissaatigineqarpoq, tassani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut aamma Center for Arbejdsskaderimut (Sulitilluni ajutoornernik Ingerlatsivimmut) ataatsikkut sulinermi ajutoornerit, sulitilluni ajutoornerit, inuussutissarsiummit nappaatit nalunaarutigineqarsinnaassallutik.

Qulaani Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfip tusarniaanermut akisummini ataatsimoorussatut nalunaaruteqarnermut aaqqissuussamik atuisarnermut iluarsiinissamut, pisariaqassappallu Danmarkip tungaanit inatsisaasunik allannguuteqarnikkut piumassuseqarnini oqaatigisimavaa. Tamanna Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut aningaasartuuteqarfiusinnaanersoq nalilorsorneqarsimanngilaq.

IMAK oqarpoq: *"Aalajangersakkat amerlanersaat maannakkut inatsisaasumiittutulli ipput, taakkulu IMAK-p siulersuisuisa taamaatsillugit oqaaseqaateqarfinginngilaat. Ajutoornerilli nalunaarutigineqartarnerannut aamma sulinermik tunngaveqartunik nappaatinut tunngatillugu appariartoqassanera pillugu IMAK-p siulersuisui assut ernumassuteqarput. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik nalunaaruteqartarfimmit paassisutissanillu katersillunilu ataatsikkut ingerlassaqarsinnaasoq § 75-imi takuneqarsinnavoq. Siuliani oqaatigineqartutut sulinermi ajutoornermut aqutsisoqarfip nalunaaruteqartarfik pigalugulu isumagisarivaa. Taamaattumik Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni inunnut paassisutissat isertuussariallit nuuttarnissaat inunnut paassisutissanut inatsimmun naapertuunnera IMAK-p siulersuisuisa qaammarsaavagineqassasoq kissaatigaat. Tamanna minnerunngitsumik Danmarkimi sulinermi ajutoornernut suliassaqarfik ministereqarfip ataani aqutsisoqarfijunnaarneranik paasisanut naleqqiullugu isigineqassaaq.*

Kiisalu suliassaqarfimmik tigusaqarneq ajutoornerit sulinerlu tunngavigalugu nappaatit tamarmik qullersaqarfinnut assigiinnngitsunut marlunnut nalunaarutigeqqittalernissaannik nassataqartitsissanersoq IMAK-p qaammarsaaviginissaa kissaatigaa. Tamanna annertuumik kinguariarnermik nassataqassaaq, aammalu ajutoortunut ataasiakkaanut killup tungaanut imaaliallaannaq kinguneqarsinnaassalluni.

Kiisalu assersuutigalugit sulitilluni ajutoornerni pinaveersaarisisitsutut sullivinni avatangiisini suliaqarnermut atugassanik eqqortumik takutitsisunik naatsorsueqqissaarisinnaanermut siunissami periarfissaasut IMAK-p siulersuisuisa assorsuaq aarleqqutigaat, tassalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik Kalaallit Nunaannit ingerlanneqalerpat, sulinermi ajutoornermut suliassaqarfik suli Danmarkimit tigummineqartoq."

Siuliani taaneqartutut § 75-imi tunngavissiuutasutut paasissutissanik paarlaateqatigiittooqarsinnaanera pillugu Suliffissaqartitsinermut ministereqarfilla isumaqatigiittooqarpoq, tamanna nakkutilliinerit angusassaqalertinnissaannut ilapittuutaasinnaammat, aammalu sumi amerlanerpaanik ajutoornernik, ajoqusernernik nappaatinillu pisoqartarneranut tamanik takussutissamik pissarsisitsilluni. Danmarkimi inatsisaasunik allannguutinik ataasiakkaanik ilassuteqarnikkut tamatuma pisinnaanera Suliffissaqartitsinermut ministereqarfik isumaqarpoq. Taamaalilluni paarlaateqatigiinnermik aaqqissuuussamik ingerlatsinerup nanginnissaanut, aammalu Center for Arbejdsskaderilu paasissutissanik ataatsikkut ingerlatsinissamut, ilanngullugulu ataatsimoorussatut nalunaaruteqartarfimmik atuinerup ingerlateqqinnissaanut inunnut paasissutissat pillugit malittarisassanik aporfissaqassaneranik isumaqartoqanngilaq.

Nalunaaruteqartarfimmik piviusumik aqutsinermi, aammalu Center for Arbejdsskaderilu paasissutissanik ataatsikkut ingerlatsinissami tamanna pillugu inatsisaasunut atuuttunut naapertuutumik inunnut paasissutissat mianersuuttariaqartut eqqortumik suliarinissaannik qulakkeerinnittooqassanera sianigineqarpoq.

Qullersaqarfinnut taakkununnga marlunnut sumiiffimmi ataatsimi nalunaaruteqartoqassanera kikkut tamarmik soqtigisarigaat tusarniaavigineqartut oqaatigivaa, aammalu assersuutigalugu sulitilluni ajutoornernik pinaveersaariniutitut sulianut atugassanik eqqortumik takutitsisunik naatsorsueqqissaarisoqarsinnaanera kikkut tamarmik soqtigisaraat.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) oqarpoq: "Siunnersuummut qulaaniittumut tunngatillugu Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat tusarniaavigineqarsimanertik qujassutigissavaat. Inatsisissatut siunnersuut Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi ASG-p ataani sulisartut kattuffinut nassiunneqarsimavoq. (...).

Inatsisissatut siunnersuummut tamarmiusumut tunngatillugu aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq Danmarkimi pisartunut paarlattuanik Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisoq ataasiinnaq pinnagu Naalakkersuisunut tamarmiusunut pisussaaffimmik tunniusisoqarnera ASG tupigusuutigaa – tamanna assut pisarissersornerorpasippoq. Suliassaqarfimmi tamarmiusumi Naalakkersuisut tamarmiusut naammattumik ilisimasaqassanerannik inatsisiliortup anguniagaqarnera ASG-p tupigusuutigaa, taamaalilluni ilassutitut malittarisassiat atuutsilernissaat pillugit aalajangiisinjaasoqassalluni. Inatsimmi Suliffeqarnermut Inuussutissarsiornermullu Naalakkersuisumut tunniussisoqassasoq ASG-p siunnersuutigaa, taamaalillutik Naalakkersuisut tamarmiusut ilassutitut malittarisassiat atuutsinnisaannut akisussaaffilerneqassanngimmata."

Sammisamik tassannga tunngasumik Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiat (PPK) tusarniaanermut akissutaannut oqaaseqaat innersuussutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) oqarput: *"Inatsisissatut siunnersuummi nassuaatinilu timalittut sullivinni avatangiisit pingaernerutilugit samminnittoqarpasittooq ASG-ip ilanngullugu oqaatigaa. Inatsisartut inatsisaanni tamatigoortumik tarnikkut sullivinni avatangiisiniq annertunerusumik sammisaqartoqassasoq ujartorneqarpoq. Taamaattumik inatsisit oqaasertaanni tamanna nassuiarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.*

Assersuutigalugu § 1, imm. 2-mi ilanngussaqarnikkut tamanna pisinnaavoq:

"Sullivinni avatangiisit isumannaatsut peqqinnartullu timikkut tarnikkullu sullivinni avatangiisitigut nassuiarneqarput."

Ingammik Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut aamma palasinut atorfinitisanut tarnikkut sullivinni avatangiisit tassaapput pingaarutilittut sammisassaqarfusoq. Ilaatigut kisimiittutut sulisarneq pineqarpoq, tarnikkut artukkiisuusinnaasoq killissaqanngitsorlu."

Siunnersuummiipput timikkut soorlusooq tarnikkut sullivinni avatangiisit, tamanna § 1-imut siunnersuummi nassuaatini takuneqarsinnaalluni. Tarnikkut sullivinni avatangiisit aamma qulakkeerneqassanerat erseqqissarneruniarlugu siunnersuummi tusarniaavagineqartup siunnersuutigisaata assinganik oqaasertalimmik nutaamik § 1, imm. 2 ilanngunneqassaaq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni ilagiinnut tunngatillugu ASG-mit pisariaqartitatut takussutissiarineqartoq naapinneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) oqarpoq: *"Ilanngullugu Kalaallit Nunaanni ilagiinnut tunngasoq tassaavoq suliaqarfeeraanera, immikkoortukkuutaanik arlalinnik, taamaallaat ikittuaqqanik atorfekartunik, imaluunniit atorfilinnit ataatsinik immikkoortitertunik inuttaqartoq.*

Taamaattumik sullivinni avatangiisinut inatsimmi paasisatut ilagiit tamakkerlugit suliffeqarfittut ataasiinnartut isigineqarnissaa pingaartuuvoq, taamaalilluni § 6, imm. 1 malillugu isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq aaqqissuunneqarsinnaalluni. Inatsisissatut siunnersuummi suliffeqarfup qanoq nassuiarneqartarnera erseqqissuliutaarpasinngilaq. Tamanna erseqqissaavagineqartariaqarpoq."

Manna tikillugu atuuttumi Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 5, imm. 1.-ip oqaasertaanik § 6, imm. 1 nangitseqqippoq. Siunnersuutikkut manna tikillugu eqqartuusseriaatsip allanngortinnagu ingerlateqqinnissaa kissaatigineqarpoq. Manna tikillugu

pisartutut isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq aaqqissuunneqassaaq, immikkoortoqarfinni ataasiakkaani isumannaallisaasoqatigiilorsorlugu.

Manna tikillugu ilagiit suliffeqarfittut tamakkiisutut isigineqarsimaneratut ilagiit siunnersuutip matuma kingornatigut aamma suliffeqarfittut tamakkiisutut isigineqassaaq.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) § 9, imm. 2-mut tunngatillugu oqarpoq: "Siunnersuut imatut ippoq: "Isumannaallisaanermut suleqatigiinni aamma isumannaallisaanermut ataatsimiititaliami ilaasortat, isumannaallisaanermik suliaqarnermi pisussaaffimminnik isumaginninnissamut, pissutsit malillugit piffissamik naleqquttumik atugassaqarnissaat, sulisitsisup isumagissavaa." Oqaasiliorneq assupilussuaq sanngiissuseqarpoq, tamannalu aamma nassuaatini taamaappoq. Taamaalilluni "piffissamik naleqquttumik malillugit" sunut tunngasuunerinut sulisitsisup nammineq nassuaanissaanut imaaliallaannaq annertoorujussuarmik periarfissiisoqarpoq. Tamanna annertunerusumik erseqqissarneqarsinnaanersoq, imaluunniit isumannaallisaanermik suliaqarnermut minnerpaamik piffissaliussap atugassiarinissa aalajangerneqarsinnaanersoq inatsisiliortup isumaliutigisariaqarpaa."

Siunnersuut tassaavoq suliffeqarfinnut tamanut atuuttut toqqammavissatut aalajangersagaq. Suliffeqarfiiit ataasiakkaat qanoq aaqqissuussaanerat, aammalu sunik unammillerfissaqarnerat assut assigiinngittarmata inatsimmi tamanna aalajangersarneqanngilaq, tunuliaquititulli annikitsortalersukkatut inatsisiliaasuni imaluunniit aalajangiinerni ataasiakkaani pisuni ataasiakkaani "pissutsit malillugit naammaginartutut piffissarititaq" qanoq paasineqassanersoq aalajangerneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) § 19, imm. 1-imut tunngatillugu oqarpoq: "Sulisut isumannaallisaanermut sulinermullu sinniisui peqqussutinik taama ittunik atuutsitaasunik sulisitsisup ilisimatitsinissamik pisussaaffeqarneranik aalajangersagaq tunngavoq. Aalajangersakkami naggatip aappaani allassimavoq: "Isumannaallisaanermut sinniisunut aamma sulisut sinnisaannut allanut peqqussummik ilisimasaqartitaanissamik qinnuteqartunut sulisitsisoq assingusumik pisussaaffeqarpoq." Matumani suliffeqarfinnit/kattuffinnit allanit isumannaallisaanermut sulinermullu sinniisut pineqarnersut erseqqissuliutaanngilaq. Taamaattoqassappat suliffeqarfimmi ataatsimit sulisut sinnisaat nunami suliffimmut sumulluunniit allamut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit peqqussummit ilisimatinneqarnissaminut qinnuteqartarnissaa imaaliallaannaq eqqumiippasippoq. Aalajangersakkap taassuma qanoq isumaqarneranik erseqqissaavigineqarnissanik inatsisiliortoq qinnuigineqarpoq, ajornanngippat nassuaatini."

Siunnersuummi § 19, imm. 1 manna tikillugu atuuttumi Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 16-ip oqaasertai ingerlateqqippai. Siunnersuutikkut manna tikillugu eqqartuussisaatsip allanngortinnagu ingerlateqqimissaa kissaatigineqarpoq.

Suliassaqarfiup pineqartup iluani isumannaallisaanermut sulinermullu sinniisut peqqusummik ilisimatitsinissamut sulisitsisumut pisussaaffigisamik § 19, imm. 1, naggat siulleq aalajangersaavoq. Siunnersuummi § 6, imm. 2-mi nassuiardeqartutut immikkoortoqarfinni imaluunniit suliamik ingerlassaqarfinni ataasiakkaani isumannaallisaanermut suleqatigiissitaliorqartassaaq. Taamaalilluni suliffeqarfik ataaseq suliamik ingerlassaqarfinnik assigiinngitsunik, assigiinngitsunik isumannaallisaanermik suleqatigiinnik aamma isumannaallisaanermut sinniisunik peqarsinnaavoq. Taamaalilluni peqqussut pillugu suliassaqarfiup pineqartup iluani isumannaallisaanermut sinniisut ilisimatinnissaannut sulisitsisoq pisussaaffeqarpoq. Suliffeqarfip iluani isumannaallisaanermut sinniisut allat, suliassaqarfiilli allat iluanniittut § 19, imm. 1, naggatip aappaani peqqusummik ilisimatitaanissamik qinnuiginissappata peqqusummik ilisimatitaanissaminut pisinnaatitaaffeqarput. Taamaalilluni peqqussuteqarfifisaasumut, suliffeqarfiilli taassuma iluaniittumut naleqqiullugu suliassaqarfifit allat iluanni isumannaallisaanermut sinniisutanut § 19, imm. 1, naggatip aappaa tunngavoq.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) § 21, imm. 2, nr. 1-imut tunngatillugu oqarpoq: *"Oqariaaseq "peqqinnissamut tunngasut" sumik matussusiinerat erseqqissuliutaanngilaq. Assersuutigalugu suliffeqarfimmi ataatsimi tamakkiisumik ullut napparsimmaviusut amerlassusaat pineqarpat, imaluunniit sulisunut ataasiakkaanut tamanut inunnut namminnernut tunngasuuppat? Kingulleq pineqassappat inunnut pissutsit pillugit paasissutissanik illersuisunik inatsisaasunik allanik, ilanngullugu inunnut paasissutissanut inatsimmut takkuttussamut sianiginninnissaminik inatsisiliortoq qanoq qułakkeeritigisimanersoq ASG-p paaserusuppa?"*.

Napparsimatilluni takkutinngitsoornerit aamma allatut peqqissutsimut tunngasut pillugit paasissutissat, inuit ataasiakkaat innarligassaanngissusaat sianigalugu inunnut ataasiakkaanut atugarisaannut tunngasooqqusaanngillat. Pineqartut tassaapput suliffeqarfimmi peqqinnissamut tunngasut pillugit paasissutissat, inuit ataasiakkaat namminneq atugarisaat ilaamatik.

Aalajangersakkamut nassuaatit erseqqissaavigineqarput, taamaalilluni tamanna maannakkut aalajangersakkamut immikkut ittutut nassuaatini erseqqissumik takuneqarsinnaalerluni.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) § 50-imut tunngatillugu oqarpoq: "Oqariaatsit "sinniisissat aamma tuniniaasartut" sunut tunngasuunerannik inatsisiliortoq erseqqinnerusumik nassuiaaqquneqarpoq."

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 44-p oqaasertaanik § 50 ingerlatitseqqippoq. Siunnersuutikkut manna tikillugu eqqartuussisaatsip allanngortinnagu ingerlateqqinnissaa kissaatigineqarpoq. Sinniisut aamma tuniniaasartut assersuutigalugit tassaasinnaapput suliffeqarfiup niuffaffinnut niuerfigisanullu akunnermiliuttutut attaveqartitsivii. § 50 malillugu sinniisut tuniniaasartullu suliffeqarfiup aalajangersimasumik suliffigisaata avataani suliaqartuupput.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) § 55-imut tunngatillugu oqarpoq: "Sulisitsisoq sullillugu suliaqartunut" qanoq isumaqartoqarnera inatsisiliortoq erseqqissaaqquneqarpoq. Matumani taamaallaat akissarsiaqartitaalluni suliaqarneq pineqarpa? Assersuutigalugu akissarsiaqaratik sulifimmisungiusartut qanoq inissisimaffeqarpat? Tamanna immikkut ittutut inatsisip oqaasertaani takuneqarsinnaasariaqarpoq."

Sullivinni avatangiisinut inatsimmiipput sulisitsisumut suliat tamarmik ingerlanneqartut. Peqatigiiffimmut piumassuseq malillugu sulisoqartillugu tassaavoq peqatigiiffik "nalinginnartut" sulisitsisutut akisussaaffeqartoq.

Peqatigiiffinni piumassuseq malillugu suliaqarneq sulianut allannut tamanut sullivinni avatangiisinut malittarisassianut taakkununnga tamatigoortumik ilaatinneqarnerannik tamanna isumaqarpoq. Taamaalilluni ilaatigut suliffigisap iluarsaannerannut, suliarisap isumagineranut, teknikkikkut atortorissaarutinik atuinernut, akuutissanik atortussianillu suliaqarnermut, kiisalu inuusuttut 18-it inorlugit suliffeqartinnerannut piumasaqaatinut piumassuseq malillugu suliaqarneq atugassaqartitaavoq.

Aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup AT-mik ilitsersuutaa 1.1.1-1 August 2016-imeersoq, november 2016-imi nutarsarneqartoq innersuussissutaavoq: Piumassuseq malillugu suliaqarfiullutik peqatigiiffinni nalinginnarmik iluaqtaaffinni sullivinni avatangiisini suliaqarneq pillugu AT-mik ilitsersuut, kiisalu suliffeqarfiit isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarnerat pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup AT-mik ilitsersuutaa G1.6.1, september 2006-imeersoq.

Siulitaniittunit assersuutigalugu peqatigiiffinni akissarsiaqartitaanatik sulifimmisungiusartunut tunngatillugu suliarisaq taanna sullivinni avatangiisinut inatsisip malittarisassianut nalinginnaasunut aamma ilaatinneqassanera malitsigisaavoq.

Tamatuma saniatigut inuusuttut suliffeqartitaanerat pillugu malittarisassianik aalajangersaanissamut § 55, imm. 2-mi Naalakkersuisut *tamatigoortumik* pisussaaffeqartitaapput. Malittarisassiat taakku sutigut tamatigut inunnut inuusuttuusunut atuupput, aamma taakkununnga sulisitsisumut suliamik ingerlassaqartuunngitsumut, takuuk siunnersummi § 2, imm. 3, nr. 6.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) § 63, imm. 1-imut tunngatillugu oqarpoq: "*Oqaaseqatigiinni kingullermiuttoq "naleqquatumik ajornanngitsumut annertunerpaamik" innersuussutaavoq. Inatsisissatut siunnersummut nassuaatini ALARP-imik tunngavigisaq nassuiarneqarpoq, maannakkulli aalajangersakkami oqaatsini atukkani oqaaseq "naleqquatumik" peerneqartariaqarpoq. Allatut qinigassaralugu aalajangersakkamut ilannguttariaqarpoq "takuuk nunat tamalaani akuerisaasutut ALARP-imik tunngavigisaq."*"

Oqaasertaliineq suliassaqarfimmi manna tikillugu periusaasumik malittarinninnissaq pillugu kissaatigisaq aallaavigalugu toqqarneqarpoq, takuuk aatsitassanut ikummatisanullu sulianullu tamatumunnga pingaarutilinnut inatsimmi manna tikillugu atuuttutut § 79. ALARP-imik tunngavigisami "nalequttoq"-p assigaa "reasonably": "as low as reasonably practicable". Imartani aatsitassarsiornermik suliassaqarfimmi manna tikillugu periusaasartup atuuttuunera imaluunniit atuuttunnginnera pillugu nalornisoqarnermik pilersitsiniarani aalajangersakkami allannguiteqarnissaq pinngitsoorneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) § 81, imm. 5-imut oqaarpoq: "*Aalajangersakkami allassimavoq "Maalaarutigisami Naalakkersuisut aalajangiitinnagit Sullivinni avatangiisirutut siunnersuisooqatigiinnit oqaaseqaammik pissarsisoqarsinnaavoq." Maannakkut kingusinnerusukkut allannguutit ilanngullugit Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi (Inatsisinik nalunaarut nr. 1048, 26. oktober 2005-imeersoq, aamma Inatsit nr. 1382, 23. december 2012-imeersoq) assingusutut § 64, imm. 5-imi nalunaarneqarpoq: "Suliffeqartitsinermut ministeri maalaarutigisami aalajangiisinnagu Sullivinni avatangiisirutut siunnersuisooqatigiit oqaaseqaataat pissarsiarineqaqqaassaaq"*".

Siunnersuutip tusarniaaffioreerneratigut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik maalaarutaasut kiffaanngissuseqartumit Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliorfimmit suliarineqartassanerat Inatsisartut inatsisaannut ilanngunneqarpoq. Taamaattumik siunnersummit maalaarutinik sulianit Naalakkersuisut aalajangiisarnerat pillugu aalajangersagaq peerneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) kapitali 8, qupp. 7-imut tunngatillugu oqarpoq: "*Immikkoortumi siullermi oqaaseqatigiinni kingullerni allassimavoq: "Ulloq unnuarlu ataaseq sulinngiffeqartik ullut tamaasa qasuersaarfiusussamut ilanngunneqassaaq (Pineqarluni nal. akunnerinik 35-nik sivisussusilik)". Matumani oqaaseq "minnerpaamik" "nal. akunneri 35"-t sioqqullugu inissittariaqarpoq."*"

Tusarniaavigineqartup oqaaseqaata akuerineqarpoq, siunnersummullu nassuaat imatut erseqqissaavagineqarpoq tassani allassimalerluni "nalunaaquttag akunnerini minnerpaamik 35-ni.

Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) ilanngullugu kapitali 8, qupp. 7-imut tunngatillugu oqarpoq: "*Ilanngullugu nalunaarneqarpoq "nunami nunap pissusaanik angallannermilu pissutsit tunngavigalugit angalanermi piffissaq atugaq qasuersaarfittut isigineqassaaq". Tamanna taamaallaat nassuaani nalunaarneqarpoq, inatsimmi oqaasertaliussarpiani pinnani. Sulinermut atatillugu angalanerit sulinermi piffissatut isigineqartarnerat pillugu atuutsitatut periusaasumik inatsisiliortup allannguuteqarniarneranik tamanna isumaqarnerpa – taamaalilluni sulinermut atatillugu angalanerit, inatsisisstatut siunnersuutikkut qasuersaarfittut/sunngiffittut isigneqlissallutik? Aalajangersakkamut § 46, imm. 1-imi qupperneq 49-miittumut nalunaarsugaasumtu matumani oqaaseqaat akerliuvoq. Oqaaseqatigiinni allani imatut allassimasoqarmat: "Angalanermi piffissaq sulinermi piffissatut isigineqarpoq". Oqaaseqaatit taakku marluk akornanni naapertuutsitsisoqalersillugu nassuaatini allannguuteqarnissamik inatsisiliortoq qinnuigineqarpoq.*"

Oqaaseqaat akuerineqarpoq. Kapitali 8, qupperneq 7-imi allassimasoq allanngortinneqarpoq, taamaalilluni periuseq atuuttoq nanginneqartoq takuneqarsinnaalluni, soorlu aamma Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaarfik aamma ulloq unnuarlu sulinngiffik pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nalunaarutaa nr. 32, 23. januar 2006-imeersumi § 13-imi erseqqinnerusumik nassuiarneqartutut: "Aalajangersimasumik suliffigisamut naleqqiullugu suliffigisamut allamut tassanngaanniillu angalanermut piffissaq atorneqartoq sulisut suliffigisaminnut nalinginnaasumik piffissamut angalafffigisaannut annertunerunerani piffissatut qasuersaarfittut imaluunniit ulloq unnuarlu sulinngiffeqarfittut isigineqassanngilaq."

Aammattaaq tamatumunnga naapertuutsilerlugit nassuaatini immikkut ittuni § 46, imm. 1-imi nassuaat itisilerneqarpoq.

Kiisalu Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiat (ASG) oqaatigaat:

"Kalaallit Nunaanni sulinermi ajutoornermut sillimmasiisarneq pillugu inatsimmut (Inatsit nr. 1528, 21. dec. 2010-meersumut) naleqqiullugu Inatsisissatut siunnersuut

Kalaallit Nunaanni sulinermi ajutoornermut sillimmasiisarneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 1 malillugu sulinermi ajutoornerup sullivinni avatangiisink aaqqissuussiviup pinaveersaartitsinera taarsigassarsianut il.il. sulisitsisut aningaasalersuinerat aqqutigalugu tapersorsorneqarpoq.

Tamanna Danmarkimi sullivinni avatangiisinut inatsimmi erseqqissarneqaqqippoq (Inatsisinut nalunaarut nr. 1072, 7. september 2010-meersoq), tassani kapitali 12 a-mi aalajangersakkani Illua 'tungeriit sullivinni avatangiisini iliuuserisaannik aningaasaliinerit il.il. allassimalluni ilaatigut Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit suliarisaasa piviusunngortinnissaannut aningaasat ilaatigut Arbejdsmarkedets Erhvervssikring aqqutigalugu akiliutinit pissarsiarineqassasut (§ 68, imm. 1).

Taamaalilluni AES-imi akiliutit ilaat Danmarkimi Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit suliaasa aningaasaliiffiginissaat inatsisikkut aalajangerneqarpoq. Arbejdsmarkedets Erhvervssyggdomssikringimut nunatsinni sulisitsisunit akiliutit akiliutigineqartut nunatsinni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit suliarisaannik tapersiinissaat inatsisiliortup qanoq ililluni quakkiissavai?"

Arbejdsmarkedets Erhvervssyggdomssikringimut Kalaallit Nunaannit akiliutit tigusereernerup kingornatigut Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut nutaanut qanoq ikaarsaariartinnissaasa quakkeernissaat pillugu Naalakkersuisut Suliffissaqartitsinermut ministereqarfillu oqaloqatigiippuit.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) assigiinnik tusarniaanermut akissutinik tunniussaqarsimapput. Taamaattumik tulliani AK/SIK issuarneqassapput, tusarniaanermut akissummi allassimasassalluni AK, aamma SIK. AK aamma SIK oqarput: *"Sullivinni avatangiisnik suliassaqarfíup tiguneqarnissaanut AK/SIK iluarinnipput, taamaalilluni suliassaqarfímmi assut pingaarulímmi tassani inatsisiliornermik inatsisinillu atuutsitsinikkut pissaaneqarfímmik Kalaallit Nunaat tigusinnissamat, tunngavigalugit pisariaqartitatut suliatigut sammisaqarsinnaassutsip quakkeernissaa, aammalu suliassaqarfímmut aningaasaliissutit amerlisinnissaat, taamaalilluni assersuutigalugu suliffeqarfigisatsinni sullivinni avatangiisink nakkutilliinneq nukittorsarneqarsinnaassamat.*

Sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmut atuuttumut inatsisissatut siunnersuut annertuumik assigiissuusoq AK/SIK-p paasivaat. Inatsisaasunut atuuttunut toqqammavissatut inatsisip

taassuma annertuumik assigiissuussanera susassaqaqatigiinnut tamanut tamatuma imaaliallaannartumik iluaqutaassanera AK/SIK-p isumaqatigivaat, tamatuma suliffinnut taakkulu sulisuinut sullivinni avatangiisiniq suliassaqarfip tiguneqarnera oqilisassammagu, soorlusooq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik nutaaq siamasissumik annertussuseqartumik manna tikillugu periutsiminik ingerlateqqitaqarsinnaammat. Taamaattorli suliffinni avatangiisiniq suliassaqarfip maannakkut tiguneqarnissaata eqqarsaatiginerani suliffeqarfitsinnut annertunerusumik naleqqussagaasunik iluaqutaasumik aalajangersakkanik pissutsinut aalajangersimasunut aalajangersaasoqarsinnaasoq AK/SIK isumaqarpoq. Ilaatigut isumannaallisaasoqarfimmik, qasuversaartarnermut aalajangersakkanik, kiisalu inuuusuttut 18-it inorlugit ukiullit suliffeqarnissamut periarfissaasa aaqqissuussaanerannut, taamaalillutik taakku aalisakkanik tunisassiorfissuarmi aamma illuliorlunilu sanaartortoqarfimmik tulluartumik sulisinnaalersinnissaannut tamanna tunngavoq. Taamaattumik pissutsinut atukkatsinmut inatsisaasumik naleqqussaanerup qanoq pisinnaanissaanik Naalakkersuisut sukumiisumik nalilersuinissaat AK-p siunnersuutigissavaa.”

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) nangillugu oqarput: *”Sullivinni avatangiisiniq suliassaqarfip tiguneqarnerata kingornatigut Danmarkimi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit inatsisitigut teknikkikkullu ikiorsiisoqarsinnaanera pillugu Danmarkimi qullersaasullu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummiq atsiuisoqarsimanera AK/SIK-p iluarismaarlugu paasivaat. Taamaalilluni suliassaqarfimmik tigusineq tulluartutut iluseqartumik pissaneranut tamanna qulakkeerinneqataassaaq.”*

Suliffissaqartitsinermut ministereqarfip tusarniaanermut akissummini oqaatigisaatut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut toqqammavissaq pillugu isumaqatigiittooqarpoq, tamanna Nunami sullivinni avatangiisinut sulissaqarfip Kalaallit Nunaanni akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu suleqatigiissitaliamit nassuaammi ilanngussaq A-mi takuneqarsinnaalluni.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: *”Inatsisissatut siunnersuut tassungalu ilaasutut nassuaatit atuarnissaat artornangaatsiarput. Taamaattumik inatsisip atuutsilerneranut atatillugu inatsit pillugu paasisitsiniutinik Naalakkersuisut suliaqassasut AK-p siunnersuutigissavaa, taakku sullivinni avatangiisinut inatsisip nutaap imarisaaanik siunertaasunillu ilinniartitsisutut atuaruminartutullu nassuaassallutik.”*

Oqaaseqaat akuerineqarpoq. Suliassaqarfíup tigunerenut atatillugu Naalakkersuisut paasisitsiniutnik paasiuminartunik suliaqarnissaq pilersaarutigaat, ilanngullugu sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaasa imarisai pillugit.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermit Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: *"Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini allassimavoq pinaveersaarinerup assut pingaaertuutinnissaa inatsisissatut siunnersuummut siunertaasoq, tamannalu AK/SIK-ip isumaqatigilluinnarpaat. Taamaattorli pinaveersaartitsinerup taassuma piviusutigut qanoq atuutsinnejlissaneranut inatsisissatut siunnersuut killeqartumik akissuteqarfinginnittoq takuneqarsinnaalluni."*

Inatsisartut inatsisaanut siunertaq tassaarpiarpoq pinaveersaartitsineq aqqutigalugu sullivinni avatangiisink isumannaatsunik peqqinnartunilu qulakkeerinissaq. Pinaveersaartitsineq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat assiginngitsut aqqutigalugit pivoq, assersuutigalugu suliffiusuni isumannaallisaarnermit peqqinnissamillu suliaqarnerup aaqqissuussaanissaanik, suliffeqarfimmik nalilersuutinik suliaqarnissaannik, isumannaallisaanermut sinniisunik tapersiinissaannik il.il. suliffeqarfiit peqquneqassallutik. Taamatuttaaq suliap isumaginera, suliffigisaq, teknikkikkut atortorissaarutit, aamma akuutissat atortussallu pillugit kapitali 4-7 imi malittarisassiat isumannaallisaanerup aarlerinartorsiortitaanissaanut pinaveersaaripput, assersuutigalugit suliad isumannaatsuunngitsumik sularineri, suliffigisat isumannaanngitsumik pisatalersukkat, isumannaanngitsumik iluarsaassineq, aamma teknikkikkut atortorissaarutinik atuinerit, imaluunniit navianarsinnaasunik akuutissanik atortussanillu atuineq pissutigalugit, sulisuuusut navianartortanut tamakkununnga sunniuteqarluartumik isumannaallisaaviginagit. Piffissaq qasuversaartarfik aamma ulloq unnuarlu sulinngiffik, inuuuttut sulisitaanerat, aamma nakorsamit misisortittarnerit pillugit malittarisassiat aamma sullivinni avatangiisit isumannaatsuunngitsut navianartortallillu assiginngitsumik ilusilimmik pinaveersaartitsippu. Sullivinni avatangiisintut inatsit pillugu suliffeqarfinnik ilitsersuinissamik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfík suliassaqarpoq, tamatumalu naapertuutsinneranik nakkutilliisuussalluni, taamaallutik sullivinni avatangiisit isumannaatsuunngitsut navianartortallillu pinaveersaartinneqassallutik.

Siunnersuummi malittarisassiat Naalakkersuisunit aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit malittarisassianik annikitsortalersugaasunik itisilerneqarlutillu immersorneqassapput, assersuutigalugit nalunaarutit ilitsersuutillu aqqutigalugit.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermit Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: *"Aammattaaq suliffeqarfímmi sullivinni avatangiisit qanoq ittuussanerannut pingaaernertut politikkerisamik suliffeqarfíup suliaqarnissaanik peqqusisumik inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq AK/SIK-p amigaatigaat. Taamatut pingaaernerutitatut*

politikkerisaq suliffeqarfimmi APV-mik suliarisassamut nutarsartagassamullu ataqatigiissillugu pissusissamisoortumik isigineqartussaassaaq.”

Kalaallit Nunaanni suliffinnik nalilersuisarneq pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfipalunaarutaa nr. 1168, 8. oktober 2007-imeersoq innersuussutigineqarsinnaavoq. Taassuma sullivinni avatangiisink suliassaqarfipalun tiguneqarnerata kingornatigut atuutsitaanera nanginneqassaaq.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: *“Inatsisissatut siunnersuummi ilaasut amerlasuut assut tapersorsornartuusut AK/SIK-p isigaat. Taakkunaniippit ilaatigut suliffimmik nalilersuummik sulisitsisup suliaqarnissamut pisussaaffigisaanut tunngatillugu aalajangersakkat, sulisut sinniisaattulli isumannaallisaasoqarfimmi ilaasortat soraarsitaanissamut, aammalu sulinerminni atugaannik allatut ajortisaanissamut illersorneqarnerat, suliarisaq isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngatillugu isumannaatsumik suliarineqarneranik sulisitsisup sunniuteqarluartumik nakkutilliinissa, kiisalu sulisartorisat tulluartunik sulinerminnik atugassaqartitaanerannik qulakkeerisunik piffissat qasuversaarfissat aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarnerit pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqarnissaq, aammalu inuuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut tulluartumik atuarnerminnik paasisaqartitseqataasunik immikkut ittumik piffissat qasuversaarfissat aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarnerit pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqassasoq. Aammattaaq suliffiusuni isumannaallisaasoqarfimmik najoqquṭassalimmik aaqqissuussinissaq pillugu inatsisissatut siunnersuutip aalajangersakkanik imaqarnera, kiisalu sullivinni avatangiisink isumannaatsunik peqqinnartunillu iliuuseqarnermut suliffeqarnermi susassaqaqatigiit sunniuteqaqataasinnaanissaannik ilaatigut siunertaqartumik Sullivinni avatangiisintut siunnersuisooqatigiit pillugit aalajangersakkat AK/SIK-p iluarisimaaralugit isumaqarfigaat.*

Immikkoortoqarfimmut pineqartumut, imaluunniit suliassaqarfiusumut pineqartumut isumannaallisaanermik suleqatigiissitaliorqassanera, kiisalu immikkoortoqarfinnut ataasiakkaanut tamanut isumannaallisaanermut sinniisussamik toqqaasoqassanera, imaluunniit isumannaallisaarnermk suleqatigiissitani sulanik aqutsisoqarfittut suliaqarfiusut ataasiakkaat tamarmik ilanngunnissaannik inatsisissatut siunnersuummi § 6-imik takuneqarsinnaavoq. Tamatumunnga atatillugu “immikkoortortaqarfik”, “suliassaqarfik”, kiisalu “sulanut aqutsisoq” qanoq isumaqarneri inatsisaasumut nassuaatini erseqqissaavagineqassasut AK siunnersuuteqassaaq, taamaalilluni inatsisaasut piviusuni malittarineqarsinnaassammata.”

Siunnersuummi § 6-ip manna tikillugu atuuttumi Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 5-ip oqaasertai ingerlateqqippai. Siunnersuutikkut manna tikillugu

eqqartuussisaaseq periuserlu taamaakkallartussamik allanngortinnagit ingerlateqqinnejarnissaat kissaatigineqarput. Taamaalillutik tigusinissap tungaanut isumannaallisaasoqarfimmut tunngatillugu malittarisassiat atuuttut, ukiorpassuit ingerlaneranni tamatumunnga tunngasutut ineriertortitaasimasut suliassaqarfip tiguneqarnerata kingornatigut atuuttuuneri nanginneqassapput.

Tamakku saniatigut manna tikillugu periutsimut naapertuuttuusutut aalajangersakkap paasineqassanera oqaatigineqarsinnaavoq, taamaattumillu tamatuminnga tunngaveqarluni suliffeqarfinnut ataasiakkaanut naleqqiullugu "suliassaqarfik" ilaalu ilanngullugit qanoq paasinnittoqassaneranut suliffeqarfiiit ataasiakkaat paasisaqarluarsinnaasariaqarlutik.

Kiisalu pineqartup toqqammavissatut aalajangersagaanera eqqaasinneqassaaq, taanna Naalakkersuisunit atuutsinnejartutut malittarisassiat itisiliiffigineqartut tunngavigalugit, aammalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ilitsersuineq tunngavigalugu immersorniarneqartoq. Suliffeqarfiiit ilusaat ima amerlatigaat inatsisaasuni "suliassaqarfik" ilaalu ilanngullugit qanoq isigineqassanerat tamakkiisumik aalajangersaasoqarsinnaanani.

Oqaatigisaq akuerineqarpoq, taamaalilluni § 6-imut nassuaatini "immikkoortortaqarfik", "suliassaqarfik", kiisalu "sulianut aqutsisoq" nalinginnarmik nassuarneqarnerat ilassuteqarfigalugu itisilerniarneqarsimalluni.

Kingusinnerusukkut allanngutilinni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nalunaarutaa nr. 1346, 15. december 2005-imeersumi – Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq pillugu nalunaarummi ilaatigut qaqugukkut isumannaallisaanermik suleqatigiissitaliorqassanera pillugu erseqqinnerusunik malittarisassiat aalajangersarneqarput. Aamma Isumannaallisaanermik suleqatigiit aamma isumannaallisaanermut sinniisut pillugit AT-mik ilitsersuut GL.6.2-mi, september 2006-imeersumi qaqugukkut isumannaallisaanermik suleqatigiit pilersinneqassanerat erseqqinnerusumik nassuarneqarpoq. AT-mik ilitsersuummi immikkoortoq 9-mi ilaatigut "immikkoortortaqarfik", "suliassaqarfik", kiisalu "sulianut aqutsisoq" qanoq paasineqassanerat itisilerneqarput. AT-mik ilitsersuummi immikkoortoq 2-mi "sulianut aqutsisoq" nassuarneqarpoq. Illumi tassani allaffimmi imaluunnit aqutsinermik suliaqarnernut immikkut ittunik malittarisassaqarpoq, allaffeqarfingisami tassani aqutsinermik suliaqarneq pissappat isumannaallisaanermik suleqatigiit inuit 100-t tikillugit sinniisuufiginissaat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik nalinginnarmik akuerisussaasaraluarlugit.

Nalornisoqarnerni suliffeqarfiiit manna tikillugu pisartutulli ilitsersorneqarnissaminut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik saaffigisinnavaat.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: "Siunnersuummi § 8 imm. 3-mi allassimavoq "Isuannaallisaanermut sulisut suliassai, suliffeqarfip sulisullu akornanni isumaqatigiissuteqarneq malillugu avatangiisinut apeqqutit suliffeqarfimmut toqqaannartumik attuumassuteqartut ilaatilerlugin, annertusitinneqarsinnaapput". Paasinernerulersillugu aalajangersakkap taassuma allatut oqaasertalernissaa "AK/SIK-p siunnersuutigissavaat, imatut oqaasertalersuineq atorneqarsinnaalluni: "Suliffeqarfip sulisullu akornanni isumaqatigiissuteqarneq malillugu isuannaallisaanermut sulisut suliassai avatangiisinut apeqqutinut, suliffeqarfimmi isuannaallisaanermi aamma peqqinnissamut pissutsinut toqqaannartumik sunniuteqartunut imaluunniit toqqaannartumik sunniuteqarsinnaasunut annertusisinneqarsinnaapput."

Suliffeqarfifit ilaanni isuannaallisaasoqarfimmi sulisuusut sullivinni avatangiisinik suliaqarneq avatangiisunut apeqqutinik suliaqarnermik kattussuisinnaanissaat pillugu kissaateqartoqartoq takuneqarsimavoq. Suliffeqarfimmi sullivinni avatangiisinik apeqqutinik isuannaallisaasoqarfik iluarsiinissaminut periarfissaqartillugu tamatuma isuannaallisaasoqarfip suliassai pillugit tunngavigisanik naapertuuttuunera aalajangersakkap aalajangersaavigaa, taamaalillutik naggatit aappaanni Naalakkersuisut pisariaqartitaalissappat qulakkeerinninnissamut erseqqinnerusunik malittarisassianik aalajangersaanissamut pisussaaffilerneqassallutik. Avatangiisinik illersuineq pillugu apeqqutit suliffeqarfimmut toqqaannartumik pingaaruteqassapput, taamaattorli isuannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqutinut toqqaannartumik sunniuteqartariaqaratik.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: "Siunnersuummi § 46, imm. 2-mi allassimavoq piffissaq qasuersaarfiusussaq nalunaaquttap akunnerinut 8-nut sivikillisinneqarsinnaasoq "suliffeqarfinni eqimattakkaartumik ingerlatsiviusumik suliffiusuni eqimattat nikinneranni, eqimattat siullit sulinerisa naammassinerata aammalu eqimattat aappaasa sulinerisa aallartinnerisa akornanni ulluinnarni imaluunniit sapaatit akunnikaartumik qasuersaarfiusussaq naammassineqarsinnaasimanngippat". Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini "eqimattat nikinnerat" aamma "eqimattakkaartumik ingerlatsiviusoq" qanoq isumaqarnerisa nassuiarnissaat AK/SIK-p siunnersuutigissavaa, nalunaaquttap akunnerini 24-ni piffissap iluani minnerpaamik nalunaaquttap akunnerinik tulleriissunik 11-nik qasuersaarfeqartassaneranut aallaaviusumut naleqqiullugu tamanna pingaaruteqarnera pissutigalugu."

§ 46, imm. 2 Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 40, imm. 2-mi oqaasertaasunik nangitsivoq. Siunnersuutikkut manna tikillugu eqqartuussisaatsip allanngortinnagu nanginneqarnissaa kissaatigineqarpoq. Taamaalilluni manna tikillugu eqqartuussisaatsimik aalajangersagaq aqqutigalugu ingerlatitseqqittoqarpoq.

Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaariffissaq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarneq pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nalunaarutaa nr. 32, 23. januar 2006-imeersumi, ilanngussaq 1-imi aalajangersakkami suut ilaasinnaanerat itisilerneqarput.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: *"Usilersuineq aamma usingiaaneq, aalajangersimasuunngitsumik sulisunit pingaartumik ingerlanneqartoq nalunaaquittap akunnerini 11-nik malittarisassiamut ilaangitsoq siunnersuummi § 46, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Taamatulli sulisartut nalunaaquittap akunnerini 11-nik malittarisassiamut ilaasunnginneri AK/SIK-p naammaginartuutinngilaat, taamaattumillu aalajangersakkap taassuma inatsisisssatut siunnersuummit peerneqarnissaa siunnersuutigissallugu. Taamaattorli aalajangersakkap attanneqarnissaa Naalakkersuisut aamma Inatsisartut kissaatigissappassuk AK/SIK-p siunnersuutigissavaa siunnersuummi § 46, imm. 3, naggatit aappaat allatut oqaasertalerneqassasoq, taamaalilluni aalajangersimasuunngitsumik sulisuuusunut taakkununnga minnerpaamik piffissamik qasuersaariffissaq pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassianik aalajangersaassanerat takuneqarsinnaassalluni. Tamannalu sulisuuusut taakku soorunami naammaginartumik piffissamik qasuersaariffissaq piumasaqarnissaat isigalugu."*

Apeqqutip suliffeqarnermi susassaqaqtigiinnit iluarsiiviginissaanut periarfissaqassammat aalajangersagaq tassaassanngilaq "pisussaqarfik", tassaassallunilu aalajangersagaq "pisinnaasaqarfik". Manna tikillugu piffissaq qasuersaariffissaq pillugu periusaasup nanginneqarnissaanik Naalakkersuisut siunnersuutikkut kissaateqarput.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaariffissaq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarneq pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nalunaarutaa nr. 32, 23. januar 2006-imeersumi itisilerneqarpoq. Nalunaarummi § 9-mi usilersuinerni usingiaanernillu aalajangersimasuunngitsumik sulisoqarnermut taamatut sulinerni qaangiuttoortoqartillugu sulisartut pineqartut suliffeqarteqqilernerri sioqqullugit qaangiuttoornerup naanerani minnerpaamik nalunaaquittap akunnerini qulingiluani ataatsimoortumik qasuersaartoqassasoq allassimavoq.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: *"Siunnersuummi § 67 iluaquteqartumik allatut oqaasertalerneqarsinnaasoq AK/SIK isumaqarput, taamaalilluni Naalakkersuisut ataanni taaguutilimmik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik kiffaanngissuseqartumik aqutsisoqarfimmik pilersitsisoqassanera toqqaannartumik takuneqarsinnaassalluni, ingammik inatsit manna Naalakkersuisut ataanni aqutsisoqarfittut ittumik kiffaanngissuseqartitamik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik*

tassunga ilaatitatut pilersitsinertalimmik sullivinni avatangiisink suliassaqarfíup tiguneqarneranik kinguneqartuunera isigalugu. Taamatut aalajangersagaliap oqaasertalernera imatut issinnaavoq: "Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisnut apeqquitinut tunngatillugu allaffissornikkut oqartussaasuni qullersaapput. Imm. 2: Naalakkersuisut ataanni aqutsisoqarfík taaguuteqartoq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfík, pilersinneqassaaq. Imm. 3. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup Kalaallit nunaanni najukkani immikkoortortaqarfít amerlassusissaat aamma suliassat immikkoortortaqarfít akornanni agguagaanerat, aalajangersassavai."

Oqaaseqaat akuerineqarpoq, siunnersuutigisatullu oqaaseqaammut naapertuutsilerlugu § 67 allanngortinnejarpoq. Tamanna aamma Nunataasumi sullivinni avatangiisink suliassaqfimmik Kalaallit Nunaata tigusinera pillugu suleqatigiissitanit Nalunaarusiamin inassutaasunut naapertuuppoq.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: "*Siunnersuummi § 70-imi takuneqarsinnaavoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup suliassai erseqqinnerusumik allanneqartumik annertussusilimmik pisortani oqartussaasumut allamut imaluunniit sullissivimmut namminersortumut inissinneqassanerat Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup suliassai sullissivinnut namminersortunut inissinneqarsinnaanerat AK/SIK-p assut nangaanartoqartippai, taamaattumillu periarfissap taassuma inatsisisstatut siunnersuummit peerneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.*"

Siunnersuummi § 70 manna tikillugu atuuttutut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pilligit inatsimmi § 57-ip oqaasertaanik nangitsivoq. Manna tikillugu eqqartuussisaatsip allanngortinnagu ingerlateqqinnissaa siunnersuutikkut kissaatigineqarpoq.

Pisortani oqartussaasumut allamut imaluunniit sullissivimmut namminersortumut suliassanik inissiisoqarsinnaanerup siunertaa tassaavoq teknikkikkut misissuinerup oqilisaavigalugulu eqaallisarnissaa, tassaasinnaasunik teknikkikkut atortorissaarutinik imaluunniit maskiinanik teknikkimut tunngatillugu nakkutilliinerit. Aalajangersakkamut iluaqtissartaq tassaavoq suliassaqarfimmik immikkut illuinnartuni suliassanut immikkut sulianik sammisaqassutsimik atugaqarsinnaaneq.

Suliassanik inissiisarnerup tunngavigisaa tassaavoq suliarisat naammaginartumik iluseqartumik iluarsiiiviginissaannut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup suli akisussaasutut oqartussaasunera.

Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK) oqarput: "*Siunnersuummi § 81-imi takuneqarsinnaavoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aalajangiussaq Naalakkersuisunut maalaarutigineqarsinnaasoq. Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatit malillugit piviusutigut tamanna tassaassaaq Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Naalakkersuisulli isumaliutigisimanerlugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut maalaaruteqartarfii inissinnissaasa tulluartuussanerat, tassani naalakkersuisoqarfiiup aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiiup akornanni kiffaanngissuseqarneq malunnarsarniarlugu?*"

Tusarniaavagineqartup oqaaseqaataa siunnersuummi malittarineqarpoq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik pillugu maalaarutit kiffaanngissuseqartumit Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliorfimmit suliarineqartassanerat siunnersuutip tusarniaassutaaneraniilli Inatsisartut inatsisaannut ilassutaasimavoq. Taamaattumik maalaarutinik suliassani Naalakkersuisut aalajangiisarnerat pillugu aalajangersagaq siunnersuummit peerneqarpoq.

KANUKOKA-p oqaatigaa: "*Sullivimmi avatangiisinut suliassaqarfiiup angerlaannissaanut kissaateqarneq KANUKOKA-mit tapersorsorneqarpoq, tamatumali kingunerissanngilaa kommunit aningaasaqarnikkut qaavatigut artukkerneqassasut, minnerunngitsumik KANUKOKA-mit ataani allaqqasut isumaliutigineqarput.*

Isumannaallisaanermut kattuffik, sullivimmi avatangiisinut ilinniartitaaneq, sulifimmik naliliineq, sulisitsisup pisussaaffii, inuusuttup sulinera, ullormukkaartumik aammalu sapaatip akunnikkaartumik qasuversaarnernut minnerpaamik malittarisassat nakorsamillu misissortittarnerit sullivimmi avatangiisinut inatsit malillugu malittarisassatut aalajangersakkat aalajangersarneqartarput.

Inatsisissatut piumasaqaatit nutaat aningaasaqarnikkut nassaqartitsissasut naatsorsuutigineqarput. Kommunini Sulisoqarnermut Immikkoortortat nukittorsarneqassapput imaluunniit kommunimi suliassaqarfimmik tamatuminnga immikkoortortaq akisussaasoq nukittorsarneqassaaq. Matumanip pineqarput sulisunik amerliliineq imaluunniit suliassaqarfimmik tassani kommunip sulisui paasisimasanik katersinissaminnik pisariaqartitsisussaasut, ilaatigut pikkorissarnikkut imaluunniit ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaqarnikkut. Taamaalioritoqassaarlu sullivimmi avatangiisinut inatsit malillugu piumasaqaataasoq isumannaallisaanermut ataatsimiitialiortoqarnissaanut isumannaallisaanermullu suleqatigiissitalioritoqarnissaanut sulisitsisut sakkussaqartinneqarniassammata."

Sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaata siunnersuutigineqartup kingunerisaanik sulisitsisunut piumasaqaatit maannamut atuuttut, annertunerpaatigut allanguuteqaratik atuutiinnassapput. Taamaalilluni tusarniaaffigineqartup allanneratut, piumasaqaatit nutaat tassani pineqanngillat, kisianni maannamut inatsisitigut inissisimanerup ingerlaannarnissaa tassani pineqarpoq. Tamanna aamma assersuutinut tusarniaaffigineqartup isumannaallisaanerup aaqqissuussaaneranut, sullivinni avatangiisintut ilinniartitaanermut, sullivimmi nalilersuisarnermut, sulisitsisup pisussaaffiinut, inuusuttunik sulisoqarnermut, ullormut aamma sapaatip akunnikkaartumik piffissanut qasuersaarfiusussanut tunngatillugu maleruagassani minnerpaaffisanut aamma nakorsamit misisortittarnermut piumasaqaatit pillugit erseqqissagaannut, tunngatillugu atuuppoq. Suliassaqarfinni taakkunani tamaginni inatsisitigut inissisimaneq, akisussaaffigilerlugu tigusinerup kingorna, akisussaaffigilerlugu tigusinerup siornatigutuulli, iinnassaaq.

Taamaalilluni akisussaaffigilerlugu tigusinissaq sioqquillugu isumannaallisaanermut suleqatigiit aamma isumannaallisaanermut ataatsimiitaliat inerisarneqarnissaat pillugu piumasaqaateqartoqarpoq.

KANUKOKA-p oqaatigaa: "*Nuna tamakkerlugu kommunit kattuffianit uppermarsarneqarpoq Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit Folketingimi inatsit atuuttoq annerusumik maliinnarlugu suliaasoq. Suliassaqarfieuq angerlaanneqarnissaani qulartoqalernissaa pinngitsoortinniarlugu allaffisornerujussuarmillu aamma pinngitsoortinniarlugu tamanna KANUKOKA-mit isumatusaartutut isigineqarpoq. Taamaattorli KANUKOKA-p kissaatigissagaluarpa, maannakkut malittarisassat Inatsisartut inatsisissaatigut ilusilorsorlugit ingerlateqqinniarneqarneri inatsisissatut siunnersuummi ersarinnerusumik oqaaseqaasiorfigineqarsimassagaluartut.*"

Inatsisitigut inissisimanerup maannamut atuuttup ingerlateqqinnissaanut aallaaviusoq, tusarniaaffigineqartup oqaatigisaatut, tassaavoq, ikaarsaarnerup sulisitsisunut, innuttaasunut allaffisornermullu kalluarneqartussanut, oqinnerutinnissaa. Maleruagassanik maannamut atuuttunik ingerlatitseqqittoqartoq, nassuaatini nalinginnaasuni arlaleriarluni nassuarneqarpoq, ilaatigut immikkoortoq 1. *Aallaqqaasiut, Tunngaviusut* pillugit aamma immikkoortoq 1. *Aallaqqaasiut, Nassuaassutit* pillugit. Tusarniaaffigineqartup oqaaseqaatai tunngavigalugit nassuaassutit immikkoortoq 1. *Aallaqqaasiut, Tunngaviusut* pillugit, erseqqissarniarneqarput.

KANUKOKA-p oqaatigaa: "*Tamatuma kingorna KANUKOKA-mit oqaatigineqassaaq suliassaqarfik namminersulernermut inatsit naapertorlugu aatsaat tiguneqassasoq, aammalu tigusinissap ullua danskit ministeriat susassaqartoq isumaqatigiinniaqatigineqassasoq. Tamatumunnga atatillugu angerlaassinissamut sulinissaq pillugu danskit tungaanniit*

piumasaqaateqartoqarsinnaavoq, suliassaqarfillu pillugu kalaallit inatsisaannut pisariaqartumik pingaartitsisumik. Taamaattumik KANUKOKA-mit isumaqartoqarpoq tigusinissamut piffissap tigusinissallu ingerlanneqarnissaanut piumasaqaataasutut attuumassuteqartut danskit naalagaaffianit isumaqatigiinniutigineqareerpata inatsisisstatut siunnersuutip aatsaat saqqummiunneqarnissaa pissusissamisoornerpaassagaluartoq.”

Isumaqatiginniniarnerit namminersorermut inatsimmi taaneqartut aallartinneqareerput, tamannalu akisussaaffigilerlugu tigusinissaq pillugu nassuaammik inerneqarpoq, taanna kalaallit aamma danskit oqartussaasuinit ataatsimoorullugu suliarineqarluni: Nunaanni sullivinni avatangiisirut suliassaqarfiup Kalaallit Nunaanni akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu suleqatigiissitaliamit nassuaat. Nassuaammi ilaatigut allassimavoq alloriarneq tulleq tassaassasoq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsit aallaavigalugu sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaannik Inatsisartunut saqqummiussinissaq kiisalu akuersinissaq pillugu aalajangiiffisassatut siunnersummik saqqummiussinissaq. Tusarniaaffigineqartup eqqortumik oqaatigisaatut, piareersarluni suliaqarneq namminersorermut inatsimmut naapertuuttumik ingerlanneqarpoq. Piareersaalluni suliaqarneq taanna matuma siuliani nassuiarneqartutut ingerlanneqarpoq, aammalu siunnersuutip matuma saqqummiunneqarnera, akisussaaffigilerlugu tigusinissamut pilersaarummut, Namminersorlutik Oqartussat aamma naalagaaffimi oqartussaasut akornanni isumaqatiginniniarnerit malillugit suliarineqartumut, naapertuulluinnarpoq.

KANUKOKA-p § 1-imut tunngatillugu oqaatigaa: ”*§ 1-imi allaqqavoq ”Inatsisartut inatsisaanni pilersinniarneqarput, sullivinni avatangiisit isumannaatsut peqqinnartullu, sukkulluunniit inuiaqatigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartornermut naapertuuttut”.*

Tamatumunnga atatillugu kommunit aningaasatigut assigiinngitsorujussuarmik inisisimanagerat erseqqissartikkusunnarpoq. Tamanna ima paasisassaanerpa, kommunimi missingersuutinik pisussaaffeqarnikkut procentit naapertorlugit sulliviup avatangiisaasa ineriartortinnissaanut aalajangerneqareersinnaasut/aalajangereerneqassasut?”

Inatsisartut inatsisaanni maannamut inatsisitigut inisisimaneq ingerlateqqinneqarpoq. Inatsisartut inatsisaanni § 1-imi taamaalilluni maannamut inatsisitigut inisisimaneq, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 1-imi oqariartutigineqartoq, ingerlateqqinneqarpoq. Taamaalilluni inatsisitigut inisisimaneq maannamut pisartutut ippoq.

§ 1 procentinngorlugu missingersuusiornissamut pisussaaffeqarneq pillugu piumasaqaammik imaqanngilaq.

KANUKOKA-p § 2, imm. 4-mut oqaatigaa: "Aalajangersakkamuttaaq oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq sullivimmi avatangiisinut inatsimmi atuuttumi aalajangersakkanut assingusut ingerlateqqinnejnarneri. Maannamut illersornissamut suliassaqarfik Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarsinnaanngikkallarpoq, taamaattumik Kalaallit Nunaanni sakkutooqarnermut tunngasuni sullivimmi avatangiisit pillugit Naalakkersuisut aalajangiisinnaanerat tunniunneqassanersoq KANUKOKA-mit nalornissutigineqarpoq."

Aalajangersagaq sulisunut toqqaannartumik sakkutuut ataanniinngitsunut, taamaakkaluartorli sakkutuut suliassaqarfisa sanaartugaataasalu iluanni sulisunut, taamaattumillu Inatsisartut inatsisaanni pineqartunut ilaatinneqartariaqanngitsunut, maleruagassat eqqarsaatigalugit, pisariaqarsinnaapput. § 2, imm. 4-mut nassuaatit tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataa tunngavigalugu itisilerneqarput.

KANUKOKA-p § 7, imm. 2-mut oqaatigaa: "Isumannaallisaanermut ataatsimiititaliaq pilersaarusiortuussaaq, aqutsisuussaaq, siunersuissaaq ilisimatitsisartuussallunilu kiisalu nakkutigissallugit ...

Sullivimmi avatangiisinut inatsimmut nutaamut atatillugu sumut killeqartoqarsinnaanersoq siunnersuisoqarnissaanik kissaateqartoqarpoq. Matuman § 8-mut tunngatitsisoqarsinnaavoq.

Isumannaallisaanermut ataatsimiititaliami sulinermi "aqutsineq misissuinerlu" aaqqiagiinngisitsinermik kinguneqarsinnaavoq. Assersuut: Isumannaallisaanermut tunngasunik amigaateqartoq paasineqarpat. Isumannaallisaanermut ataatsimiititaliaq qanoq piumasaqaateqarsinnaava? Imaassinjaasoq missingersuusiortoqarsimanngitsoq imaluunniit suliassaqarfik pingaardeq allaanerusumik tulleriissarneqartoq, kingunerisaanillu isumannaallisaanermut ataatsimiititaliap piumasaqaatai akuerineqarsinnaanatik (ingerlaannaq). Assinganik suliffeqarfimmi peqqinnartumik sullivimmi avatangiiseqarneq eqqarsaatigalugu tamakkiisumik iluarsaaneqarsimanngitsoq eqqarsaatigalugu aamma taamatut pisoqarsinnaavoq."

Inatsisartut inatsisaanni maannamut inatsisitigut inissisimaneq ingerlatiinnarneqarpoq. Taamaalilluni maannamut inatsisitigut inissisimaneq, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 6, imm. 2-imi oqariartuutigineqartoq, Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 2-imi ingerlatiinnarneqarpoq. Inatsisitigut inissisimaneq taamaalilluni maannamut pisartut assigaat, aammalu isumannaallisaanermut ataatsimiititaliap aaqqissuussaanera suliassaalu maannamut pisartut assigaat.

Isumannaallisaanermut ataatsimiititaliaq isumaqarpat pissutsit sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni piumasaqaatinut akerliusut, isumannaallisaanermut ataatsimiititaliaq tamanna pillugu sulisitsisumut saaffiginnissimnaavoq. Taamatuttaaq ataatsimiititaliap suliassaannut tunngatillugu aamma isumannaallisaaffigineqanngitsunut paasineqartunut tunngatillugu nalorninermi, isumannaallisaanermut ataatsimiititaliaq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut saaffiginnissinnaavoq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiuup susassaqaqtigii ilitsersorsinnaavai, nakkutilliisinnaalluni aammalu pisariaqarpat peqqussuteqarsinnaalluni.

KANUKOKA-p § 8, imm. 4-mut tunngatillugu oqaatigaa: "*Aalajangersagaq assut paasiumpinaappoq.*"

Inatsisartut inatsisaanni maannamut inatsisitigut inissisimaneq ingerlatiinnarneqarpoq. Taamaalilluni maannamut inatsisitigut inissisimaneq, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 7, imm. 4-imi oqariartutigineqartoq, Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 4-imi ingerlatiinnarneqarpoq. Inatsisitigut inissisimaneq taamaalilluni maannamut pisartutut allannguuteqanngilaq.

Atugassarititaasut aalajangersimasut atuutsillugit isumannaallisaanermut aaqqissuussaanermut §§ 6-imi aamma 7-imi piumasaqaatit saneqqunnissaannut, § 8, imm. 4 periarfissiivoq. Piumasaqaatit saneqqunneqarpata, tamanna sulisitsisut, sulisartut kattuffii, sulisitsisut kattuffii akuutillugit kiisalu atugassarititaasut Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut malillugit, pissasoq, § 8, imm. 4-imi qulakkeerneqarpoq.

KANUKOKA-p § 9-mut tunngatillugu oqaatigaa: "*§ 9-tut siunnersuutigineqartoq KANUKOKA-mit assut naammagisimaarneqarpoq. Sinniisussat naligalugit piffissamik pisariaqartinnejartumik tunniussisoqarnissaa kissaatiginarpoq. Taamaattorli isumannaallisaanermut ataatsimiititaliami il. il. ilaasortat toqqakkanut tapiissuteqartitsisoqartassanngitsoq pillugu tunngavioreersutut atuuttut KANUKOKA-mit attanneqarumapput.*"

Inatsisartut inatsisaanni maannamut inatsisitigut inissisimaneq ingerlatiinnarneqarpoq. Taamaalilluni maannamut inatsisitigut inissisimaneq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 8-imi oqariartutigineqartoq, Inatsisartut inatsisaanni § 9-mi ingerlatiinnarneqarpoq. Inatsisitigut inissisimaneq taamaalilluni maannamut pisartutut allannguuteqanngilaq. Tapit pillugit maleruagassanik nutaanik imaluunniit tunngaviusussanik, siunnersuuteqartoqanngilaq.

KANUKOKA-p § 10-mut tunngatillugu oqaatigaa: ”*Pisariaqanngitsumik allaffissorneq pinngitsoortinnejartassasoq kissaatiginarpoq. Isumannaallisaanermut sinniisuusup suliassaraa pingaarnertut atorfitsik iluaquitigissallugu. Isumannaallisaaneq pillugu pikkorissaqataagunik nalinginnaasumik suliffimmi pissasoq kissaatiginarpoq. Pikkorissarneq suliffeqarfiginngisaminni illoqarfimmi allami ingerlanneqassappat kommuni sulisitsisutut aningaasartuuteqassanngitsoq kissaatigineqarpoq. Matumani § 10-mi imm. 2-mut innersuussisoqarpoq.*”

Maannamut inatsisitigut inissisimaneq, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 9-imti oqariartuutigineqartoq, Inatsisartut inatsisaanni § 10-imti ingerlatiinnarneqarpoq.

Sulisitsisut maannamut pisartutut, isumannaallisaanermut aaqqissuussami ilaasortat ilinniartitaanerannut aningaasartuutit matussusertittassavaat, takuuk § 10, imm. 2. Taamaalilluni siunnersuummi sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanerup matussusernissaanut tapiissutinut ukiumut 0,5 mio. koruunit immikkoortinnejarpuit.

KANUKOKA-p § 13-imut tunngatillugu oqaatigaa: ”*APV-t allaganngorlugit suliarisarnissaannut tunngatillugu KANUKOKA-mit oqaatigineqassaaq: APV-t elektronikkikkut, abonnementikkut assigisaatigullu assigiinngitsunik suliarineqannginnissaat anguniarlugu APV-nik assigiekannersunik misissuinissaq kissaatiginarpoq, soorlu kommunini assigiinngitsuni meeqqat atuarfiini, meeqqerivinni, utoqqaat illuini. Imaanngilaq pisussaaffimmik kissaateqartoqartoq, taamaattorli kommunit assigieimmik systemeqarnissaat periarfissaasariaqarmat. Soorlu ERP-mik suliniummut assingulaartut eqqarsaatigineqarput, ataatsimut aningaasartuutit minnerpaaffianiitinniarlugit, taamaaginnanngitsorli aammali oqartussat akornanni sulisutigut, sulisut amerlassusaatigut assigisaatigullu pitsaasumik inissisimalernissaq anguniarlugu.*”

Maannamut inatsisitigut inissisimaneq, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 11 a-imti oqaatigineqartoq, Inatsisartut inatsisaanni § 13-imti ingerlatiinnarneqarpoq.

Aalajangersagaq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup ilitsersuutaani GL.4.1, december 2007-imeersumi itisilerneqarpoq. Periaaseq APV-ip ingerlanneqarnerani malinneqartussaq, suliffeqarfiup nammineerluni toqqarsinnaavaa. Kiffaanngissuseqartumik toqqaasinnaanermi, periaaseq suliffeqarfiup aaqqissuussaaneranut, kulturianut suleqatigiinnermullu ileqqinut naleqqussagaasoq, nassaarineqarsinnaalissaaq.

Tamatuma saniatigut sullivinni avatangiisini aqqutissiuussisunik suliassaqarfinnut assigiinngitsunut tunngatinneqartunik suliaqartoqarpoq, taakkunani sullivimmi nalilersuinerup ilusilfersorneqarnissaannut ilitsersuutit nassaarineqarsimnaallutik. Kiisalu sullivimmi nalilersuineq pisuni ataasiakkaani qanoq ilusilerneqarsinnaanersoq pillugu ilitsersortinniarlutik, suliffeqarfiit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut saaffiginnissinnaapput.

KANUKOKA-p § 16-imut tunngatillugu oqaatigaa: "*Sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi aalajangersakkat atuuttumiinngillat, malittarisassatullu § 77, imm. 2-tut siunnersuutigineqartup saniatigut aalajangersagaq taama ittoq qanoq pisariaqartiginersoq KANUKOKA-mit nalornissutigineqarpoq. KANUKOKA-mittaaq pingaartinneqarpoq nalinginnaasumik inatsisitigut qulakkiigaasumik immikkullu pisoqartillugu tunngaviit malillugit maleruagassallu aalajangersimasoqartinnagu, § 16, imm. 1-imi nassuaatigineqartutut inissinnermi sulisup suliffini qimassinnaavaa. Sullisisup taarsiinissamut akisussaaffia taarsiinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit tunniunneqarsinnaapput.*"

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu aamma Kalaallit Nunaanni sulitilluni ajoquaternernut isumannaarineq pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarnissaq pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut, Inatsisartut UKA2016-imi imm. 115-imut tunngatillugu akueraat. Inatsisissatut siunnersuuteqarnermi aalajangersagaq siunnersuummi § 16 imm. 1-imut naapertuttoq, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi atuuttumi ilanngunneqassaaq.

Aalajangersagaq sulisartut inatsisitigut inissisimancerisa, aammalu sulisitsisut pisunut navianartunut atatillugu pisussaaffiisa erseqqissarnissaannut iluaqutaassaaq.

KANUKOKA-p § 21-mut tunngatillugu oqaatigaa: "*Matumani § 16-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput § 21-mi systemit assigiikannersumik suliarineqarnissaannut tunngasut. Ullumikkut atorfillit amerlassusaat, angutaaneri arnaanerilu peqqissusaalu naapertorlugit kisitsisaateqanngilagut (akissarsiatigulli missiliuisinnaavugut). Immikkut ittut akissarsiatigut suliarineqartut aningaasartuutaangaatsiartarput.*"

Maannamut inatsisitigut inissisimaneq, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsisaanni § 17 a-imi oqariartuutigineqartoq, Inatsisartut inatsisaanni § 21-imi ingerlatiinnarneqarpoq. Aalajangersagaq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sunniuteqarluartumik siunnerfilimmillu suliassaqarfinnut nakkutilliisinnanissaanut, iluaqutaassaaq. Aalajangersakkami akisussaaffigilerlugu tigusinnginnermut sanilliullugu, sulisitsisut annertunerusumik aningaasartuuteqartinneqassanngillat imaluunniit nammakkersorneqassanatik.

KANUKOKA-p § 45, imm. 4-mut tunngatillugu oqaatigaa: "*Danskit inatsisaannit atuuttumi malittarisassat assingusut malillugit Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup killissatut naleqartitai aalajangersarneqassapput. Matumani iluarsiissutissaq tekniskiusorujussuaq pineqarmat, immaqalu iluarsiissutit ataavartuusinnaallutik imaluunniit iluarsineqakkajuttariaqarsinnaallutik, killissarititaasut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aalajangersarneqartarnissaat KANUKOKA-mit siunnersuutigineqassaaq. Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut oqaaseqaatini ilanngunneqarpoq killissarititaasut peqqissaarussat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aalajangersarneqarsinnaasut. Inatsisissatut aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq naapertorlugu piginnaasaq una atuutsinneqarsinnaanngilaq.*"

Siunnersuummi § 45, imm. 4 tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataanut naapertuutumik allanngortinneqarpoq. Taamaalilluni maannakkut § 45, imm. 4-imí allassimalerpoq killissarititat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aalajangersarneqassasut.

KANUKOKA-p § 45, imm. 5-imut aamma 6-imut tunngatillugu oqaatigaa: "*Matumani malittarisassat nutaat sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmit atuuttumi KANUKOKA-mit takuneqarsinnaanngitsut pineqarput, inatsisissatullu siunnersuummut oqaaseqaatini aalajangersakkat sukumiisumik nassuaasiarineqanngillat. Malittarisassat nutaarluinnaat inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatitigut naammattumik nassuaatigineqartariaqartut KANUKOKA-mit isumaqarfigineqarpoq.*"

Aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummi Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu Folketingip akuerisussanngugaani, imaritinneqarpoq. Inatsisartut UKA2016-imí imm. 115-imí inatsisip allanngortinneqarnissaa taperserlugu oqaaseqarput. Aalajangersagaq taamaalilluni suliassaqarfik akisussaaffigilerlugu tiguneqanngippat atuuttussatut, inatsisitigut inisisimanermut assinguvoq.

Tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataa tunngavigalugu aalajangersakkamut nassuaatit itisilerneqarput.

KANUKOKA-p §§ 46-mut aamma 47-imut tunngatillugu oqaatigaa: "*Piffissaq aasuersaarfissamut aammalu ulloq unnuarlú sulinngiffeqarnermut tunngatillugu siunertarisaq malillugu ingerlanneqassaaq piviusorsiortariaqarlunilu, tamakkiinerusumillu kinguartitsisinnaaneq piusinnaasariaqarluni, ilaatigut sapaatip akunnerani sulinngikkallarnerit nuunneqarsinnaallutik. Inunnik paaqqinninnermi kommunit sulisitsisutut ulloq unnuarlú paaqqinniffinni utoqqaat illuinisut inunnik innarluutilinnik paaqqinnittarnermik unamminartoqartarput, kommunimi ilaatigut sulisut (ilinniarsimasut)*

*suliassaqarfimmik illersorsinnaalluartumik isumaginnissinnaasut amigaatigineqartarmata.
Tamatuma kingunerikkajuttarpaa sulisut ikittunnguit sulanik amerlavallaanik
nammataqartalernerinik.”*

Maannamut inatsisitigut inissisimaneq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi §§ 40-immi aamma 41-immi oqariartutigineqartutut §§ 46-immi aamma 47-immi ingerlaannassaaq. Suliassaqarfiiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu piffissaq qasuversaarfissaq pillugu aalajangersakkat 2-t taakkua allanngortinneqarnissaat naapertuussorineqanngilaq.

KANUKOKA-p § 57-imut tunngatillugu oqaatigaa: ”*Ullumikkut inuusuttut ilaasa suleriaaseqartarnerata allannguiteqarfiginissaa piumasarineqarpoq.*

§ 57-itut inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit sulisarnerat sapaatip akunneranut 40 tiimit qaangissanngilaat. § 57 imm. 2. F. Inuusuttut 15-it inorlugit ukiullit atuartinneqartussaatitaapput, ulluni atuarfiusuni il. il. amerlanerpaamik 2 tiimit. Kiisalu § 57 imm. 3: ”inuusuttut atuartinneqartussaatitaanermi pineqartunut ilaasut, atuanngiffeqarnerup ingerlanerani piffissami sulinngiffeqarluinnassasut.”

Aalajangersakkat taaneqartut taakkua maannamut inatsisitigut inissisimaneq allanngortissanngilaat. Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 47-immi oqariartutigineqartutut § 57-immi aalajangersakkat maannamut inatsisitigut inissisimaneq allanngortinnagu ingerlatiinnassavaat. Kalaallit Nunaanni inuusuttut sulisinneqartarnerat pillugu maleruagassat, ilanngullugit § 57-immi maleruagassat, Kalaalit Nunaanni inuusuttut sulisinneqartarnerat pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiiup Nalunaarutaani nr. 1347, 15. december 2005-imeersumi itisilerneqaqqippoq.

KANUKOKA-p kapitali 11-mut aamma § 90 (maannakkut § 91), imm. 2-mut tunngatillugu oqaatigaa: ”*KANUKOKA-mit uppermarsineqarpoq aatsitassanut inatsimmi § 79-immi aalajangersakkat naapertorlugit sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmut nuunneqarnissaat isumaliutigineqartoq. Tamanna oqaaseqaateqartitsinermik kinguneqartitsinngilaq, KANUKOKA-lli naliliinera naapertorlugu imaan uuliasiortut atortorissaarutaannut sullivimmi avatangiisinut suliassaqarfiiup 2010-mili Namminersorlutik Oqartussanit tigummineqalereermat § 79-immi sullivimmi avatangiisit pillugit malittarisassatut taakkartorneqarnera ersarinnerusumik aatsitassanut inatsimmit oqaasertalersorneqarsinnaasimagaluarnera pissusissamisoornerugaluarpoq.*

Tamatuma saniatigut § 90 (maannakkut § 91), imm. 2-mut oqaaseqaatini naqinnerlutaqarpoq - kalaallisoortaani aamma danskisoortaani - ”kapitel 1 a”-mut innersuussisoqarmat.

§ 91, imm. 2-mut nassuaatit allanngortinneqarput, taamaalilluni kapitalimut innersuussineq eqqortuulluni.

KANUKOKA-p § 65-imut tunngatillugu oqaatigaa: " *Imm. 1-imi, nr. 6-imi "KANUKOKA" kalaallit kommuniinit taarserneqarsimavoq. Kommunit oqartussaapput namminersortut ataatsimut pingarnertut aqutsisoqaratik, kommunillu sisamaasut akornanni ilaasortamik toqqaanissamut isumaqatigitoqarnissaanut anguneqassasoq ajornakusoorsinnaavoq. Akerlianik KANUKOKA-p ilaasortaaginnarneratigut ilaasortanik toqqaanissamut kommunit sunniuteqarluarsinnaanerat qulakkeerneqarsinnaavoq. Kommunit ataasiakkaat KANUKOKA-mut ilaasortaanginnerat ima kinguneqartariaqanngilaq kommuni sinniisoqarnissaanik toqqaanissamut aporfeqarluni, nunami kommunit amerlanerussuteqartut sinniisuititassaanik. Tamatuma kingorna kattuffinnik ingerlatseqatigiiffinnillu tunngaveqarnermi toqqaanissamik kommunit isumaqatigiissasut piumasaqarfingissallugit naapertuilluanngilaq. KANUKOKA-p toqqaanissamut pisinnaatitaanngitsoq attanneqassagaluarpat kommunit amerlanerussuteqartut pisinnaatitaanerattut paasineqassaaq.*

KANUKOKA kommuninut tamaginnut sinniisuunngimmat, § 65, imm. 1, nr. 6-imi oqaasertaliineq tassaavoq, ilaasortaq kommuninit toqqarneqassasoq. Tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataa tunngavigalugu, kommunit amerlanerussuteqarnikkut aalajangiissasut, § 65, imm. 1, nr. 6-imut nassuaatini maannakkut erseqqissarneqarpoq. Sinniisussat siunnersuutigineqartut ilai amerlaqqatigiinnik taaneqarpata, toqqaaneq makitsinikkut pissaaq.

KANUKOKA-p § 65-imut tunngatillugu oqaatigaa: " *Imm. 1, nr. 7-imi allanneqarsimavoq "Naalakkersuisut" ilaasortamik toqqaassasoq. Naalakkersuisut ataatsimut taaguutaannaanerata innersuussutiginera Sullivimmi avatangiisinut siunnersuisooqatigiinni Naalakkersuisunut ilaasortaq sorleq ilaasortamik toqqaassanersoq nassuaatiginerusariaqarpoq.*"

Aalajangersakkami maannamut inatsisitigut inissisimaneq ingerlaannarpoq. Maannamut pisartutut Naalakkersuisut tamarmiusut sinniisussamik toqqaasarpuk.

KANUKOKA-p § 67, imm. 3-mut tunngatillugu oqaatigaa: " *KANUKOKA-mit maluginiarneqarpoq nuna tamakkerlugu kattuffimmi ilisimaneqartutut Nuup avataani illoqarfinni sumiiffinni immikkoortortanik suli pilersitsisoqarsimanngitsoq. Tamatuma allanngortinnissaa Naalakkersuisut pilersaarutigippassuk inatsimmi nassuaatigineqartussatut allaqqasariaqarpoq.*"

Maannamut pisutut Nuup avataani najukkami immikkoortortamik pilersitsisoqanngilaq.
Maannakkorpiaq aamma tamanna pillugu pilersaaruteqartoqanngilaq.

KANUKOKA-p § 69-imut 67, imm. 1-imut ataqatigiissillugu oqaatigaa: ”*§ 69 paasiuminartuussappat pingaaruteqarluinnarpoq siunnersuutigissallugu Sullivinnik nakkutilliisut ingerlatsisussaatitaanikkut aqutsisoqarfiummata imaluunniit Naalakkersuisoqarfiup ataani immikkoortortaqarfiuinnarlutik.*”

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik aqutsisoqarfiuvoq arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq. Siunnersummi § 67-imi tusarniaanerup kingorna immikkoortoq ilanngunneqarpoq, taamaalilluni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnera maannakkut Inatsisartut inatsisaata oqaasertaanni erseqqissumik allassimalerluni.

KANUKOKA-p § 73-imut tunngatillugu oqaatigaa: ”*Aalajangersakkamut oqaaseqaatinut tunngatillugu aalajangersagaq ajornartorsiuttit inissimalerpoq, pissutigalugu inatsimmi allaqqasut naapertorlugit aatsitassarsiornermut attuumassuteqartunik piginnaatitsinissamut aalajangersakkat pineqartut ersarissarneqanngimmata. Maannamut atuuffiusup avataatigut sorianut aningaasartuutit utertittarnissaannut malittarisassat aalajangersarnerannut oqaaseqaatit tusarniaassutigeqqaartariaqarput, inatsimmi allaqqanissaat pisariaqarpoq.*”

Tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataa tusaatissatut tiguneqarpoq, aammalu § 73 tamatumunnga naapertuuttumik allanngortinneqarpoq, taamaalilluni maannakkut § 73-ip oqaasertaanni erseqqissumik allassimalerluni, taanna taamaallaat imartani aatsitassarsiorluni ingerlatanut atuuttoq.

KANUKOKA-p § 75-imut tunngatillugu oqaatigaa: ”*Oqaaseqatigiinni takuneqarsinnaasariaqarpoq inuk pillugu paassisutissanit aalajangersakkap qanoq angitigisumik nikinanera.*”

Aalajangersagaq inuit pillugit paassisutissanut inatsimmi maleruagassanut naapertuuppoq.

KANUKOKA-p § 81-imut tunngatillugu oqaatigaa: ”*Aalajangersagaq naapertorlugu Sullivinnik nakkutilliisut oqartussatut namminersortuusariaqartut (aqutsisoqarfik) Naalakkersuisoqarfiup ataaniillutik, pissutigalugu immikkoortortaqarfimmit Naalakkersuisoqarfimmut maalaaruteqartarneq isumaqannginnami.*”

Aalajangersagaq maannamut inatsisinut atuuttunut assinguvoq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik taamaalilluni suli aqutsisoqarfiussaaq immikkoortoq.

Tusarniaanermut nangissutigalugu Inatsisartut inatsisaat allanngortinneqarpoq, taamaalilluni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup aalajangiínerisa naammagittaalliuutigineqarneri maannakkut Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliorfimmit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumit suliarineqartassallutik.

KANUKOKA-p § 90-imut (maannakkut § 91) tunngatillugu oqaatigaa: ” *KANUKOKA-mit eqqaasitsissutigineqassaaq suliassaqarfímmik tigusinissap nalaani naalagaaffímmik isumaqatigiinniartoqareernerata kingorna aalajangersagaq una iluarseqqinnejqaratarsinnaasoq.* ”

Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfíup oqaatigaa: ” *Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfíup aallarniutigalugu oqaatigissavaa, nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfíup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaanut Naalakkersuisoqarfík akuersaartumik isummermat.* ”

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfíup ingerlaqqilluni oqaatigaa: ” *Sullivinnik Nakkutilliisoqarfímmut oqartussaasup aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfíup akornanni suleqatigiinneq. Ulloq 18. april 2007 Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup aamma taamanikkut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfíusup (maannakkut Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfík) akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqartoqarpoq. Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut ilanngussatut ilanngunneqarpoq.*

Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummi siunertaavoq, nakkutilliinermut tunngatillugu suliniuteqarnerup kiisalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfíup akornanni suleqatigiinnerup ataqatigiissaarneqarnissaat, sunniuteqarluarnerulersinnissaat nukittorsarnissaallu. Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummi erseqqissumik allassimavoq, sullivinni avatangiisini nakkutilliineq sullivinni avatangiisinut inatsimmi tunngaveqartumik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ingerlanneqassasoq, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi nakkutilliineq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi tunngaveqartumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmit ingerlanneqassalluni. Ammattaaq suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut malillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfík piumasaqaatinut Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmit piumasaqaatigineqartunut nakkutilisussaanngilaq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfíup oqaatigissavaa, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfímmut oqartussaasup aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfíup maannakkut qanímut suleqatigiinnerisa ingerlaannarnissaanut, sullivinni avatangiisinut suliassaqarfíup akisussaaffigilerlugu tigusinnaanera akornutaanngitsoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfík isumaqarpoq oqartussaasup maannakkut qanímut suleqatigiinnerit, pitsaasumik sunniivigeqatigiisitsinermik kiisalu oqartussaasunut aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartunut isumalluutinik sipaaruteqartitsinermik, malitseqartoq. Maannakkut suleqatigiinneq pingaartumik ataatsimoorluni nakkutilliartortarnermi atorneqartarpooq, tassani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfímmut oqartussaasoq aamma aatsitassanut suliassaqarfímmi nakkutilliinermut oqartussaasoq nakkutilliartornermi ataatsimoorlutik peqataasarlutik. Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfík akisussaaffigilerlugu tiguneqassappat, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfíup tamanna akuersaartumik isummerfigaa.”

Oqartussaasup pisinnaatitsissutinik tunniussisartup aamma oqartussaasup nakkutiginnittup avissaartisimanissaat eqqarsaatigalugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfík arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq, isumannaallisaanermut peqqinnissamullu piumasaqaatit aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu piiaanissamut akuersisummi aalajangersagaasut malinneqarnerannut siunissami nakkutilliisuussaaq. Taamaattumik danskit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíannut maannamut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaasup atuutsinnarneqarnissaa pisariaqartinneqarunnaassaaq.

*Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfíup oqaatigaa: ”**Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfík.** Siunnersuummut nassuaatini nalinginnaasuni qupperneq 4-mi aamma 12-imí allassimavoq, siunnersuutip malitsigisaanik Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfíup Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfíia tamakkiilluni Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfímmut pilersinneqaqqammersumut nuutinneqassasoq.*

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfík isumaqarpoq Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfík sullivinni avatangiisinut aamma tamatuminnga nakkutilliinermut tunngasuinnarnik suliaqartartoq, nassuaammi tunngavigineqartoq. Tamanna ilumuunngilaq. Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfík nunami aatsitassarsiornermi ingerlatani sullivinni avatangiisinut nakkutilliinermut oqartussaasuunngilaq, tassami oqartussaasoq taanna sullivinni avatangiisinut inatsimmi tunngaveqartumik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfímmi inissisimavoq.

Nakkutilliinermi suliassat, Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfímmi Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfímmiit suliarineqartartut aatsitassanut

ikummatissanullu inatsimmi inatsisitigut tunngaveqarput, ilanngullugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 86, imm. 2. Tassani toqqaannartumik allassimavoq, "Inatsisartut inatsisaat manna malillugu piginnaatisissummik pigisaqartut allallu ingerlataat suliaallu pillugit Naalakkersuisut nakkutilliisuuupput, ilaallutik inatsisartut inatsisaannik malittarisassaannillu piumasaqataannillu ...".

Aammattaaq nassuaatini erseqqissarneqarpoq: "Aalajangersagaq malillugu piginnaatisissummik pigisaqartup ingerlatai suliaalu allat kiisalu sammisai allat siunnersuummut ilaasut Naalakkersuisut nakkutigissavaat. Taamattaaq aalajangersagaq pisinnaatisissummik tunngaviliivoq, nakkutilliinermik suliaqartut qaqugukkulluunniit kinaassutsiminnik uppermarsaateqarlutik sulianut ingerlatanullu tamanut isersinnaatitaapput. Tamanna atuuppoq sulisut nakkutilliinermik suliallit pisariaqartillugu suliaminnik isumaginninnissaminut pisariaqartitsigunik. Oqariaaseq "nakkutilliinermik oqartussaasut sulisui" "Naalakkersuisut"-nut taarsiullugu toqqarneqarpoq, tassani ersersinniarneqarmat, sulisut killeqartumik amerlassusillit taamaallaat nakkutilliinermik suliaqartut kinaassutsiminnik uppermarsaaserlutik aalajangersagaq manna malillugu ingerlataqarfimmut isernissaminik piumasaqarsinnaammata. Suliaqarfitsigut nakkutilliinermik oqartussaaffik Aatsitassanut Pisortaqarfimmi inissismassaaq ...".

Taamaalilluni oqartussaasutut atuuffissaq toqqaannartumik sullivinni avatangiisinut tunngassuteqartutuaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfip Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfip isumagisassaa tassaavoq, imartani atortut Kalaallit Nunaata imartaata iluaniittut imaluunniit immap naqqani nunavissuit killeqarfipa iluani sullivinni avatangiisinut nakkutilliineq, takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 79."

Nassuaatit quppernermi 4-miittut aamma 12-imiiittut tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataanut naapertuuttumik allangortinneqarput, taamaalilluni maannakkut allassimalerluni Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfip attuumassuteqartortaa Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumut nutaamut nuunneqassasoq.

Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfik imartani atortuni avatangiisinut nakkutilliisusoq, tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataa, eqqorpoq. Siunissami ilusiliineq, aqutsisoqarfik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumut imartani piiaanissamut akuersissutini isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit aalajangersakkanut nakkutilliisuuulluni (aamma nunami) aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 86, imm. 2-mut naapertuuppoq.

Imartani atortuni aatsitassarsiorluni ingerlataqarnerulerqassappat, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik tamatuminnga nakkutilliisinjaassaaq, aammalu aningaasassat akiliuteqartitsisarnikkut aamma oqartussaasut suliariinnerannut aningaasartutinik utertitsisarnikkut matussuserneqarsinnaapput.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip oqaatigaa: ”*Aammattaaq Siunnersuummut nassuiaatini qupperneq 12-imik allassimavoq, aningaasaliissutit Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmi imartani avatangiisinut nakkutilliinermut atorneqartartut, Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmur pilersinneqaqqammersumut nuunneqassasut. Aningaasaliissutit siunnersuummi 150.000 koruuninut naatsorsorneqarput.*

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq aningaasaliissutit matuma siuliani taaneqartut 100.000 koruuninut missingersorneqarsinnaanerusut, tamannalu oqaloqatigiinnernut Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip aamma Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfip akornanni 2016-imijuunimi ingerlanneqartunut, naapertuuppoq. Tamanna nakkutilliinermut atatillugu aningaasartutit pisinnaatitsissummik pigisaqartumit utertillugit akileqquneqarsinnaanerat inatsisissatut siunnersuummi siunnerfigineqarneranut ataqatigiissillugu isagineqassaaq.

Tusarniaanermut akissuteqaat tunngavigalugu missingersuutit missingersorneqartut ukiumut 150.000-koruuninut missingersorneqaraluartut 100.000-koruuninut annikillisinnejarpot.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip oqaatigaa: ”*Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq, Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfik ataatsimoortoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmit Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmur pilersinneqaqqammersumut nuutinnejarsinnaanngitsoq imaluunniit nuutinnejassanngitsoq. Tamatumunnga pissutsit arlallit pissutaapput, taakkua ilai pingarnerit matuma kinguliani naatsumik allaaserineqarlutik.*

Siullermik Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq sullivinni avatangiisinut suliassaqarfip aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfip, ilanngullugu Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfip, maannakkut suliassaqarfii annikitsumik qalleraattut. Maannakkorpiaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi taamaallaat imartani atortuni sullivinni avatangiisinut tunngatillugu oqartussaasuuvooq. Ukiuni kingullerni Kalaallit Nunaanni imartani atortunik sanaartugaqarsimanngilaq, tamannalu ukiuni aggersuni

pissasoq aamma naatsorsuutigineqanngilaq, taamaalilluni oqartussaasut suliassaqarfianni "imartani atortuni sullivinni avatangiisit" maannakkorpiaq ingerlataqartoqaran. Taamaalilluni suliaqarnermi piviusumik imartani atortuni sullivinni avatangiisnut tunngatillugu oqartussaasutut suliassaqanngilaq suliassaqarfegaranilu, taamaattumik sulisussanik amerlassusiliisoqarsimanngilaq imaluunniit sulisussanut amerlassusiliinerit ilaannik nuunneqarsinnaasunik imaluunniit nuunneqartussanik soqaran.

Aappaattut Aatsitassanut Ikummatisanullu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq, nunani tamalaani suleriaatsit akuerisaasut innersuussutigalugu Siunnersuummi pisinnaatitsissumik tunniussisartup aamma oqartussaasup nakkutiginnittuusup avissaartisimanissaannut innersuussineq, ajuusaarutigineqarsinnaasumik paatsoornermik pissuteqartoq. Aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi § 1-imi allassimavoq:

"Ingerlatanik inatsimmut ilaasunik suliariinninnermi isumannaallisaaneq [...] pisuussutinik atorluaaneq kiisalu inuiaqatigiinnut akornutaanngitsumik ingerlatat suliarineqarnissaat kiisalu pissutsini assigiinngitsuni taamaaqataanni nunat tamat pitsaasumik ileqqorissaartarerat akuerisaasut qulakkeerneqarnissaat Inatsisartut inatsisaatigut anguniarneqarpoq." (matumanri erseqqissarneqarpoq)

Aatsitassanut Ikummatisanullu Naalakkersuisoqarfip isumaa malillugu nunani tamalaami suleriaatsinut pitsaasunut akuerisaasunut innersuussinerup Kalaallit Nunaanni pissutsinut akuliutsinnejarnissa, aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq, takuuk aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi § 1-imi oqaasertaliineq "pissutsini taamaaqataanni".

Aatsitassanut Ikummatisanullu Aqutsisoqarfip Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfiata avissaartinnissaanut atatillugu Siunnersuummi EU-mit malitassiaq innersuussutigineqarpoq. Aatsitassanut Ikummatisanullu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq EU-mit malitassiaq pisuni tamaginni toqqaannartumik Kalaallit Nunaanni pissutsinut atorneqarsinnaasangitsoq. EU-mit malitassiani EU-mi nunani ilaasortaasuni pissutsit aallaavigineqartarput, taakkualu innuttaasunut aamma allaffissornikkut pisinnaasaqarnernut tunngatillugu allarujussuarmik angissuseqarlutik. Aatsitassanut Ikummatisanullu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq, EU-mit malitassiamik toqqaannartumik nuussinermi, Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittut naammattumik sillimaffigineqassanngitsut, ilanngullugu EU-imi Kalaallit Nunaanni allaffissornikkut pisinnaasaqarneq annikitsuinnaq.

Aatsitassanut Ikummatisanullu Naalakkersuisoqarfip naliliinera malillugu EU-mit malitassiap toqqaannartumik Kalaallit Nunaanni pissutsinut nuutinnissaanut aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi tunngavissaqanngilaq. Aammattaaq Aatsitassanut Ikummatisanullu Naalakkersuisoqarfip naliliinera malillugu, immikkoortortaq annikitsoq immikkoortortanut arlalinut aggulunnissaa naapertuutinngilaq siunertaqaraniluunniit.

Tamanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu ilaatigut marloriaammik sulinermik malitseqassaaq, tassani immikkoortortat marluusut tamarmik ilaannakortumik suliassaq ataaseq suliarisassallugu, ilaatigut immikkoortortat tamarmik immikkut angissutsimikkut annikitsuaraanerannik malitseqarluni, immikkoortortaqarfitt arlaannaalluunniit suliassaminik tamakkiisumik isumaginninnissamut naammattumik pisinnaasaqassanani.”

Qupperneq 4-imi aamma qupperneq 12-imi oqaaseqaatit iluarsineqarput, taamaalilluni allassimalerluni Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfip ilaa attuumassuteqartoq kisimi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumut nutaamut nuunneqassalluni. Sammisat sullivinni avatangiisinut attuumassuteqanngitsut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumut nuunneqassangillat.

Aatsitassarsiorluni ingerlatanut atatillugu siunissami ajutoorsinnaanerup aarlerinaateqarnissaap pinngitsoortinniarlugu, pisinnaatisissummiq tunniussisartup aamma oqartussasup nakkutiginnittup immikkoortissimanissaannut innersuussineq pisariaqarpoq. Oqartussasut immikkoortissimanissaat nunani tamalaani suleriaatsinut pitsaasunut naapertuuppoq, aammalu nunani tamalaani atituumik akuerisaalluni, ilanngullugit EU-mi nunat ilaasortaasut. Ingerlatsinermi immikkoortitsinissamik nunat tamalaat akornanni isiginninniarnermut pissutaavoq, sullivinni avatangiisit pillugit oqartussat allanik isiginninniarneratik taamaallaat isumannaallisaanermik peqqissusermillu isiginninniarnerit nalornissutigineqassanngitsoq. Aatsitassarsiornermi tamanna immikkut pingaaruteqarpoq, tassani ajutornerit inuit inuunerannut, avatangiisinut nalilinnullu allanut annertoorujussuarmik sunniuteqarsinnaammata Immikkoortitsinissaq tunngavilersorluagaavoq, tassami aatsitassarsiornermik suliassanut annertuunut atatillugu isumannaallisaanerup peqqinnissallu nakkutigineqarnissaat aallunneqarnerulertussaammat. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik nutaaq arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq taamaalilluni aqutsisoqarfiussaaq immikkut ilisimasaqartoq, sullivinni avatangiisiniunnaq aammalu sullivinni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu, ilaatigut nakkutiginninnikkut ilitsersuisarnikkullu ikuunnissamik, aallussisoq. Peqatigisaanik Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfip aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut pisariaqartinneqarunnaassaaq, tassami Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik nutaaq aqutsisoqarfinngussaaq, isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngasunut apeqqutinut saaffiusartussaq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa ”Aammattaaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigissavaa, Naalakkersuisuni pisinnaatisissummiq tunniussisartup aamma oqartussasup nakkutiginnittuusup akornanni

aaqqissuussaanikkut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik ataatsimut isigalugu pilersitsinissaq siunertaasimappat, sullivinni avatangiisiniut suliassaqarfip akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaata Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfip ataaniitinneqarnera, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfimmit eqqumiigineqarpoq, tassami pisinnaatisissumik tunniussisartup aamma nakkutiginninnermut oqartussaasup akornanni aaqqissuussaanikkut arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnermut tunngatillugu tamanna annertumik nalornilersitsisinnaammat. Tamatumunnga pissutaavoq Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ilaatigut suliniutinut angisuunut, erngup nukinganit suliniutinut, sermimut imermullu suliniutinut, takornariartitsisarnermut suliniutinut (ingerlatsinissamut akuersissutit) aamma uumassusilinnit isumalluutinik atuinermut pisinnaatisissumik tunniussinermut oqartussaasuummat. Aammattaaq Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aatsitassanut oqartussaasup ataatsimoortup ilagaa, tassami aatsitassarsiornermut suliassanut atatillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tunngasut, ilanngullugit IBA-mi isumaqatiginninniarnerit, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfip ataaniippit.

Oqartussaasup nakkutiginnituusup aqtsisoqarfimmi arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumi, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi, ataatsimoortinneratigut, aaqqissuussaanikkut arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginneq. Aqtsisoqarfik Naalakkersuisoqarfimmut suliassaqarfimmut akisussaasuusumut attuumassuteqanngilaq, soorlu assersuutigalugu. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqtsisoqarfik taamaattoq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnera, siunnersummi § 67-imi erseqqissarneqarpoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqtsisoqarfittuulli, aqtsisoqarfip arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq, attuumassuteqanngitsumik aalajangiisartoq.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqtsisoqarfittuulli Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik Naalakkersuisoqarfip ataaniippoq, imatut paasillugu suliassaqarfimmut pingarnertigut politikki, ilanngullugit inatsisinut allannguutissanik suliaqarneq aammalu maleruagassanik immersuisussanik suliaqarneq, Naalakkersuisoqarfimmit piareersarneqartarluni.

Naalakkersuisoqarfifit suliassaannik agguaaneq erseqqinnerusoq, Naalakkersuisut Siulittaasuannit aalajangersarneqassaaq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa: ”*Matuma siuliani allassimasut tunngavigalugit Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfiup Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfia tamakkiisuutillugu Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut pilersinneqaqqammersumut nuutinneqarnissaa, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup sakkortuumik nangaasaarutigissavaa. Kisiannili Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmut aningaasaliissutit ilai, sullivinni avatangiisinut tunngatillugu suliassanut ilaatinneqarsinnaasut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut pilersinneqaqqammersumut nuunneqarnissaa, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup akuersaartumik isummerfigaa. Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq aningaasaliissutit taakkua annertussusaat annerpaamik 100.000 koruuninut naatsorsorneqarsinnaasoq.*”

Nassuiaatit iluarsineqarput taamaalilluni Teknikkimut Nakkutilliinermullu Immikkoortortaqarfip ilaa, sullivinni avatangiisinut tunngasunik suliassanik suliarinnittartoq kisimi, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nutaamut nuunneqassasoq takorloorneqarpoq.

Takorloorneqarpoq tamatumunnga aningaasaliissutit tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataannut naapertuuttumik annikillisinneqassasut.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa: ”**Kapitali 11 pillugu immikkut.**

Siunnersuummi kapitali 11 imartani atortuni sullivinni avatangiisinut tunngasunik aalajangersakkanik imaqarpoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup inassutigaa Siunnersuummi kapitali 11-mut nassuiaatit, nunani tamalaani suleriaatsinut pitsaasunut akuerisaasunut innersuussinermut tunngatillugu, peerneqassasut. Annertunertigut matuma siuliani 1-ip eqqartorneqarnera innersuussutigineqarpoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfikup inassutigaa Siunnersuummi kapitali 11 naleqqussarneqassasoq, taamaalilluni erseqqissumik allassimalissalluni, kapitali pissutsinut sullivinni avatangiisinut tunngasunut taamaallaat tunngassuteqartoq, taamaalillunilu suliassanut allanut, sullivinni avatangiisinut oqartussaasup suliassaasa avataanniittunut, tunngassuteqanngitsoq, ilanggullugu pisinnaatitsissummit pigisaqartup suliaqarneranik allanillu suliaqarnermik ingerlataqarnermillu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi pineqartunut ilaasumik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmit isumagineqartunik, nakkutilliineq.

Matuma siuliani taaneqartutut, ullumikkut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut oqartussaasup aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfiup akornaanni qanimit suleqatigiittoqareerpoq, tamatumalu ilaatigut ataatsimoorluni nakkutilliilluni takusaasarmeq ajornarunnaarsippaa. Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik akisussaaffigilerlugu tiguneqassappat, suleqatigiinnerup taassuma ingerlaannarsinnaaneranut Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik akuersaartumik isummerpoq.”

Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik akisussaaffigilerlugu tiguneqassappat, aammalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq nutaaq imartani taamatullu nunami sullivinni avatangiisinut nakkutilliisuussappat, suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutip danskit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiannut isumaqatigiissutaasup atuutsiinnarneqarnissaq pissutissaqanngilaq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup imartani atortuni isumannaallisaaneq peqqinnissarlu nakkutigissavaa, taamatullu suliassaqarfinni allani suliffeqarfinni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu piumasaqaatit malinneqarnerat nakkutigissallugu. Nunani tamalaani suleriaatsit pitsaasut pillugit kapitali 11-mut nassuaatini innersuussineq attatiinnarneqarpoq, tassami imartani atortuni isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit aalajangersakkat tamatuma malinneqarnissaanik siunertaqarmata, taamatullu nunani tamalaani suleriaatsit pitsaasut malinneqarnissaat siunertarineqartuaannarsimalluni, tamannalu ilaatigut aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 1-imut aamma naapertuuppoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip oqaatigaa: ”*Aatsitassarsiornermi ingerlatanut tunngatillugu aalajangersakkat immikkut ittut Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip oqaatigissavaa siunnersuummi arlaleriarluni aatsitassarsiornermut ingerlatanut innersuussisoqarmat.*

Ataatsimut isigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq, aatsitassarsiornermik suliassat, sullivinni avatangiisinut tunngasunut tunngatillugu, suliassanit allanit annertumik allaassuteqanngitsut. Tamanna tunngavigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip isumaa malillugu aatsitassarsiornermut suliassat sullivinni avatangiisinut tunngatillugu suliassanit allanit allaanerusumik maleruagassiivigineqarnissaat tunngavissaqanngilaq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip isumaa malillugu, aatsitassanut suliassaqarfimmi immikkut maleruagassiisoqassappat, tamanna siullermik pingaarnertullu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi pisariaqarpoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip isumaa malillugu, assersuutigalugu, kisianni taannaannaanngitsoq, Siunnersuummi §§ 41-imi aamma 68-imi sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi

aatsitassanut suliassaqarfimmut inatsimmi tunngavissatut aalajangersakkanik immikkuullarissunik aalajangersaanissaq tunngavissaqanngilaq.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip inassutigaa, Siunnersuummi aatsitassanut suliassaqarfimmut immikkut innersuussinerit tamarmik peerneqassasut.”

Oqartussaasut suliariinnerannut matussutissatut akiliummik akiliisitsisarnissaq pillugu siunnersuummi aalajangersakkat imartani aatsitassarsiorermik suliaqarnermut taamatullu nunami suliaqarnermut atuupput. Tamanna maannamut inatsisinut atuuttunut naapertuuppoq. Innersuussinerit tamanna pissutigalugu peerneqartariaqanngillat. Nunami aatsitassarsiorermut suliassanik aamma erngup nukinganut suliassanik oqartussaasut suliariinnerannut akiliummik akiliisitsisarnissamut periarfissaqarnermut, ilaatigut aatsitassarsiorermut suliassat nakkutilliinermut oqartussaasunut artukkersuissannginnerat, taamaalillunilu suliassaqarfini allani nakkutilliinerup ilitsersuisarnerullu pitsaassusaata pilliutigineqassannginnera, tunngavilersuutaavoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip oqaatigaa: ”**Oqartussaasunut utertitsilluni akiliisarneq.**

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip oqaatigissavaa, Siunnersuummi oqartussaasut suliariinnerannut akiliisitsiniartarnissamut periarfissamik atuutsitsisoqalersoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik aallaaviatigut oqartussaasut suliariinnittarnerannut nalinginnaasumut oqaaseqaatissaqanngilaq, kisianni Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip inassutigaa, oqartussaasut suliariinnittarnerata pillugu aalajangersakkat, tamanna pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarsimappat, sullivinni avatangiisirut suliassaqarfimmi tamarmi assigiimmik oqaasertaqartillugit aalajangersarneqassasut.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip isumaa malillugu, aatsitassanut suliassaqarfimmi aamma erngup nukinganut suliassaqarfimmi oqartussaasut suliariinnittarnerannut tunngatillugu inatsimmi immikkut tunngavissamik atuutsitsisoqalerissa naapertuitinngilaq. Aalajangersagaq naligiimmik pinninnissaq pillugu tunngaviusoq aallaavigalugu, aammalu matuma siuliani Siunnersuummi kapitali 11-mut tunngatillugu oqaaseqaatinut nangissutigalugu, inuussutissarsiorermi suliassaqarfinnut tamaginnut nalinginnaasumik oqartussaasut suliariinnittarnerannut tunngassuteqartariaqarluarpoq.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfip inassutigaa Siunnersuummi § 72 tamakkiitillugu peerneqassasoq. Taamaassanngippat Alternativt

indstiller Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfíup inassutigaa Siunnersuummi §§ 72 aamma 73 ataatsimoortillugit allanneqassasut, taamaalilluni aatsitassarsiorluni aamma erngup nukinganut ingerlataqarnernut innersuussineq peerneqassalluni.

§ 73-imut nassuaatini allassimavoq, namminersornermut inatsimmi § 7, imm. 2, nr. 1. naapertorlugu nakkutilliinermut il.il. atatillugu isertitat, isertitanut nassuaassut naapertorlugu aatsitassarsiornermi isertitaanngitsut. Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfíup inassutigaa, tamanna danskit Aningaasaqarnermut ministereqarfianut paasiniarneqassasoq, taanna isumaqataanersoq imaluunniit isertitat aningaasartuutilu naatsorsorneqarlutik, taamatullu oqartussaasut suliarinninneranni piffissamik atuinermik nalunaarsuisoqarluni aammalu nalunaaquattap akunneranut akigititassaq naatsorsorneqarluni, naatsorsuutit ukiumoortumik aatsitassarsiornermit isertitat pillugit naalagaaffimmut suliarineqartartut assigalugit, naatsorsuutinik kissaateqarnersut.”

Imartani aamma nunami aatsitassanut suliassaqarfímmi kiisalu erngup nukinganut ingerlutanut oqartussaasut suliarinninnerannut matussutissatut akiliummik akiliisitsisarnissamut immikkut inatsimmi tunngavissaq, suliassaqarfík akisussaaffigilerlugu tiguneqanngitsuuppat, atuuttussamut inatsisitigut inisisimanermut assinguvoq.

Siunnersuummi oqartussat suliarinninnerannut matussutissatut akiliummik akiliisitsisarnissaq pillugu aalajangersakkat, imartani taamatullu nunami aatsitassarsiornermik suliaqarnermut atuupput. Tamanna maannamut inatsisinut atuuttunut naapertuuppoq. Tamanna pissutigalugu innersuussinerit peerneqartariaqanngillat. Nunami aatsitassarsiornermut suliassanik aamma erngup nukinganut suliassanik oqartussaasut suliarinninnerannut akiliummik akiliisitsisarnissamut periarfissaqarnermut, ilaatigut aatsitassarsiornermut suliassat nakkutilliinermut oqartussaasunut artukkersuissannginnerat, taamaalillunilu suliassaqarfíni allani nakkutilliinerup ilitsersuisarnerullu pitsaassusaata pilliutigineqassannginnera, tunngavilersuutaavoq.

Taamaalilluni maannakkut akiliutinut aalajangersakkat suliassaqarfínnut tamaginnut atuutsilerlugit annertusineqarnissaat siunnersuummi kissaatigineqanngilaq.

§ 73-imut nassuaatit tusarniaaffigineqartup oqaaseqaataanut naapertuutumik iluarsineqarput.

Siunnersummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq inatsisip atuuffissaannut aammalu inatsit naapertorlugu allaffissornikkut peqqussutit ilusilersorneqarnerannut malittarisassatut atuutissaaq. Tamanna kap. 4-7-imí aalajangersakkat qitiutinnejartut annertussusissaannut immikkut pingaaruteqassaaq.

Paragraffi ilaatigut peqqinnissamut oqaatsip annertusisamik atorneqartup ilaatigullu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu suliffeqarfíup sulineranut siunnersummi matumani pingartinneqartumut ataqtigiissillugu isigineqassaaq.

Nr. 1-imut

Oqaatsimi “teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartornermut naapertuuttumik” aalajangersarneqarpoq sullivinni avatangiisit periarfissat ineriartornerup periarfissarititai ilutingalugit pitsangorsarneqassasut. Taamaalilluni sullivinni avatangiisit, assersuutigalugit isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngatillugu, suliaqarnernut pitsaanerpaanut nallersuuttuunissaq anguniarneqassaaq.

Oqaatsimi “teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartorneq “ aningaasaqarnermut tunngasunut mianerinninnissaq ilaatinneqarpoq.

Isumannaatsumik peqqinnartumillu sullivinni avatangiiseqarnermi ilaatigut ilaatinneqarput:

1. Nalinginnaasumik pisartut sulitilluni ajutoornissamut aamma inuussutissarsiornermi nappaatinut illersuinissaq, tassa imaappoq ilaatigut tassanngaannaq pisunit sunniinerit, ilaatigut piffissami qanittumi imaluunniit ungasinnerusumi sunniinerit, timikkut eqqarsartaatsikkullu peqqissutsimi ajoqsiinermik malitseqartartut.

2. Sunniinernut allanut peqqissutsimik ajorseriartitsisunut illersuinissaq. Ilanngullugu ilaatigut sunniinerit nappaatinut ertiuit nalinginnaasut saqqummertinnagit timikkut eqqarsartaatsinullu peqqissuseq qaangiuteqqittartoq imaluunniit ataavartussat.

Assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq akuutissanik toqunartulinnik imaluunniit timimut tunngasunik annikitsumik, kisianni sivisuumik sunnertinneq, ingerlaannaq nalinginnaasunik ertiuiteqartanngitsoq, ilanngullugit sulinermi naleqqutinngitsumik imaluunniit nuanninngitsumik timip inisisimanera aamma nukersornerit.

Sullivinni avatangiisini ilaasut ataasiakkaat, soorlu tipi, pujoralaat, nipiliorneq, kissarneq, qaamanernut tunngasut, kusanaatsumik isikkulinnut tunngasut aamma ataasiinnarmik sammiveqarneq, tamarmik immikkut sulisunut nuanniingitsumik misigineqartut aammalu allatigut uuttortaanerit assigisaalluuniit tunngavigalugit, annikitsuaraannarmik sunniuttartutut isigineqartut, apeqqutaatinnagut sunniinerit tamarmiusut ataatsimut katillugit, ilanngullugu akornusiisut ataasiakkaat sakkortussusaat, akulikissusaat sivisussusaallu, taamaakkaluartoq peqqissutsimut ajorseriartitsisinnaapput.

Sunniineq aallaqqaammut taamaallaat ilorrisimaarnermik ajorseriartitsisoq (qiimassuseq, neriumassuseq, suleqatigiinnermi pissutsit il.il.), piffissap ingerlanerani toqqaannartumik peqqissutsimut ajoquisiisumik sunniuteqaleriartorsinnaavoq, assersuutigalugu eqqarsartaatsikkut nappaatit assigiaartumik tuaviuussamillu sulinermi pilersut aamma tappissutsimi akornusersuinerit naleqqutinngitsumik qaammaqquteqarnermi pilersinnaasut. Taamatuttaaq timi atorlugu sulerulunnermi nungullariartorneq piffissap sivisuup ingerlanerani akiuussinnaassuseqarunnaarsitsisinnaavoq.

Peqqissuseq eqqaarsaatigalugu sullivinni avatangiisit nalilersorneqarneranni, sullivinni avatangiisini ilaasut ataasiakkaat kiisalu sullivinni avatangiisini ilaasut ataasiakkaat sivisuumik sunniuteqartarnerat, isiginiarneqassapput.

3. Sulitilluni atortunik timimut naleqqussagaasunik aaqqissuussinernik atuineq, tassa imaappoq sulinerup ingerlaneranik, sullivimmik, teknikkikkut atortorissaarutinik aamma akuutissanik atortussanillu sulisunut naleqquttunngorlugit naleqqussaaneq. Utoqqaat innarluutilillu immikkut eqqarsaatigineqassapput.

Nr. 2-mut

Aalajangersakkami sullivinni avatangiisini ajornartorsiutit sapinngisamik suliffeqarfintti suleqataasunit (sulisut, sulianut aqutsisut aamma pisortat il.il.) nammineerluni iluarsiniarneqartarnissaasa aalajangersarnissa siunertarineqarpoq.

Suliffeqarfitt suliaqarnermi tessani nuna tamakkerlugu suliffeqarfintti kattuffinnit ikiorneqartassapput, takuuk Sullivinni avatangiisintut siunnersuisooqatigii il.il pillugit kap. 12.

Inisisimaffinni tamaginni suleqataasut suliniarnerat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfintti siunnersuut malillugu siuarsarniartassavaa aammalu tapersersussallugit ilitsersortassallugillu, takuuk § 68, nr. 1 aamma 5. Aammattaaq Inatsisartut inatsisaat aamma maleruagassat Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangersarneqartut malinneqartut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfintti misissortassavaa, takuuk § 68, nr. 6-8.

Imm. 2-mut

Imm. 1-imut nassuaatini nassuiarneqartutut, oqaaseq sullivinni avatangiisit isumannaatsut peqqinnartullu, timikkut taamatullu tarnikkut peqqissunissap isumannaatsuunissallu eqqarsaatigineqarnissaanik imaqarpoq.

Imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, tarnikkut sullivinni avatangiisit, timikkut sullivinni avatangiisnut naligiissinneqartut, aammalu sulisitsisup sulisuminut taakkua tamaasa atuutsillugit iliuuseqarnissamut pisussaaffeqartoq.

Tarnikkut sullivinni avatangiisit sulinermi pisunut arlalinnut, sulisup isumannaatsuuneranik peqqissusaanillu aarlerinartorsiortitsisinnaasunut, tunngassuteqarput. Pisut taakkua asersuutigalugu tassaasinnaapput sulinerup imarisaa, aammalu sulinerup aaqqissugaanera, aaqqissuussaanermut tunngasut ataasiakkaat sulinerannut pingaaruteqartut kiisalu sulinermi inooqatigiinnermi attaveqatigiinnerit.

Sulisitsisup sulisuminut tarnikkut sullivinni avatangiisit isumannaatsuutissavai, taamatullu sulisitsisup timikkut sullivinni avatangiisit isumannaatsuutissallugit.

Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni timikkut tarnikkullu sullivinni avatangiisit pineqartunut ilaasut, Inatsisartut inatsisaata oqaasertaani ersarissumik allassimappat naleqquttuutinneqarpoq, taamaalillutik sulisitsisut qanoq naatsorsuutigisaqartoqarnersut ilisimassallugu. Taamaalilluni tarnikkut sullivinni avatangiisit timikkut sullivinni avatangiisit assigalugit illersugaasimatillugu, maannamut inatsisini inissisimanermut tunngatillugu alajangersagaq allanngortitsinngilaq. Kisianni tamatuma maannakkut Inatsisartut inatsisaata oqaasertaani erseqqissumik allassimalernera aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Inatsimmi suliassaqarfik aallaaviatigut tassaavoq sulineq tamarmi sulisitsisumit ingerlanneqartoq. Taamaalilluni siunertaavoq sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni tunngaviusumi sulisitsisoq sullillugu suliaqarneq sunaluunniit pineqartunut ilaassaaq.

Inuussutissarsiutit allat assigalugit inuussutissarsiutigalugu aallaaniarneq piniarnerlu inatsimmi suliassaqarfip ataanippoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami, sulinermut sulisitsisup nammineerluni angerlarsimaffiani aammalu inoqutigiinni ilaasunit ingerlanneqartumut tunngatillugu, inatsisip atuuffissai killilerneqarput. Taamaattoq sulinernut taakkununnga sullivinni avatangiisit pillugit tunngaviusunik maleruagassaqarpoq atuuttussanik, takuuk imm. 3-mi aalajangersagaq.

Inatsisip atuuffissaa sakkutuutut kiffartuussivinnermut atuuttussaajunnaarlugu killilerneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Inatsisartut inatsisaata atuuffissai pingarnerit annertusitinnejqarput, taamaalilluni aalajangersimasumik annertussusilinnik navianartoqartuni sulineq pillugu aalajangersakkat nalinginnaasumik atuutissallutik, tassa imaappoq aamma suliffeqarfinnut, sulisitsisoq sullillugu sulisoqartoq oqartoqarsinnaananani, aammalu sulinermut tunngasunut siunnersummi imm. 2-mi ilaatinnejqanngikkaluartunut.

Imm. 3-mi nr. 1-4 taamaalillutik isumaqarput, isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngatillugu isumannaatsuutitsinissaq pillugu maleruagassat nalinginnaasut, nalinginnaasumik atuuttut. Taamaalilluni sulisitsisut arlallit akornanni suleqatigiinnermut atatillugu, pilersuisuusunut sanatitsisuusunullu il.il. (nr. 1), sulinerup ingerlanneqarneranut atatillugu (nr. 2), teknikkikkut atortunik atuinermut il.il. tunngatillugu (nr. 3) aammalu atortussianik atortussanillu atuinermut il.il. tunngatillugu (nr. 4).

Aalajangersakkami qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngorernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut Inatsisaata atuuffisai allangortinneqanngillat.

Imm. 3-mi nr. 5-imik assersuutigalugu bussinik, biilnik lastilinnik, taxanik aamma qamutinik motoorilinnik aputaajaanermut atorneqartartunik ingerlaartarneq siunnerfigineqarpoq.

Inuuusuttut navianartunik suliaqartarnerat pillugu maleruagassat sulinermut sulisitsisoqarani ingerlanneqartumut aamma atuupput. Imm. 3-mi nr. 6-imik ilaatigut inuuusuttut aamma ilinniarnerminni, assersuutigalugu inuussutissarsiornermi sungiusarnerminni, illersorneqarsinnaanerat qulakkeerneqarpoq.

Imm. 4-mut

USA Pituffimmi amerikamiunut sulisunut inatsiseqartitsimmat, inatsimmi aalajangersakkat amerikamiut sullivinni avatangiisinut maleruagassaannit tunulliunneqarnissaat ilaatigut pisariaqartinneqarpoq. Taamaattumik aalajangersakkamik § 2, imm. 4-mut assingusumik ilanngussinissaq pisariaqarpoq, taanna malillugu Naalakkersuisut aalajangiisinnaasut

sakkutooqarfinnut sanaartukkanullu avatangiisit pillugit malittarisassat allat atuutissasut taarserlugu imaluunniit inatsimmi aalajangersakkat saniatigut.

Piginnaatissuteqarneq, sulisunut toqqaannartumik sakkutooqarnerup ataaniinngitsunut, kisianni taamaakkaluartoq sakkutooqarfiit sumiiffisa iluani sulisunut, maleruagassat eqqarsaatigalugit, pisariaqarsinnaavoq.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Silaannakkut angallassineq.

Siunnersuut silaannakkut angallassinermut nunami sulinermut tunngatillugu taamaallaat atuuppoq. Silaannakkut angallassinermut suliassaqarfimmi sullivinni avatangiisit Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi, allattuiffik II, nr. 16-imi taaneqartutut *Silaannakkut angallassinermut suliassaqarfíup* ataaniippoq. Silaannakkut angallassinermut suliassaqarfik Namminersorlutik Oqartussanit suli tiguneqarnikuunngilaq.

Timmisartunut inissiivinni, sannavinni, allaffinni kiisalu sulinerni allani nunami sulisunit ingerlanneqartuni sulineq, inatsimmi pineqartunut ilaasoq, erseqqissarneqarnissaa, aalajangersakkami siunertarineqarpoq.

Imm. 2-mut.

Imarsiorneq aamma aalisarneq.

Siunnersuut umiarsuarnik, ilanngullugit aalisariutit, usilersonermut usingiarnermullu tunngatillugu taamaallaat imarsiornermut aalisarnermullu, amutsivimmi umiarsuarmi sulinermut aamma sulinermut tamatumunnga sanilliunneqarsinnaasumut, atuuppoq. Imarsiornerup isumannaatsuunissaa Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi, allattuiffik II, nr. 20-mi suliassaqarfittut immikkoortutut allassimavoq. Imarsiornerup isumannaatsuunissaanut suliassaqarfik suli Namminersorlutik Oqartussanit akisussaaffigilerlugu tiguneqanngilaq.

§ 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq angerlarsimaffimmi sulineq inatsimmi pineqartunut ilaasoq, kisianni tamatumunnga killilersuinerit aalajangersarnissaannut Naalakkersuisut piginnaatinneqarlutik. Assersuutigalugu sulliviup aaqqissuunneqarnera pillugu, ullormut qasuerafeqartarneq pillugu aamma sapaatip akunneranut ulloq unnuarlu sulinngiffeqartarneq pillugu maleruagassanut tunngatillugu pisariaqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq nalunaarutini Naalakkersuisunit maannamut nalunaarutit atuuttut taartissaattut aalajangersaanermi atorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Nalunaarutinik nutaanik aalajangersaasoqarnissaata tungaanut, aalajangersagaq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup nalunaarutaani nr. 1346, 15. december 2005-imeersumi, Kalaallit Nunaanni Isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq pillugu nalunaarummi, kingusinnerusukkut allannguuteqartumi, atorneqassaaq. Aalajangersagaq taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuversaarfiusussaq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarfíissaq pillugit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup nalunaarutaani nr. 32, 23. januar 2006-imeersumi atorneqarpoq.

§ 5-imut

Aamma suliffeqarfíit mikisut isumannaallisaanermik peqqinnissamillu nammineerlutik suliaqarnissamut pisussaaffeqarput.

Aamma suliffeqarfíit isumannaallisaanermut peqqinnissamullu aaqqissuussaasumik suliaqarsinnaanissamik mikivallaartut, ajornartorsiutit eqqumaffigissavaat aammalu suliffíup iluani suleqatigiinnikkut aaqqiiviginissaat ilungersuutigissallugu.

Nunatta nunami sumiiffitsigut isorartunerujussua aammalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup sumiiffimmut sullivinni najuunnissaasa ajornakusoornera eqqarsaatigalugu, suliffeqarfíit namminneerlutik isumannaallisaanermi peqqinnissamilu ajornartorsiutiminnut piginnaasaqarnissaat pingaruteqartorujussuuvoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, immikkut ittunik pissuteqartumik pisariaqartoq naliliisoqartillugu, suliffeqarfínni 10-t inorlugit sulisoqartuni isumannaallisaanermik suliaqarnerup aaqqissuusaaneranik pilersitsinissaq pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinhaassasut. Tamanna assersuutigalugu illuliortiternermut sanaartornermullu suliassaqarfímmi pisariaqartinneqarsinnaavoq.

Paarlattuanik tamanna naleqqussorineqarpat, suliffeqarfínni 10-nik amerlanernilluunniit sulisoqartuni isumannaallisaanermik suliaqarnermut aaqqissuussaaneq pillugu piumasaqaat Naalakkersuisut § 8, imm. 7 malillugu atuutsinngissinnaavaat.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq suliffeqarfinni 10-nik imaluunniit amerlanerusunik sulisoqartuni isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq nalinginnaasumik aaqqissuussaasumik ingerlanneqartassasoq.

Imm. 2-mut aamma 3-mut

Imm. 2 aamma 3 malillugit sulisut aallaqqaammut isumannaallisaanermut sinniisussamik toqqaassapput, tamatumalu kingorna suleqatigiit pilersinneqassallutik.

Immikkoortortaqarfimmi imaluunniit suliassaqarfimmi sulianut aqutsisoq isumannaallisaanermut sinniisuititaq pineqartoq peqatigalugu suleqatiginneq pilersitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Isumannaallisaanermut sinniisussamik tamatigut toqqaasoqartassaaq, aammalu isumannaallisaanermut suleqatigiit suliassaqarfiata iluani sulisut tamarmik isumannaallisaanermut sinniisussatut sulinissamut qinersisinnaatitaapput aammalu qinigaasinnaallutik.

Aalajangersakkat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup nalunaarutaani nr. 1346, 15. december 2005-imeersumi kingusinnerusukkut allannguiteqartumi, itisilerneqarput – Suliffeqarfinni isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq pillugu nalunaarummi kiisalu Isumannaallisaanermi suleqatigiit aamma Isumannaallisaanermi sinniisussat pillugu AT-mi ilitsersuut GL.6.2 september 2006-imeersumi aalajangersagaq itisilerneqarpoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Suliffeqarfimmi aqutsisumut sinniisussaq akisussaassuseqartoq paasineqassaaq tassaasoq inuk sulisitsisoq sinnerlugu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngasut, isumannaallisaanermut ataatsimiitaliami sularineqartussat, pilligit iliuuseqarsinnaasoq.

Imm. 2-mut

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup § 7, imm. 2-mi inuit taaneqartut attaveqarfíginissaannut pisussaaffeqarnera, aalajangersakkami uniffik siullermi aalajangersarneqarpoq. Pisussaaffíup taassuma pinngitsoorani pisussaannginneranut pissutaavoq, elevatorinik, igaasarsuit aalaliortut allanillu teknikkikkut ikkussukkanik akuttoqqatigiimmik takusaanermi, nakkutilliisup tamatigut suliffeqarfimmi aqutsisumut aamma isumannaallisaanermut aaqqissuussaanermut attaveqartarnissaa pisariaqanngitsoq naliliisoqarnera.

Oqaatigineqassaaq sulisut allat, ilanngullugit sulisut sinniisai, taamatuttaaq apeqqutinik sunilluunniit isumannaallisaanermut peqqinnissamullu pingaaruteqartunik saqqummiussinissamut periarfissaqarnissamut taamatuttaaq nalinginnaasumik pisinnaatitaaffeqarmata.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Isumannaallisaanermut ataatsimiititaliap suliassaasa sunniuteqarluartumik suliarineqartarnissaannut, isumannaallisaanermik suliaqarnermut ulluinnarni autsisumik, ataatsimiititaliaq sinnerlugu iliuuseqarsinnaasumik toqqaasoqarnissaata ataatsimiititaliamit isumagineqarnissaa, pisariaqarpoq.

Suliffeqarfintti suliaqarnermut tassunga immikkut isumannaallisaanermut aqutsisoqartitsiviunngitsuni, isumannaallisaanermut ataatsimiititaliap ilaasortaasa akornanni aqutsisussamik toqqaasoqartariaqarpoq, piffissamik pisariaqartumik atugassinneqartumik.

Tamanna pillugu maleruagassat Kalaallit Nunaanni suliffeqarfintti isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq pillugu nalunaarummi nr. 1346 af 15. december 2005-imeersumi, kingusinnerusukkut allannguiteqartumi, aalajangersarneqarput.

Imm. 2-mut

Inummik ataqtigiissaarisussamik, akuerisaasumik ilinniagaqarsimasumik, toqqaanissaq sanatitsisup isumannaassavaa.

Imm. 2-mi Naalakkersuisut, sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq aamma illuliortiternermut sanaartornermullu suliassaqarfiup iluani isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarnermut ataqtigiissarisut sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanerat pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut, piginnaatinneqarput.

Ataqatigiissaarisup isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngatillugu suliassai, isumannaallisaanermut suleqatigiinni ilaasortatut suliassanit allaanerummata, immikkut ataqtigiissaarisunut ilinniartitaanermik ingerlatsinissaq naleqqussorineqarpoq. Ilinniartitaanerup taassuma sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq nalinginnaasoq taarserpaa.

Illuliortiternermik sanaartornermillu suliassanik suliaqarnerup nalaani isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu iliuuseqarnerit ataqatigiissaarneqarnissaasa isumagineqarnissaannut, ataqatigiissaarisoq isumannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqutit iluanni pisariaqartunik ilisimasaqassasoq ilinniarsimasuussasorlu imaluunniit pisariaqartunik piukkunnassuseqassasoq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq aamma illuliortiternermik sanaartornermillu suliaqarnerup iluanni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu suliaqarnermik ataqatigiissaarisunut sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq pillugit maleruagassat erseqqinnerusut, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq pinngitsoorani ingerlanneqartussaq pillugu nalunaarummi nr. 914, 26. juni 2013-meersumi kingusinnerusukkut allannguiteqartumi, atuutsinneqarput. Tassani ilaatigut maleruagassat aalajangersarneqarput pillugit:

- Atuartitsinermut perorsaanikkut tunngaviusut.
- Ilinniartitaanermut pilersaarut.
- Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik ataqatigiissaarisunut ilinniartitaanermik neqerooruteqartunut akuersisartuusoq, ilanngullugit neqerooruteqartut ilisimasaannut piukkunnassuseqarnerinullu piumasaqaatit erseqqinnerusut.
- Ataqatigiissaarisunut sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanermik neqerooruteqartoq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit akuerisaasoq, ilinniartitaanermik neqerooruteqarsinnaassasoq. Neqerooruteqartut allat piumasaqaatit taamaaqataat naammassisimasussavaat. Ataqatigiissaarisunut ilinniartitaaneq naammassineqartoq, sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanermut naammassineqartumut sanilliunneqassaaq aammalu suliassaqarfinni tamaginni sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq assigalugu atorneqarsinnaassalluni.

Tamatuma saniatigut pikkorissaanermut uppernarsaammik tunniussisoqarsinnaaneranut piumasaqaatit suut naammassineqarsimassanersut nalunaarummi aalajangersarneqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami sullivinni avatangiisinut inatsit malillugu isumannaallisaanermik suliaqarnerup aaqqissuussaanerani suliassat nalinginnaasut aamma suliaqartussat, avatangiisiniq illersuinermi ajornartorsiutinik suliffeqarfiup ingerlataasa malitsigisaanik avatangiisiniq qanittumiittuni pilersunik tapertaqartinneqarsinnaanerat, inatsisitigut tunngavissaqalersinneqarpoq. Annertusititsinermut taamaattumut suliffeqarfiup taassumalu sulisuisa akornanni isumaqatigiissuteqarnissaq pisariaqarpoq.

Tamanna pisariaqartinneqalissappat, suliffeqarfiup isumannaallisaanermik suliaqarneranut aaqqissuussaanerup ajornerulersinnejarnissaata pinngitsoortinnissaa siunertaralugu, assersuutigalugu suliffeqarfimmi isumannaallisaanermik suliaqarnerup aaqqissuussaanerani sullivinni avatangiisini suliassanut pisariaqartumik piffissaqartitsinissaq qulakkeerniarlugu, maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq malillugu sullivinni avatangiisinut inatsimmi § 6 aamma § 7, imm. 1, imm. 5 malillugu atugassarititaasut Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut atuutsillugit, isumaqatigiissuteqarnermi saneqqunneqarsinnaavoq.

§ 6-imi aamma § 7, imm. 1-imi piumasaqaatit nalinginnaasut saneqqunneqarnissaannut siunertaasoq tassaassaaq, suliffeqarfiup isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarnerata nukitorsarneqarnissa sunniuteqarluarnerulersinnejarnissaalu.

Marlunni isumaqatigiissuteqartoqarsimassaaq:

Siullermik sulisartut kattuffiisa ataatsip arlallilluunniit aamma sulisitsisut kattuffiata illuatungiusup imaluunniit kattuffiisa illuatungiusut, imaluunniit suleqataasut taakkua tamatumunnga piginnaatitaasa akornanni isumaqatigiissut.

Aappaattut – isumaqatigiissummut siulliullugu taaneqartumut killissaliussat iluanni – sulisitsisup taassumalu sulisuisa, ilanggullugit aqtsisuusinnaasut, akornanni suliffeqarfinni isumaqatigiissut. Isumaqatigiissut suliffeqarfimmut tamarmut imaluunniit taassuma ilaanut tunngasuusinnaavoq. »Suliffeqarfiup ilaa« ilaatigut tassaasinnaavoq immikkoortortaqarfik imaluunniit suliassaqarfik, takuuk Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2. Isumaqatigiissut suliffeqarfiup ilaani isumaqatigiissummut tunngassuteqartumi sulisitsisup taassumalu sulisuisa akornanni taamaallaat isumaqatigiissutigineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Aalajangersakkat sulisartut isumaqatigiissutaannut atuuttunut assigisaannulluunniit najukkami isumaqatigiissuteqarnernut tunngassuteqartut, isumaqatigiissutinut taamaattunut aallaavigineqarsinnaapput.

Suliffeqarfiup isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarnerat suliffeqarfiup ilusaanut naapertuuttuunissaa, aammalu aaqqissuussaanerup taassuma suliffeqarfiup tamatuminnga suliaqarneranik nukitorsaasuunissaa sunniuteqarluarnerulersitsinissaalu, suliffeqarfimmi isumaqatigiissummi qulakkeerneqassaaq. Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni isumannaallissaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq pillugu nalunaarummi nr. 1346, 15.

december 2005-imeersumi, kingusinnerusukkut allannguuteqartumi, tamanna pillugu maleruagassat aalajangersarneqarput, ilaatigut isumaqatigiissut allaganngorneqarsimassasoq kiisalu suliffeqarfimmissoq aammalu suliffeqarfimmissoq sulisunit pissarsiarineqarsinnaatinneqassasoq. Aammattaaq isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarnerup aaqqissuussaanerata allanngortinnejartup suliassanik isumaginninnermik nukittorsaanissa sunniuteqarluarnerulersitsinissaalu isumaqatigiissummi minnerpaamik qulakkeerneqassasoq, aammalu isumaqatigiissut ingerlatassat/periaasissat siunertaasup angunissaanut atorneqarsinnaasut nassuiarneqarnerannik imaqartariaqartoq, pillugit maleruagassat aalajangersarneqarput, taamatullu isumaqatigiissummi suliffeqarfimmissoq piviusunngortitsinissamut malinnaanissamullu suleriaasissaq allassimasariaqarluni.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq malillugu inatsimmi § 6 aamma 7, imm. 1 atugassarititaasut suut atuutsillugit isumaqatigiissuteqarnikkut sanequnneqarsinnaanersut, takuuk § 8, imm. 4, pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Tamanna pillugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq pillugu nalunaarummi nr. 1346, 15. december 2005-imeersumi, kingusinnerusukkut allannguuteqartumi, kapitali 5-imi maleruagassat aalajangersarneqarput.

Ilaatigut allaffissornikkut maleruagassani allassimavoq, suliffeqarfimmissoq sulisut aqtsisutut piginnaatitaaffeqanngitsut tamarmik, isumannaallisaanermut sinniisussanik qinersinermi qinersisinnaatitaanerisa aammalu isumannaallisaanermut sinniisutut suliaqarnissamut qinerneqarsinnaanerisa qulakkeerneqarnera ingerlaannassasoq.

Siunnersuut malillugu aamma imm. 4 malillugu isumaqatigiissutit qanoq isumaqatigiissutigineqartassanersut pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaat periarfissaqarpoq. Illuatungeriit – killissaliussat inatsimmi aalajangersarneqartut aammalu atugassarititaasut Naalakkersuisut aalajangersagaasa iluanni – isumaqatigiissutit ataasiakkaatigut qanoq isumaqatigiissutigineqassanersut paasinarsisittassagaat, naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 6-imut

Imm. 4 malillugu isumaqatigiissutit isumaqatigiissutigineqartut ataatsimoortunut isumaqatigiissutit iluseqarput. Taamaattumik isumaqatigiissutinut tunngatillugu isumaqatigiinngissuteqarnerit, ataatsimoortunut isumaqatigiissutit nassuiarneqartarnerat aamma unioqqutinneqartarnerat pillugu sulianut inatsisini maleruagassat malillugit suliarineqartassapput. Imm. 4 malillugu isumaqatigiissutit (suliffeqarfimmissoq isumaqatigiissutit)

unioqqutinneqassappata, siunnersuut malillugu suliaqarfinnut isumaqatigiissitsiniarnikkut aalajangiiffigineqassapput.

Imm. 7-imut

§ 10, imm. 3 isumannaallisaanermut sinniisut soraarsitaanissamut allatullu sulinermi atukkanik ajornerulersitsivigineqarnissamut illersugaanerannut tunngasoq, taaneqanngilaq, tassami aalajangersagaq taanna sanequnneqarsinnaanngimmat.

Imm. 8-mut

Ataqatigiissaarisut ilinniartitaanerannik neqerooruteqartoqartanngippat, sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq nalinginnaasoq ataqatigiissaarisut ilinniartitaanerannut taarsiullugu atorneqassasoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik akuersissuteqarsinnaassaaq.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami sulisitsisup isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarnermut atatillugu pisussaaffiisa pingaaruteqarnerat erseqqissarneqarpoq.

Imm. 2-mut

„Pissutsit malillugit piffissaq nalequttoq “ paasineqassaaq tassaasoq piffissaq suliffeqarfipineqartup suussusaanut tassanilu isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu pitsaassuseqartitsinernut tunngatillugu, piffissaq nalequttoq.

Imm. 3-mut

§ 9, imm. 3 malillugu piumasaqaat suliffeqarfifit ilaannut aningaasaqarnikkut nanertuisutut sunniussinnaammat, § 10, imm. 2-mi tapiissutit pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsinermik imaqarpoq

Imm. 4-mut

Naatsorsuutigineqarpoq isumannaallisaanermik suliaqarnermut aaqqissuussaq, suliffeqarfipisummernissaa sioqquillugu pilersaarusrornermi peqataanissamut periarfissinneqassasoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami isumannaallisaanermut ataatsimiititaliap suliassaasa, soorlu pilersaarusrornerq ilaalu ilanngullugit, suliffeqarfinni minnerusuni isumannaallisaanermik suliaqarnerup ilaatut ilaatinneqarnissaasa, pingaaruteqarnera erseqqissarneqarpoq.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi oqaasertaliinermi, sulisitsisup isumannaallisaanermut aallartitaa, ilaatigut pikkorissarnerni il.il. pisariaqartumik peqataanermut atatillugu, taakkua suliffeqarfiup iluani imaluunniit avataani ingerlanneqaraluarpataluunniit, aningaasartuutinut isertitassanillu annaasaqartinneqassanngitsoq siunertarineqarpoq. Tamatumuuna isumannaallisaanermut sinniisut ilinniartitaanerannut aningaasartuutit aningaasalersorneqarnerat pillugu apeqqut inaarutaasumik aalajangiiffigineqarpoq. Aalajangersagaq taanna malillugu sulisitsisup pisussaaffii, ilinniartitaanermut aningaasartuutit allat aqqutigalugit matussuserneqanngippata, atuutilissapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami isumannaallisaanermik suliaqarnerup aaqqissuussaanerani ilaasortanut sulisitsisup aningaasartuutaannut Naalakkersuisut tapiissuteqarsinnaanerat periarfissinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Isumannaallisaanermik suliaqarnerup aaqqissuussaanerani ilaasortat, tunngavissaqanngitsumik soraarsinnejarnissamut, § 10, imm. 3-imi illersugaapput.

Imm. 4-mut

Isumaqtigijinngissuteqarnerit imm. 4 malillugu aallaaviatigut suliaqarfinnut inatsisit aallaavigalugit suliarineqassapput.

§ 11-mut

Suliffissuaqarnermi ineriertorneq aamma akutissanik nutaanik aamma sulinermi periaatsinik atuilerneq tunngavigalugu, isumannaallisaanermut peqqinnissamullu pisariaqartunik piginnaasaqartut suliffeqarfimmi najuutissasut aalajangernissaanut paragraffimi Naalakkersuisunut periarfissiissutigineqarpoq. Sulisitsisup kiffaanngissuseqarluni atorfinitssisinaatitaanerani akuliunnissaq maleruagassami siunertaanngilaq. Sulisitsisup maleruagassat malillugit pisussaaffini assigiinngitsunik iliuuseqarluni naammassisinnaavai, tassami taamatut ikiortissanik piviusumik pissaqarnissaq aalajangiisuussaaq. Taamaalilluni suliffeqarfimmi sulisunut allanut ilangullugit isumannaallisaanermut sulisussanik atorfinitssiniarnerluni, imaluunniit assersuutigalugu immaqa suliffeqarfimmi

siunnersuisartumi siunnersortinik ikiorteqartarniarnerluni, sulisitsisup nammineq aalajangertussaavaa.

§ 12-imut

Pisussaaffiit itisilerneqarnerat pingaartumik kap. 4-7-imí pivoq, kisianni assersuutit taakkua allassimasut tamakkiisuunngillat. Aamma qasuersaarfeqartitsinissaq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarneq pillugit kap. 8-imí, inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit pillugit kap. 9-imí aamma nakorsamit misissortitarneq pillugu kap. 10-imí aalajangersakkat, sulisitsisunit pinerluttulerinermut inatsimmi akisussaaffeqarfiusumik malinneqartussaapput.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Sullivimmi sulisitsisoq pissutsini tamaginni sulinermut tunngassuteqartuni sulisut isumannaatsuunissaasa peqqissuunissaasalu qulakkeernissaanut nalinginnaasumik pisussaaffeqarput. Sulinerup pilersaarusiorneqarnerani aaqqissuunneqarneranilu, sulinerup ingerlanneqarneranut atatillugu suliffimmi sullivimmi avatangiisinut tunngasut ataatsimoortillugit nalilersorneqartarnissat (sullivimmi nalilersuineq) piumasaqaataavoq.

Pingaartumik sullivimmi nalilersuinerup (APV), sulisitsisup isumannaallisaanermik suliaqarnermut aaqqissuussaanermik imaluunniit sulisunik akuutitsilluni ingerlannissaanut pisussaaffigisaata, erseqqinnerusumik pilersaarusiorneqarneranut, aaqqissuunneqarneranut ingerlanneqarneranullu atatillugu allaganngorlugu suliarineqartarnissaata qulakkeernissaa, aalajangersakkami siunertaavoq.

Allaganngorlugu suliarinneriaaseq aamma nalilersuinerup inernerata ersaritsinnissaanut, taamaalillunilu suliffeqarfimmi aqutsisunut taamatullu sulisunut pissarsiarineqarsinnaatinissaanut pisariaqarpoq kiisalu ilaatigut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nakkutilliinermik suliaqarneranut atatillugu uppermarsarneqarsinnaalluni, takuuk Inatsisartut inatsisaanni § 76.

Kiisalu allaganngorlugu suliarinneriaaseq, sullivimmi nalilersuinerup ingerlanneqarnerata tulleriissaartumik periaaseqarluni naleqquttumillu ingerlanneqarsinnaaneranut iluaqutaassaaq aammalu sulisitsisoq iliuusissanik (iliuusissanut pilersaarutit), sulisut sulinerup nalaani isumannaatsuunissaasa peqqissuunissaasalu qulakkeernissaanut pisariaqartunik, sunniuteqarluartumik aalajangiisinnaalersissallugu aallartitsisinnaalersissallugulu.

Sullivimmi nalilersuineq minnerpaamik ukiut pingasukkaarlugit nalilersoqqinnejartassaaq aammalu sulinermi allanngortoqarnerani, aammalu allannguutit taakkua isumannaallisaanermut peqqinnissamullu pingaaruteqarpata, ingerlaavartumik nutarterneqartassalluni, ilanngullugit sulinermi periaatsit aamma sulinerup ingerlasarneri il.il. Sulitilluni ajutoorneq, sullivimmi nalilersuineq nalilersorneqartussanngorlugu qaqinneqartariaqartoq, takussutissaasinnaavoq.

Nalilersuinerup annertussusaanut aamma imarisannut, sulinerup suussusaa aamma suliffeqarfip angissusaa kiisalu teknikkikut atortorissaarutit, akuutissat atortussallu, sulinermi periaatsit aamma sulinerup ingerlasarnerat il.il., suliffeqarfimmi atorneqartut apeqquaassapput, ilanngullugit pingaaartumik sulisut isumannaatsuunissaannut peqqissusaannullu navianartorsiortitsinersut aarlerinartorsiortitsinersullu.

Suliffeqarfik nammineerluni sullivimmi nalilersuinermik suliaqarnissamut pisariaqartunik ilisimasaqanngippat, suliffeqarfik nammieq akilikkaminik immikkut suliamut ilisimasalimmik ikiortissarsiorsinnaavoq. Suliffeqarfik avataaniit ikiortissarsorsiappat, taamaattoq sullivimmi nalilersuinermik suliaqartoqarnera, aammalu sullivimmi nalilersuinerup tamakkiisuunera, suli suliffeqarfip (sulisitsisup) akisussaaffigaa.

Aalajangersagaq pillaanermik pineqaatissiivigineqartussaatitaavoq, takukkit § 83 aamma § 84.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami piumasaqaatit minnerpaaffissaat, sullivimmi nalilersuinerup annertussusissaanut imarisassaannullu piumasaqaatigineqartut, aalajangersarneqarput, pingaaartumik suliffeqarfip sullivinni avatangiisiniq suliaqarneranut tulleriissaartumik periaaseqarluni naleqquttumillu periaaseqarnissaata, taamaalillunilu suliffeqarfinni assigiissaartumik suliarinneriaaseqarnissap qulakkeerneqarnissaa siunertalarugu. Tassunga atatillugu erseqqissarneqarpoq, suliffeqarfip sullivimmi nalilersuinermik suliaqarnerminni periaatsinik atuinermi kiffaanngissuseqartut, aammalu sullivimmi nalilersuineq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nassiunneqartussaanngitsoq imaluunniit akuersissuteqarfigineqartussaanngitsoq.

Nalilersuineq siullermik pingarnertullu sullivinni avatangiisini ajornartorsiutinut annertuunut isummernermik imaqqassaaq, taakkua sulinermi suliassanut suliffeqarfimmiittunut attuumassuteqarajullutik. Sullivinni avatangiisini ajornartorsiutit taakkua assersuutigalugu sullivinni avatangiisinit aqqutissiuussinermi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit suliarineqartumi, imaluunniit uppermarsaatini pissarsiarineqarsinnaasuni allani,

allassimassapput, taakkua ataatsimoortillugit suliffeqarfiiit suliassaqarfiup iluani sullivinni avatangiisini ajornartorsiutaannut matussusiisumik nassuiaassallutik.

Sulinerup isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaanissaa qulakkeerniarlugu, aaqqiissutissat (iliusissat) navianartorsiorfiiit aamma sunniinerit paasineqartut kiisalu aarlerinartorsiorfiiit oqimaatsorsiorfiillu pakkersimaarniarlugit aallartinneqartussat, suussanersut pillugu aalajangiisoqassaaq. Iliusissat pisariaqartut (iliusissanut pilersaarutit) sullivimmi nalilersuinermi allassimassapput.

Suliffeqarfiiit periaasissaq namminneerlutik toqqarsinnaavaat, taamaalilluni taanna aaqqissuussaanermut kulturimullu suliffeqarfimmi atugaasumut naleqquuttuussalluni. Taamaattoq periaatsimi toqqarneqartumi, suliffeqarfimmi sullivimmi nalilersuinermut atillugu periaaseq sulianillu ingerlatitsinerup sisamanik tunngaviusunik ilaatinneqartunik imaqassasoq, minnerpaamik qulakkeerneqassaaq:

- 1) Sullivinni avatangiisini paasinarsisitsineq aamma suussusersiineq, sullivinni avatangiisini ajornartorsiuteqarnersoq kiisalu ajornartorsiutit suussusaat annertussusaallu paasisimannaannut pisariaqarpoq.
- 2) Aammattaaq aaqqiissutissanut siunnersuutit pitsaanerpaat naleqquunnerpaallu nassaariniarlugit, sullivinni avatangiisini ajornartorsiutit nassuiarneqarnissaat nalilersorneqarnissaallu pisariaqarpoq.
- 3) Aammattaaq iliuusissanut pilersaarummik piviusorsiortumik inissiisinnaanissamut, aaqqiissutissanut siunnersuutit assigiinngitsut pingaarnersiorneqarnissaat pisariaqarpoq. Pingaarnersiuinermi maannakkut suut aallartinneqarsinnaanersut aammalu suut iliuusissanut pilersaarummi ilaatinneqassannginnersut, suut piffissami qanittumi aallartinneqarsinnaanersut, aammalu ungasinnerusumi suut suliarineqassanersut, nalilersuineq ilaatinneqassaaq.

Iliusissanut pilersaarut ingerlatassanut piffissamullu pilersaarutaavoq, aammalu sullivinni avatangiisini ajornartorsiutit ataatsikkut iluarsineqarsinnaasanngimmata iluarsineqartussaanngimmatalu, taanna pisariaqarpoq. Iliusissanut pilersaarummik pingaarnersiuiffiisumik piffissanut killissalersukkamik suliaqarneq, aaqqiissutissanut suliniutinik aallartitsisoqarnersoq, aammalu taakkua piffissamut killissaliussap iluani kissaatigineqartumik inerneqartitsinersut, malinnaaffigisinnaanissaa, pingaaruteqarpoq.

- 4) Kiisalu suliffeqarfimmi iliuusissanut pilersaarut qanoq malinnaavigineqassanersoq malittarisassanik aalajangersaanissaq pingaaruteqarpoq,

ilanngullugu tamatumunnga kina akisussaasuunersoq, ilaatigut nakkutiginninnissaq eqqarsaatigalugu, ilaatigut aaqqiissutissanut suliniutit eqqortut aallartineqarnersut, aammalu iliusissanut pilersaarutini il.il. iluarsiisoqassanersoq nakkutiginiarlugu.

Angusat suliffeqarfimmi ersarissuutinnissaat pingaaruteqarpoq, taamaalilluni piumassuseqarneq attatiinnarneqassalluni annertunerulersinnejassallunilu. Aamma misilittakat pitsaasut ilinniarfigineqarnissaat, aammalu kukkunerit uteqqinnejartanginnissaat qulakkeerniarlugu, malitseqartitsisarneq pingaaruteqarpoq.

Aalajangersagaq unioqqutinneqarpat, kapitali 15 malillugu pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiinissamik aalajangersaasoqarsinnaavoq, takukkit § 83 aamma § 84.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, sullivimmi nalilersuinermit suliaqarnissamut sulisitsisoq pisussaaffeqaraluartoq, sulisut suliap ingerlanera tamaat isumannaallisaanermik suliaqarnermut aaqqissuussaq aqqutigalugu akuutinneqassasut. Tamanna pillugu maleduagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput, takuuk imm. 4.

Aalajangersagaq unioqqutinneqarpat, kapitali 15 malillugu pineqaatissiissuteqartoqarsinnaavoq, takukkit § 83 aamma § 84.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami sullivimmi nalilersuinerup annertussusissaa imarisassaalu pillugit maleduagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut inatsisitigut tunngavissiisoqarpoq, ilanngullugu nalilersuinermut piumasaqaatit minnepaaffissaannik aalajangersaaneq. Kingulliullugu taaneqartumut, ilaatigut sulinerup suussusaa, suliffeqarfiup angissusaa aamma aaqqissuussaannerup ilusaa, kiisalu sulinermi periaatsit aamma sulinermi ingerlatsitsisarnerit il.il., suliffeqarfimmi atorneqartut apeqqutaassapput, ilanngullugit pingaartumik sulinermi periaatsit aamma sulinermi ingerlatsitsisarnerit il.il. atorneqartut isumannaallisaanermut peqqinnissamullu immikkut navianartorsiortitsinermut aarlerinartorsiortitsinersullu.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq pinngitsoorani ingerlannejartussaq pillugu nalunaarummi nr. 914, 26. juni 2013-imeersumi, kingusinnerusukkut allannguuteqartumi, atuutsinneqarpoq.

Aalajangersagaq nalunaarummi, nalunaarummut maannamut atuuttumut taartissatut, Naalakkersuisunit aalajangersneqartumi atorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

§ 14-imut

Sulisitsisup nakkutilliisussaatitaanerani ilaatigut sulisut sulinermik ingerlatsinerat, ilaatigut sulinerup ingerlasarnera allatigut isumannaatsumik ingerlanersoq, pineqartunut ilaapput; ilanngullugu assersuutigalugu aamma sulinermut pilersaarutit malinnejarnersut, aammalu taakkunani kukkunerit ingerlaavartumik iluarsineqartarnersut.

§ 15-imut

Oqaatigineqassaaq § 84 malillugu sulisitsisoq aalajangersakkap matuma, sulisitsisoq paasissutissiinissamut, aqqutissiuussinissamut ilitsersuinissamullu pisussaaffeqartoq aalajangersaaviusup, unioqqutneqarneranut kinaassusersiunngitsumik akisussaaffeqartinneqanngimmat.

Imm. 1-imut

AT-mi ilitsersuutit oqaatsit sulisup paasisinnaasai atorlugit pinissaanut sulisitsisoq akisussaasuuvvoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi oqaatsimi “navianaateqanngitsoq” isumannaallisaaneq aamma peqqinnissaq pineqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami suliassaqarfait ilitsersuinissamut il.il. immikkut pisariaqartitsisoqartoq paasinarsisitsisut, siunnerfigineqarput.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Sulisut sulinermik nalaanni annertuumik ingerlaannarlu pinngitsoorneqarsinnaanngitsunik navianartorsiortinneqartut, sullivik navianartorsiortfusoq imaluunniit sumiiffik navianartorsiortfusoq qimassisnagaat, aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq.

Aalajangersakkami annertuumik ingerlaannarlu navianartumik pilersoqarluni pisut siunnerfigineqarput, aammalu sulisup – sunilluunniit akornuteqanngitsumik – sullivik imaluunniit sumiiffik navianartorsiortfusoq qimannissaanut pisinnaatitsiviulluni.

Annertuumik ingerlaannarlu navianartorsiortfusoq, navianartorsiornermut oqaatsimut § 77, imm. 1-imi aamma 2-mi atorneqartumut assinguvoq, taanna malillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip sulisut imaluunniit allat isumannaatsuunerannut imaluunniit peqqissusaannut navianartorsiortitsineq nalliulluinnalersoq, annertooq pitsaaliorniarlugu,

navianartoq ingerlaannaq ingalanneqassasoq peqqusissutigisinnaavaa, ilanngullugu najuuttut ingerlaannaq navianartorsioriusumit qimagutissasut.

Aalajangersakkami, navianartunik suliaqarneq suliassanut ilaasimappat, politiit aamma oqartussaasut allat suliassaminnik siliarinninnissaat akornuserneqanngilaq.

Imm. 2-mut

Sulisoq imm. 1 naapertorlugu annertuumik ingerlaannarlu navianartorsiorneq pissutigalugu sullivimminit imaluunniit sumiiffimmik navianartorsioriusumit qimaguttoq, atukkaminik ajornerulersitsivigneqaqqusaanngilaq, assersuutigalugu soraarsitaanertut, nuannaarsaatitut imaluunniit aningaasarsiassanik unitsitsinertut iluseqartumik – pineqartup sullivimminit imaluunniit sumiiffimmit navianartorsioriusumit qimagunnera pissutigalugu. Annertuumik ingerlaannaq navianartorsiorneq, sulisup sullivimminiiginnarluni imaluunniit sumiiffimmi navianartorsioriusumiiginnarluni pinngitsoorsinnaasimanngisaanik pisoqarsimanngitsoq, sulisitsisup uppernarsaatissarsisussaavaa.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq maleruagassat unioqqutinneqarneranni sulisoq ajunngitsorsiassamik tunineqarsinnaasoq.

§ 17-imut

§ 17 malillugu sulisitsisup pisussaaffeqarnerata kingunerisaanik, taanna eqeersimaartumik sulisunut isumannaallisaanermik suliaqarnermi soqutiginnilersitsiniaasussaavoq.

Isumannaallisaanermik suliaqarnermi aaqqissuussami nammineerluni peqataalluni imaluunniit sinnerluni peqataasoqartillugu, takuuk kapitali 2, sulisitsisoq taamaalilluni suleqatigiinnerup pilersinneqarsinnaanera, ineriertortinneqarsinnaanera aammalu naammaginartumik ingerlatiinnarneqarsinnaanera qulakkeerniarlugit iliussissanik pisariaqartunik aalajangersaassaaq.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Sulliviup sumiiffiani ataatsimi sulisitsisut arlallit, sulisinneqartut isumannaassusaannut peqqissusaannullu iluaqutaasumik, suleqatigiinnissamut pisussaaffeqartut aalajangersaanissaq aalajangersakkami siunertaavoq. Suleqatigiinnissamut pisussaaffeqarnermiippoq, ilaatigut

sulisitsisoq isumannaallisaanermut iliuusissanik aalajangersimasunik aalajangersasussaq, tamatumunnga atillugu sumiginnaanermut akisussaatinnejqarsinnaasoq, aamma sulisinneqartut sumiiffimmi pineqartumiittut sulisitsisuni allani atorfefqaraluarpataluunniit.

Sulisinneqartut namminersortuuppata, assersuutigalugu biiliutilik imaluunniit ikkussuisartoq, tamanna aamma atuutissaaq. Paarlattuanik aamma namminersortoq taanna, kikkut tamarmik sullivimmi ataatsimoorussami sulisinneqartut isumannaatsumik peqqinnartumillu sulinerminni atugaqartinneqarnissaat pillugu, suleqataanissamut pisussaaffeqarpoq. Sulineq sulisitsisoqarluni ingerlanneqanngikkaluartoq, § 2, imm. 3 malillugu aalajangersagaq aamma atuutissasoq, tassani innersuunneqarpoq. Oqaaseq “sulliviup sumiiffia” suliffeqarfimmit aamma sullivimmit annertuneruvoq, aammalu “sulisinneqartut” sulisorineqartunit annertunerulluni.

Maleruagassaq illuliortiternermik sanaartornermillu suliaqarnermi kiisalu suliffeqarfimmi imaluunniit sullivimmi allami iluarsaassilluni suliaqarnermi atorneqarajussaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi piginnaatitsissut malillugu ilaatigut pisussaaffiit arlaata pisussaaffigissanerai sulisitsisut isumaqtigiissuteqarsinnaasut pillugu maleruagassat suliarineqarsinnaapput.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Sulisut taakkualu sinnisaat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup peqqusissutaanut paasitinneqartussaatitaanerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Isumannaallisaanermut sinniseqanngikkaluartoq imaluunniit sulisut sinniseqanngikkaluartut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup peqqusissuttaa sulisunut paasitinneqassaaq.

§ 20-mut

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup, suliffeqarfimmi pissutsinut tunngatillugu ataasiakkaatigut pasitsaassaqarnermini aammalu nalinginnaanerusumik misissuinermut imaluunniit suliassaqarfimmi pissutsinik ingerlaavartumik nakkutiginninnerminut assigisaanulluuniiit

ilaatillugu, misissuinissaq piumasaqaatigisinnaassavaa. Aammattaaq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik inatsit imaluunniit aalajangersakkat inatsimmi tunngaveqartumik aalajangersarneqartut naapertorlugin oqaaseqaateqarernut akuersissuteqarernullu atatillugu misissuinissanik piumasaqarsinnaassaaq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit misissuinissat pillugit piumasaqaateqartoqanngikkaluartoq, suliassaqarfinni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngasut tamanna pisariaqartilerpassuk, sulisitsisoq misissuisitsinissamik pisussaaffeqarpoq. Assersuutigalugu teknikkikkut atortorissaarutip atorneqalinnginnerani taamaallaat misissusoqartassanngilaq, kisianni aamma atortorissaarutip aalajangersimasumik akuttussusilimmik allanngortinneqarnerata kingorna misissuisitsinissaq pisariaqartinneqarsinnaavoq. Misissuisussaatitaaneq sulinerup ingerlanerani immikkoortuni tamaginni atuuppoq, pilersaarusrornermut aamma aaqqissuussinermut taamatullu ingerlatsinermut.

Assersuutigalugu sulitilluni ajutoortoqarpat, toqunartumeertittoqarpat imaluunniit inuussutissarsiornermi nappaatinik pilersoqarpat imaluunniit sulisut akornanni sulinngitsoortarnerit annertusippata, amerlanertigut misissuinerit il.il. ingerlanneqarnissaat pisariaqartinneqartussaavoq.

Pissutsinut ajutornermik pisoqarani misissuinissamut il.il. pissutissaqalersitsisunut ataasiakkaatigut assersuutissatut taaneqarsinnaapput uppikaasoarerit, moreersissutip savittaata qaarnera, maskiinat atortuinik, ikaanik, kraninik il.il. aserortoarerit kiisalu igaasarsuarnut aamma naqtsinermik imalinnut, svejsernerani seerinernut, atortussani mariaanermut imaluunniit atortorissaarutinut kukkusumik takutitsisunut tunngatillugu.

Tamanna Inatsisartut inatsisaanni ersarissumik allassimanngikkaluartoq, § 20 malillugu misissuinerni il.il. pisussaaffigineqartuni taakkunani aningaasartuutit sulisitsisup akilertussaavai. Oqaasertalerneqarneraniippoq, sulisitsisoq, immaqa isumannaallisaanermik suliaqarnermut aaqqissuussaq isumasioqatigalugu, suliassaqarfinni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngasut tamanna pisariaqartippassuk nammineq suliniuteqarnermigut misissuisitsinissamut, pisussaaffeqartoq.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi Naalakkersuisut nalunaaruteqartussaatitaaneq aamma sulisitsisunut nalunaarsuiffit pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Nalunaarsuiffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu, nalunaarsuisarnernut inatsimmut atuuttumut naapertuumik pissaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi sulisitsisup paasissutissiussaatitaanerani ilaatigut teknikkikkut atortorissaarutit aamma akuitissat atortussallu, pineqartunut ilaapput. Imm. 2 malillugu paasissutissat pillugit piumasaqaammi suliffeqarfut amerlanerusut pineqartunut ilaasinnaapput, assersuutigalugu suliassaqarfik ataaseq. Aalajangersakkap atorneqarnissaanut pisariaqarpoq, paasissutissat kissaatigineqartut Naatsorsueqqissaartarfimmit imaluunniit pisortani nalunaarsuiffimmi allami pissarsiariinnarneqarsinnaangngitsut. Paasissutissat atorneqarneranni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip § 79 naapertorlugu nipangiussisimasussaatitaanini malissavaa, ilanngullugu tunisassiassanik sanaartornermi isertuussat pisariaqartumik mianerineqarnissaat.

Peqqissutsimut tunngasut pillugit paasissutissat, ataasiakkaat innarligassaannginnerat eqqarsaatigalugu, inunnut ataasiakkaanut tunngassuteqquusaanngillat.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq ateq aamma suliffeqarfik kisitsisitigut paasissutissat tamanut saqqummersinneqarneranni taaneqaqqussaanngitsut.

§ 22-mut

Suliffeqarfimmi aqutsisut akisussaaffiat pillugu aalajangersakkami siunertaavoq, suliffeqarfimmi il.il. aqutsisut, ilanngullugit pisortat aamma siulersuisuni ilaasortat, qanoq annertutigisumik sullivinni avatangiisirut inatsimmut tunngatillugu akisussaaffeqarnersut ersarissunngortinneqarnissaat.

Aalajangersakkap atunnerani inatsimmi sulisitsisup pisussaaffeqarnera pillugu aalajangersakkat, suliffeqarfimmi aqutsisumut imaluunniit aqutsisunut peqataasunut taamaaqataanik atuupput.

Tamanna taamaalilluni isumaqarpoq inuit pineqartunut ilaasut, sulisitsisutut imminermut isigineqarsinnaangngitsut, inatsit malillugu inatsisitigut pisussaannut tunngatillugu sulisitsisunut sanilliunneqartut. Tamatuma atunnerani inuit pineqartut sulisitsisunut atuuttut annertoqqataanik, inatsimmik aamma peqqussutinik tassani inatsisitigut tunngaveqartunik aalajangersagaasunik unioqqutitsinermi pinerluttulerinermut inatsimmi akisussaatinneqarsinnaassapput.

Taamaattoq tamanna immikkoortumi tunngaviusumi ataatsimi saneqqunneqarpoq. § 86-imi allassimasutut, sulisitsisup kinaassusersiunngitsumik tunngaveqartumik akileeqqusissumik pineqaatissinneqarnissaanut periarfissaqarneq, suliffeqarfimmi aqutsisunut, taakkua sulisitsisutut taaneqarsinnaasimanngippata, atorneqarsinnaanngilaq. Inuit taakkua taamaalilluni pinerluttulerinermut inatsit malillugu piumasaqaatit nalinginnaasut naammassineqarsimappata, ilanngullugu tunngavissaqanngitsumik pissarsineq pillugu piumasaqaat, taamaallaat pinerluttulerinermut inatsimmi akisussaatinneqarsinnaapput.

Aalajangersagaq suliaqarnermi sallersatut pisortanut, ilanngullugit pisortaanerit, ingerlatseqatigiiffiup siulersuisuni ilaasortat il.il. aamma inuit allat taamaaqataanik nalinginnaasumik suliffeqarfimmut tunngatillugu aqutsisutut aalajangiisinnatitaaffeqartut, sunniuteqartussaavoq. Tassani erseqqissarneqarpoq pisortatigoortumik taaguut, inuk aalajangersakkami pineqartunut ilaasutut isigineqarsinnaanersoq, soorunami aalajangiisuuunngitsoq. Aalajangiisuuusoq tassaavoq inuk pineqartoq atorfeqarnini atorlugu suliffeqarfimmi nalinginnaasumik, aqutsisunut quilliunerusunut peqataasimanersoq imaluunniit peqataanersoq. Siulersuisuni ilaasortat pisut malillugit aalajangersakkami pineqartunut ilaassapput. Taamaattoq tassunga atatillugu erseqqissarneqassaaq, unioqqutitsineq pineqartup piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorluni pisimaneratut isigineqarsinnaassasoq, pinerluttulerinermut inatsit malillugu pineqaatissiisinnaanissamut piumasaqaataammat.

Aalajangersagaq sulianut aqutsisut akisussaaffiinik imaluunniit oqaatsip »sulianut aqutsisoq«, takuuk tamanna pillugu Inatsisartut inatsisaanni §§ 23-25, erseqqinnerusumik paasineqarneranut, sunniinngilaq.

Sulianut aqutsisunut tunngatillugu suliffeqarfimi aqutsisut erseqqinnerusumik killissalersorneqarnerat pisuni immikkut ittuni nalornilersitsisinnaavoq.

Killissalersuinermi taamaattumi ilitsersuissutitut pingarnertut isiginninnissaq ilaatigut tassaassaaq inuk pineqartoq Inatsisartut inatsisaanni § 23-mi sulianut aqutsisumut nassuaassummut naapertuuttimik, annertunerpaaatigut suliffeqarfimmi aqutsinissamik imaluunniit nakkutilliinissamik imaluunniit taassuma ilaanik, siunertaqarnersoq, imaluunniit inuup pineqartup suliassai akisussaaffiilu suliffeqarfimmi taamatut quilliunerusumik aqutsisuunermut attuumassuteqarnersoq. Tamatuminnga erseqqinnerusumik nalilersuinermi suliffeqarfiup ataasiakkaap suliffiup iluani aaqqissuussaanera ilusilerneqarnerani aallaavigineqassapput.

Aalajangersagaq allatigut sullivinni avatangiisirut inatsisip atuuffissaannut nalinginnaasunut naapertuuttimik aamma Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommunini atuuppoq,

takuuk tamanna pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 87. Taamaalilluni aalajangersagaq naalakkersuisoqarfinni, aqtsisoqarfinni, pisortaqarfinni il.il. allaffissornikkut aqtsisunut qullersaasunut, siulianiittunut isummersorernut allassimasunut naapertuuttumik, pingartumik pingaaruteqarsinnaassaaq.

§ 23-mut

§ 23-mi sulianik aqtsisunut oqaatsimi inuit kikkut pineqarnersut, pisut ataasiakkaat apeqquaassapput. Assersuutigalugu tassaasinnaapput ingeniorit, ingerlatsinermut aqtsisut, suliffissuarni aqtsisut aamma siulittaasut. Kisiannili mestersvendit, akkordertartut, sjakbajsit assigisaallu nalinginnaasumik sulianut aqtsisutut isigineqarsinnaanngillat. Tamanna aamma atugassiisartunut, laboratoriemiittunut assigisaannillu atorfilinnut aqtsisutut atuuffeqaratik tatigineqarlutik sulisunut aamma atuuppoq.

Silami sulineq aalajangersakkami kingullertut allassimasup ataaniippoq.

§ 24-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap atuunnerani, imarisaat sulianut aqtsisunut atuussimappata, maleruagassat najoqqutassiut malinneqarnissaat akisussaaffigineqarpoq: § 38, imm. 1, § 40, imm. 1, § 42, imm. 1, § 44, imm. 1, kiisalu kap. 8 aamma 9, kiisalu inatsit naapertorlugu peqqussutit. §§ 83 aamma 85 malillugit unioqqutitsineq pineqaatissiissutigineqassaaq. Oqaatigineqassaaq sulianut aqtsisut pisut malillugit aamma pisussaaffiit sulisut tamarmik pisussaaffigisaat naammassisussaagaat, assersuutigalugu niaqqumut illersuuteqarnissamik pisussaaffeqarnerusinnaasoq.

Kingulliullugu allanneqartoq § 26, imm. 1 malillugu sulisut pisussaaffeqarnerannut illuatungiliussaavoq.

Imm. 2-mut

Oqaaseqatigiinni “navianartunik pitsaliuinissap isumagineqarnera” erseqqissarneqarpoq sulianut aqtsisoq iliuusissanik pisariaqartunik aalajangiinissamut pisinnaatitaasoq pisussaaffeqartorlu.

Aalajangersagaq pisussaaffinnut sulianut aqtsisup sulisutut pisussaaffigisannut sunniuteqanngilaq, takukkit §§ 26 aamma 28.

§ 25-mut

Isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit suleqatigiittoqarnissaata isumaginissaanut sulisitsisup pisussaaffeqarnera pillugu §§ 17-imut aamma 18-imut nassuaatit takukkit. Taamaalilluni isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit suleqatigiinnermi peqataanissamut pisussaaffeqarneq sulinermi aqutsisunut atuuppoq.

§ 26-mut

Imm. 1-imut

Illersuinissamut iliuuserisat aalajangersarneqarneri malillugit atorsinnaanissannut, sulisut peqataanissaat pisariaqartoq aallaavigalugu, sulisut iliuusissat ajoqsiisumik sunniuteqannginnissaat imaluunniit ajutoortoqannginnissaa qulakkeerniarlugu aalajangiunneqartut, aalajangerneqarnerat malillugu atorsinnaanissaannut peqataanissamut imm. 1-imi pisussaaffilerneqarput, taamatullu aalajangerneqarluni qanoq pisoqaraluarpalluunniit sullivinni mianersornissaq peqqissaarnissarlu isiginiarneqartassasut.

Aalajangersakkami sulisut isumannaallisaanerup peqqinnissallu siuarsarneqarneranut equeersimaartumik peqataanissaat piumasaqaatigineqarpoq. Aalajangersakkap atunnerani, najoqquqtassatigut maleruagassat, imarisaa sulisunut atuutsinneqarsinnaappata, malinneqarnissaannut akisussaaffeqartitsisoqarpoq: § 38, imm. 1, § 40, imm. 1, § 42, imm. 1, § 44, imm. 1, kiisalu kap. 8. Taakkua unioqqutinnejqarnerat § 83 malillugu pineqaatissiiffigineqassaaq. Aalajangersakkami aamma peqqussutit inatsit naapertorlugu aalajangersarneqartut malinneqarnissaat siunnerfigineqarpoq, takuuk § 85-imi pineqaatissiinissamut aalajangersagaq.

Imm. 2-mut

Sulianut aqutsisut kikkulluunniit isumannaallisaanermut suleqatigiinni ilaasortaasariaqanngillat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, isumannaallisaanermut iliuusissaq sulianik ingerlatitsinermut atatillugu peerneqarallarsimappat, isumannaallisaanermi iliuusissap iluarseqqinneqarnissaa eqqaamaneqassasoq imaluunniit allamik illersuinissamut iliuusissamik pilersitsisoqassasoq.

§ 27-mut

Aalajangersakkami suleqatigiinneq suliffeqarfimmi namminermi aallartissasoq, inatsisisssatut siunnersummi pingartinneqartoq erseqqissarneqarpoq, tassunga tunngasoq § 17-imut nassuaat takuuk.

§ 28-mut

Imm. 1-imi illuliortiternermik sanaartornermillu suliaqarneq nalinginnaasumik aammalu imm. 2-mi ikkussuinerit, iluarsaassinerit assigisaallu siunnerfigineqarput.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami tunniussinerit suulluunniit pineqartunut ilaapput, ilanngullugit inuussutissarsiutiginagu tuniniaaneq, teknikkikkut atortorissaarutinik atornikunik tuniniaaneq aamma tunissutit, ilanngullugit atugassanngorlugit tunniussineq.

Teknikkikkut atortorissaarutinut ilanngullugu atuinissamut aserfallatsaaluiuinissamullu ilitsersuutit pisariaqartut aammalu atortorissaarutip assartorneqarneranut ikkussorneqarneranullu ilitsersuutit pisariaqartut tunniunneqarnissaat pisussaaffigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkamut tunngavilersuutaavoq, teknikkikkut atortorissaarutit atoriaannaat tunniussinerup ingerlanerani killiffinni tamaginni, aalajangersakkami isumannaallisaanermut piumasaqaatit naammassineqassasut.

Imm. 3. -mut

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup tamanna piumasarippagu imaluunniit pissutsit tamatumunnga pissutissaqalersitsippata, eqquassisut nioqqutissiortullu il.il. misissuinerit, misileraanerit il.il. atorlugit teknikkikkut atortorissaarutit isumannaassusaat paasiniarneqartassasoq, aalajangersakkami inatsisitigut tunngavissinneqarpoq.

Naatsorsuutigineqarpoq aningaasartuutit eqquassisunit imaluunniit nioqqutissiortunit il.il. pineqartunit akilerneqartassasut.

Imm. 3-p atorneqarnerani naatsorsuutigineqarpoq, misissuinerut, misileraanermut imaluunniit takusaanernut pilersuisusup aningaasartuutai isumannaallisaanermut peqqissutsimullu siunertaasunut, malersorneqartunut, sanilliullugu naleqquuttuussasut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup eqqarsaatigissaga. Aalajangersakkamut tunngaviusoq,

pilersuisusoq sulianut ilisimasaqartutut tamatigut isumannaallisaanermut qulakkeerisuusassasoq.

Imm. 4-mut

Teknikkikkut atortorissaarutip inuaqtigiinnut pingaaruteqarneranik nalilersuinissaq eqqarsaatigalugu, pilersuisusup tunisat amerlassusaat pillugu paassisutissiinissamut pisussaaffeqarnera pillugu aalajangersakkamik ilangussinissaq naleqqutsinneqarpoq.

§ 30-mut

Suliaqarnermi ilaatigut inissaqartitsinermik pissuteqartumik, nioqqutissiortup imaluunniit eqqussisup aqqanik najugaanillu ikkussinissaq pillugu aalajangersagaq naammassiuminaatsoq paasinarsisimammat, nalunaaqutsiineq alla aamma, tunisassiortup eqqussisullu kinnaassusaannik ajornanngitsumik paasititsiviusinnaasoq, atorneqarsinnaavoq.

§ 31-mut

Imm. 1-imut

Teknikkikkut atortorissaarutit ikkussorneqartut, isumannaallisaanikkut peqqinnissakkulli tamakkiisumik isumannaatsumik atorsinnaappata, aatsaat ikkussorneqarnissaasa qulakkeernissaa, aalajangersakkami siunertaavoq.

Imm. 2-mut

Najukkami annikitsunik iluarsaassinermi, iluarsaassisooq najukkami iluarsaassivigineqartup avataani isumannaallisaanikkut unittoornermut akisussaatinneqarnissaasaleqqutinngissorineqarpoq. Aappaatigut iluarsaassisup piginnittooq imaluunniit atuisoq kukkunernik amigaataasunillu iluarsaassinermin paasisaminik taamaattunik pasitinnissaanut pisussaaffilerneqarnissaasaleqquttutut isigineqarpoq.

§ 32-mut

Aalajangersakkami suliffeqarfiiit pilersaarusiortut, siunnersuisartut nakkutilliisullu, suliffeqarfimminni suliniummit kalluarneqartuni, suliniutip piviusunngortinneqarnerani imaluunniit tunisasiap naammassereersup suliarineqarnerani (illuut, sanaartugaq, teknikkikkut atortorissaarut il.il.) isumannaallisaanermik peqqinnissamillumianerinninnissamut akisussaaffeqarnissamik pisussaaffilerneqarput.

§ 33-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap atuunnerani kiffartuussisummiq neqerooruteqartoq neqeroortitsinissamut najoqquassat suliarineqarnerannut atatillugu erseqqinnerusumik pilersaarusrionermermi aaqqissuussinermilu, isumannaatsumik peqqinnartumillu sullivinni avatangiiseqarnissaq eqqarsaatigineqartoq misissussallugu pisussaaffeqarpoq, ilanngullugit sulinermi periaatsit, suliannik ingerlatitsineq aamma suleriaatsit.

Sulinermi tunngaviusut neqeroortitsinermi allanneqartut, navianartoqarneranik kinguneqassanngitsut, sulisut sulisitsisup erseqqinnerusumik pilersaarusrioneranut, aaqqissuussinieranut aamma kiffartuussinermik suliaqarneranut atatillugu piffissami qanittumi imaluunniit ungasissumi, sulisut peqqissutsiminni ajoquserneqassanngitsut, neqeroortitsisup ilaatigut qulakkiissavaa.

Neqeroortitsisup tamatuminnga erseqqinnerusumik nalilersuinermi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip sullivinni avatangiisinut aqqutissiuussinera aallaavigisinnavaa, tassani suliassaqarfii assigiinngitsut iluanni sullivinni avatangiisini ajornartorsiutit annertuut nassuiardeqarput.

Neqeroortitsisup tamatuma saniatigut neqeroortitsinermut najoqquassani sullivinni avatangiisinut tunngasut immikkullarissut, pingaaruteqartut pillugit paassisutissat, suliassap suliarineqarneranut toqqaannartumik atasut taamaalillutillu tassunga tunngassuteqartut, attuumassuteqartut allassavai, tamatumalu ilaatigut atuunnerani neqeroortitsinermut najoqquassani maleruagassat tunngaviusut immikkullarissut, suliassamut tassunga, assersuutigalugu eqqaavilerineq aamma eqqiaaneq, neqeroorutigineqartumut toqqaannartumik pingaaruteqartut, innersuussutigineqassapput.

Neqerooruteqartup sullivinni avatangiisinut tunngasut immikkullarissut, pingaaruteqartut, suliassamik suliariinnittussap suliassaqarfimmut nalinginnaasumik ilisimanninnini aallaavigalugu ilisimassagai naatsorsuutigineqarsinnaanngitsut, kisiisa paassisutissiissutigissavaai. Neqerooruteqartup aamma, neqerooruteqartup tamanna ilisimasimappagu, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik suliaqarnermut pineqartumut atatillugu peqqusissuteqarsimanersoq imaluunniit ilitsersuisimanersoq, paassisutissiissutigissavaa.

Suliassamik suliariinnittooq, sullivinni avatangiisinut tunngasunut paasisaqassasoq pingaaruteqartorujussuuvoq, taamaalilluni tamatuma suliassap pilersaarusrionermeranut ilanngunneqarnissaanut pitsaanerusunik periarfissiisoqassalluni, ilanngullugu sulisut peqqissusaanni ajoqsiinissamik pitsaliuineq.

Angallannermut ingerlatseqatigiiffik allalluunniit, assartuussinermut suliassamik neqerooruteqartoq, assersuutigalugu bussinik angallavik angalaarnissamut pilersaarutit aalajangersakkat siumullu aalajangerneqareersut ilaatinneqarlutik, neqeroortitsinermut najoqqutassani angalaarnissamut pilersaarutit taamaattut pillugit sullivinni avatangiisirut paasissutissat attuumassuteqartut allassavai, ilanngullugu ilaatigut angalaarnissamut pilersaarummi assartuussinermik suliaqartussaq, tassa imaappoq biiliutilik (sulisitsisoq) sullivinni avatangiisirut maleruagassanik naammassinnissinnaanissamut naammattumik periarfissaqarnera angalaarnissamut pilersaarummi ilanngunneqarnissaa isumagissallugu.

Kommunip allalluunniit angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinermik aaqqissuussinermik neqerooruteqartup, neqeroortitsinermut najoqqutassani assersuutigalugu kisimiilluni sulinermut atatillugu immikkut nakuusertoqarsinnaanera pillugu allassimasoqarnissaa aammalu kivitsinermi ajoquusernerit pitsaliornissaat siunertaralugu allassimasoqarnissaa, qulakkiissavaat, taamaalilluni sullissivik imaluunniit suliffeqarfik angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinermut aaqqissuussamik isumaginnittusoq sulisitsisutut pilersarusiorsinnaassalluni aammalu sulineq isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu isumannaatsumik ingerlassinnaassallugu.

Aalajangersakkap taassuma atuutsinnissaanut nalunaarummik suliaqartoqarsinnaavoq, tassani neqerooruteqartup pisussaffii aammalu neqerooruteqartup neqeroortitsinermut najoqqutassani sullivinni avatangiisit eqqarsaatigineqarnissaat qanoq iliorluni ilanngussinnaaneraa erseqqinnerusumik nassuarneqarlutik. Nalunaarummik taamaattumik aalajangersaanissamut inatsisitigut tunngavissaq § 35-imi allassimavoq, tassani aamma § 33 pineqartunut ilaalluni.

Ilaatigut neqeroortitsinermut atatillugu sullivinni avatangiisit pillugit naammassisimasassanut allattuiffit arlallit, annertunerusunik allaffissornikkut maleruagassanik suliaqarnermi ilanngunneqartariaqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap atuunnerani kiffartuussinermik neqeroortitsisoq pissutsini tamaginni neqeroortitsisup toqqaannartumik sunniuteqarfingisaanni, suliassap neqeroorutigineqartup isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu sulisitsisumit suliassamik suliakkerneqartumit tamakkiisumik isumannaatsumik suliaqarsinnaaneranut, peqataassaaq.

Taamaattumik neqerooruteqartup suliassaqarfintti neqerooruteqartup sunniuteqarfingisaanni, toqqaannartumik imaluunniit toqqaannanngitsumik iliuuseqarnikkut imaluunniit iliuuseqannginnikkut, suliassap pilersarusiorissaanut, aaqqissuunnissaanut ingerlannissaanullu sulisitsisup periarfissaqarnera akornusissangilaa.

Suliassap neqeroortitsivigineqartup isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu tamakkiisumik isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaanissaanut, sullivinni avatangiisinut inatsimmi maledruagassat isiginiarlugit, neqerooruteqartoq tatinartumik peqataassaaq. Suliassaq neqeroorutigineqartoq neqerooruteqartup suliassaqarfiiisa iluanni ingerlanneqassappat, assersuutigalugu tassaasinnaasoq eqqiaaneq, neqerooruteqartup suliassaqarfiiup iluani sumiiffiannut tunngasut, sulisitsisup eqqiaanermik suliassap pilersaarusiorneqarnerata isumannaatsumik ingerlannissaanut periarfissaqarneranut akornusiinnginnissaat neqerooruteqartup qulakkiissavaa.

Taamaaqataanik, neqerooruteqartoq suliassaqarfimmut pineqartumut oqartussaasutut inissisimanini tunngavigalugu pissutsinut toqqaannartumik suliassap ingerlanneqarnissaanut sunniuteqartunut sunniuteqarpat, suliassaqarfinnut allanut tamanna atuutissaaq. Taamaattumik kommunip eqqaavilerinermut suliassamik neqerooruteqartup, tamanna isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu isumannaatsumik eqqaavinnik aallertarnissaq qulakkeersinnaaniarlugu sulisitsisup periarfissaannut pingaaruteqarsimappat, kommunip eqqaavilerinermut nammineerluni maledruaqqusaliai innuttaasunut atuutsittariaqarpai.

Sullivinni avatangiisinut inatsit malillugu sulisitsisoq tassaavoq toqqaannartumik pisussaaffeqartoq taamaalillunilu suliassap suliarineqarneranut pinerluttulerinermut inatsisitigut akisussaasusoq. Neqerooruteqartut pisussaaffiat immikkut peqataanissamut akisussaaffeqarneruvoq, sulinerup isumannaatsumik ingerlassinnaanissaanut sulisitsisup periarfissaannut toqqaannartumik imaluunniit toqqaannanngitsumik akornusiinnginnissamut tunngassuteqartoq, assersuutigalugu atortussanik navianartunik atuinissaq imaluunniit illersorneqarsinnaanngitsumik suliarinneriaaseqarneq aalajangerlugu imaluunniit immikkut tigussaasunik atugassaqarnissap sillimaffigineqannginnerani.

Immikkut taamatut akisussaaqataatitsinermi anguniarneqarpoq neqerooruteqartup aamma sulisitsisut akornanni akisussaaffiup agguagaanerata ersarissuutinnissaa, taamaalilluni sulisitsisut pingarnertut akisussaasusoq qularutigineqassanani. Akisussaaffiup ersarissumik agguagaanerani qulakkeerneqassaaq, sulisitsisoq suliakkiissutigineqarluni eqqartuussivimmi suliamic ingerlatitsisoqassagaluarpat, unioqqutitsineq sulisitsisumut imaluunniit neqerooruteqartumut tunngasunik pissuteqarnersoq nalornissutigineqassanngitsoq.

Taamaalilluni neqerooruteqartup akisussaaffia kiffartuussissutinik neqeroortitsinermut atatillugu neqeroortitsinermut najoqqutassanik suliaqarnermut attuumassuteqarpoq. Akisussaaffeqarnerup atuunnerani aamma neqeroortitsinermut najoqqutassani sullivinni avatangiisinut pisariaqartumik mianerinninnissap misissorneqarnissaa, aammalu neqeroortitsinermut najoqqutassani sullivinni avatangiisinut tunngasut immikkuullarissut, pingaaruteqartut, sulisitsisup suliassamik suliakkerneqartup sulinerminik isumannaatsumik

ingerlatsisinnaanissaanut toqqaannartumik pingaaruteqartut pillugit paasissutissiisoqarsimanissa, pisussaaffigineqarpoq.

§ 34-mut

Pilersuisuusut, ikkussuisartut, pilersaarusiortut, siunnersortit allallu pisussaffii aamma akuutissat atortussallu ilaatilerlugit aalajangersakkami annertusineqarput.

Kap. 7 §§ 44 aamma 45 naapertorlugit ilaatigut akuutissanik atortussanillu ataasiakkaanik sanaartorneq, taakkununnga poortuusersuineq, toqqorsimatitsineq, assartuussineq il.il. pillugit maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarsinnaapput. Maleruagassat taakkua taamaalillutik ilaatigut sanaartortunut, eqquassisunut, tuniniaasunut il.il. erseqqinnerusunik piumasaqaatinik imaqarput.

Taamaaqataanik § 29, imm. 1 aamma 2-p atuunnerisa malitsigisaanik, assersuutigalugu akuutissat toqunartullit, isumannaallisaanermut imaluunniit peqqinnissamut navianaateqanngitsumik siunertaminnut tunniunneqarsinnaalerlugit atorneqarsinnaalerlugillu iluseqartinneqassapput pitsaassuseqartinneqassallutillu, aammalu atuinissaq, assartuussineq aamma illersuinermut iliuusissat pisariaqartut (silaannarissaaneq, kiinnamut assiaqutit il.il.) il.il. pillugit pisariaqartunik paasiuminartunillu innersuussutinik ilaqtarinneqassallutik.

Taamaaqataanik akuutissanut atortussanullu § 29, imm. 3 atorneqarnera, assersuutigalugu eqquassisut imaluunniit akuutissanik nutaanik toqunartoqarnerisa navianaateqarneranik malitseqarsinnaasunik sanaartortut, akuutissat sulisunut akuutissanik sulinerminni atuisusanut toqunartunik navianaateqanngitsumik attorneqarsinnaanersut paasiniarlugu pisariaqartunik misissuisitsinissamut misileraatitsinissamullu pisussaaffeqarnerannik, malitseqarpoq. Innersuussinerup kingunerisaanik aamma illersuineq, teknikkikkut atortorissaarutinut tunngatillugu pisutut, suliffeqarfimmi sulisut kisimik siunnerfigineqanngillat, kisianni atuisut kikkulluunniit siunnerfigineqarlutik, takuuk § 2, imm. 3, nr. 4.

Maleruagassat toqunartumeertinnermik assigisaanillu pissuteqartumik (sulinermut tunngasunik) napparsimalernissanik pitsaaliuinermut ilaasutut pingaaruteqartutut isigineqartariaqarput, aammalu taakkua sulisitsisup (suliffeqarfip atuisup) § 20 malillugu taamaaqataannik pisussaaffiinut pissusissamisoortumik tapertaapput.

Oqaatigineqassaaq § 39, imm. 1, nr. 4, § 41, imm. 3 aamma § 43 naapertorlugit sulianik ingerlatsinsinernut, ininut, teknikkikkut atortunut atortorissaarutinullu tunngatillugu sioqqutsisumik akuersissuteqartarneq pillugu aalajangersakkat assigalugit, akuutissanik

atortussanillu nutaanik sioqqutsisumik akuersissuteqarnissap piumasarinissaanut inatsisitigut tunngavissaliinissaq tunngavissaqarsorineqanngimmat. Taamaattoq pilersuisusut il.il. akuutissanut atortussanullu aamma tunngatillugu avatangiisini ajornartorsiutit pillugit § 68-imi aalajangersakkat nalinginnaasut malillugit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmuit ilitsersorneqarnissamik tamatigut qinnuteqarsinnaassapput.

§ 35-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup Kalaalit Nunaanni teknikkikkut atortorissaarutit aaqqissuunneqarnerat pillugu nalunaarutaani nr. 655, 12. maj 2015-imeersumi aamma aamma Kalaallit Nunaanni teknikkikkut atortorissaarutit atorneqarnerat pillugu nalunaarummi nr. 656, 12. maj 2015-imeersumi atuutsinneqarpoq. Nalunaarutit nalunaarutinik nutaanik Naalakkersuisunit aalajangersarneqartunik taarserneqarnissamik tungaanut atuutiinnassapput.

Imm. 2-mut

§§ 29 – 34-mi pisussaaffiit pilersuisunut, ikkussuisartunut allanullu atuuttut Inatsisartut inatsisaanni piumasaqaatit naammassinnginnissaannik atuisunut pisinnaatitsinngillat.

§ 36-mut

§§ 29 – 34-mut immikkut akuersissuteqarnissamut periafissiinissaq pisariaqartinneqarsorineqarpoq, tassami immikkut ittunik pisoqarsinnaavoq maleruagassat aalajangersarneqartut naleqqutinngitsutut atuullutik.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi maannamut atuuttumi § 30-imut assinguvoq. Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 30-ip atuunnera pillugu inatsisinik atuutsitsinermut periaatsinik inerisaasoqarsimanngilaq.

§§ 29 – 34 pisunut amerlasuunut tunngassuteqarmata, pisuni ataasiakkaani, maleruagassat naapertuitinngissorineqarsinnaaneranni, maannamut pisartutut immikkut akuersissuteqarnissamut periafissaqarnissaq naleqquttutut isigineqarpoq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup pisuni ataasiakkaani immikkut akuersissuteqarnissaq pillugu aalajangiinera, ataasiakkaatigut nalilersuineq tunngavigalugu, sullivimmi avatangiisit isumannaatsuunissaat peqqinnartuunissaallu pillugu kissaateqarneq eqqarsaatigalugu, pissaaq.

§ 37-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq, sanatitsisoq sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi suliaqartut allat assigalugit aamma illiortiternermik sanaartornermillu suliaqarnerup isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu tamakkisumik isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaanissaanut peqataanissamut aamma pisussaaffeqartoq. Sanatitsisup ilaatigut qulakkiissavaa sullivinni avatangiisit pillugit inatsit malillugu pisussaaffini kiisalu assersuutigalugu pilersaarummut, piffissamut, isumalluutinut, ilusilersuinermut, atortussanik toqqaanermut pissutsinullu allanut sullivinni avatangiisinut pingaruteqartut sullivinni avatangiisinut inatsimmut naapertuitissasut. Tamanna assersuutigalugu sanatitsisup illuliani qalipaanermi akuutissanik unioqqutitsisunik atuinissaq piumasarippagu, pisussaanngilaq.

Aalajangersagaq sanatitsisunut tamaginnut tunngatinneqartoq, ilanngullugu aamma inissiatilinnut namminersortunut, nammineq atugassaminut nammineq inissaminut sanatitsisunut, sanatitsisup sulisitsisullu akornanni akisussaaffiuup agguagaanerata erseqqissarnissaanik siunertaqarpoq. Sullivinni avatangiisinut inatsit malillugu sulisitsisoq toqqaannartumik pisussaaffeqartuuvoq, taamaalillunilu suliaqarnerup ingerlanneqarneranut pinerluttulerinermut inatsisitigut akisussaasuulluni. Sanatitsisut pisussaaffeqarnerat immikkut peqataanermut akisussaaffiuvoq, sulisitsisup suliaqarnerup isumannaatsumik ingerlassinnaanissaanut periarfissaqarneranut toqqaannartumik imaluunniit toqqaannanngitsumik akornusiinnginnissamut tunngassuteqarluni, assersuutigalugu atortussanik navianartunik imaluunniit illorsorneqarsinnaanngitsumik ingerlatseriaaseqarnerermik atuinissap aalajangerneratigut.

Taamatut immikkut peqataanermi akisussaaffeqartitsinermi, sanatitsisup sulisitsisullu akornanni akisussaaffiuup agguagaanerata ersarissuunissa anguniarneqarpoq, taamaalilluni sulisitsisoq pingarnertut akisussaasuusoq qularutigineqassanani. Akisussaaffiuup ersarissumik agguagaanerani qulakkeerneqassaaq, suliarinninnermi sulisitsisoq eqqartuussivimmi suliakkiunneqassagaluarpat, unioqqutitsineq sulisitsisumut imaluunniit sanatitsisumut tunngasunik pissuteqarnersoq, nalornisoqannginnissaa.

§ 37, imm. 1 malillugu akisussaasuunermut tunngatillugu, inissiamik piginnittunut namminersortunut, nammineq atugassaminik nammineq inissaminni minnerusumik sanaartornermi sanatitsisutut inissimasunut tunngatillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip aalajangersagaq aqussavaa, taamaalilluni pineqartoq suliassaqarfimmi maleruagassanut ersarissunut unioqqutitsisumik iliuuseqarnissamik toqqaannartumik naalakkiisimappat, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik politiinut tunniussisinnaassalluni.

Imm. 2-mut

Sanatitsisoq pisussaaffinnut § 37-mi allattorneqartunut tunngatillugu taamaallaat kinaassusersiunngitsumik pisussaaffeqarpoq. Taamaalilluni sanatitsisutut akisussaaffik allanut tunniunneqarsinnaanngilaq.

Sanatitsisoq sullivinni avatangiisirut inatsimmi paasineqartussaaneratut paasineqassaq tassaasoq taassuma akiligaanik illuliornermik aamma/imaluunniit sanaartornermik suliaqartoq. Taakkua tassaagajupput:

- 1) suliffeqarfiit
- 2) pisortat imaluunniit namminersortut sullissivii
- 3) kommunit
- 4) kattuffiit
- 5) soraarnerussutisialeriviit
- 6) inissiaatileqatigiiffiit
- 7) ingerlatseqatigiiffiit pilersuinermik suliaqartut.

Illutinik sanatitsisoq sanatitsisutut isigineqassaaq. Assersuutigalugu entreprenøri nammineq akilikkaminik tunisinissaq siunertaralugu illulioritsippat, imaluunniit illumummik atuisoq taassuma naammassineqareernerani aatsaat taanna pisiarissagaa pillugu isumaqatigiissuteqartoq, pisuni marlunni taakkunani entreprenøri sanatitsisuovoq. Tassunga atatillugu illumummik pisinissaq illumummut atorneqarfissaanut imaluunniit ilusilersugaaneranut piumasaqaateqarsimanersoq, pingaaruteqanngilaq.

Taamaaqataanik illuliornermut attartortunit aqunneqartumut tamanna atuuppoq, tassa imappaq illuliornermi siunissami attartortuusussaq illumummut taassumalu aaqqissugaaneranut tunngatillugu arlalinnik piumasaqaateqarluni. Tassani illumummik piginnittooq (attartortitsisoq), attartortup illuliornermut piumasaqaatinik oqaaseqatigiiliorsimanera apeqquaatinnagu, sanatitsisutut isigineqarpoq.

Aalajangersakkamut ilaatigut siunertaavoq pisussaaffiup tassungalu atatillugu akisussaaffiup, pilersaarusiornermut, killissalersuinermut ataqtigiaissaarinermullu, illuliornermik sanaartornermillu suliaqarnerup sullivinni avatangiisirut isumannaatsumik isumagineqarnissaanut pisariaqartumut sullivinni avatangiisirut inatsimmi piumasaqaatit qulakkeerniarlugit piviusumik periarfissaqartumut, inissinneqarnissaa. Pisussaaffiit akisussaaffiullu kinaassusersiunngitsumik pisussaaffeqartumut inissinneqarnerani aamma, illuatungaani sanatitsisup illuatungaanilu sulisitsisut ataasiakkaat akornanni illuliornermut sanaartornermillu suliassaqrifimmi akisussaasuunermut tunngasut ersarissunngortinnejassapput paasiuminartunngortinnejassallutilu. Aammattaaq ataqtigiaissaarinermut il.il. akisussaasuunerup qaffasissumik pingartinneqarnerat

anguneqassaaq. Taamaalilluni akisussaasuunerup amerlanerusunut inissinnissaa imaluunniit agguarneqarnissaa periarfissiissutigineqanngippat, akisussaasuunerup inissinnejannginnissaa atuutsinneqannginnissaalu annikillisinneqassaaq.

Aalajangersakkami sulisitsisup sullivinni avatangiisinut inatsimmi aalajangersakkat allat malillugit pisussaaffii akisussaaffiilu kalluarneqanngillat. Sulisitsisut ataasiakkaat sanaartorfimmi avataanilu nammineq sulisuminut tunngatillugu inatsisip malinnejarnissaanut tamakkiisumik akisussaasuupput.

Aalajangersagaq aamma sulisitsisut arlallit sullivimmi ataatsimi sulitillugit, suleqatigiinnissamut sulisitsisut pisussaaffeqarneranni allanngortitsinermik malitseqanngilaq. Sullivimmi sulisitsisut ataasiakkaat, sumiiffinni ataatsimoorussani iliuusissat, killissalersuinermut atatillugu isumaqatigiissutigineqartut, aallartinneqarnissaat allanngutsaaliornissaallu, kiisalu tamatuminnga sunniuteqarluartumik nakkutilliinissaq, isumagissavaat.

Sanatitsisup pisussaaffiit aalajangersakkami allassimasut isumaginissaannut sullivinni avatangiisinut suliatigut immikkut ilisimasaqartunik pisariaqartunik amigaateqaruni, sulisitsisunut allanut atuuttut assigalugit, immikkut ilisimasalinnik ikiortissarsiortariaqarpoq. Sanatitsisoq sulianut ilisimasalimmit suliassat isumagitillugit akisussaaffeqarunnaarsinneqanngilaq.

Inissiamik piginnittut namminersortut ikittuaraannaat, nammineq atugassaminnik nammineq inissaminnik sanatitsisutut inisisimasut, imm. 2-imi pisussaaffinni pineqartunut ilaassasut naliliisoqarpoq, tassami pisuni taakkunani illuliorneq annikitsuinnaassammat. § 37, imm. 2 malillugu inissiamik piginnittunut namminersortunut pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaasuunermi naatsorsuutigineqarpoq, tamanna pitinnagu pisussaaffik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit peqqusissuteqarnikkut erseqqinnerusumik erseqqissarneqarsimasoq.

Aalajangersakkami pisussaaffiit sanatitsisup illuliornermik sanaartornermillu suliassanik pilersaarusiornermi suliaqarnermilu pisussaaffigisaat nalinginnaasumik allattorneqarput, tassalu sanaartorfiusup aaqqissuunneqarneranut ingerlanneqarneranullu atatillugu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu pilersaarusiorneq, sumiiffinni ataatsimoorussani sulisitsisut ataasiakkaat isumannaallisaanermi suliassaannik killissalersuineq aamma sanaartorfiusumi sulisunut isumannaallisaaneq peqqinnissarlu siuarsarniarlugit iliuusissanik ataqtigiissaarineq.

Aalajangersagaq malillugu siunnersuutigineqarpoq sanatitsisup pisussaaffi illuliornermik sanaartornermillu suliaqarnerup aalajangersimasumik angissuseqarnerani aatsaat

atuutsinneqalissasut, tassami aatsaat arlallit imminnut eqqarsaatigineqartussanngorneranni, pilersaarusiornissamik ataatsimoortitsinissamillu pisariaqartitsisoqalertarmat. Taamaattoq aalajangersagaq ataatsimut isiginninnerusumik oqaasertalerneqarpoq, tassani allanneqarluni pisussaaffik illuliorermik sanaartornermillu aalajangersimasumik angissusilimmik suliaqarnermi, aammalu sulisitsisut arlallit sullivimmi ataatsimi suliaqarnermik ingerlatsineranni atuutsinneqalissasoq, sanaartornermi sulisut amerlassusaat kisitsisitigut killilerlugu aalajangersarneqarani. Naatsorsuitigineqarpoq illuliorermik suliaqarneq aalajangersimasumik angissuseqartoq qanoq paasineqassanersoq allaffissornikkut maleruagassani aalajangersarneqassasoq.

Sullivimmi sulisut amerlassusaannut aalajangersimasumik killissaliinnginnermi, aalajangersagaq siunissamut isumannaarneqarpoq. Taamaalilluni illuliorermut sanaartornermullu suliassaqarfipiup iluani ineriaartornerup sillimaffigineqarnissaa periarfissaqassaaq, killissamit inuit 11-utilugit atuuttumit allaanerusumik allaffissornermi aalajangersaasoqarsinnaalluni.

Isumannaallisaanermik suliaqarnerup ataqatigiissaarneqarneranut atatillugu ataqatigiissaarisumik piukkunnartumik toqqaasoqassaaq, sanatitsisoq sinnerlugu taassumalu akisussaaffigisaanik ulluinnarni sanaartorfiusumi isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarnermik isumaginnittussamik. Ataqatigiissaarisumik toqqaanermi taamaalilluni sanatitsisoq sullivinni avatangiisinut inatsit malillugu akisussaaffeqarunnaarsinnejngilaq.

Imm. 3-mut

Piginnaatitsinermut aalajangersagaq ilusilersorneqarpoq, illuliorermut sanaartornermullu suliassaqarfimmi sullivinni avatangiisinut maleruagassat malillugit pisussaaffinnut sukumiisunik inatsimmi tunngavissaqalersitsisoqarluni.

Pisussaaffiit taakkua § 37, imm. 2-mi allassimasutut sanatitsisup kisimi pisussaaffigai.

Kalaallit Nunaanni sanatitsisup pisussaaffiit pillugit nalunaarummi nr. 1344, 15. december 2015-imeersumi kingusinnerusukkut allannguiteqartumi, tamanna pillugu maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarput.

Imm. 3, nr. 1-imut

Illuliorfinni sanaartorfinnilu aalajangersimasumik angissuseqartuni sanatitsisumut killissalersuinissamut pisussaaffiliinermi siunertaavoq, illuliorfimmi sanaartorfimmilu suliaqarnerup aallartinnginnerani, sumiiffinni ataatsimoorussani isumannaallisaanermut iliuusissat suut pilersinnejnqassanersut aammalu kina taakkuninnga pilersitsissanersoq aserfallatsaaliuissanersorlu isummerfigineqareertarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

§ 37 malillugu illuliornermik sanaartornermillu suliaqarnerni minnerusuni, sulisitsisut ataasiakkaat sullivimmi ataatsimi sulisunut tamanut sulinermi atukkanik isumannaatsuutitsinissamik peqqinnartuutitsinissamillu pisussaaffeqarput aammalu taakkuninnga isumaginninnissamut iliuusissaminnik ataatsimoortitsinissamut pisussaaffeqarlutik.

Imm. 3, nr. 2-mut

Sulisitsisup suliassarai, illuliorfissap anginerusup pilersinneqannginnerani, illuliorfiup aaqqissuunneqarneranut atatillugu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu pilersaarummik suliaqarnissaq, pilersaarutip ingerlaavartumik nutartertarnissaa, aammalu pilersaarutip suliaqarfimmi isumannaallisaanermik suliaqarnermut ilaatinneqarnissaata isumagineqarnissaa.

Allaffissornikkut maleruagassani aalajangersarneqarpoq, pilersaarut allaganngorneqassasoq aammalu ingerlaavartumik nutarterneqartassasoq.

Illuliornermik sanaartornermillu suliaqarnerni minnerusuni, immikkut navianartortaqartuni, navianartut taakkua pakkersimaarnissaannut, sulisitsisut ataasiakkaat isumannaallisaanermut peqqinnissamullu pilersaarummik suliaqarnissamut nutarterisarnissamillu akisussaaffeqarput.

Nr. 1-ip ataani taaneqartutut sulisitsisut arlallit, sullivimmi ataatsimi suliaqarnermik ingerlatsisut, aamma sulinermi atukkanik isumannaatsuutitsinissaq peqqinnartuutitsinissarlu pillugit aammalu tamatumunnga iliuusissat ataatsimoortinniarlugit, suleqatigiissasut.

Imm. 3, nr. 3-mut

Suliassaq tassaavoq iliuusissanik, sumiiffinni ataatsimoorfiusuni isumannaallisaanerup peqqinnissallu siuarsarnissaannut aalajangiuunneqartunik, ataqtigisissaarineq.

Maleruagassat aalajangersarneqarsinnaapput pillugit:

- 1) Illuliornerup ingerlanneqarnerani ataqtigisissaarineq isumannaallisaaneq pillugu ataatsimiinnerni aammalu sulivimmi nammineerluni attaveqarnikkut ingerlanneqassaaq.
- 2) Minnerpaamik qaammammut ataasiarluni isumannaallisaaneq pillugu ataatsimiinnissamut aggersaasoqartassaaq peqataasoqartassallunilu kiisalu imaqarniliaq suliarineqartassalluni. Tamatuma saniatigut annertuumik ajutoornernik, toqunartumeernernik imaluunniit allanik peqqissutsimut ajoquisiisunik pisoqartillugu imaluunniit tamatuminnga pisoqagajatsillugu kiisalu pisariaqartitsineq malillugu isumannaallisaaneq pillugu immikkut ittumik ataatsimiinnissamut aggersaasoqartassaaq.

- 3) Ataqatigiissaarinerup pisortatigoortutinnissaanut pisussaaffeqarneq, illuliornermik sanaartornermilu suliaqarnermi aalajangersimasumik angissuseqartumi assersuutigalugu isumannaallisaaneq pillugu ataatsimiinnissamut aggersaanikkut pissaaq.
- 4) Illuliornermik sanaartornermilu suliaqarnermi minnerusumi assersuutigalugu nalinginnaasumik ilassusiinerni, allangortiterinerni, iluarsaassinermik aserfallatsaaliuinermillu suliaqarnerni, sulisitsisut ataasiakkaat isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq pillugu ataatsimoortitsinissamullu akisussaaffeqarput, takuuk nr. 1.

Imm. 3, nr. 4-mut

Sanatitsisoq ataqatigiissaarinermut suliassanik isumaginninnermut atatillugu ataqatigiissaarisumik pisariaqartunik piukkunnassusilimmik, sanatitsisoq sinnerlugu illuliornermik sanaartornermilu suliaqarnerup ingerlanneqarnerata nalaani isumannaallisaanermik suliaqarnerup ataqatigiissaarneranik isumaginnittussamik, toqqaassasoq, pillugu piumasaqaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Ataqatigiissaarisutut sanatitsisoq imminut toqqarsinnaavoq, suliffeqarfimmineersumik toqqaasinnaalluni imaluunniit suliffeqarfiup avataaneersumik toqqaasinnaalluni.

Ataqatigiissaarisumik toqqaanermi sulisitsisut sullivinni avatangiisinut inatsisit malillugit akisussaaffeerutsinneqanngilaq.

Sanatitsisut ataqatigiissaarinermut suliassanik isumaginninnissamut ataqatigiissaarisumik toqqaassasoq pillugu piumasaqaammik aalajangersaanissamut siunertaavoq, sanaartornerup ingerlanneqarnerata nalaani isumannaallisaanermik suliaqarnerup ataqatigiissaarneqarnerata inummit ataatsimit, illuliornermik sanaartornermilu suliassani anginerusuni isumannaallisaanermik suliaqarnerup qaffasinnerutinnissaa siunertalarugu suliassamik kivitsinissamut pisariaqartunik piukkunnassuseqartumit, isumagineqarnissaata qulakkeernissaa aammalu suliassap suliassatut immikkoortutut aallunneqarnissaa.

Ilaatigut sanaartorfimmi isumannaallisaaneq pillugu ataatsimiinnerni aqutsinissaq ataqatigiissaarisup suliassarissavaa. Isumannaallisaaneq pillugu ataatsimiinnerni sulisitsisunit aallartitat aamma sanaartorfimmi suliffeqarfinni peqataasuni sulisut isumannaallisaanermut sinniisui peqataassapput. Aallartitat taakkua tamarmik sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanermik ingerlatsisimasuussapput. Tamanna tunngavigalugu aammalu suliassap isumannaatsumik isumagineqarnissaa eqqarsaatigalugu, ataqatigiissaarisooq taamaaqataannik piukkunnassuseqarpat naleqqutissasoq isumaqartoqarpoq.

Ataqatigiissaarisutut suliassamik isumannaatsumik isumaginninnissamut, illuliortiternermut sanaartornermullu suliassaqarfimmi annertuumik paasisimasaqarnissaq pisariaqarpoq, ilanngullugu sanaartorerup ingerlasarnera, suliaqartusut ataasiakkaat imminnut attuumassuteqarnerat aammalu allatigut suliassaqarfimmi ileqquusut. Tamatumta saniatigut ataqatigiissaarisutut suliaqarneq suliassanik aqtsisup suliassaannut assingusunik malitseqarpoq. Taamaattumik ataqatigiissaarisoq illuliornermut sanaartornermullu suliassaqarfimmi sulianut paasisimasaqarluni piginnaaneqassasoq aammalu illuliornermik sanaartornermilu suliaqarnermi aqtsisutut suliaqarluni misilittagaqassasoq piumasaqaatigissallugu pisariaqartoq isumaqartoqarpoq.

Ataqatigiissaarisup piukkunnassusaannut piumasaqaatit minnerpaamik malitsigissavaat, pineqartup sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanermik naammassinnissimanissa.

Erseqqissarneqarpoq ataqatigiissaarisup sullivimmi isumannaallisaanermut peqqinnissamullu iliuusissanik ataqatigiissaarinermik isumaginninnissamut, isumannaallisaanermi peqqinnissamilu apeqqutini pisariaqartunik ilisimasaqarnissaa aammalu immikkut ilinniagaqarsimanissa sanatitsisup qulakiissagaa.

Imm. 4-mut

Sanatitsisup sanaartukkanik annertunerusunik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmur nalunaarutiginninnissamut pisussaaffii pillugit piginnaatitsissutinut aalajangersakkap taassuma ilanngunneqarnerani, sanatitsisup pisussaaffii aalajangersakkami ataatsimi ataatsimoortinneqarput.

Nalunaarutiginninnermut siunertaavoq, nakkutilliinermik suliaqarnerup aaqqissuunneqarneranut atugassamik, illuliorfinnik sanaartorfinnillu aalajangersimasumik angissuseqartunik pilersitsisoqarnera pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup paasissutissinneqarnissaa.

§ 38-mut

Imm. 1-imut

Sulisut sullivimmi peqqissutsimut ajoqusiisartunik sunnertinnginnissamut imaluunniit ajutoornernik pisoqannginnissaanut illersorneqarnissaat, aammalu sulinerup isumannaatsumik toqqisisimanartumillu ingerlanneqarnissaa sulisitsisup isumagissagaa, tunngaviusumik maleruagassaq § 38-p imaraa.

Aalajangersagaq sulliviup aaqqissuunneqarneranut aserfallatsaaliorneqarneranullu taamaallaat tunnganngilaq. Aalajangersakkami aamma assersuutigalugu teknikkikkut atortorissaarutit suulluumniit aammalu sulinermi periaatsit atorneqartussat pineqartunut ilaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap unioqqutinneqarnera toqqaannartumik pinerluttulerinermi inatsimmi pineqaatissiissutigineqartussaanngilaq, takuuk §§ 83 aamma 84, kisianni sulinermi atukkat isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu tamakkiisumik isumannaatsuunersut, takuuk imm. 1, nalilersuinermi, Naalakkersuisut imaluunniit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik erseqqinnerusunik maleruagassiisimanngippata, ileqqussat malitassallu akuerisaasut atorneqarsinnaapput. Taamaalilluni inatsit pineqaatissiiviusinnaasumik unioqqutinneqarsimanersoq nalilersuinermi, aalajangersagaq toqqaannanngitsumik pingaaruteqarsinnaavoq. Maannamut ileqqut akuerisaasut pisoqalisimanersut imaluunniit naleqqutinnginnersut, malinnissaat tamakkiisumik isumannaatsuunani, pillugu aalajangiinissaq eqqartuussiviit susassaqarfigaat.

§ 39-mut

Aalajangersagaq malillugu suliassaqarfimmut sammisunik maleruagassiisoqarsinnaavoq aamma peqqussutinit assigiinngitsumik iluseqartunik atitunerusunik imaluunniit suliassaqarfait akimorlugit.

Imm. 1-imut

Sunniinernut ataasiakkaanut, assersuutigalugu pujoralaat, nipilornerit, qinngornerit aamma kianner, killissarititaasunik eqqiluisaarfiusunik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Killissarititaasunik taamaattunik aalajangersaanermi toqqaannartumik peqqissutsimut sunniisarnerit ajoqutaasut, ilorrismiarnermut akimmisaartitsisutut sunniisartut, taakkua sivisumik sunniusimasarnerat imaluunniit ataqtigiissunik sunniusimasarnerat tunngavigalugu ajoqsiisartutut isigineqarsinnaanersut, eqqarsaatigineqassaaq.

Piginnaatitsissutitut aalajangersakkami qaartiterinermik suliaqarneq pillugu maleruagassanut immikkut pisariaqartitsineq eqqarsaatigineqarpoq. Tamatumunnga tunngaviusoq, siusinnerusukkut qaartiterinermi ajutoornerit amerlingaatsiarsimasut paasineqarsimanera.

Imm. 2-mut

Imm. 2-imi naatsorsuutigineqarpoq nalinginnaasumik ileqqut malitassallu pineqartut taakkua pissarsiariuminartut aammalu kalaallisut danskisullu pigineqartut.

§ 40-mut

Imm. 1-imut

Sulliviup aaqqissugaaneranut piumasaqaatinut aalajangiisuuusoq tassaavoq, suliaqarneq qanoq iluseqartoq aammalu suliaqarnerup ingerlanera qanoq ittoq inini ingerlanneqassanersoq, aammalu teknikkikkut atortorissaarutit, akuutissat atortussallu suut atorneqassanersut.

Taamaattumik kap. 5 aamma maleruagassat tamanna naapertorlugu aalajangersarneqartut, pingartumik kap. 4-mut, 6-imut aamma 7-imut kiisalu maleruagassat kapitalit taakkua malillugit aalajangersagaasunut, ataqtigisiinnejassapput.

Imm. 2-mut

§ 38, imm. 2-mut nassuaatit innersuussutigineqarput.

§ 41-mut

Siunnersuummi inatsisip immersugassaaneranut tunngaviusunut naapertuuttumik, sulliviup aaqqissuunneqarnera pillugu maleruagassat sukumiisut ilaatinneqanngillat. Maleruagassat allaffissornikkut aalajangersarneqassapput, sullivik isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu tamakkiisumik isumannaatsumik aaqqissuunneqassasooq, taamaallaat nalinginnaasumik malittarisassatut aalajangerneqarluni.

Malittarisassaq taanna § 1-imut nassuaatini allassimasutut, annertuumik isumaqartoq paasineqassaaq. Sulliviup aaqqissuunneqarnera pineqartillugu, sullivinni avatangiisit inuiaqtigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriarnermut naapertuuttuussasoq, § 1, nr. 1-imi aalajangersakkami pingartinneqarpoq.

Maleruagassat illutatigut piumasaqaatinut tunngasuugajuttarput, kisianni aamma sullivimmut atatillugu allatigut isumannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqutinut tungassuteqarsinnaalluni. Teknikkikkut atortut aamma atortorissaarutit, taamaattunik atuineq sulliviup aaqqissuunneqarneranut pingaaruteqarpat, inatsisini tunngavissami pineqartunut ilaassapput. Assersuutigalugu tassaasinnaapput atortut nipiliortut, pujoralatsitsisut imaluunniit qaarsinnaasut aamma ikuallajasut.

Maleruagassanik sukumiisunik aalajangersaanissamik periarfissaqarnermut atatillugu, aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinermi aamma aatsitassarsiorluni ingerlataqarnerni isumannaallisaanermut tunngasunik maleruagassiinissamik pisariaqartitsineq immikkut erseqqissassallugu tunngavissaqarpoq, tamannalu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik piiaanissaq siunertalarugu piiaanermik aatsitassarsiorlunilu misissuinermik suliaqarneq pillugu nalunaarummi nr. 302, 26. marts 2015-imeersumi maleruagassivigineqarpoq.

Sulliviup aaqqissuunneqarnera pillugu maleruagassaqalersitsinissamut tunngatillugu, sulinerup ingerlanneqarnera il.il. pillugit maleruagassaqalersitsinissaq pillugu § 39-mut nassuaatini allassimasutut, isummersornerit taamaaqatai atuupput.

Imm. 2.

§ 38, imm. 2-mut nassuaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 3

Oqaatigineqassaaq imm. 3, nr. 1-3-mi allattukkat tamakkiisuunngimmata, tassami assersuutit nalinginnaasut imaluunniit annertuut ilaasa allannissaat taamaallaat siunnerfiuvoq.

Taamaalilluni assersuutigalugu sulliviup eqqiluitsuutinnissaa pillugu maleruagassanik suliaqartoqarsinnaavoq.

Kapitali 6-imut

Teknikkikkut atortorissaarutit

Teknikkikkut atortorissaarutit pillugit maleruagassat maskiinanut, tankinut, sakkunut aamma assigisaannut aaqqissuussinernut, tunisassiamik suliarinninnermi atorneqartunut imaluunniit sulinerup inerneranik saqqummersitsiniarnermi atorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq, ilanngulligit teknikkikkut ingerlatitsinermik il.il. suliaqareernerup kingorna assartuussineq aamma uninngasuutiginninneq. Aammattaaq maleruagassat aaqqissuussinernut taaneqartunut ilaasunut, sanaassanut ikkusuunnarissanut allanullu atortunut pilersinneqartunut, atortunut allanut peqatigitillugu immikkoortumi naammassisami ilaasussatut naatsorsuutigineqartunut, atuutissapput.

§ 42-mut

Imm. 1-imut

Atuineq paasineqassaaq tassaasoq atortorissaarutinik taakkua atorlugit sulinermi ingerlatani tassunga atasuni tamaginni atuineq, assersuutigalugu sullissineq, alapernaarsuineq aamma aaqqiisarneq.

Aalajangersakkamut tassunga aallaaviuvoq Kalaallit Nunaanni teknikkikkut atortorissaarutit aaqqissuunneqartarerat pillugu nalunaarut nr. 655, 12. maj 2015-imeersoq, kiisalu Kalaallit Nunaanni teknikkikkut atortorissaarutinik atuineq pillugu nalunaarut nr. 656, 12. maj 2015-imeersoq.

Imm. 2-mut

§ 38, imm. 2-mut nassuaatit innersuussutigineqarput.

§ 43-mut

Aalajangersagaq Naalakkersuisut maleruagassanik immersuissutaasunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarnerannik pisariaqartumik imaqarpoq. Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni teknikkikkut atortorissaarutit aaqqissuunneqartarnerat pillugu nalunaarut nr. 655, 12. maj 2015-imeersumut, kiisalu Kalaallit Nunaanni teknikkikkut atortorissaarutinik atuineq pillugu nalunaarut nr. 656, 12. maj 2015-imeersumut taartissatut nalunaarutinik aalajangersaanermut atorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

§ 44-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami silaannakkut angallassinerup, imarsiornerup aamma aalisarnerup ilai pillugit § 3 malillugu pisunit allaanerusunik killilersuisoqarani sanaartortoq taamatullu atuisoq pineqartunut ilaapput.

Akuutissat atortussallu manngersuusinnaapput, imerpalausuusinnaapput aamma silaannartut ittuusinnaallutik.

Atortussat suliarineqanngitsutut, tunisassiarineqalersutut assigisaattulluunniit pigineqarsinnaapput, assersuutigalugu suliarineqaqqittussatut sulinermi atorneqartussaallutik.

Maleruagassat malitsigisaannik akuutissat atortussallu sanaartorneqarnerisa nalaanni taamatullu atorneqarsinnaalernissaat siunertaralugu, sulineq isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngatillugu tamakkiisumik isumannaatsumik ingerlasinnaalerlugu atugassat iluseqalernissaat, pitsaassuseqalernissaat, poortuusersugaanissaat il.il. *sanaartortup* qulakkiissavaa.

Aammattaaq maleruagassap malitsigisaanik atuisoq (namminersortut, sulisitsisut, suliffeqarfimmi aqutsisut allallu, sulianut aqutsisut, sulisut aamma pilersuisut il.il., takuuk kap. 3) sulinerup ingerlanerani aamma periaatsit sulinermi atorneqartut, suliaqarnerit ajutoornissanut napparsimalernissanullu sunniuteqarluartumik isumannaarneqarnissaat, qulakkiissavaat. Taamaattumik akuutissat atortussallu atorneqartut navianartortaqarnersut, atuisup paasisaqafigissavaa. Tassunga tunngatillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi ilitsersorneqarnissamik ujartuisinnaassaaq, taanna taamaattumik suliassap taassuma isumagisinnaanissaanut annertusarneqartariaqarluni.

Imm. 2-mut

§ 38, imm. 2-mut nassuaatit innersuussutigineqarput.

§ 45-mut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut ilaatigut sulinermi pisut eqqarsaatigalugit nalunaaqutsersuinissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Naalakkersuisut aamma uuttortaanerit, sioqqutsisumik akuersissuteqartarneq, nalunaaruteqarneq, atuinissamut ilitsersuutit aamma killissarititat pillugit maleruagassanik aajangersaasinnaapput, aammalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik eqqiluitsuutitsinissamut killissarititanik aalajangersaasinnaavoq, kiisalu akuutissat atortussallu suut isumannaallisaanermut peqqinnissamullu navianartutut isigineqassanersut aalajangersinnaallugu.

Aalajangersagaq maannakkut nalunaarummut nr. 396, 24. juni 1986-imeersumut, akuutissat atortussallu pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarut, taartissatut nalunaarummi atuutsinneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami qinngornerit ioninngortitsisartut pineqartunut ilaanngillat, tassani tamanna qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngornernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni pineqartunut ilaammata.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi akuutissaq imaluunniit atortussaq sulisut isumannaatsuunerannut peqqissusaannullu navianarsinnaasoq imalluunniit allatigut ajornerulersitsisinnaasoq, akuutissamik imaluunniit atortussamik naviananngitsumik, navianannginnerusumik imaluunniit akornusiisinjaannginnerusumik taarserneqarsinnaappat (taarsiussineq), atoqquaassanngitsoq pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat, erseqqissarneqarpoq.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi akuutissat atortussallu sulisut isumannaatsuunerannut peqqissusaannullu navianarsinnaasut imaluunniit allatigut ajornerulersitsisinnaasut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit oqaaseqaateqartoqariinngippat imaluunniit akuersissuteqartoqariinngippat, siunertamut aalajangersimasumut imaluunniit suliassaqarfinni immikkut ittuni atoqquaassanngitsut pillugu Naalakkersuisut aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Aalajangersakkami akuutissat atortussallu navianartut Sullivinnik

Nakkutilliisoqarfimmi akuersissuteqartarneq atorlugu nakkutiginninnissaq periarfissiissutigineqarpoq.

§ 46-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami nalunaaquttap akunnerini 11-ini qasuersaarfeqarnissaq pillugu tunngaviusut aalajangersarneqarput. Ulloq unnuarlu piffissap suliffiusup nalinginnaasup allartinneratut naatsorsuutigineqarpoq. Sullivimmut allamut aamma sullivimmit allamit aalajangersimasumik sulliviunngitsumut angalanermut piffissaq atorneqartoq, taanna sulisup sulliviminut nalinginnaasumik angalaneranit sivisunerusimappat, qasuersaarfittut imaluunniit ulloq unnuarlu sulinngiffittut isigineqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Nr. 2-mi aalajangersagaq, katersuiffissanngornerani ikkussuiffissanngorneranilu narsaatini sulinermi nunalerinermik suliaqarnermi imm. 1-imi maleruagassap pingarnerup naammassiumaassinjaanerata eqqarsaatigineqarnera pissutaavoq. Aalajangersakkami aamma aallaaniarneq piniarnerlu pineqartunut ilaapput. Nunalerinermik suliaqarnerup aamma aallaaniarnerup piniarnerullu ullunik 30-nik assigiinngissuteqarnera naammanngitsoq paasinarsissagaluarpat, siunnersuummi § 49 malillugit immikkut maleruagassat aalajangersartariaqassapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq usilersornermut usingiarnermullu aalajangersimasuunngitsumik sulisunit ingerlanneqartumut tunngasussanngorlugu killilerneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaarfiusoq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarneq pilligit nalunaarummi nr. 32, 23. januar 2006-imeersumi aalajangersagaapput, § 9-mi suliaqarnermut taamaattumut qasuersaarfeqarnissaq pillugu maleruagassat immikkut ittut aalajangersarneqarput.

§ 47-mut

Piffissami ullunik 7-inik sivisussusilimmi ataasiinnarmi ulloq unnuarlu sulinngiffeqarnerup kinguartinneqarnera, piffissap ullunik 7-inik sivisussusillip tulliata aallartinnerata kinguartinneqarnissaanik malitseqassanngilaq, tassami piffissanut ullunik 7-inik sivisussuseqartunut tamaginnut immikkut ulloq unnuarlu ataaseq sulinngiffeqartitsisoqartussaavoq, takuuk imm. 1. Piffissat qasuersaarfiusussat marluk akornanni piffissaq ullut 12-it angullugit sivisussuseqartinneqassasoq, suliffeqarnermi

illuatungeriit isumaqatigiissuteqarsinnaasut pillugu nalunaarummi nutaami maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaassasut naatsorsuutigineqarpoq. Maleruagassat taamaattut maannakkut Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaarfiusoq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqartarneq pillugu nalunaarummi nr. 32, 23. januar 2006-imeersumi aalajangersagaapput.

§ 48-mut

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup allaanerussutaasut akuersissuteqarfigissanngilai, kisianni tamatuma kingorna nakkutilliinermut allattuiffik aqqutigalugu taakkua misissorsinnaallugit. Taanna kingulleq aamma isumannaallisaanermut sinniisunut atuuppoq.

§ 49-mut

Sulianut suliassaqarfinnullu tunngatillugu pingaartumik nunalerineq aamma naasuleriffillu kiisalu assartuussineq eqqarsaatigineqarput, suliaqarnerup ilusaanni immikkuullarissuni eqqarsaatigineqarnerullutik paaqqutarisarialinnut angerlarsimaffit, napparsimaviiit assigisaallu, politiit, annaassiniartartut aamma qatserisartut kiisalu akunnittarfinnut neriniartarfinnullu suliassaqarfiit. Aammattaaq juullimut akikillilerinermullu atatillugu quersuarmi sulineq pineqartunut ilaavoq.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaarfiusoq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqartarneq pillugu nalunaarummi nr. 32, 23. januar 2006-imeersumi atuutsinneqarpoq.

§ 50-imut

Inuit qulliunerusuni atorfeqartut paasineqassaaq inuit aqutsinermut tunngasuinnarnik imaluunniit annertunertigut taakkuninnga suliaqartut aammalu piffissaq suliffiusussaq eqqarsaatigalugu aqtassaminnik malinninnissamik imaluunniit sulinermi piffissamik sioqqutsisumik aalajangersagaasumik malinninnissamut, imaluunniit immikkut ilisimasaqarnertik assigisaannilluunniit pisoqarnera pissutigalugu immikkut nammineerlutik atorfeqarnertik pissutigalugu, pisussaaffeqartinneqanngitsut.

Inuit pisortatut atorfeqartut il.il., pisariaqartillugu aatsaat piffissaq qasuersaarfiusoq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqartarneq pilligit maleruagassani ilaatinneqassanngillat.

Inuit kikkut aalajangersakkami matumani pineqartunut ilaassanersut nalilersuineq tunngavigineqassaaq, kisianni tunngavissarititaasut naliliinermi ilaatinneqartariaqartut tikkuarneqarsinnaapput. Taamaalilluni pingartinneqartariaqarpoq pineqartoq

- 1) pisortat qullersaata toqqaannartumik ataaniilluni sulinerup ingerlanneqarneranut akisussaasuusoq,
- 2) atorfinititsinissamut soraarsitsinissamullu piginnaatitaasoq,
- 3) atugassiissuteqarnissamut piginnaatitaasoq, sulisitsisup avammut pisussaaffinik kinguneqartussamik, aamma
- 4) qullersaminit akuerineqaqqaarani annertuumik nammineerluni piffissaq suliffigisassani aaqqissuussinnaagaa.

Inuit tassaniittut aamma pineqartup aqtassaminik piffissaq suliffiusussaq eqqarsaatigalugu malinnaanissamut imaluunniit suliffissap sioqqutsisumik aalajangersagaasup malinnissaanut pisussaaffeqassanngitsoq, killilerneqarput. Killiliinerup taassuma malitsigisaanik piffissaq qasuersaarfiusussaq, sulianut aqutsisunut immikkoortortaqarfimmi imaluunniit suliassaqarfimmi sulisunik aqutsisuusoq attaveqartuusorlu, assersuutigalugu suliffimmi aqutsisut, siulittaasut assigisaallu, amerlanertigut tamakkiisumik atuutissaaq.

Aalajangersagaq piffissaq qasuersaarfiusoq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarneq pillugit nalunaarummi atuutsinnejqarsinnaassaaq, taamaalilluni inuit qulliunerusumik atorfekartut inatsimmi § 46-imi aamma 47-imi aalajangersakkani pineqartunut ilaassallutik.

§ 51-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut minnerpaaffissat aalajangersimasut qaangerlugit isumaqatigiissuteqarnernut atugassarititasut erseqqinnerusut pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput. Taamaalilluni isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq ullormut piffissaq qasuersaarfiusoq killilimmik annertussuseqartumik nalunaaquttag akunnerinut 8-nut kinguartinneqassasoq imaluunniit annikillisinnejqassasoq, aammalu piumasaqaatit erseqqinnerusut aalajangersimasut tunngavigalugit sapaatip akunneranut ulloq unnuarlu sulinngiffeqarneq allangortinnejqassasoq. Aammattaaq aalajangersimasunik killilersuinertaqartumik kiffartuussinissamut piareersimaneq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq.

Isumaqatigiissuteqarnissaq nalunaaquttag akunnerinik 11-nik (8) minnerpaaffissanit nassuiardeqartunit annikinnerusunik, kissaatigineqarpal, isumaqatigiissuteqarnissaq sioqqullugu taakkua Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut akuersissuteqarfingeqartussatut saqqummiunnejqassapput.

Aammattaaq isumaqatigiissuteqarnissamut periarfissaqarneq nalinginnaasumik piumasaqaatinik saneqqutsiviusoq, illersuinerup annertussusaa nalinginnaasoq

ajornerulersinneqassanngitsoq aammalu taamaaqataanik piffissamik qasuersaarfiusussamik imaluunniit (tullertut) naleqquttumik illersuinermik taarsiisoqassasoq, piumasaqaatigalugu pisinnaassasoq, pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaassasut naatsorsutigineqarpoq, takuuk § 52. Maleruagassat taamaattut maannakkut Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaarfiusoq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqartarneq pillugu nalunaarummi nr. 32, 23. januar 2006-imeersumi aalajangersagaapput.

Aalajangersakkami ilaatigut siunertaavoq, ulloq unnuarlu sulinngiffeqarnermut tunngatillugu ajornartorsiutinik isumaqatigiissuteqarnikkut aaqqiinissamut periarfissiinissaq, ataatsimoortunut isumaqatigiissuteqarnikkut imaluunniit sulisitsisup sulisartullu akornanni ataasiakkaanut isumaqatigiissuteqarnikkut. Aalajangersagaq pingaartumik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup peqataanissaq pisariaqanngitsoq naliliisoqartillugu, pisuni taakkunani piffissamut suliffiusussamut aalajangersakkanik saneqqutsinermi atorneqartussatut eqqarsaatigineqarpoq.

Niuernermik allaffisornermillu suliaqarneq eqqarsaatigalugu maleruagassanik taamaattunik aalajangersaanermi eqqaasitsissutigineqassaaq, niuertermik allaffisornermillu suliaqarnermi sapaatip akunnerani sulinngiffeqartarneq pillugu ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissut nr. 106 1957-imeersoq Kalaallit Nunaata akuersissutigisimavaa, tassani ilaatigut aalajangerneqarluni, ulloq sapaatip akunneranut unnuarlu sulinngiffeqartarneq pillugu maleruagassat isumaqatigiissuteqarnikkut qaqtiguinnaq saneqqunneqarsinnaasut.

§ 52-imut

Oqaaseq naleqquttumik illersorneqarneq tassaavoq, sullivinni avatangiisinut tunngasut sukkulluunniit – piffissaq qasuersaarfiusussaq tamarmiusoq ilaannakortorluunniit amigaataanersoq apeqquatainnagu – sullivinni avatangiisinut inatsimmut naapertuitissasut. Pisut malillugit naleqquttumik illersuineq tassaasinnaassaaq immikkut ittumik isumannaallisaanermi iliuuseqarnerit imaluunniit sulinerup aaqqissuussaanerani/allaffissornikkut suliniuteqarnerit, ilanngullugu sulinerup piumasaqaateqarfuiunginnerusup isumagineqarnera.

Sulinerup aaqqissuunneqarnerata il.il. pilersaarusrusiorneqarnerani, taamaaqataanik taarsiissutaasumik qasuersaarfissaqartitsinissaq ajornarunnaassasoq, annertunerpaamik qulakkeerneqassaaq.

§ 53-imut

Aalajangersakkap atorneqarnerani sulisut eqqarsaatigineqarnissaannaat isiginiarneqarsinnaangilaq, kisianni aamma allanut isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pineqartariaqarpoq. Piffissaq suliffiusoq killeqartoq pillugu aalajangersakkat, sulinermi immikkut unillatsiartarnerit pillugu piumasaqaatinik malitseqarsinnaapput.

Apeqqutit piffissaq suliffiusoq killeqartoq pillugu maleruagassanut atatillugu aningaaarsianut tunngalluni pilersoq, suliffeqarnermi illuatungeriit akornanni sulisartunut isumaqatigiissutitigut iluarsivigineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

§ 54-imut

Piffissaq biilerfiusoq aamma qasuersaarfiusoq pillugu aalajangersakkanik immikkullarissunik soqannngilaq.

Aallaaviatigut piffissaq qasuersaarfissaq aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarneq pillugu maleruagassat nalinginnaasut, biilini aqtuttunut atuupput, tamatumani §§ 49-mi aamma 53-imi siunnersuutigineqartumi tunngaveqartumik biilerluni sulinermut maleruagassanik immikkullarissunik aalajangersaasoqanngippat. Kisiannili maleruagassat §§ 49 aamma 53 naapertorlugit aalajangersarneqartut, biilini aqtuttunut atorfeqartinneqartunut taamaallaat atuutissapput.

Taamaattumik aalajangersagaq pisariaqarpoq, pissutigalugu aqqusinertigut angalanerup isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugu, biilini aqtuttunut piffissamut qasuersaarfissamut suliffiusussamullu immikkut maleruagassat aamma namminersortunut nammineerlutik biiliuteqartunut atuutissasut, aalajangernissaa pisariaqarsinnaavoq.

§ 55-imut

§§ 56 – 59 peqatigalugit aalajangersakkap kingunerisaanik kapitali 9-imi sulinerit § 2, imm. 2, nr. 1-imi aamma nr. 2-mi taaneqartut maleruagassani taakkunani tamakkiiusumik ilanngunneqarput. Taamaattumik kapitalimi sulisitsisoqarluni sulineq sunaluunniit, aamma sulineq inuuusuttup sulisitsisup angerlarsimaffiani ingerlataa, aammalu sulineq sulisitsisup ilaquaannit, inoquitiigni ilaasumit, taamaallaat ingerlanneqartoq, pineqartunut ilaapput.

§ 56-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nalinginnaasumik isumannaatsuutitsinissamut aalajangersagaavoq, tassani mianerisassat immikkullarissut, inuuusuttunik sulisitsinermi isiginiarneqartussat

allassimallutik, ilanggullugit ukiut, ineriarneq aamma peqqissuseq kiisalu inuusuttup atuarneranut imaluunniit ilinniarneranut sunniineq. Tunngaviusumik mianerisassat taakkua inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit pillugit kapitalimi piumasaqaatitut pingaarningortinnejarpuit. Aalajangersagaq inuusuttunik sulisitsinermut sumulluunniit atuuppoq. Mianerisassat pineqartut taakkua inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit sulisinnejerneranni tamatigut nalilorsorneqartassapput, aamma sulisitsineq kapitalimi aalajangersakkanut allanut tunngatillugu qasukkartitsinissamut maleruagassani ilaatinnejaraluartut.

Oqaatsit »sulinerup pilersaarusiorneqarnera, aaqqissuunneqarnera ingerlanneqarneralu« § 38-immi atorneqartut assigaat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq inuusuttut sulitinnejernerannut marloqiusamik piumasaqaateqarnermik imaqarpoq. Sulinissamut periarfissaqarnermut 15-inik ukiulinnut aammalu atuartitaasussaatitaanerup pisussaaffigineqartup naaneranut ukiut killilerneqarlutik piumasaqaatigineqarpoq.

Oqaaseq » atuartitaasussaatitaaneq ilaavoq«, siunnersummi aalajangersakkani arlalinni uteqqinnejartartoq, Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr.15 3. december 2012 -imeersumi § 31, imm. 1 naapertorlugu ukiut 10-nik sivissussuseqartumik atuartitaasussaatitaaneq nalinginnaasoq aalajangersagaasoq innersuussutigineqarpoq. Atituumik oqaasertaliinermi tassani siunertaavoq, maleruagassap ullutsinnut naleqquttuunissaata qulakkeernissaa, taamaalilluni taanna sukkulluunniit inatsimmi aalajangersagaasumut atutissalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut sulinerup isumannaatsumik ingerlanneqarnissaa aammalu inuusuttut misilittagaqannginnerat aammalu aarlerinaataasunik paasisimanninnginnerat kiisalu sunnertianerunerat eqqarsaatigalugu, sulinernik piginnaasaqarnertik malillugu nalinginnaasumik inuusuttunut navianaateqarsinnaasunik suliaqartinnejannginnissaat qulakkeerniarlugu, sulinernut aalajangersimasunik ilusilinnut ukiut qaffasinnerusumik killissalerneqarnerinik atuutsitsilernissaq pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinnejarpuit, takuuk § 56, imm. 1.

Aalajangersagaq sukumiisunik maleruagassanik aalajangersaanissamut pisariaqartumik piginnaatisivoq. Tamanna ilaatigut isumaqarpoq, inuusuttut uumasut nujuartat attaveqarfigisinnallugit suliassanik sulisinnejernissaat inerteqqutigineqarsinnaasoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu inuusuttunut ilinniarnermik ingerlataqartunut immikkut maleruagassanik atuutsitsilersoqarsinnaavoq. Pingaartumik sulinerit aalajangersimasunik navianartortaqarsinnaasut, kisianni inuusuttut inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneranni ilaanissaat pisariaqarluni ilaatinneqartut, tassani eqqarsaatigineqarnerupput.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni inuusuttut sulisarnerat pillugu nalunaarummi nr. 1347, 15. december 2005-imeersumi itisilerneqarpoq. Naalakkersuisut maannakkut nalunaarutip atuuttup taartissaatut inuusuttut sulisarnerat pillugu nalunaarummik aalajangersaanissaq naatsorsuutigaat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami sulinernut ilaannikkuinnaq imaluunniit sivikitsumik ingerlanneqartumut, tamanna sulisitsisup nammineerluni angerlarsimaffiani pisimappat imaluunniit suliffeqarfimmi sulineq sulisitsisup ilaquaattanit inoqtigiaanni ilaasunit taamaallaat ingerlanneqarpat, ilaatisinnginnerit aalajangersarnissaannut periarfissiisoqarpoq. Ilaatisinnginnerit aalajangersarneqartut, erseqqinnerusumik killissalersorneqassapput piumasaqaateqarfingineqassallutillu. Naalakkersuisut maleruagassanik assersuutigalugu inuusuttut sulinissami sukumiisumik ilinniartinneqassasut aammalu sunniuteqarluartumik ingerlaavartumillu nakkutigineqassasut, aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Aalajangersagaq pingaartumik meeqqat ilaqtariit nunaleriffiini sulinermi peqataanerannut, aallaaniarnermi piniarnermilu aammalu kiffartuussinerni oqinnerusuni peqataatinneqarnerannut sunniuteqarsinnaassaaq. Taamaattoq sulineq annikitsuinnaasoq pineqarsinnaassaaq, tassami sulineq matuma siuliani taaneqartoq ilaannikkuinnaq imaluunniit sivikitsuinnarmik pisarmat.

Aalajangersagaq § 56, imm. 1-imi nalinginnaasumik isumannaatsuutitsinissamut aalajangersakkamit ilaatisinnginnissamut periarfissiiviunngilaq.

Kalaallit Nunaanni inuusuttut sulisarnerat pillugu nalunaarummi nr. 1347, 15. december 2005-imeersumi itisilerneqarpoq. Maannakkut nalunaarummut atuuttumut taartissatut inuusuttut sulisarnerat pillugu nalunaarummik aalajangersaanissaq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami § 56, imm. 3 naapertorlugu ukiunut killissatut aalajangersagaasup saneqqunneqarnissaanut aalajangersaanissaq periarfissiissutigineqarpoq. Naalakkersuisut ilaatigut inuusuttoq suliassaqfimmur immikkut misilittagaqassasoq ilisimasaqassasorlu piumasaqaammik aalajangersaasinnaapput, taamaalilluni soorlu assersuutigalugu

nunalerinerup aamma aallaaniarnerup piniarnerullu iluanni pisartutut. Killilersuinernut piumasaqaatinullu tunngatillugu tamanna assersuutigalugu inuusuttut sukumiisumik ilinniartinneqarnerannut nakkutigineqartuaannarnissaannullu tunngassuteqarsinnaavoq. Aalajangersakkami § 56, imm. 1-im i sumannaatsuutitsinissamut aalajangersakkap nalinginnaasup saneqqunneqarnissaanik aalajangersaanissaq periarfissiissutigineqanngilaq.

Kalaallit Nunaanni inuusuttut sulisarnerat pillugu nalunaarummi nr. 1347, 15. december 2005-imeersumi itisilerneqarpoq. Maannakkut nalunaarummut atuuttumut taartissatut inuusuttut sulisarnerat pillugu nalunaarummik aalajangersaanissaq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami piginnaatitsinermut aalajangersakkat, inuusuttut sulinissamut periarfissaqarnerannut tunngassuteqartut ataatsimoortinneqarput.

Aalajangersagaq inuusuttut oqinnerusumik inuussutissarsiutigalugu sulinerat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissiivoq, 15-inik ukiulinnut killissaliinermik saneqqutsiviusumik. ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissutinut nr. 138-mut aamma 182-imut naapertuutumik inuussuttut inuussutissarsiutigalugu sulitinneqarnissaannut 13-inik ukiulinnut ukiukinnerpaaffissaliisoqarpoq.

§ 56, imm. 6, nr. 1 piginnaatitsissutinut aalajangersakkatut ilusilerneqarpoq, tassami sukumiisumik maleruagassanik aalajangersaanerup allaffissornikkut pinissaa naleqqutsinneqarmat. Oqaatigineqarsinnaavoq oqinnerusumik sulinermi ilaatigut aatsisartutut sulineq oqinnerusoq, uumasunik nujuitsunik paarsineq, ilanngullugu oqinnerusumik nerukkaaneq kiisalu nunianneq pineqartunut ilaammata.

§ 56, imm. 6, nr. 2 atuunneranni 15-inik ukiulinnut killiliinerup aammalu inuusuttoq sulinissamut atuartinneqartussaatitaanermi pineqartunut ilaaqquaassanngitsoq pillugu piumasaqaatip kiisalu piffissaq suliffiusussaq pillugu maleruagassat saneqqunneqarnissaat pillugu maleruagassanik suliaqarnissamut Naalakkersuisut periarfissaqarput, taamaattoq inuusuttunut ilinniartitaanermut ilaattillugu sulisunut unnuakkut sulineq pillugu maleruagassat ilaatinneqaratik. Piffissaq inuusuttup ilinniartitaanermut atatillugu atuartitsinermut atugaa, piffissamut suliffiusumut ilanngullugu naatsorsorneqassaaq. § 57, imm. 5, nr. 1-im tamanna pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut inatsisini tunngavissaq takuneqarsinnaavoq.

Meeqqat tamanut isiginnaartitsinerni peqataasarnerannut imaluunniit allatigut equmiitsuliornermik ingerlataqarnermut peqataasarnerannut maleruagassanik

suliaqarnissamut Naalakkersuisut § 56, imm. 6, nr. 3-imí piginnaatinneqarput. Aalajangersakkamik atuinissamut ukiukinnerpaaffiliisoqanngilaq, kisianni inuuusuttunut 13-it inorlugit ukiulinnut pisuni ataasiakkaani akuersisummik tunniussisoqartassaaq.

Isiginnartitsineq klubimi imaluunniit peqatigiiffimmi sammisaqarnermut ilaatillugu, imaluunniit oqaluffimmi sammisaqarnermut ilaatillugu, taamaallaat pisoq, aammalu sulinertut isikkoqanngitsoq, inatsimmi kapitali 9-mi pineqartunut ilaanngilaq taamaalillunilu akuersisummik piniarnissamut pisussaaffeqartitsisoqarani. Tamanna assersuutigalugu oqaluffimmi meeqqanut erinarsoqatiginnut, ilinniartitaanermi imaluunniit sunngiffimmi sammisaqarnerit pineqartillugit, aammalu peqataanermut akiliineq taamaallaat aningaasartuutiviusunut taarsiinissamut tunngassuteqartunut, atuuppoq.

Kalaallit Nunaanni inuuusuttut sulisarnerat pillugu nalunaarummi nr. 1347, 15. december 2005-imeersumi itisilerneqarpoq. Maannakkut nalunaarummut atuuttumut taartissatut inuuusuttut sulisarnerat pillugu nalunaarummik aalajangersaanissaq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkami sulisitsisut angajoqqaatut oqartussaasumut imaluunniit nakkutiginnittumut inuuusuttut sulisinneqarnerat pillugu nalunaarutiginninnissamut ataatsimut isigalugu pisussaaffeqarneq aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq inuuusuttunut 15-it inorlugit ukiulinnut imaluunniit inuuusuttunut suli atuartitaasussaatitaanermi pineqartunut ilaasunut, attuumassuteqarpoq.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inatsimmi nr. 197, 16. juni 1962-imeersumi aamma namminersorsinnaanermut inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalernissaa pillugu kunngip peqqussutaani nr. 306, 14. juni 1993-imeersumi tunngaviusunut naapertuuppoq. Angajoqqaatut oqartussaasoq inatsisit taakkua naapertorlugit ilaatigut meeqqamut isumaginnittussaavoq aammalu meeqqap soqtigisai pisariaqartitsinerlu aallaavigalugit taassuma inuttut atugai pillugit aalajangiisussaalluni, aammalu meeqqap perorsagaanera eqqarsaatigalugu imaluunniit atugarissaarnerata tamanna pisariaqartippagu, angajoqqaatut oqartussaasoq suleqatigiinnissamut isumaqatigiisummik, meeqqap nammineerluni isumaqatigiisutigisimasaanik, atorunnaarsitsisinhaavoq.

Aammattaaq aalajangersakkami pisussaaffik Inatsisartut inatsisaanni § 88 malillugu angajoqqaat inuuusuttumut pisussaaffigisaa tunngavissinneqarpoq. Nalunaarutiginninnissamut

ilusiliussassanik piumasaqaatinik aalajangersaasoqanngilaq, tamannalu oqaasiinnartigut pisinnaassaaq.

§ 57-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami inuusuttut 18-it inorlugit ukiulinnut piffissaq suliffiusussaq inersimasunut suliassaqarfiup taassuma iluani sulisunut piffissamit nalinginnaasumik suliffiusartumit sivisunerussanngitsoq aammalu ullormut piffissaq suliffiusoq ullormut nalunaaquattap akunnerinit 8-nit sivisunerussanngitsoq, aalajangersarneqarpoq. Aalajangersakkami sapaatip akunneranut piffissaq suliffiusussaq ataatsimut katillugu annerpaamik nalunaaquattap akunnerinik 40-nik sivisussuseqassasoq aalajangerneqarpoq.

Inuusuttut annertunerusumik illersorneqarnissaannut aammalu suliassaqarfiup iluani piffissaq suliffiusoq sapaatip akunneranut nalunaaquattap akunnerinit 40-nit sivikinnerutillugu, inersimasunut sapaatip akunneranut piffissaq nalinginnaasumik suliffiusartoq qaangeqqusaanngitsoq, illersuinerup annertussusaa atuuttoq attatiinnarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Inuusuttunut 15-it inorlugit ukiulinnut imaluunniit atuartitaasussaatitaanermi pineqartunut ilaasunut piffissamut suliffiusussamut killilersuinerit immikkut ittut pillugit aalajangersagaq malillugu, inuusuttut taakkua sapaatip akunnerini atuarfiusuni ullormut nalunaaquattap akunneri marluk aammalu sapaatip akunneranut nalunaaquattap akunneri 12-it sulisassapput. Piffissamut suliffiusussamut maleruagassamut tunngavilersuutigineqarpoq inuusunnerusut annertunerusumik mianerineqarnissaasa isiginiarneqartussaanera. Inuusuttut 15-it inorlugit ukiullit, suli atuartitaasussaatitaasut, ulluinnani atuarnerminnik malinnaasinnaanissamut pissarsiaqarsinnaanissamullu pitsaanerpaanik periarfissaqassapput.

Inuusuttut 15-it inorlugit ukiullit, imaluunniit atuartitaasussaatitaanermi pineqartunut ilaasut, atuanngiffinni annerpaamik ullormut nalunaaquattap akunnerini 7-ini aammalu sapaatip akunneranut nalunaaquattap akunnerini 35-ni sulisinnaapput. Tamatuma saniatigut inuusuttut 15-it inorlugit ukiullit, kisianni atuartitaasussaatitaanerminnik naammassisimasut nalunaaquattap akunnerisa suliffissaasa amerlassusaanni annertunerpaffissaq § 57, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq tamatumunnga maleruagassat immikkut ittut malillugit oqinnerusumik sulinissamut pingaaruteqarpoq.

Inuusuttut 15-inik ukioqalereersimasut, kisianni suli atuartitaasussaatitaanermi pineqartunut ilaasut, atuanngiffinni ullormut nalunaaquattap akunnerini 8-ini aammalu sapaatip akunneranut nalunaaquattap akunnerini 40-ni sulisinnaapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami unikkallarnissamut maleruagassat, inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut tamaginnut atuuttussat, aalajangersarneqarput. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq unikkallarneq naleqquttumik inissinneqassasoq aammalu ajornanngippat ataqtigiissasoq. Unikkallarneq taamaalilluni piffissap suliffiusup naaneranut imaluunniit aallartinneranut inissinneqarsinnaanngilaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq inuusuttut unnukkut aamma unnuakkut sulinissaannik inerteqquteqarnermik imaqarpoq. Sulinissamut inerteqquteqarneq nal. 20.00 aamma nal. 06.00 akornanni inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut tamaginnut atuuppoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq § 57-imi aalajangersakkanut siulianiittunut tamaginnut tunngassuteqarpoq, aammalu pisuni sisamani piffissamut suliffiusussamut tunngatillugu peqqussutinik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamut tunngavissaliilluni.

§ 57, imm. 5, nr. 1-imi piffissap suliffiusup aaqqissuunneqarnera naatsorsorneqarneralu pillugit piginnaatitsissuteqarnermi, pingartumik maleruagassiineq § 56, imm. 6, nr. 2-p, inuusuttoq ilinniartitaanermut imaluunniit sungiusarluni ilinniartuunermut ilaattillugu sulitillugu piffissamut suliffiusumut atuartitaanermut piffissaq ilanngunneqassasoq aalajangersaaviusumik, naammassinninnissamut pisariaqarsinnaasumik maleruagassiinissaq siunnerfigineqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik inuusuttoq sulisitsisuni arlalinni sulisuuppat, ullut suliffigineqartut aamma nalunaaquttap akunneri suliffigineqartut, piffissap suliffigineqartup naatsorsorneqarnerani ataatsimut katinneqassapput. Inuusuttoq arlalinnik sulisitsisoqarluni sulitillugu, piffissamut suliffiusussamut maleruagassat malinneqarnerannut kina akisussaasuunersoq pillugu apeqqummut tunngatillugu, § 56, imm. 7 aamma § 88 innersuussutigineqarput.

§ 57, imm. 5, nr. 2-mi piginnaatitsissut inuusuttunut 15-inik ukioqalereersimasunuinnaq aammalu atuartitaasussaatitaanermi pineqartunut ilaajunnaarsimasunut tunngassuteqarpoq. Unnuakkut sulinermut, piffissamut qasuersaarfiusussamut aamma ulloq unnuarlu sulinngiffeqarnermut maleruagassanik saneqqutsisunik maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaanngilaq.

§ 57, imm. 5, nr. 3-mi piginnaatitsissummi inuusuttut atuartitaasussaatitaanermi pineqartunut ilaasut, sapinngisamik ukiumut qasuersaarfeqartassasut qulakkeerneqarnissaa siunertaavoq, aammalu tassani inuusuttut atuartinneqartussaatitaanermi pineqartunut suli ilaasut,

aasaanerani atuanngiffeqarnerup ingerlanerani sulinngiffeqartinneqartassasut pillugu maleruagassanik atuutsitsilernissamut Naalakkersuisunut periarfissiilluni.

§ 57, imm. 5, nr. 4-mi piginnaatitsisummi, suliassaqarfitt immikkullarissut iluanni 15-17- iniik ukiullit, taakkua atuartitaasussaatitaanermennik naammassinnissimappata, unnukkut aamma unnuakkut sulisarnerannut Naalakkersuisut maleruagassanik § 57, imm. 4-mi aalajangersarneqartunit qasunganerusunik suliaqarnissamut periarfissinnejqarput. Aalajangersagaq malillugu taamaattoq piffissamut nal. 24.00 aamma 04.00 akornanni qasukkartitsisoqarsinnaanngilaq.

§ 58-imut

Imm. 1-imut

§ 58, imm. 1 naapertorlugu inuuusuttut 15-it inorlugit ukiullit imaluunniit atuartitaasussaatitaanermi pineqartunut ilaasut, ulloq unnuarlut minnerpaamik nalunaaquattap akunnerini 14-ini ataqtigisumik qasuersaarfeqartinneqassapput. Inuuusuttunut allanut § 58 malillugu qasuersaarfissaq ataqtigissoq ulloq unnuarlut minnerpaamik nalunaaquattat akunnerini 12-ini sivisussuseqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuuusuttut 18-it inorlugit ukiullit tamarmik sapaatip akunneranut ulloq unnuallu marluk qasuersaarfissaqartinneqassasut. Ullut unnuallu marluk sulinngiffeqarneq ataqtigisumik qasuersaarfissaqartinneqassasut. Sapaatip akunneranut ulloq unnuarlut sulinngiffeqarneq ullormut qasuersaarfissamut ataqtigisillugu inissinneqassaaq.

Sapaatip akunneranut ulloq unnuarlut sulinngiffeqarneq sapinngisamik sapaammiitinneqassaaq.

Imm. 3-mut

§ 58, imm. 3-mi, §§ 56-57-imi tulleriissaartumik periaaseqarneq malinnejqarpoq, aalajangersagaq ataaseq piffissamut qasuersaarfiusussamut aamma ulloq unnuarlut sulinngiffeqarnermut piginnaatitsissutinut aalajangersakkanik ataatsimoortitsilluni.

Oqaaseq »suliat aamma suliassaqarfitt kiisalu immikkut sulinerup iluseqartinneqarnera« § 49- mi oqaasertaritinneqartut assinginut tunngassuteqarpoq.

§ 58, imm. 3, nr. 1-imi aalajangersagaq Naalakkersuisut sulianut imaluunniit suliassaqarfinnut piffissap qasuersaarfiusup sivisussusissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaanissaannut piginnaatitsisummiq imaqarpoq, kisianni taanna »inuuusuttunut 15-inik

ukioqalereersimasunut aammalu atuartitaasussaatitaanermi pineqartunut ilajunnaarsimasunut« killilerneqarpoq. Tamatuma kingorna suliassaqarfinnut, assersuutigalugu nunalerineq, aallaaniarneq piniarnerlu aamma akunnittarfinnut neriniartarfinnullu suliassaqarfik, piffissamut qasuversaarfissamut tunngatillugu maleruagassat immikkut ittu aalajangersarneqarsinnaapput.

§ 58, imm. 3, nr. 2-imi Naalakkersuisut ulloq unnuarlu sulinngiffeqarnerup kinguartinnissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput, taanna malillugu suliassaqarfinnut soorlu assersuutigalugu nunalerineq, aallaaniarneq piniarnerlu aamma akunnittarfinnut neriniartarfinnullu suliassaqarfik, ulloq unnuarlu sulinngiffeqartarnermut tunngatillugu maleruagassat immikkut ittu aalajangersarneqarsinnaallutik.

§ 58, imm. 3, nr. 3-ip atuunnerani ingerlatanut arlalinnik sivikitsunik imaluunniit ullup ingerlanerani sivikitsumik, assersuutigalugu eqqiaanermik, suliffeqartarnermut tunngasunut qasuversaarfissaqarnerup kipitinneqarnissaa akuerineqarsinnaavoq.

Ulloq unnuarlu sulinngiffeqarnermut maleruagassat saneqqunneqarsinnaavoq, taamaattoq inuusuttoq tamatigut minnerpaamik ataqtigiiissumik nalunaaquattap akunnerini 36-ini qasuversaartinneqartassalluni. Naalakkersuisut § 58, imm. 3, nr. 4-imi erseqqinnerusumik maleruagassiinissamut piginnaatinneqarput.

§ 59-imut

Aalajangersakkami § 48-imi force majeure pillugu maleruagassat inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut atuutsinneqarnerat ingerlateqqinnejqarpoq. Pisuni taamaattuni piffissaq suliffiusussaq, unnuami sulineq aamma unikkallarnerit pillugu piumasaqaatit aalajangersimasut, piumasaqaatit erseqqinnerusumik aalajangersarneqartut tunngavigalugit saneqqunneqarsinnaanerannut periarfissiisoqarsinnaavoq.

§ 60-imut

Piginnaatisissuteqarnermut aalajangersakkami inuup ataatsip suliffeqarfiutaanni taamatullu suliaqarfinni imaluunniit suliassaqarfinni imaluunniit suleqatigiinni allani nakorsamit misisortittarnerit pineqartunut ilaapput, assersuutigalugu utoqqaassutsimut, suaassutsimut imaluunniit sulinerup suussusaanut tunngasut.

Naatsorsuutigineqarpoq kikkut ataasiakkaatigut misissuinertermi aqqissuussinermi pineqartunut ilaatinneqassanersut, aammalu taanna maleruagassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut iluanni tamanna qanoq erseqqinnerusumik ingerlanneqassanersoq, annertunerpaaamik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut aalajangertinneqartassasoq. Imm. 1 malillugu piumasaqaataavoq sulineq sulisut peqqissusaannut navianaateqartoq, tassa imaappoq peqqissutsimut navianartoqarnera paasineqarsimassaaq. Tamanna assersuutigalugu nakorsamit misissortinnikkut, sulinerup eqqiluitsuunerata imaluunniit sulinermi nakorsartinnikkut imm. 2 malillugu misissuinertigut, § 20 malillugu misissuinerit sulisitsisup ingerlatitassaasigut imaluunniit isumannaallisaanermik suliaqarnerup aqqissuussaaneranit misissuisitsinikkut, pisinnaavoq.

Oqaatsimut »sulisut peqqissusaannut navianaateqartoq« tunngatillugu tamanna § 1-imut tassungalu nassuaatinut naapertuuttumik paasineqassaaq.

Imm. 1, nr. 1-imut

Atorfeqarunnaareernertermi nakorsamit misissortinneq, suliffeqarfimmi sulisunut, siusinnerusukkut – pineqartup atorfeqarnerata nalaani – sulisut peqqissusaannut navianaateqartumik suliaqartunut, sanilliunneqassaaq. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq aatsitassarsiornermi sulineq. Nakorsamit misissortinneq taamaattoq, pineqartoq peqqissutsimut ajorseriartitsisumik sunnertissimappat, sulisup siunissami suliffimmi sorlermi sulinissaanik nalilersuinermut pingaaruteqarsinnaavoq.

Imm. 1, nr. 2-mut

Sulinermi nakorsarneqarnikkut misissortinneq paasineqassaaq tassaasoq, sulisup sullivinni avatangiisini qisuarinarnerinik nakorsamit misissortinnerit.

Suliffimmi eqqiluisaarnikkut misissuinerit paasineqassapput sullivimmi qallertigut timikkut, akuutissanit uumaatsunit aamma uummassusilinnik sunnertinnerit aalajangjunniarneri, assersuutigalugu uuttortaanerit aamma pujoralannik, nipiliornernik, gassinik assigisaannillu misissueqqissaarnerit.

Misissuinerit allat assersuutigalugu sulinermi eqqarsartaatsikkut misissortinnerit, aamma eqqarsartaatsikkut sullivimmi silaannarmut, timip ilusaanut naleqquttunik atugassaqarnikkut misissuinernik assigisaannillu siunnerfeqartut, sulisup isumannaatsuunissaanut peqqissusaanullu pingaaruteqartut.

Imm. 2-mut

Imm. 2 peqqissutsimut navianartoqartoq paasineqarluni pisoqarneranut tunngavoq.

Nakorsamit misissortinnerit pisariusinnaapput aammalu immikkut atortunik aamma immikkut ilisimasalinnik killilimmik pissaqarnissamut annertoorujussuarnik piumasaqaateqarfiusarlutik. Taamaattumik misissuinerup aallartinnissaa pillugu aalajangiisoqartinnagu, pisiaqartitsineq nalilersoqqissaarneqartariaqarpoq. Inatsimmi nalilersuinermut tassunga malittarisassanik aalajangersimasunik aalajangersaasoqarsinnaanngilaq.

Pisariaqartitsinermut missingersuinissamut tunngavissat tassaassapput, peqqissutsimut navianartoqartoq pasitsaassaqaarneq. Assersuutigalugu pasitsaassineq naammagittaaliuiteqarnermik pissuteqarsinnaavoq, napparsimanertik pilersoqarneraneersuusinnaalluni imaluunniit suliffimi eqqiluisaarnermik uuttoortaanerneersuusinnaalluni imaluunniit nunanit allanit misilitakkaneersuusinnaalluni.

Imm. 3-mut

Pingaarnertut malitassaavoq akiliisussaatitaanermut sulisitsisoq pisussaaffeqartoq, takuuk aamma § 20.

Aamma pisoqarsinnaavoq naleqqutissappat Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutinik akiiliillutik, assersuutigalugu misissuinerni suliffeqarfimmi ataatsimi pissutsinik pissuteqanngitsumik, kisiannili nalinginnaasumik pitsaliuinissaq eqqarsaatigalugu tunngavilersuuteqartumik. Taamaattumik aalajangersakkat suut aningaasartuutinik matussusiinermut atorneqassanersut, nakorsamit misissortinneq pillugu maleruagassat suliarineqartut apeqquataassapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkamut misissuineq sulinermi atukkanut ilaatinneqartoq, taamaattumillu tamanna ajornarsimanngippat aammalu isertitanik annaasaqarani piffissap suliffiusup iluani pisariaqaraluartoq, isiginninneq tunngavigineqarpoq. Aalajangersakkap atuunnerani aamma atorfearunnaareernerup kingorna misissortinnermi, siusinnerusukkut sulisitsisuusimasoq tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit sulisitsisumi nutaami isertitassanik annaasaqarnermut taarsiissasoq, pineqartussaasinnaavoq.

Imm. 5-imut

Unioqqutitsinernut pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiisarneq pillugu aalajangersagaq, maleruagassani nakorsamit misissortinneq pillugu aalajangersarneqartuni, aalajangersarneqartariaqarpoq, takuuk § 83, imm. 1 aamma § 85.

§ 61-imut

Inuuusuttut 18-it inorlugit ukiullit nakorsamit misissortittarnerannut tunngatillugu maleruagassanik siusinnerusukkut aalajangersaasoqarsimangilaq, aammalu tamanna pillugu maleruagassanik aalajangersimasunik aamma isumaliutersuuteqartoqarani.

§ 62-imut

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi paasinninneq malillugu pisinnaatitsisummik pigisaqartoq suunersoq, erseqqinnerusumik nassuiaanissamut, tamanna pillugu aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) maleruagassat innersuussutigineqarput.

63-imut

Imm. 1

Aalajangersagaq aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) § 79-imi aalajangersakkamut maannamut atuuttumut assinguvoq. Nunani tamalaani suleriaatsinut pitsasunut aammalu pisinnaatitsisummik tunniussisartup aamma aatsitassanut suliassaqrifimmioqartussaasup nakkutiginnittusup aaqqissuussaanikkut avissaartisimaneqarnissaannik kissaateqarnermut naapertuutumik, imartani isumannaallisaanermut peqqinnissamullu aalajangersakkat sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaannut siunnersuutigineqartunut nuunneqarput.

Aalajangersakkami isumannaallisaanermut peqqinnissamullu piumasaqaatit aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) § 79 malillugu maannamut atuuttut assingi aalajangersarneqarput. Taamaattumik isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngatillugu suleriaaseq maannamut aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) § 79 malillugu maannamut atuussimasup assigissagaa naatsorsuutigineqarpoq.

Aalajangersagaq malillugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu pisinnaatitsisummik pigisaqartoq ALARP-imi tunngaviusup imartani atortuni atuutsinneqarnissaanut akisussaasuusuni qullersaavoq. Oqaaseq tuluttuumit "as low as reasonably practicable" nutsigaavoq aammalu naalisarneqartarluni ALARP. Suliaqartuusut iliuuseqarnermikkut isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu allanut aarlerinartorsiortitsisut, aamma aarlerinaataasut piujunnaarsinnissaannut imaluunniit annikillisinnejarnissaannut ALARP-imut tunngaviusumi tunngavigineqarpoq. Aarlerinaataasut "sapinngisamik naleqquttumik suliaqarnermi ajornartinnagu appasinnerpaamik" annertussuseqalersillugit

annikillisinnejassapput. ALARP-imut tunngaviusoq nunani tamalaani imartani tunngaviusutut akuerisaavoq atorneqarlunilu. Tamanna pingaartumik nunani oqartussaasunit imartani ingerlataqartunit, imartani isumannaallisaaneq peqqinnissallu qaffasissumik pingaartilluni, atorneqarpoq. Tunngaviusoq aamma, aarlerinaataasunik nalilersuineq aamma annikillisitsinissaq annertuumik ilaattillugu, allanut atatillugu atorneqarpoq. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni nunami namminermi inatsisit, nunani tamalaani imartani suliffissuaqarnermi oqaatsip tunngaviusullu paasineqartarneranik tunngaveqartinnissaat, isumannaallisaanermut peqqinnissamullu ersarissumik pingaaruteqarpoq. Suliaqarnikkut ALARP-imi tunngaviusoq malillugu aarlerinaataasut annikillisinnejarnissaat pillugu piumasaqaatip atuunnerani, siullermik pingaarnertullu piumasaqaatit aalajangersimasut innersuussinerillu tamarmik kiisalu inatsisini maleruagassanilu killissarititat pinngitsoorani malinneqarnissaat pisariaqarpoq. Tulliullugu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu aarlerinaataasut piivinnejarsinnaanersut imaluunniit annikillisitseqqissinnaanersut suliffeqarfiiit nalilersussavaat. Aamma pisuni, inatsisit innersuussinernik imaluunniit killissarititanik aalajangersimasunik imaqratik, kisianni taamaallaat piumasaqaatinik atituunik atorsinnaasunillu imaqtillugit, kingulliullugu taaneqartoq atutissaaq. ALARP-imut tunngaviusup atuunnerani, oqartussaasut ingerlaavartumik maleruagassanik aalajangersaanissamut pisussaaffigaannik, sumiiffinni allani inatsisi suleriaatsit atorneqartut paarlattuanik, suliffeqarfiiit isumannaallisaanermut peqqinnissamullu aarlerinaataasut, sukkulluunniit suliaqarnikkut sapinngisamik naleqquttumik, teknikkikkut inuiaqatigiinnilu ineriartornermut naapertuuttumik, annertussusilimmik annikillisinnissaasa isumaginissaanut suliffeqarfiiit pisussaaffigaat. Tunngaviusumi aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 1, imm. 2-imi maleruagassanut nalinginnaasunut naapertuuttumik, maleruagassinnejarpoq, suliaqarneq aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu akuersissummi pineqartunut ilaasoq, pissutsit taamaaqatai atuutsillugit suliassaqarfimmi nunani tamalaani suleriaatsimut pitsaasumut akuerisaasumut naapertuuttumik ingerlannejartassasoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq pisinnaatitsisummiig pigisaqartup aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) § 6-imi nassuiarneqartutut, imartani atortut nakkutigineqarnissaannik pisussaaffeqarnera, inatsisit naapertorlugit ingerlannejassasoq, ilanngullugu ALARP-imut tunngaviusoq, Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersarneqartoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, pisinnaatitsisummit pigisaqartoq sinnerlugu ikummatissiassanik misissuinermik tunisassiornermillu ingerlatsisumut tunngatillugu, pisinnaatitsisummit pigisaqartup pisussaaffiisa annertoqataannik, suliffeqarfip ingerlatsinermut akissussaasuuusup isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu pisussaaffimminik naammassinninnissaanut, pisinnaatitsisummit pigisaqartup periarfississagaa.

Pisinnaatitsisummit pigisaqartoq aningaasaqarnikkut killissaliussat suut ingerlataqarnernut atatinneqassanersut aalajangertussaammat, pisinnaatitsisummit pigisaqartup aamma periarfissat suliffeqarfip ingerlatsinermut akisussaasuuusup pisussaaffimminik naammassinninnissamut periarfissarisai, nakkutigisussaavai.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut imartani atortunut atatillugu isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Ilaatigut pisinnaatitsisummit pigisaqartup akisussaaffia pisussaaffiilu, suliffeqarfiiit inuillu imartani ikummatissarsiorluni ingerlatani suliaqartut imaluunniit suliaqarnermi peqataasut akornanni akisussaaffiup agguagaanera kiisalu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu nassuaatinik suliaqarneq pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, ilanngullugu imm. 1-3 malillugit piumasaqaatit naammassineqarnerat upernarsarniarlugu. Aammattaaq isumannaallisaanermik peqqinnissamillu aqtsineq pillugu, isumannaallisaanermut illersuinermullu killeqarfiiit pillugit, imartani atortut sananeqarnerat piiarneqarnerallu pillugu kiisalu atortut, akuersissuteqartarnerit, nakkutilliineq, upalungaarsimaneq, annaassiniarnermi iliuusissat, ilinniartitaanermut piumasaqaatit, piffissaq suliffiusoq ilaalu ilanngullugit pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Uppernarsaasiinissamut piumasaqarsinnaanissamut siunertaavoq ilaatigut isumannaallisaanerup peqqinnissallu qaffasisuunissaannik siuarsaanissaq, inuiaqatigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu inerriartornermi takuneqarsinnaasumik, ilaatigullu sinerissami isumannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqutinut, suliffeqarfiiit namminneerlutik iluarsisinnaasaannut sinaakkutissiinissaq. Isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngasunut akuersarneqarsinnaasunut ileqqussat assigiiginnangillat, kisianni inuiaqatigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu inerriartorneq ilutigalugu inerriartortinneqarlutik. Kapitalimi aalajangersakkat suliffeqarfip nammineerluni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqutinik iluarsiisinnaanissaanut sinaakkutissiisoqassaaq. Qaffasisumik isumannaallisaanerup peqqinnissallu pitsaassuseqartinnissaasa qanoq anguneqarnissaa, suliffeqarfiiit namminneerlutik

aalajangersassavaat. Maleruagassat taamaalillutik tassaassapput atuuffissanut piumasaqaatit, tassa imaappoq aalajangersakkani aalajangersarneqarpoq suut anguneqassanersut aammalu qanoq tamanna anguneqassannginnersoq pineqarani.

Aalajangersakkami aamma Naalakkersuisut ilaatigut maleruagassanik erseqqinnerusunik, isumannaallisaanermut peqqinnissamullu aqutseriaatsit imarisassaat pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Maleruagassat taamaattut assersuutigalugu makku pillugit aalajangersakkanik imaqarsinnaapput:

- Anguniakkat
- Aaqqissuussaaneq
- Ilanniartitaanerup piginnaasaqarfíllu aqunneqarnerat
- Assersuutigalugu inatsisit malinnejarnissaat qulakkeerniarlugu, suliffeqarfíup nammineerluni isumannaallisaanermut peqqinnissamullu piumasaqaatinut nassuaanernik aalajangersaaneratigut aarlerinaataasunik aqutsineq
- Isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliniuteqarnerup sunniutaasa uuttortarneqarnerat aallaavigalugu aarlerinaataasunik aqutsineq
- Uppernarsaasiineq, ilanngullugu nalunaarusiornermi periaasiusartut
- Kukkunersiusarneq (audit) aamma naliliineq
- Periaatsinik nutarterineq.

ALARP-imut tunngaviusoq malillugu, takuuk imm. 1, pitsaassusissat minnerpaaffissai tamatigut pineqartussaammata, suliffeqarfíit namminneerlutik isumannaallisaanermut peqqinnissamullu malitassat pisariaqartumik annertussuseqartilerlugit, kivissavaat.

Aalajangersakkami aamma Naalakkersuisut uppernassusersiiniartarnermut aaqqissuussinermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput, ilanngullugit isumannaallisaanermut tunngavissarititaasut ilai aalajangersimasut, assersuutigalugu sanaartukkat sannai nammattut, uppernassusersineqassasut pillugu piumasaqaat, ilanngullugulu suleriaatsit uppernarsaatillu naammassineqartussat pillugit piumasaqaatit.

Aalajangersakkami aamma Naalakkersuisut sulisut isumannaallisaanermut peqqinnissamullu ilinniartitaanerat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Allanneqartoq »il.il.« qulequtaani ilanngunneqarpoq, tassami kapitali aamma sullivinni avatangiisirut tunngatillugu tapersiisarneq, paasissutissiisarneq ilinniartitaanerlu piullugit aalajangersakkanik imaqarmata.

§ 64-imut

Imm. 1-imut

Sullivimmi suleqataasut suliffiup iluani isumannaallisaanermik suliaqarneq pillugu maleruagassat aqqutigalugit, suliffeqarfinni ataasiakkaani sullivanni avatangiisini sunniuteqaqataanissamut isumannaariffigineqarmata, pingarnertigut aqutsinermut pilersaarusiornermullu sunniuteqarnermigut, suliaqarnerup taassuma siuarsarnissaa Sullivanni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit suliassaraat. Siunnersuisooqatigiit tassani sullivanni ajornartorsiuit aamma eqqarsartaaseq sulinermi ilaatisavaat, suliani ataasiakkaani aammalu inatsimmi sinaakkutissanik immersuisunik maleruagassiarnermigut. Siunnersuisooqatigiit suliassatik tamakkiisumik naammassisappagit, suliaqarnerit aaqqissuussaaneri aqqutigalugit isumannaatsunik peqqinnartunillu sulinermi atugaqalersitsinissamut suliaqarnerup sullivanni paasitinneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Imm. 1 nr. 1-imut

Siunnersuisooqatigiit assersuutigalugu paassisutissiilluni videoliat, atuagaaqqat, nassuaatit aamma tv-ikkut takutitassiat ilaalu ilanngullugit aqqutigalugit, sullivanni avatangiisinut apeqqummut ilisimasqarneq siammarsarsinnaavaat.

Imm. 1 nr. 2-mut

Inatsisip atuuffissaasa iluanni apeqqutit oqallisiginissaannut aalajangiisinnaatitaanerup killilersorneqarnissaanut taarsiullugu, Sullivanni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit sullivanni avatangiisinut pingaaruteqartunut apeqqutinut aalajangiisinnaatitaanerisa aalajangersarnissaa pissusissamisoorsorineqarpoq. Taamaaliornikkut sullivanni avatangiisinut apeqqutinik nutaanik isumaliutersuutigineqaleruttortunik qaqtsinissamut periarfissanik ammaasoqarpoq, assersuutigalugu inatsisip ataani taakkua ilanngunneqarnissaat siunertarineqarsinnaalluni.

Imm. 1 nr. 3-mut

Naatsorsuutigineqarpoq suliassat ataasiakkaat Sullivanni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut saqqummiunneqartut, pingartumik tunngaviusunut tunngassuteqassasut.

Imm. 2-mut

Nalunaarummi nr. 1345, 15. december 2005-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartumi § 7-imi, Kalaallit Nunaannut Sullivanni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit suleriasissaat, allassimavoq siunnersuisooqatigiit pisariaqarpat ataatsimiitaliap sulinerani peqataasussanik immikkut sulianut ilisimasalinnik aggersaasinnaasoq.

Ataatsimiititaliamut ataasiinnarmut aamma sulianut ataatsimiititaliami siulittaasoq, allamik siunnersuisooqatigiit aalajangiisimanngippata, siunnersuisooqatigiit siulittaasuannit toqqarneqassaaq.

Imm. 3-mut

Siunnersuisooqatigiit sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi namminneerlutik suliniuteqarsinnaanissaannut, isummernissamut tunngavissianik suliaqarnermut aamma misissuinernik suliaqarnermut sulianik paasisimasalinnik ikiorteqarnissamut periarfissaqassapput.

Siunnersuisooqatigiit namminneerlutik ilisimatusarnermut suliniutinik anginerusunik aallartitsisarnissaat eqqarsaataanngilaq.

Imm. 4-mut

Siunnersuisooqatigiit suleriaasissaat nalunaarummi nr. 1345, 15. december 2005-imeersumi kingusinnerusukkut allannguiteqartumi, Kalaallit Nunaannut Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit suleriaasissat, allassimavoq.

§ 65-imut

Imm. 1-imut

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit katitigaanerat pillugu isumaliutersuutinut aallaaviusoq tassaavoq, sulisartut aamma sulisitsisut naliqimmik sinniisoqarnissaannik kissaateqarneq.

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit Siulittaasuat Inatsisartuni ilaasortaanngitsut ataatsimiititaliani, aalajangiisartuni aamma aallartitaqartarnermi assigisaannilu peqataasarnerat pillugu Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il. il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisisaat nr. 22, 18. december 2003-meersumi § 18, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullerni pineqartunut ilaavoq.

Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut suleriaatsimi maannamut atuuttumi – Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalunaarutaa nr. 1345, 15. december 2005-imeersumi kingusinnerusukkut allannguiteqartumi § 8-mi allassimasutut, Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinni ukiumut pingasoriarluni nalinginmaasumik ataatsimiinneq pisarpoq aammalu allatigut siulittaasup aalajangiineratigut pisarluni.

Nr. 6-imi allassimasutut aallartitaq 1 kommuninit toqqarneqassaaq. Toqqaanissaq pillugu kommunit amerlanerussuteqarnikkut aalajangiissapput. Aallartitatut arlallit amerlaqatigiinnik taaneqarpata, toqqaaneq makitsinikkut pissaaq.

Imm. 2-mut

Sinniisissaq aallartitap peqannginnerani atuussinnaavoq.

Imm. 3-mut

Siulittaasoq, aallartitat aamma sinniisissaq Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinni piffissani arlalikkaani issiasinnaapput, taakkua piffissani tamaginni ataatsimiititaliami issianissamut toqqarneqarsimaganik.

Imm. 4-mut

Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit suleriaasissaannik, nalunaarut nr. 1345, 15. december 2005-imeersumi kingusinnerusukkut allannguiteqartumi, allassimavoq Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit allattoqarfiat ataatsimiinnissaq kingusinnerpaamik ullunik suliffiusunik 10-nik sioqqullugu nalinginnaasumik aggersaalluni oqaluuserisassat kiisalu najoqqutassat, siunnersuisooqatigiinni suliariinninnissamut pisariaqartutut nalilerneqartut ilanngullugit nassiussisassasoq.

Oqaluuserisassanut tapiliussaasinnaasoq ataatsimiinnissaq kingusinnerpaamik ullunik suliffiusunik tallimanik sioqqullugu nalinginnaasumik nassiunneqassaaq. Ilasortaq arlaalluunniit tapiliussatut oqaluuserisassani suliassamik ikkussisinnaavoq, taamatullu suliassat oqaluuserisassanut tapiliussami ilanngunneqartut kinguartissinnaallugit.

Siunnersuisooqatigiit isumaqatigiillutik aalajangiisarnissaat anguniarneqassaaq.

Imm. 5-imut

Sulianut paasisimasalimmik ikiorteqarnissaq, assersuutigalugu isummernissamut tunngavissiamik suliaqarnermut aammalu annikinnerusunik misissuinernut imaluunniit qulequttanut suliassanullu siunnersuisooqatigiinni suliarineqartussani paasinarsisitsinissamut atatillugu pisariaqarsinnaavoq.

Imm. 6-imut

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut allattoqarfefartitsineq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit isumagineqassaaq.

§ 66-imut

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut sullivinni avatangiisinut apeqquitit pillugit paasissutissiinissamut aamma paasissutissanut tapersiinissamik periarfissinneqarput.

Tapersiineq namminersortuni aamma pisortani immikkoortortanit ikiortissanik pisinermut atorneqarsinnaassaaq.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisut tapersiissutit aqunneqarnerannut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

§ 67-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aaqqissuussaanera suliaqarneralu pillugu aammalu naammagittaalliuutit imaluunniit saaffiginnissutit allat imaluunniit nammineq suliniuteqarnini pissutigalugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup suliassaminik suliarinneriaasissa pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinissamut tunngatillugu Naalakkersuisunut attuumassuteqannginnerat erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup najukkami immikkoortortaqaifiit amerlassusissaat aamma immikkoortortaqaifiit akornanni suliassat agguagaanerat aalajangersassavai.

§ 68-imut

Nr. 1-imut

Annertuumik annertussuseqartumik sullivinni avatangiisinut inatsit ajornartorsiutinik suliffeqarnermi aaqqissuussinernut killilerneqanngitsunik sammisaqarpoq. Taamaalilluni teknikkikkut atortorissaarutit il.il. aamma akuutissat atortussallu pillugit kapitalini tamanna atuuppoq. Taamaattumik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup paasititsiniaanermik suliaqarnini tamanut atitunerusunut sammitinnissaa piareersimaffigissavaa.

Nr. 2-mut

Namminersorlutik Oqartussat nunami sullivinni avatangiisiniak akisussaaffigilerlugu tigusineranut atatillugu, nutaamik maleruagassaqalersitsinissaq pisariaqartinneqartussaavoq. Tamatuminnga suliaqarneq taamaattumik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup suliassaannut pingaaruteqartutut ilaasoq erseqqissarneqarpoq.

Nr. 3-mut

§ 69-imut nassuaatit innersuussutigineqarput.

Nr. 4-mut

§ 1 innersuussutigineqarpoq, taanna malillugu Inatsisartut inatsisaannut siunertaasoq nalinginnaasoq, sullivinni avatangiisit sukkulluunniit teknikkikkut inooqatigiinnermilu ineriartornermut naapertuitissasoq tassani ilaalluni. Pissusissamisoortinneqarpoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup erseqqissumik suliassaq taanna suliassarissagaa.

Nr. 5-imut

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup Inatsisartut inatsisaat malillugu aammalu maleruagassat Inatsisartut inatsisaanni inatsimmi tunngaveqartumik aalajangersarneqartut malillugit, akuersissuteqarnernik akuersissutinillu tunniussisarnissaq suliassaraa. Takukkit assersuutigalugu § 39, § 43 aamma § 45.

Nr. 6-imut

Inatsisartut inatsisaat aamma peqqussutit malinneqarnerannik nakkutiginninnermik suliaqarneq, assigiinngitsumik iluseqassasoq ilimagineqarpoq, assersuutigalugu

1. Piffissakkuutaartumik misissuisarneq assersuutigalugu elevatorinik misissuineq aamma igaasarsuarnik misissuineq.
2. Akuttoqqatigiinngitsumik nakkutiginnilluni takusaaneq.
3. Nalinginnaasumik paasitsitsiniaanerit, assersuutigalugu kuitsivinni tamaginni pujoralannik uuttortaaneq, illututini tunisassiorfinnilu tamaginni nipilorernik uuttortaaneq.
4. Piumaffigineqarneq malillugu misissuialtorluni takusaaneq.

Nr. 7-imut

Sullivinni avatangiisinut piumasaqaatit aamma isumannaallissaanermut peqqinnissamullu piaanissamut akuersissutini aalajangersarneqartut malinneqarnersut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nakkutigissavaa. Aatsitassanut suliassaqarfimmi imartani akuersissutinut, Inatsisartut inatsisaanni kapitali 11-mi maleruagassat atuupput.

Aatsitassanut suliassaqarfimmi piaanissamut akuersissutini sullivinni avatangiisini, isumannaallisaanermi peqqinnissamillu nakkutiginninnermik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup suliaqarnera, aatsitassanut suliassaqarfimmi nunani tamalaani suleriaatsinik pitsaasunik

naammassinninnissamut ilaavoq, taanna malillugu oqartussaasoq pisinnaatitsisummit tunniussisartoq, oqartussaasumut nakkutiginnittussamut aaqqissuusaanikkut attuumassuteqartussaanani.

Nr. 8-mut

Qinngorneri ioninngortitsisartut pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 33, 9. december 2015-imeersumi qinngornernut ioninngortitsisartunut illersuinissaq pillugu maleruagassat aalajangersarneqarput. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip Inatsisartut inatsisaata atuuffissaasa iluanni maleruagassat malinneqarnerat nakkutigissavaa. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik taamaalilluni sullivinni il.il. sulisunut aamma namminersortunut nakkutilliisuussaaq.

§ 69-imut

Piginnaatitsissut suliassaqarfinnut tamaginnut, allaffissornikkut maleruagassanik aalajangersaaviusussanut, malittarisassat nalinginnaanerusut Naalakkersuisunit suliarineqarsinnaanngorlugit, atorneqassasoq eqqarsaatigineqarpoq. Tassani aalajangersarneqarpoq sumiiffinni sorlerni aammalu sinaakkutissat suut iluanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik sukumiinerusunik, amerlanertigut teknikkimut tunnganerusunik peqqussutinik aalajangersaasinnaassanersoq, peqqusissuteqarsinnaassanersoq inerteqquqteqarsinnaassanersorlu aammalu akuersisummit tunniussisinnaassanersoq.

§ 70-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami oqartussaasut allat nakkutilliillutik suliaqarnerannut atatillugu isumalluutinik sipaarnissaq ajornarunnaarsinnejqarsinnaavoq.

Aalajangersakkap atuuffissaannut assersuutissaavoq, Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisirut ilinniartitaaneq pinngitsoorani pisussaq pillugu nalunaarummi aalajangersakkat, tassani illulioriternermut sanaartornermullu suliassaqarfimmi isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarnermut ataqtigiissaarisut sullivimmi avatangiisirut ilinniartitaanerannut neqerooruteqartussatut qaqugukkut aammalu piumasaqaatit suut tunngavigalugit akuerineqarsinnaanissaq pillugu maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarlutik.

Imm. 2-mut

Isiginnittaatsimut nalinginnaasumut naapertuuttumik, suliffeqarfii sapinngisamik annertunerpaamik namminneerlutik sullivinni avatangiisini ajornartorsiutinik aaqqiisartussaammata, takuuk § 1, teknikkikkut peqqussutinik naammassinninnermik

misissuisarneq, immaqa pisortanit imaluunniit namminersortunit misileraanermut sullissivinnit ikiorneqarluni, suliffeqarfimmut namminermut suliaritittarnissaalaleqqussochineqarpoq. Aalajangersakkami sullivinni assigisaanniluunniit teknikkikkut atortorissaarutinik, nipilornerup annertussusaanik, akuutissani atortussanilu imaluunniit silaannarmi teknikkimut tunngasunut atatillugu, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup misileraanermik sulisut piukkunnassuseqarnerannut, misissugassanut najoqqtassanut atorneqartunut, misissueqqissaarnermi periaatsinut ilaalu ilanngullugit tunngatillugu atugassaritaasunik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaanut inatsimmi tunngaveqarnissaq qulakkeerneqarpoq.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut akiliutinut aalajangersakkanik aalajangersaanissamut tunngatillugu toqqaanissamut kiffaanngissuseqarput, taamaalillutillu taamaattunik aalajangersaasoqarsimatillugu tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit akiliutinut aalajangersakkat atorunnaarsissinnaallugit.
Nalunaarummi nr. 148, 18. april 1972-imeersumi, igaasarsuit aalaliortut nunamiittut pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarut § 21 akiliutinut aalajangersakkanut taamaattunut assersuutissaavoq. Igaasarsuit aalaliortut nunamiittunik piginnittooq, piginnittup iliuusissanik pisariaqartunik aalajangiussisimannginnera aammalu nakkutilliinerup toqqisisimanartumik ingerlanneqarsinnaanissaanut pisariaqartumik ikuuussimannginnera pissutigalugu, nutaamik nakkutilliinissaq pisariaqarpat, igaasarsuaqarfiup nakkutigineqarneranut akiliuteqarnissamik pisussaaffilerneqarsinnaavoq, takuuk Sulinermut ministereqarfiup nalunaarutaani nr. 148, 18. april 1972-imeersumi – igaasarsuit aalaliortut nunamiittut pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarummi § 21. Aalajangersakkami sullivinnik nakkutilliisoqarfiup igaasarsuit aalaliortut nunamiittut misissorneqartussanngorpata ajornanngitsumik isersinnaanissaq qulakkeerniarneqarpoq.

Assersuutissaq alla tassaavoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup gassit ataatsimut naqtsinilikat, kusertartut imaluunniit naqtsinillit puuinik angallattakkanik misissuisarnera, takuuk Sulinermut ministereqarfiup nalunaarutaani nr. 149, 18. april 1972-imeersumi – gassit ataatsimut naqtsinilikat, kusertartut imaluunniit naqtsinillit puui angallattakkat pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarummi § 8.

Assersuutissat pingajuat tassaavoq Sulinermut ministereqarfiup nalunaarutaani nr. 155, 18. april 1972-imeersumi – nunami naqtsinillit puui il.il. pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarummi § 22. Igaasarsuit aalaliortut nunamiittunut pisutut, piginnittup nakkutilliinerup isumannaatsumik piginnaanissaata qulakkeernissaa sumiginnarsimanngippagu, piginnittooq aallaaviatigut nakkutilliinermut aningaasartuutinik akiliissanngilaq.

§ 71-imut

Imm. 1-imut

Akiliutit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sullivinni avatangiisirut ilinniartitaanerup ingerlanneqarneranut aningaasartuutai, aningaasanut inatsimmi matussuserneqanngitsut, ilai matussusissavaat.

Nalunaarummi nr. 914, 26. juni 2013 kingusinnerusukkut allannguiteqartumi, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisirut ilinniartitaaneq pinngitsoorani ingerlanneqartussaq pillugu nalunaarut, maannakkut akiliut pillugu aalajangersakkat erseqqinnerusut aalajangersagaapput, ilaatigut akiliisitsisarneq aamma akiliutip annertussusaanut tunngasut.

Imm. 2-mut

Imm. 2-imi qulakkeerneqassaaq, aningaasartuutit ineriarornerat ilaatillugu akiliutip naleqqussarneqartarnissaa, taamaalilluni akiliuteqarneq piffissap ingerlanerani attatiinnarneqassalluni.

§ 72-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pisinnaatitsisummik pigisaqartut allallu aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) imaluunniit erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqartarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat (erngup nukinganut inatsit) malillugit akuersisummik peqartut akilummik, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliinermi aamma aatsitassarsiorluni aamma erngup nukinganik ingerlataqarnermut atatillugu oqartussasaasutut suliarinninnermi aningaasartuutaannut matussutissatut akilummik akiliuteqassasut pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Taamaattoq siunnersuutigineqarpoq misissueeqqaarnerit, ilisimatuussutsikkut misissuinerit aamma aatsitassarsiorluni misissuinerni ingerlataqarnerit piffissaq Naalakkersuisunit piiyanissamut pilersaarummik akuerisaasumik peqalerfiusoq tikillugu, akiliinissamik piumasaqaammi pineqartunut ilaatinneqassanngitsut.

Oqaatigineqassaaq piiyanissamut pilersaarut sanaartornermut immikkoortup ilaani annertunersaammat, ilanngullugu tunisassiornerup aaqqissuunneqarnera kiisalu tassunga

sanaartukkat, ingerlatsinerup immikkoortua kiisalu suliffeqarfiup atorunnaarnissaanut pilersaarut.

Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutilit pillugit inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) § 2, imm. 2 malillugu, ingerlatat makkua inatsimmi pineqartunut ilaapput aammalu akuersissut naapertorlugu taamaallaat ingerlanneqaqqusaallutik:

- 1) Misissueeqqaarneq, aatsitassarsiorluni misissuineq aamma aatsitassanik piaaneq kiisalu aatsitassanik annissuineq.
- 2) Nunap iluata toqqorsivittut imaluunniit siunertanut aatsitassarsiorluni ingerlatanut tunngasunut atorneqarnera.
- 3) Imermit, anorimit imaluunniit nunap iluaneersunik ingerlatanut inatsimmi pineqartunut ilaasunut nukissamik atuineq.
- 4) Inatsimmi pineqartunut ilaasunut ingerlatanut atugassanik ruujorinik aqqusersuutinik ikkussuineq aamma ingerlatsineq.

Erngup nukingata innaallagissiornermut atorneqartarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat, erngup nukinganut inatsit, malillugu erngup nukinganut innaallagissiornermut atorneqartussamik misissueqqarnissamut atuinissamullu akuersissumik peqarnissaq piumasaqaataavoq.

Aalajangersagaq malillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup pisinnaatitsisummik pigisaqartumit, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit imaluunniit erngup nukinganut inatsit malillugu akuersissumik peqartunit nakkutilliinermut akiliinissaq piumasarisinnaassavaa:
1. Aatsitassanik piaanissaq kiisalu aatsitassanik annissuinissaq.
2. Nunap iluanik toqqorsivittut imaluunniit siunertanut aatsitassarsiorluni ingerlatanut tunngasunut.
3. Imermit, anorimit imaluunniit nunap iluanit ingerlatanut inatsimmi pineqartunut ilaasunut nukissamik atuineq.
4. Inatsimmi pineqartunut ilaasunut ingerlatanut atugassanik ruujorinik aqqusersuutinik ikkussuineq aamma ingerlatsineq.
5. Imermit, anorimit imaluunniit nunap iluaneersumik ingerlatanut inatsimmi pineqartunut ilaasunut atuineq.
6. Erngup nukinganik innaallagissiornermut atuineq.

Suliassaqarfinni aatsitassanut ikummatissanullu inatsit imaluunniit erngup nukinganut inatsit malillugit akuersissummi pineqartunut ilaasuni suliaqarnermi taamaallaat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliinermut aningaasartuutai kisimik pisinnaatitsisummik pigisaqartunit akilerneqassasut piumasaqaatigineqarsinnaassaaq. Sulineq sumiiffiup

akuersissuteqarfiusup avataani ingerlanneqartoq, assersuutigalugu aqqusinermi imaluunniit umiarsuarmi, taamaalluni inatsisissatut siunnersummi pineqartunut ilaassanngilaq.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqtsisoqarfik ingerlatanik aalajangersimasunik piaanissamut akuersissut pillugu piumasaqaatinit ilaatsinsinngissaavvoq, assersuutigalugu ujaraaqqanik, ujaqqanik assigisaannillu katersineq aamma piaaneq, aqqusinniornermut sanaartornermullu atortussanut atorneqartussaq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik siunnersuut malillugu pisuni taakkunani nakkutilliinermut akiliinissamik piumasaqarsinnaassanngilaq, tassami akiliisitsiniarnermut aamma akiliuteqartitsinermut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu akuersisummik peqartussaammat.

Erngup nukinganit innaallagissiorfiit 2009-mi erngup nukinganut inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu akuersisummik tunineqartut, suli maleruagassanit, piffissami akuersissutip tunniunneqarfiani atuuttunit, maleruagassaqartinneqarput. Erngup nukinganit innaallagissiorfiit nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 6. november 1997-imeersoq naapertorlugu akuersisummik tunineqarlutik sananeqarput, taamaattumillu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi imaluunniit erngup nukinganut inatsimmi pineqartunut ilaanatik:

1. Tasiilami erngup nukinganit innaallagissiorfik, 1,2 MW, 2005-imi atorneqalersoq.
2. Qorlortsuarmi erngup nukinganit innaallagissiorfik, Narsamut aamma Qaqortumut pilersuisoq, 7,2 MW, 2009-imi atorneqalersoq.
3. Sisimiuni erngup nukinganit innaallagissiorfik, 16, 8 MW, 2010-imi atorneqalersoq.
4. Paakitsumi erngup nukinganit innaallagissiorfik, Ilulissanut pilersuisoq, 22 MW, 2013-imi atorneqalersoq.
5. Erngup nukinganit innaallagissiorfiit, erngup nukinganut inatsit imaluunniit aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugit akuersisummik peqartut kisimik, § 72-imi pineqartunut ilaapput. Kangerluarsunnguarmi erngup nukinganit innaallagissiorfimmut, Nuummuit pilersuisumut tunngatillugu, akuersissut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu tunniunneqarpoq. Taamaattumik innaallagissiorfik § 72-imi pineqartunut ilaavoq.

Erngup nukinganit innaallagissiorfiit tamarmik Nukissiorfinnit, Namminersorlutik Oqartussanut ilaasumit, pigineqarput.

Piaanissamut suliassani il.il. suliassat tamarmik sullivinni avatangiisinut maleruagassat atuuttut malillugit ingerlanneqartussaapput.

Siunnersuut malillugu pisinnaatitsisummik pigisaqartup Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiusup nakkutilliinermut, oqartussaasutut suliarinninneranut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiusup

allaffianut tassanngaaniillu assartuussinermut aningaasartuutit, tuluttuumit aamma kalaallisuumit allaanerusunut taakkunanngaaniillu nutserinerit oqalutseqarnerillu pisariaqartut kiisalu ineqarneq nerisaqarnerlu, akilertussaavai.

Akiliut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliinermut aamma oqartussaasutut suliarinninneranut aningaasartuutit aallaavigalugit naatsorsorneqassaaq. Nalunaaquttap akunneranut akigititaq, piffissamut assartuussinermut aamma nakkutilliisut takusaanerannut atorneqartumut, akilerneqassaaq. Nalunaaquttap akunneranut akigititami nakkutilliisunut allanullu nakkutilliinermi akuusussanut, ilangullugit inatsisilerituut, allaffissornikkut ikuuttut aamma pisortat, aningaasarsianut aningaasartuutit, allaffissornermut aningaasartuutinut agguaqatigiissillugu aningaasartuutit nalingat ilangullugu, pineqartunut ilaapput. Nalunaaquttap akunneranut akigititami aamma nakkutilliinerup pilersaarusruneqarnera ingerlanneqarneralu, nakkutilliinerup malitseqartinneqarnera aamma sulisitsisunut sanatitsisunullu allanullu ataasiakkaanut peqqusissuteqarnermi il.il. suliassanik suliarinninneq, pineqartunut ilaapput.

Imm. 1 malillugu nakkutilliinermut akiliut ingerlaavartumik naleqqussarneqartassaaq, taamaalilluni aningaasartuutit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliineranut aamma oqartussaasutut suliarinninneranut tunngassuteqartut, tamakkiisumik matussusertinnejassallutik, taamaalilluni piffissap ukiunik 4-nik sivisussuseqartup ingerlanerani oqimaaqatigiissitsinissaq anguniarneqassalluni.

Imm. 2-mut

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup allaffiinut taakkuninggaaniillu assartuussinermut, tuluttuumit aamma kalaallisunit allaanerusunut taakkununngalu nutseritsinernut oqalutseqarnernullu pisariaqartunut kiisalu nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutit piviusumik akilerneqartut, akilerneqassasut piumasaqaatigisinnaavaa. Assartuussineq, nerisaqarneq ineqarnerlu, pisinnaatitsisummiq pigisaqartup imaluunniit allat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmil satisunut atugassiissutigisai, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup atorsimappagit, akiliinissaq piumasaqaatigineqarsinnaanngilaq.

Assartuussinermut aningaasartuutinut tunngatillugu, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit imaluunniit erngup nukinganut inatsit malillugit akuersissut sumiiffimmil avingarusimasumiittooq, assartuussinikkut tikikkuminaatsoq amerlanertigut pineqassaaq. Taamaattumik assartuussinermut aningaasartuutit nakkutilliinermi aningaasartuutini annertoorujussuusinnaapput. Taamaattoq naatsorsuutigineqarpoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup assersuutigalugu pisinnaatitsisummiq pigisaqartoq peqatigalugu ataatsimoorussamik assartuussinermik atuisinnaassasoq.

Taamaattoq pisoqarsinnaavoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi sulisut assartuussissutinik atugassiissutigineqartuni atuinissaat naleqqummani. Assersuutigalugu tamatumunnga pissutaasinnaavoq ajutoortoqarsimanera Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik naliliilluni ingerlaannaq misissorneqassasoq aammalu ataatsimoorussamik assartuussineq utaqqisinnaanagu.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip assartuussinermut aningaasartuutai Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip qullersaqarfiata najugaqarnera aallaavigalugu, imaluunniit – Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik peqatigisaanik nakkutilliiffiusup sumiiffianut qaninnerusumi nakkutilliinermik suliaqarpat – sumiiffimmit tassanngaaniit, naatsorsorneqassapput.

Nakkutilliineq akuttunngitsumik ullut arlallit sivilsussuseqarsinnaasarloq, taamaattumillu nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuuteqartoqarsimasinnaasarloq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip matussusertitassaannik. Nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutit tamatumunnga akigititat atuuttut malillugit aalajangersarneqassapput. Taamaattoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik nerisaqarnermut ineqarnermullu atugassinneqarajussaaq, taamaalilluni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik tamatumunnga aningaasartuuteqarani.

Imm. 3-mut

Imm. 3 malillugu misissueeqqaarnissanut, ilisimatusarnikkut misissuinissanut kiisalu aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutip malitsigisaanik ingerlatanut nakkutilliinermut, Naalakkersuisut piaanissamut pilersaarummik akuersissuteqarnissaasa tungaanut, akiliisoqartussaanngilaq.

Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutilit pillugit inatsisartut inatsisaanni § 19-imi allassimavoq, piaanissaq pitinnagu aammalu iliuusissat tassunga siunertaqartut aallartinneqannginneranni, Naalakkersuisut suliffeqarfinnut piaanissamut pilersaarut akuerissagaat, ilanngullugu tunisassiornerup aaqqissuunneqarnera kiisalu tassunga tunisassiorfiit. Pissutsit allannguuuteqartut tamanna pisariaqartippassuk, pisinnaatitsisummic pigisaqartoq sapinngisamik piaartumik pilersaarummik allanngortitamik Naalakkersuisunut akuerineqartussanngorlugu nassiuississaq.

Imm. 4-mut

Imm. 4-imi nakkutilliinermut aamma oqartussaasutut suliarinninnermut akilummik akileeqqusisarneq aamma assartuussinermut, oqalutsinut, nutserinernut, nerisaqarnermut ineqarnermullu aningaasartuutigineqartut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut utertillugit akilerneqartarnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissaq periarfissiissutigineqarpoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup aatsitassarsiornermik aamma erngup nukinganik ingerlataqarnernut nakkutillineranut aningaasartuutinik akiliineq tamarmiusoq pisinnaatitsisummiq pigisaqartumut imaluunniit allanut aatsitassanut ikummatisanullu inatsit imaluunniit erngup nukinganut inatsit malillugit akuersisummiq peqartunut, akilersinneqassapput.

§ 73-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaanni, § 86, imm. 5-imut assinguvoq, aammalu aalajangersakkami aatsitassanut suliassaqarfíup iluani imartani suliassanik suliarinninnermut allatigullu oqartussaasut suliarinninnerannut atatillugu aningaartuutit matussuserneqarnissaannut akiliummik akiliisitsisoqartarluni suleriaatsip maannamut atutereersup ingerlatiinnarnissaa ajornarunnaarsinneqarpoq.

Aningaasartutit sulluunniit, akiliutissaq sullissinermut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit suliarineqartumut naapertuussimappat, akiliutitut imaluunniit aningaasartuutinik utertillugit akiliisitsinikkut akilersinneqarsinnaapput. Taamaalilluni oqartussaasut akilersimasaasa imaluunniit suliassamik pineqartumik suliassatut oqartussaasutulluunniit suliarinninnermut atorneqartussatut naatsorsuutigineqartut saniatigut, aalajangersakkami tassani inatsimmi tunngaveqartumik akiliutinik imaluunniit aningaasartuutit utertillugit akiliinissamik akiliisitsiniarnissaq siunertarineqanngilaq. Oqartussaasut suliarinninnerannut akiliineq, nakkutilliinerup ingerlanneqarnerani piffissamut atorneqartumut nalunaaquittap akunneranut akigititaq tunngavigalugu pissaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi aningaasartuutinut akilerneqartunut matussutissatut akiliummik akiliisitsinissamut periarfissaqarnermut ataqtigiissillugu isigineqassaaq.

Aalajangersakkami akiliutip annertussusaanut aningaasartuutiviusunit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi akilerneqartunit imaluunniit akilerneqartussatut naatsorsuutigineqartunit annikinnerusumik aningaasartaqalersillugit, aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput. Aalajangersakkamut tunngaviusoq ilaatigut tassaavoq Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorluni misissuinermi aamma aatsitassanik piaanermi aatsitassarsiorfiutleqatigiiffit uuliasiorfiutleqatigiiffiillu aningaasaliinissaat pilerinaateqalersillugu Naalakkersuisut akiliummik aalajangersaanissaat periarfissaqassasoq.

§ 74-imut

Sulitilluni ajutoornerit, toqunartumeertinnerit, inuussutissarsiornermi nappaatit, pissutsit allat sullivinni avatangiisirut pingaaruteqartut nalunaarutigineqarnissaannut pisussaaffeqarneq pillugu Naalakkersuisut § 74 naapertorlugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Piginnaatisissut sulitilluni ajoqusernerit nalunaarutigineqartarnerat pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarummi nr. 401, 24. juni 1986-imeersumi atuutsinneqarpoq, taanna malillugu sulisitsisoq sulitilluni ajutoornerup aamma toqunartumeertinnerup, kiisalu nappaatit sulinermik pissuteqartut toqukkut qimagunnermik malitseqartut imaluunniit annertuumik ajoqusernerit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nalunaarutiginissaannut pisussaaffeqarluni.

Imm. 2-mut

Pisortani kiffartuussinermik imaluunniit inuussutissarsiornermi suliaqarnermi pissutsinik, Inatsisartut inatsisaannut unioqqutitsisunik paasisaqlaraanni, tamanna Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nalunaarutigineqassaaq.

Imm. 3-mut

Nakorsat aamma kigutilerisut nalunaarut malillugu nappaatit sulinermik pissuteqartut aamma allat ajoquisiisumik sunniuteqartut, paasisatik imaluunniit pasitsaassatik nalunaarutiginissaannut pisussaaffeqarput. Naatsorsuutigineqarpoq sulitilluni ajoqusernerit nalunaarutigineqartarnerat pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarummut, nr. 401, 24. juni 1986-imeersumut taartissatut nutaamik nalunaarummik suliaqassasut.

§ 75-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip ingerlaavartumik nakkutilliinerminik siunnerfeqartitsisinnaanissaata aammalu tamatuminngu suliaqarnermi paasissutissanik attuumassuteqartunik tamaginnik atuisarnissaata qulakkeerneqarnissaa, ilanggullugu sulitilluni ajoqusernerit pilligit paasissutissat. Taamaalilluni aalajangersakkami paasissutissat suliffeqarfinni sullivinni avatangiisini ajornartorsiuteqarneranik takussutissarsinissamut aammalu suliffeqarfinni sullivinni avatangiisit misissornissaannut atorneqartussat katersorneqarnissaat ataatsimoortinnejarnissaallu, ajornarunnaarsinnejarnipoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nalunaarutiginneriaatsimit aamma Arbejdsmarkedets Erhvervssikring-ip sulitilluni ajutoornerit aamma inuussutissarsiornermi nappaatit pilligit paasissutissanut tunngavigisaannik katersinissamut ataatsimoortitsinissamullu inatsimmi tunngavissaliisoqarpoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tigunissaa sioqqullugu pisartutut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliinermik pilersaarusrioneranik suliaqarnermi, ilanggullugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup misissuineranik nakkutilliinernerillu siunnerfeqartitsinissaq, sulitilluni ajoquusernerit il.il. paasissutissat atortassavai. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup tamatuma saniatigut paasissutissat sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi pitsaliuinermik suliniuteqarnermut, misissueqqissaarnermut aamma kisitsisitigut naatsorsueqqissaarnermut siunertaqartunut, atussavai.

Nalunaarutiginneriaaseq paasissutissanik arlalinnik imaqarpoq, ilaatigut sulitilluni ajutoornerit aamma inuussutissarsiornermi nappaatit nalunaarutigineqarneranneersunik, sullivinni avatangiisinut inatsit aamma sulitilluni ajoquernissamut sillimmasiisarnermut inatsit malillugit nalunaarutiginnisaannik pisussaaffigineqartunik, aammalu sulitilluni ajutoornerit aamma inuussutissarsionermi nappaatit nalunaarsorneqartut tamaasa pillugit paasissutissanik imaqarluni.

Nalunaarutiginneriaaseq aamma paasissutissanut tunngaviusut ilaatigut sulitilluni ajutoornerit pillugit ataasiakkaani paasissutissanik imaqarput, ilanggullugit ajoqusertut aamma ajoquserneq, nalunaarutiginnitoq aamma suliffeqarfik kiisalu sullivik aamma ajutoorneq pillugit paasissutissaq. Tamatuma saniatigut nalunaarutiginneriaaseq aamma paasissutissat tunngaviusut inuussutissarsiornermi nappaatit pillugit paasissutissanik imaqarput, ilanggullugit ajoqusertut, nappaatinik suussusersiinerit aamma nalunaarutiginnitoq pillugit paasissutissat.

§ 76-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ersarissumik aalajangersagaavoq, taanna malillugu inatsit malillugu pisussaaffilneqartoq kinaluunniit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit piumaffigineqarnini malillugu paasissutissanik tamaginnik nakkutilliinerup suliaqarnerata ingerlanissaanut pisariaqartunik tunniussisussaalluni.

Taamaalionerme pissutsit tamaasa nakkutilliinermi pineqartunut ilaasut pillugit paasissutissat piumasarineqarsinnaapput, ilanggullugit nalunaarusiat, misissuinerit, takusaanerit, innersuussutit il.il. pillugit.

Imm. 1 malillugu paasissutissiisussaatitaanerup unioqqutinnejarnera § 83, imm. 1, nr. 1 malillugu pineqaatissiissutigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. -mut

Imm. 2-imi aalajangersarneqarpoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi sulisut sukkulluunniit tamanna pisariaqartoq naliliisoqarpat, peqqissaartumik kinaassutsimut uppernarsaammik takutitsillutik aammalu pisariaqarpat politiit ikiortigalugit, pisortani aamma namminersortuni sullivinnut isersinnaasut.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik taamaalilluni inatsisip naammassineqarnerata nakkutiginissaanut pisussaaffeqarpoq, aammalu sullivik nammineq inigineqarnersoq tunngaviatigut pingaaruteqanngilaq.

Naalakkersuisut aalajangersakkami uniffik kingulleq malillugu, assersuutigalugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup imaluunniit Kalaallit Nunaanni oqartussasaup allap politiit ikuuttussaatillugit suliami iliuuseqarnissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Politiinut pisussaaffiliisumik Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaassappata, inatsisinik atuutsitsinermut ministeri isumaqtiginniniaqatigalugu maleruagassat aalajangersarnissaat pisariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap kingunerisaanik inuussutissarsiutiginagu sulinermut (nammineerluni suliaqarneq/sunngiffimmi sammisaqarneq) inuinnarnit taassuma nammineq angerlarsimaffiani imaluunniit sunngiffimini inigisamini, imaluunniit inoqtigiiit biiliini (biilit, motorcykel il.il.), sunngiffimmi angallataani allaniluunniit aalaakkaasuunngitsuni inoqtigiinnit pigineqartuni, ingerlanneqartunut, misissuisoqassanngilaq.

Siunnersuutip atuunnerani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik sulitilluni ajoqusernernik imaluunniit nappaatinik sulinermiit pissuteqartunik, inummit taassuma nammineerluni inisaanni ingerlanneqartumik inuussutissarsiutiginagu sulinermut atatillugu pilersunik, misissuinissaq siunertaralugu eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik inuinnaat inigisaannut isersinnaanngilaq.

Sullivinni avatangiisut inatsimmi maleruagassat ataasiakkaatigut malinneqanngitsut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik pasitsaassaqaruni, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik pisariaqarpat politiinut nalunaarutiginnissaaq.

Politiit ajutoornermik misissuinermut atatillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik aggersarsinnaassavaat.

Aalajangersagaq inuussutissarsiutigalugu sulinermik misissuinermut, najugaqartumit namminermiit imaluunniit inuinnaat inigisaanni inuussutissarsiortunit allanit ingerlanneqartoq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut pingaaruteqanngilaq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfikup sulisitsisoq sullillugu (ilanngullugit avataaneersut) inuinnaat inigisaanni, inuussutissarsiutigalugu sulinermik inuussutissarsortunit namminersortunit ingerlanneqartumik (najugaqartoq nammineq imaluunniit avataaneersut) nakkutiginninnera kiisalu elevatorinik allanillu kivitsinermut atortunik kiisalu naqtsinernut puuiaasaasanik inatsimmi pisussaaffiusutut misissuinera, inatsimmi killilerneqanngilaq. Elevatorinik allanillu kivitsinermut atortunik kiisalu naqtsinernut puuiaasaasanik inatsimmi pisussaaffiusutut misissuineq, eqqartuussivimmi aalajangiinertaqanngitsumik suli ingerlanneqarsinnaasoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik aalajangersaasinnaavoq.

Imm. 4-mut

Naatsorsutigineqarpoq imm. 4 malillugu piginnaatitaanerit, ilanngullugit assiliinissamut assigisaannulluunniit periarfissaqarneq, tamanna nakkutilliinermik suliaqarnissamut pisariaqarpat aatsaat atorneqartassasut. Suliffeqarfik tamanna pillugu ilisimatinneqassaaq.

§ 77-*imut*

Imm. 1-imut

Inerteqquteqarsinnaatitaaneq peqqusissuteqarsinnaatitaanerlu, Inatsisartut inatsisaata malinneqarneranut nakkutilliinermut tunngaviusumik pingaaruteqarpoq.

Aalajangersagaq § 81-imi naammagittaalliornermut maleruagassanut aamma § 83, imm. 1, nr. 3-imi aamma imm. 4, nr. 3-imi pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiisarneq pillugu aalajangersakkanut, ataqtigiiillugu isigineqassaaq.

Oqaatigineqassaaq peqqusissuteqarneq annertumik pingaaruteqartumi atorneqassammat. Pisut malillugit tamanna inerteqquteqarnerup assigisinnaavaa, tassami pinngitsuuinissaq peqqusissutigineqarsinnaammatt.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfikup peqqusissuteqarnermut ilaatillugu piumasaqaatigisinnaavaa, peqqusissuteqarneq naammassineqarnersoq pillugu suliffeqarfik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nalunaaruteqassasoq.

Imm. 2-mut

Aamma peqqusissuteqarfigineqanngitsumik sulisitsisoq navianartunik pitsaliuinissamut pisussaaffeqarpoq, takuuk § 12. Sulianut aqutsisoq tamatumunnga pisussaaffeqarpoq, takuuk § 24, imm. 2. Isumannaallisaanermut suleqatigiit navianartunik pitsaliuiniarlutik sulinermik imaluunniit sulianik ingerlatitsinermik unitsisisussaatitaanerat, Kalaallit Nunaanni

suliffeqarfinni isumannaallisaanermik peqqinnissamillu suliaqarneq pillugu nalunaarummi nr. 1346, 15. december 2005-imeersumi § 32, imm. 2-imi, alassimavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq inatsisinik atuutsitsinissamut periarnissamut inatsisitigut tunngavissaqalersitsinissaq, teknikkikkut atortorissaarutinut, inuit illersuutissaannut, akuutissamut imaluunniit atortussamut, isumannaallisaanermut peqqinnissamullu navianartorsiortitsisinnaasumut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip atorsinnaasaa.

Aalajangersakkap atuunnerani, teknikkikkut atortorissaarutit imaluunniit inuit illersuutissaat isumannaallisaanermut peqqinnissamullu navianartorsiortitsippata, maleruagassat taakkua malinneqarnerat apeqquatainnagu, iliuusissat pisariaqartut aammalu pisariaqarpat pilersuinerup, nittarsaassinerup unitsinnissaat aamma niuerfimmit utertitsinissaq pillugit peqqusissuteqarnissamut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik aalajangiisinjaatitaaffeqalerpoq.

Annikinnerusumik akuliuttumik iliuuseqarnertut, pilersuineq kimut pisimanersoq aammalu iluarsiineq aamma/imaluunniit assersuutigalugu isumannaallisaanermut atortunik atuinermullu ilitsersuutinik tapertaasussanik pilersueqqinneaq, pillugit paassisutissat peqqusissutigineqarnerat eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Aalajangiisinjaatitaaneq, aalajangersakkap akiliuttumik imaqaarnera eqqarsaatigalugu aammalu nuna tamakkerlugu ataqtigissaarinissaq pisariaqartoq eqqarsaatigalugit, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi pisortamiitinneqarpoq.

Pilersuisunut allanullu aalajangersagaq allatigut §§ 29-36-mi, pingaartumik § 29-mi alassimavoq.

§ 29 naapertorlugu atortut atorneqartussanngorlugit imaluunniit takussutissiarineqartussanngorlugit tunniunneqarneranni, pisariaqartunik illersuinermut atortoqartinneqarnissaat aammalu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu navianaateqaratik siunertaat malillugu atorneqarsinnaanissaat, maskiinanik imaluunniit allanik teknikkikkut atortorissaarutinik pilersuisuusut isumagissavaat. § 36 malillugu tamanna pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 78-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Sullivinnik Nakkutilliisoqarfíup takusaaneranut il.il. uppernarsaatinik uninngasuuteqartarneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami sulisitsisoq piffissamut killiliussatut aalajangersarneqartup iluani allaganngorlugu peqqusissummut il.il. akissuteqassasoq pillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfík piumasaqaateqarnissamut periarfissinneqarpoq.

Suliffeqarfít isumannaallisaanermik suliaqarnerup aaqqissuussaaneranni peqqusissutit inerteqqutillu nalunaarutigineqartut pillugit ilisimatinneqartarnissaasa qulakkeerneqarneranut aalajangersagaq iluaqutaassaaq, taamatullu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfík peqqusissutip il.il. naammassinissaanut sullivinni ataasiakkaani qanoq iliortoqarsimanersoq paasissutissanik pissarsisinnaassaaq.

§ 79-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nipangiussimasussaatitaaneq pillugu sulinermut peqqussutinik ersarinnerusunik tapertaqartinneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami Sullivinnik Nakkutilliisoqarfímmi sulisut tamarmik, ilanngullugit pisortat, pineqartunut ilaapput.

Inuit inuttut kinguneqartitsivigineqarnissamik siorallutik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfímmut sullivinni avatangiisirut inatsisip unioqqutinneqarneranik oqariartuuteqannginnissaat, aalajangersakkami pitsaaliorneqarpoq.

Aalajangersagaq imm. 1-imi maleruagassanik annertusititsissutaavoq. Aalajangersagaq taamaalilluni, takuuk imm. 1, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 50 atorlugu pineqaatissiivigineqarsinnaavoq.

§ 80-imut

Imm. 1-imut

Suleqatigiinnermut maleruagassat aamma atugassarititaasut, oqartussaasunut allanut nakkutilliinermut ikiunnissamut pisussaaffeqarnermik aamma nakkutilliisunut oqartussaasunut allanut taakkua maleruagassiaasa atuutsinnerannut ikiunnissamut

pisussaaffeqarnermik, imaqarsinnaapput. Suleqatigiinneq pillugu atugassarititaasut, ilanngulligit annertussusaat killissalersorneqarnerilu, kaajallaasitani imaluunniit oqartussaasut akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutini aalajangersarneqarajuttassapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik, inatsimmi § 68, nr. 8-mi aalajangersakkat saniatigut, qinngorernut inatsimmi maleruagassanik nakkutilliissasoq pillugu isumaqatigiissuteqarnissamut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik aamma peqqissutsimut oqartussaasut periarfissinneqarput.

Isumaqatigiisummut taamaattumut assersuutinut ilaasinnaavoq napparsimavinni nakkutilliinermut atatillugu. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup § 68, nr. 8 naapertorlugu sulisartunut tunngatillugu qinngorernut inatsisinik nakkutilliisuussaaq. Nakkutilliinermi tassani ilaatigut nakorsat aamma peqqissaasut, qinnguartaasarfinni sulisut, pineqartunut ilaapput. Pisumi tassani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup innuttaasunut allanut tunngatillugu qinngorernut inatsisip malinnejnarneranik nakkutilliisunera iluaqutaasinnaavoq, assersuutigalugu qinngorernut inatsit napparsimasunut tunngatillugu qinnguartaasarfinni malinnejnarsoroq. Aalajangersakkami Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip aamma tamanna nakkutigissagaa pillugu peqqissutsimut oqartussaasut aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip isumaqatigiissuteqarsinnaanerat periarfissinneqarpoq.

§ 81-imut

Imm. 1-imut

Suliakkiisarfiit marluk atuutissapput, taamaalluni Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinerinut naammagittaalliortarfulluni. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiineri Naalakkersuisunut imaluunniit allaffisornermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaannngillat. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiineri taamaalluni taamaallaat Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfimmun naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Aalajangiineq pineqartumut nalunaarutigineqarneranit sapaatit akunnerini 6-ini naammagittaalliornissaq killeqartinneqassaaq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup naammagittaalliuummik suliarinninnermini suliassanik suliarinninnermut suleriaatsinullu piumasaqaatit naammassisimanerai, Sullivinni avatangiisit

pillugit naammagittaalliortarfiup isummerfigissavaa. Ilanngullugu nalilersorneqassaaq aalajangersakkanut aalajangiinermut pineqartumut nakkutilliisunut periarfissiisunut innersuussisoqarsimanersoq, aammalu piffissamut killiliussat il.il. malinneqarnersut misissorneqassaaq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangeereernerata kingorna suliaq pillugu paasissutissanik nutaanik, nutaamik suliarinninnissamut tunngavilersuutaasinnaasunik, saqqummersorneqarsimanersoq, Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik naliliissaaq. Paasissutissat nutaat nutaamik suliarinninnissamut tunngavilersuutaasinnaassappata, paasissutissat suliap inerneranut pingaaruteqarsinnaasimassaqaq. Suliami paasissutissanik nutaanik saqqummertoqarpat, suliami aalajangiinermut pingaaruteqarsinnaanngitsunik, paasissutissat nutaamik suliarinninnissamut tunngavilersuutaasinnaanngillat.

Kiisalu suliap sulinermi avatangiisit iluaniittut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalilsortassavai.

Imm. 2-mut

Naammagittaalliuutit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nassiunneqassapput. Nassuaatini nalinginnaasuni allassimasutut, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinini aalajangiusimaannarpagu, naammagittaalliuut Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfimmut ingerlateqqinnejassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami suliap, Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfiup suliarisaata inernerisinnaasai marluk aalajangersarneqarput. Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpat kukkusqarsimasoq imaluunniit suliami paasissutissanik nutaanik saqqummertoqarpat, suliaq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi nutaamik suliarineqartussanngorlugu utertinneqarsinnaavoq.

Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik isumaqarpat kukkusqarsimannngitsoq ilaalu ilanngullugit, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinera attatiinnarneqassaaq.

Imm. 4-mut

Ingerlaannaq iluarseeqqusissuteqarnerup naammagittaalliuutigineqarnera kinguartitsinermik sunniuteqassanngilaq. Siunertaavoq suliffeqarfit naammagittaalliornissamut periarfissamik aammalu naammagittaalliornissamut killissaliussanik annertunerpaamik atorluaallutik, piffissami sivisunerusumi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup peqqusissutaannik kinguartitsisinnaassanngitsut.

Imm. 6-imut

Naammagittaalliornissamut piffissaliussaq pillugu aalajangersakkap naapertuitinngitsunik sunniuteqarsinnaanera, aalajangersakkami pitsaaliorneqarpoq.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkami suliffeqarnermi illuatungeriit, Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiinni ilaasortaatitaqartut, akuutinneqarnissaat periarfissinneqarpoq.

Imm. 8-imut

Aalajangersakkammi Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfip immikkut ilisimasalinnit, soorlu assersuutigalugu maleruagassat atuuttut nassuiardeqarnissaat pillugu, oqaaseqaateqartitsinissaat periarfissinneqarpoq.

§ 82-imut

Imm. 1-imut

Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiit katillugit 3-nik ilaasortaqparyt.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi Aqutsisoqarfimmur pisortaq imaluunniit sinniisussaq taassuma toqqagaa, siulittaasuuvooq, tamatumanilu naammagittaalliortarfimmi suliassanut ilisimanninnej qulakkeerneqarpoq, taamatullu tamatuma Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi inissisimanissaq qulakkeerneqarluni.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ilaasortat marluk Sullivinni avatangiisirut siunnersuisooqatigiinnit toqqarneqassasut. Suliap naammagittaalliutigineqartup aalajangiiffingineqarneranut taamaaliornikkullu inatsisip allaffissornikkut naammassineqarnissaanut siunnersuisooqatigiit immersueqataanissamut periarfissaqarnerat, aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq.

Imm. 2-mut

Ilaasortaq piffissap ingerlanerani tunuarnissamik kissaateqarpat, aaqqissuussaaneq attuumassuteqartoq ilaasortamik nutaamik toqqaasussaassaaq. Ilaasortanngortup piffissamut ilaasortaaffissaanut, ilaasortat sinnerisa ilaasortaaffissaat malinneqassaaq, taamaalilluni piffissat ilaasortaaffissaat ataatsikkut naasussaassallutik.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfimmi aalajangiinerit qanoq ingerlasarnissaat aalajangersarneqarpoq. Siulittaasoq naliliippat ataatsimiinnissaq naleqqutissasoq imaluunniit suliassat naammappata naammagittaalliuiteqartarfiup naapillutik ataatsimiinnissaannut tunngavilersuutaasinjaalluni, aalajangersakkami Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfiup ataatsimiissinnaanera periarfissiissutigineqarpoq. Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfimmut siulittaasup tamatuma saniatigut suliap allakkatigut taasinikkut aalajangiiffisassanngorlugu ilaasortanut saqqummiunniallugu nassiunnissaanut periarfissaqarpoq, tamatuma kingorna ilaasortat saqqummiussinermut oqaaseqaateqarsinnaallutik. Taasineq allakkatigut imaluunnit e-mailikkut saqqummiussinerup nassiunneratigut pisinnaavoq. Saqqummiussineq naammassippat, ilaasortat oqaaseqaatigisimasinnaasaat aalajangiinermi allanneqassapput, tamatuma kingorna taanna sulihami attuumassuteqartunut nassiunneqassalluni. Suliassat ataasiakkaat sukkasuumik suliarineqartarnissaat qulakteerniarlugu allakkatigut taasinissamut periarfissaqartitsisoqarpoq, taamaalillutik suliassat tullianik ataatsimiinnissamut utaqjisussaassanatik.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik ukiumut minnerpaamik ataasiarluni naapeqatigiilluni ataatsimiittassasoq, tassani ilaasortaq ineriertornermut nutaanerpaamut malinnaatinneqarnissamik periarfissaqassallutik, kiisalu suliassat aalajangiiffigineqartut qanoq ineriertorsimanersut pillugu ilisimatinneqartassallutik. Naapeqatigiilluni ataatsimiittarnissaq pillugu piumasaqaat video atorlugu ataatsimiinnikkut naammassineqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfiup suleriaasissaa Naalakkersuisunit aalajangersarneqassasoq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfiup allattoqarfeqarnera Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit isumagineqassasoq.

Pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiissutissat ilaatigut inatsisip malinneqarnissaata pingaaruteqarnerata erseqqissarnissaata kissaatigineqarnera aallaavigalugu, aalajangersarneqarput. Akileeppusissuteqarnermut killissaliussat ilaatigut suliassaqarfimmik inatsisip malinnissaanut kajumissuseqarnermik malitseqartumik, akileeppusissutit suliffeqarfinnit malugineqarnissaata kissaatigineqarnera aallaavigalugu aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Pinerluttulerinermut inatsit pillaanissamut killissaliussanik imaqanngimmat, sullivinni avatangiisinut inatsisip unioqqutinnejarnera pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu pineqaatissiisoqarsinnaanera, taamaallaat innersuussutigineqarpoq. Tamatumani siunertaavoq, sullivinni avatangiisinut inatsisip unioqqutinnejarnera inuiaqatigiinnit ilungersunartutut isigineqartut oqariartutigineqarnissaa, aammal u suliffeqarfinnik maleruagassanik atuuttunik naammassinninnissamut kajumissuseqalersitsisinnaasumik, akileeppusissuteqarnerit malugineqarsinnaasumik annertussuseqarnissaasa pingaaruteqarnerata erseqqissarneqarnissaa.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 121 malillugu pineqaatissiissutissap annertussusilerniarnerani unioqqutitsinerup suussusaa eqqarsaatigineqassaaq. § 83, imm. 3-imi aamma 4-imi aalajangersakkat, suut pisutut immikkut sukannernerulersitsisussatut isigineqassanersut, erseqqinnerusumik nassuaanermut takussutissaapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2 malillugu unioqqutitsinerit § 83, imm. 1-imi taaneqartut arlaat ilungersunartumik inunnik ajoqusertoqarluni imaluunniit toqumik kinguneqartumik ajutoorermik malitseqarsimappat, pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiissutissamik annertussusiliinermi, annertuumik sukannernerusumik pisutut isigineqassaaq.

Pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiissutissaq akileeppusissutit aalajangersarneqarpat, § 83, imm. 1 malillugu akileeppusissutip marloriaatinngornissaa siunnerfigineqarpoq. § 83, imm. 2-mi pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiissutissamik aalajangersaanissaq, suliami ataasiakkaami pisut tamaasa aallaavigalugit ataasiakkaat unioqqutitsinerannik eqqartuussivimmi ataasiakkaatigut nalilersuineq apeqquaassaaq. Annertussusiliineq, suliami pineqartumi pisut immikkut ittut tamanna pisussaatippassuk, annertunerusumut annikinnerusumullu nikerarsinnaavoq.

Oqaaseq »ilungersunartumik inuit ajoqusernerat« assersuutigalugu tassaasinnaavoq avammik kipisineq, saarninik aserortoqarnera, ammarterluni ajoqusernerit imaluunniit timip ilarujussuani nerorneqarneq aamma toqunartumeertinneq. Ajoqusernerit soorlu uluttoorneq kiisalu inussani isikkallu inuaanni napinerit, nalinginnaasumik ilungersunartumik inuit

ajoqusernerattut isigineqassanngillat. "ilungersunartumik inuit ajoqusernerat" atuunnersoq ataasiakkaatigut nalilersuinermi eqqartuussiviit aalajangiisussaapput.

Unioqqutitsinerit annikinnerusumik inunnik ajoqusertoqarluni sulitilluni ajutoornernik kinguneqartut, § 83, imm. 4, nr. 2-mi pineqartunut ilaapput. Pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiissutissat § 83, imm. 4, nr. 2-mi pisut sukannernerulersitsisut innersuussutigalugit, sukannernerulersinneqarsinnaapput.

Imm. 3-mut

Sulisut sullivinni avatangiisinut inatsimmi § 26 malillugu sulisitsisup sullivinni avatangiisinut inatsimmik naammassinnissinnaanissaanut, peqataanissamut pisussaaffeqarput. Tamatuma kingunerisaanik suliassaqarfimmik iluanni sulinermi pissutsit isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu tamakkiisumik isumannaatsuunissaannut sulisut peqataasussaapput, ilanngullugu iliuusissat isumannaallisaanerup peqqinnissallu siuarsarnissaannut aalajangiunneqartut siunertaasut malillugit atorsinnaanerat.

Sulisitsisup kapitali 3 malillugu pisussaaffini naammassisimappagit, sulisup suliassaqarfiiit § 83, imm. 3-mi allassimasut iluanni sullivinni avatangiisinut inatsit piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni unioqqutippagu, § 83, imm. 3-p kingunerisaanik, § 83, imm. 1, nr. 1 malillugu pinerluttulerinermi inatsimmi pineqaatissiissutissamik annertussusiliiniarnermi, tamanna pisutut sukannernerulersitsisutut isigineqassaaq. § 83, imm. 3-p atuuffissai, unioqqutitsinernut aalajangersakkami allassimasunut, pingaartumik sullivinni avatangiisinut inatsimmi § 38-p suliaqarnerup ingerlanneqarneranut tunngasup, § 42-p teknikkikkut atortunik atuinermut tunngasup aamma § 44-p akuutissanik atortussanillu navianartunik atuinermut tunngasup, unioqqutinneqarnerannut tunngassuteqartumut ataqtigiissillugu, sullivinni avatangiisinut inatsimmi § 26-p unioqqutinneqarneranut tunngassuteqarpoq.

Sulisitsisup sullivinni avatangiisinut inatsimmi kapitali 3-mi pisussaaffini tamaasa naammassisimagai, ilanngullugit sulisitsisup sulinermi pissutsit isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu tamakkiisumik isumannaatsuunissaat isumagisimagaa, sulisitsisup sulisuni tamakkiisumik ilitsorsorsimagai, kiisalu sulineq isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu tamakkiisumik isumannaatsumik ingerlanneqartoq sulisitsisoq sunniuteqarluartumik nakkutilliisimasoq, sulisumut pinerluttulerinermut inatsimmi akisussaatitsinerup sukannernerulersinneqarneranik atuinissamut piumasaqataavaq.

Imm. 3, nr. 1-imut

§ 83, imm. 3, nr. 1-imi sulisup niaqqumut illersummik, skuunik isumannaallisakkanik, isarussianik isumannaallisakkanik, isumannaallisaammik allunaasamik imaluunniit aaqatinik

il.il. atuisimanani, tamannalu sullivinni avatangiisutut inatsimmi pisussaaffigineqarluni, pisut pineqartunut ilaapput.

Aalajangersakkamik atuinissamut tunngavissarititaavoq, illersuutissat sulisunut atugassiissutigineqarsimasut, atortut sulisunut ataasiakkaanut naleqqussagaasut imaluunniit naleqqussarneqarsinnaasut, atortut aserorsimanngitsut, aammalu atortut sullivimmiittut il.il.

Imm. 3, nr. 2-mut

Nr. 2-mi sulianik ingerlatitsinermut silaannarissarfliussanik (immikkoortuni milluaasoq) atuinnginneq, imaluunniit milluaasoq unitsinneqarsimappat, pineqartunut ilaapput.

Aalajangersakkamik atuinissamut tunngavissarititaasoq, milluaasoqarfiit il.il. ikkussorneqarsimasut aammalu atornissaat tamakkiisumik isumannaatsuuusoq.

Imm. 3, nr. 3-mut

Nr. 3-mi pisut illersuissutitut atortut atorunnaarsinneqarlutik, piiarneqarlutik imaluunniit allatut atorneqaratik, pineqartunut ilaavoq, ilanngullugit isumannaallisaanermut iliuusissat unitsinneqartut, allanngortinneqartut imaluunniit nuunneqartut imaluunniit inissaminut inissinneqanngitsut.

Aalajangersakkamik atuinissamut tunngavissarititaavoq, illersuissutitut atortut imaluunniit isumannaallisaanermi iliuutsit atorneqarsinnaasut, eqqortumik ikkunneqarsimasut, atorluarsinnaasut il.il.

Imm. 3, nr. 4-mut

Nr. 4-mi pineqarput ersarissumik illersorneqarsinnaanngitsumik suleriaaseqarnerit, sulinermi periaatsinik, pingaartumik sulinerup ingerlanneqartarnera pillugu, teknikkikkut atortunik atuinissaq pillugu maleruagassat malillugit sulinermi periaatsinik isumannaatsunik atuinissaq pillugu piumasaqaatit sulisunit malinneqaratik, ilanngullugu teknikkikkut atortut siunertaasoq malillugu atorneqassasut aammalu akuutissanik atortussanillu atuineq pillugu, sulinerup pineqartup sullivinni avatangiisitigut isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaanissaata qulakkeernissaa siunertalarugu aalajangersagaasut.

Unioqqutitsinerit makkununnga tunngassuteqarsinnaapput:

- Teknikkikkut atortunik peqarfiusuni oqimaatsunik atortorissaaruteqarani passussineq.
- Illersorneqarsinnaanngitsumik qaleriiarineq /usilersorneq, taamaalilluni uppissinnaanerat aarlerinaateqalerluni.

- Nakkaanaveeqqutinik kukkusumik atuineq, assersuutigalugu kalunnernut taarsiullugu allunaasamik atuineq.
- Elevatorip atupilunneqarnera.
- Teknikkimut atortunik sulinermut naleqqutinngitsunik atuineq.
- Nunami sulinermi qerattarsaasiinnginnerup, sulliveqarfeqannginnerup il.il. malitsigisaanik nakkaasinnaanerata aarlerinaateqarnera.
- Inerteqquteqarnermik unioqqutitsineq, assersuutigalugu inunnik assartuineremi sanaartornermi kivitsissutinik atuinissamik inerteqquteqarneq.
- Ikittaatini matoqqasuni (ikittaataasivinni), imerpalasunik ikissinnaasunik sinnikunik imaqtarni, svejserineq.
- Innaallagiaq qiminnagu sulineq.
- Akuutissanik atortussanillu, assersuutigalugu annertuumik tassanngaannartumik toqunartoqartunik, illersorneqarsinnaanngitsumik sulineq.

Aalajangersakkamik atuinissamut tunngavissarititaavoq, sulisut sulinermi periaatsinut isumannaatsunut eqqortunut ilitsorsorneqarsimasut, aammalu tamanna sulisitsisup nakkutigisimagaa.

Imm. 4-mut

Sulisut unioqqutitsineranni pisunik sukannererusunik naliliineq § 83, imm. 3, nr. 1-4 malillugu pissaaq, taannalu tamakkiisuuvvoq.

Bestemmelsen i § 83, imm. 4, nr. 2-mi aalajangersagaq, inunnik ajoqusertoqarneranik malitseqartumik, ajoquserneq § 83, imm. 2-mi pineqartunut ilaasariaqarani ilungersunartuunani, sulitluni ajutoortoqarsimatillugu pisuni atorneqassaaq. § 83, imm. 2 malillugu akileeqqusissutit, § 83, imm. 4, nr. 2-mi pisut sukannererusut innersuussutigalugit, qaffatsinneqarsinnaanngillat.

Imm. 5-imut

Sullivinni avatangiisinut inatsimmi kapitali 9-mi maleruagassanik immikkut ittunik arlalinnik, inuusuttunik 18-it inorlugit ukiulinnik illersuisussanik, aalajangersaasoqarpoq. Inuusuttut taamaalillutik sullivinni avatangiisinut inatsit malillugu immikkut illersorneqarput. Meeqqat inuusuttullu sulisartutut inersimasutut misilittagaqartuusanginnerannut aammalu taamatut ilinniagaqarsimasarnerisa qaqtigoorneranut, tamanna attuumassuteqarpoq. Taamaattumik taakkua immikkut sunnertiasuupput aammalu immikkut annertuumik aarlerinartorsiortarlutik.

Aalajangersakkami oqariartuutigineqarpoq inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit immikkut illersorneqarnissamik pisinnaatitaasut. Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit sullivinni avatangiisinut inatsisip unioqqutinnejqarneranut atatillugu sulitinnejqarsimappata, aammalu

inuunermut imaluunniit peqqissutsimut ajoquisiisoqarsimappat imaluunniit tamatumunnga navianartorsiortsisoqarsimappat, tamanna immikkut ilungersunartumik unioqqutitsinertut isigineqartariaqarpoq, tamannalu pineqaatissiissutissap annertussusilerneqarnerani takuneqarsinnaassaaq.

Imm. 6

Aalajangersakkami siunertaasoq tassaavoq, aningaasaqarnikkut pineqaatissiineq, immikkuullarissunik pitsaliuinissamik aammalu nalinginnaasunik pitsaliuinissamik eqqarsaateqarnerup, inatsimmi isumannaallisaanermut peqqinnissamullu piumasaqaatit pilliutigalugit sipaaruteqarniarluni, inatsimmik unioqqutitsinissamik sumilluunniit kajumissaarutitaqartitsinnginnissaa, aallaavigalugu aalajangersarneqassaaq.

Tassunga atatillugu erseqqissarneqartariaqarpoq, suliffeqarfiiit inatsimmik malinnittut, inatsimmik malinninnermini, suliffeqarfinnut inatsimmi piumasaqaatinik qasukkartitsisunut sanilliullugu, aningaasaqarnikkut taamaalillunilu unammilleqatigiinnikkut ajornerusumik inisisimatinneqanngimmata.

Taamaattoqarpat iluanaarutit arsaarinnissutigineqarsinnaasut tassaapput aningaasaqarnikkut iluaqtissartaasut inatsimmik unioqqutitsisup pissarsiarisimasai. Iluanaarutit inatsimmik unioqqutitsinermut qanmut ataqtigisiinneqassapput, takuuk pinerluttulerinermut inatsimmi § 166-imi »pinerluttuliornermi iluanaarutit« oqaaseqatigiiliornerat. Taamaattoq pissarsiarineqartut inatsimmik unioqqutitsinerup toqqaannanngitsumik malitsigisaanik pisimagaluartut, ataqtigisiitsineq pisariaqartoq atuuppoq.

Inatsimmik unioqqutitsinerup kingorna missiliuilluni iluanaarutinik arsaarinnissuteqarsinnaanermut tunngavilersuutaasoq, pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiissutinut tunngavilersuutaasup assigaa. Taamaattumik iluanaarutinik arsaarinninneq pillaanertut ittunik isiginninneq aallaavigalugu atorneqarsinnaavoq, taamaalilluni aningaasat qanoq annertutigisut arsaarinnissutigineqassanersut eqqarsaatigisassat tamarmik pingaaruteqarsinnaallutik. Ilaatigut inatsisinik unioqqutitsisumik pissarsiarineqartunik arsaarinnissuteqarneq aamma akileeqqusissut, pissarsiassanik siunertaqarneq imaluunniit pissarsisimaneq eqqarsaatigalugu aalajangersarneqartoq, assigiinngissuteqassapput.

§ 83, imm. 6 malillugu aamma arsaarinninneq pisimanngippat, aningaasaqarnikkut iluaqtissarsinerup pissarsiarineqartup imaluunniit siunertarineqartup annertussusaa eqqarsaatigineqassaaq.

Imm. 7

Imm. 7-imi Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 13, peqataasut akisussaatinneqarnerannut tunngasoq, innersuussutigineqarpoq.

Suliaqarnermi inunnut sullivinni avatangiisirut inatsisip unioqqutinnejnarneranut peqataasunut pinerluttulerinermi inatsimmi pineqaatissiisoqarsinnaassanersoq, tamannalu qanoq annertutigisumik pissanersoq, siusinnerusukkut nalornissutigineqartarpooq. Tamanna tunngavigalugu aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, pinerluttulerinermut inatsimmi inatsisini immikkut ittuni allani pisartut assigalugit, peqataaneq pillugu aalajangersakkat nalinginnaasut, sullivinni avatangiisirut inatsimmi taamaaqataanik atuutissasut.

Aalajangersagaq aamma inatsimmi kapitali 3-mi akisussaatinneqartussat allattorneqarnerisa tamakkiisuunnginneranut ataqtigiissillugu isigineqassaaq.

Peqataanermut akisussaasuuneq aallaqqaammut inunnut immikkut – aningaasaqarnikkut imaluunniit allatigut – suliffeqarfimmut atassuteqartunut imaluunniit soqutigisaqartunut, assersuutigalugu aktiaatillit assigisaallu, atorneqartussatut eqqarsaatigineqarsinnaassaaq.

Tunngaviatigut peqataanermut akisussaasuuneq aamma kapitali 3-mi inuit immikkut allattorneqartut (sulisitsisoq, sulisunut aqutsisoq, suliffeqarfimmi aqutsisoq) pisussaaffinnik inuit taamatuttaaq kapitali 3-imi pineqartunut ilaasut pisussaaffigisaannik unioqqutitsinermut peqataasunut atorneqarsinnaassaaq. Suliaqarnermi akisussaasuuneq taamaattoq pisuni immikkulliarissuni taamaallaat atorneqarsinnaassaaq, assersuutigalugu pineqartut nalinginnaasumik suliarisartakkaminut sanilliullugu nalinginnaasuunngitsumik pissusilfersorpat.

Imm. 8-mut

Aalajangersagaq pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaasuunerup uparuarnissaanut uparuaanissamut piffissaliussanut tunngassuteqarpoq.

Aalajangersakkami pilersuisuusut, innaallagissamik ikkussuisartut, iluarsaassisartut aamma pilersaarusiortartut allallu pillugit suliani ukiunik 5-inik pisoqalisoornissamut killissaliussamik aalajangersaasoqarpoq.

Teknikkikkut atortunik pilersuinermi aamma ikkussuinermi, assersuutigalugu maskiinanik, imaluunniit akuutissanik atortussanillu pilersuinermi, pilersuutigineqartoq isumannaallisaanikkut amigaateqartoq taamaalillunilu isumannaatsumik sananeqarsimanissa, aaqqissugaanera, pitsaassusaa, assartorneqarnera il.il. pillugit avatangiisirut inatsimmi isumannaatsuutitsinissamut aalajangersakkat malinneqarsimannngitsut, paasineqarnissaanut piffissaq sivisooq ingerlasinnaavoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik aamma unnerluussinermut oqartussaasoq, akuutissamik imaluunniit atortussamik imaluunniit teknikkikkut atortumik, maskiinaasartumik, isumannaallisaanikkut amigaateqartumik pissuteqartumik inunnik ajutoortoqarneranut ataatillugu unioqqutitsinernut taamaattunut aatsaat paasisaqalertarput.

Assersuutigalugu illuliornernik sanaartornermillu suliaqarnermut imaluunniit tunisassiorfimmut atatillugu sanaartugassamik pilersaarusrusiornermi imaluunniit siunnersuinermi, amerlanertigut sanaartornissamik pilersaarusrusiornermit/siunnersuinermi, suliassap piviusunngortinnejcarneranut, piffissaq sivisujaartoq ingerlaqqaartarpoq. Oqartussaasut suliaqarnermi aatsaat suliassap piviusunngortinnejcarnerani imaluunniit suliassap naammassisup ingerlanneqalernerani, inunnik ajoqusertoqarluni sulitilluni ajutoortoqarpat imaluunniit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nalinginnaasumik nakkutiginnilluni takusaaneranut atatillugu, sanaartugassamik pilersaarusrusiornermi imaluunniit siunnersuinermi sullivinni avatangiisinut tunngasut eqqarsaatigineqarsimannngitsut, eqqumaffigilertussaavaa.

Pilersuisut, iluarsaassisartut, pilersaarusiortartut allallu akisussaasuunerat pillugu suliani paasissutissiineq aamma amerlanertigut annertuumik piffissamik atuiffiusarpoq. Tamanna pissutsinik arlalinnik pissuteqarpoq:

Siullermik kina pilersuisuunersoq, pilersaarusiorttuunersoq il.il. aammalu taanna sumi angerlarsimaffeqarnersoq erseqqinnerusumik misissorneqartussaavoq. Aappaattut suliaq taamaattoq erseqqinnerusumik amerlanertigullu piffissamik atuiffiusumik misissorneqartariaqartussaavoq, ilanggullugu amigaataasoq paasineqartoq pilersuisunut allanullu akisussaaffiliiffiussanersoq misissorneqarnera. Pilersuisut, pilersaarusiortut allallu akisussaaffeqassappata, kinaassusersiunngitsumik akisussaasoqartoq uppernarsarneqarsinnaassasoq tunngavissarititaavoq. Kiisalu pingajuattut teknikkikkut malitassanik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip politiinut nalunaarutiginninnissaq pillugu aalajangiinnginnerani erseqqinnerusumik misissorneqartussanik arlalinnik peqarsinnaavoq.

§ 84-imut

Aalajangersagaq malillugu sulisitsisumut akisussaasuutitsinissamut, unioqqutitsisoqarsimasoq, aammalu suliffeqarfimmi inuk ataaseq imaluunniit arlallit imaluunniit suliffeqarfik piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni pissarsisimasoq, tunngavissaritinnejqassaaq.

Sulisitsisup pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaasutinneqarnissaanut, sullivinni avatangiisinut inatsimmik unioqqutitsinissamut nammineerluni iliuuseqarsimassasoq piumasqaataanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi, inunniq annertuumik ajoqusertoqarluni imaluunniit toqumik kinguneqartumik ajutoornermik malitseqartumik unioqqutitsisoqarpat, sulisitsisoq akileeqqusisummik qaffasinnerusumik pineqaatissinneqarsinnaasoq, ersarissumik inatsisini tunngavissaqarnera qulakkeerneqarpoq.

Imm. 3-mut

§ 84, imm. 3-p atuunnerani, sullivinni avatangiisinut inatsimmi § 84, imm. 1 malillugu sulisitsisup pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaatinneqarnissaa, suliffeqarfimmi sulisut unioqqutitsisuullutik sullivinni avatangiisinut inatsisip unioqqutinneqarnerinut immikkut taagorneqartunut, atuutsinneqassanngilaq. Sulisitsisup sullivinni avatangiisinut inatsimmi kapitali 3 naapertorlugu pisussaaffini tamaasa naammassisimassagai, aammalu taamaakkaluartoq sulisup sullivinni avatangiisinut inatsimmut unioqqutitsisumik suliaqarneq ingerlassimagaa, piumasqaataavoq.

Aalajangersakkami naatsorsuutigineqarpoq, piffissami unioqqutitsiviusumi suliaqarneq, sullivinni avatangiisinut maleruagassanut naapertuuttunik, inatsisit malillugit suliarineqarsimasinnaagaluartoq aammalu isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu tamakkiisumik isumannaatsumik pisimasinnaagaluartoq.

Tamatuma saniatigut sulisitsisup sulisut tamakkiisumik ilitsorsorsimassavai, ilanggullugu isumannaallisaanermi iliuusissaasinnaasut atorneqarnissaat pillugu. Aammattaaq sulisitsisoq suliaqarnermut sunniuteqarluartumik nakkutilliisimassaaq.

Kiisalu aalajangersakkami naatsorsuutigineqarpoq, suliffeqarfik isumannaallisaanermut atortunik imaluunniit inuit illersuutissaannik il.il. pineqartunik suliffeqarfimmi sulisunut atugassiisimassasoq. Tamatuma atuunnerani atortut sulisunut ataasiakkaanut naleqqutissapput imaluunniit naleqqussarneqarsinnaallutik, atortut aserorsimassanngillat, atortut sullivimmiissapput il.il., illersuinermut atortut imaluunniit isumannaallisaanermut iliuusissat pissarsiarineqarsinnaallutik, eqqortumik ikkussorneqarsimallutik, atorsinnaallutik il.il., aammalu milluaasarfiit pisariaqartut il.il. ikkunneqarsimassapput aammalu atornissaat tamakkiisumik isumannaatsuussalluni.

Sulisup suliaqarnerup ingerlanneqarnerani sulisitsup ilitsersuutai malissimassanngilai, assersuutigalugu isumannaallisaanermut atortunik il.il., atugassiissutigineqartunik aammalu sullivimmiiittunik atuinani.

Sulisitsup pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaasuuneranik piumasaqarnissaq pillugu aalajangersakkat atuuffissaat, unioqqutitsinernut immikkut allattorneqartunut aamma § 83, imm. 3, nr. 1-4-mi taaneqartunut killeqarput.

Sulisitsup pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaaffeqarnerata killeqarnera pillugu aalajangersakkap atorneqarnissaanut, sulisoq piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni iliuuseqarsimassasoq, piumasaqaataavoq. Sulisup mianersuaalliorluni iliuuseqarsimanera naammappoq.

§ 85-imut

Unioqqutitsineq Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermut inatsit malillugu pineqaatissiinermik malitseqarsinnaappat, Naalakkersuisut imaluunniit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfuiup peqqussutinik aalajangersaasinnaanera aalajangersakkami periarfissiissutigineqarpoq. Aalajangersakkami allaffisornermut aalajangersakkat sunniuteqarluartumik atuutsinneqarnissaat ajornarunnaarsinneqarpoq.

§ 86-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq suliffeqarfintti aqtsisut allallu, sulisitsisunut pisut paarlattuanik, §§ 84, imm. 1, uniffik siulleq aamma 85, uniffiup aappaa malillugit kinaassusersiunngitsumik akileeqqusissummut akisussaatinnejarsinnaanngitsut, takuuk § 22.

Kikkut aalajangersakkami pineqartunut ilaandersut erseqqinnerusumik misissornissaanut § 22-mut nassuaatit innersuussutigineqarput.

§ 87-imut

§ 87-ip atuunnerani ingerlatseqatigiiffit il.il. (pisussaatitaallutilu pisinnaatitaasut) sullivinni avatangiisinut inatsit malillugu pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaatinnejarsinnaapput. Pisussaatitaallutilu pisinnaatitaasut pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaatinnejarsinnaanerat, § 84 malillugu sulisitsisut akisussaatinnejarsinnaanerattuulli, suliffeqarfuiup iluani inuk ataaseq arlallilluunniit mianersuaalliorluni imaluunniit piaaraluni sullivinni avatangiisinut inatsimmik unioqqutitsisimassasut, imaluunniit unioqqutitsineq suliffeqarfimmit piliarineqarsimassasoq,

piumasaqaataavoq. Inuk aalajangersimasoq unioqqutitsinermut pineqartumut akisussaatinneqarsinnaassasoq piumasaqaataanngilaq. Pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaatitsineq taamaalilluni unioqqutitsinernut kinaassutsimik taasiviunngitsutut taaneqartartunut aammalu arlalinngortunut, tunngassuteqarpoq.

Suliffeqarfut inummit pigineqartut anginerusut aamma pisortani sulisitsut aammattaaq sullivinni avatangiisinut inatsimmi § 87-imi pisussaatitaallutillu pisinnaatitaasunut taaguummi pineqartunut ilaapput.

Uniffiup aappaata malitsigisaanik, § 84, imm. 3 naapertorlugu sulisitsup pinerluttulerinermut inatsit malillugu akisussaaffiata killeqarnera pillugu aalajangersagaq, taamaaqataanik ingerlatseqatigiiffinnut il.il. atuutissaaq (pisussaatitaallutillu pisinnaatitaasut).

§ 88-imut

Aalajangersakkami, inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassanut unioqqutitsisumik sulisinneqarpata, angajoqqaatut oqartussaasuusup akisussaaffeqlarnera aalajangersarneqarpoq.

Akisussaaffeqlarnermi tunngavissaritinneqarpoq angajoqqaatut oqartussaasuusup inatsisinut unioqqutitsisumik sulineq ilisimasimagaa.

Taamaalilluni aalajangersakkami inuusuttoq Inatsisartut inatsisaanni maleruagassanut unioqqutitsisumik sulinnginnissaa qulakkeerniarlugu, angajoqqaatut oqartussaasuusoq sukannererusumik akisussaasutinneqarpoq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq piffissamut suliffiusumut maleruagassanut akerliusumik sulineq.

Aalajangersakkani inuusuttut immikkut oqimaatsunik sulinissamut illorsorneqarnissaat pingaaruteqartoq erseqqissarneqarpoq.

§ 89-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu akileeqqusissutit nunap karsianut tutsinneqassasut.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami, Inatsisartut inatsisaata malinneqarnera qulakkeerniarlugu, akileeqqusissuteqarnerit tulleriissaartut atornissaannut periarfissiisoqarpoq.

§ 90-imut

Inatsisartut inatsisaata unioqquitinneqarnera pillugu suliassat Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi siullertut suliarinnittussami suliarineqartarnissaat naleqquttuusorineqarpoq. Tamanna aamma siusinnerusukkut sullivinni avatangiisit pillugit maleruagassat unioqquitinneqarnerat pillugu suliani pisarsimavoq.

§ 91-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat aatsaat ulloq 1. juli 2018 atutilissaaq, tamannalu suliassaqarfip akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaanut naammattumik piffissaqartitsinissaq qulakkeerniarlugu pisariaqartutut isigneqarpoq.

Imm. 2-mut

Imartani sullivinni avatangiisit kapitali 11-mi aalajangersakkani maleruagassiivigineqarnerisa kingunerisaanik, aalajangersakkat taakkua aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi, siusinnerusukkut imartani isumannaallisaanermut peqqinnissamullu maleruagassiiviusimasut, atorunnaarsinneqarput.

Imm. 3-mut

Qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngornernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 4-p atorunnaarsinneqarnerani, sulisartunut qinngornerit ioninngortitsisartut, qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngornernut illersuuteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassaqartinneqarpoq. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik sullivinni avatangiisintut suliassaqarfip iluani qinngornerit aamma qinngornernut illersuuteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni piumasaqaatinut nakkutilliissaq, takuuk § 68, imm. 1, nr. 8.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik § 68, imm. 1, nr. 8-imi, takuuk § 81, imm. 1, nakkutilliisussaataanerup saniatigut qinngornerit ioninngortitsisartut qinngornernullu illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik piumasaqaanik nakkutilliinermi ikuunnissamut Naalakkersuisunit peqquneqarsinnaavoq.

Peqqissutsimut oqartussat aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik aammattaaq qinngornerit ioninngortitsisartut qinngornernullu illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat atorlugit annertusisamik nakkutilliineq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiorsinnaapput, tak. § 80, imm. 2.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami nunami sullivinni avatangiisiniut suliassaqarfíup maannamut maleruagassiivigineqarnera nalunaarummi aalajangersarneqartoq, nalunaarutinik nutaanik taarserneqarnissaasa tungaannut, atuutiinnarnissaa qulakkeerneqarpoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq suliassaqarfíimmi danskit maleruagassiineranit kalaallit maleruagassiinerannut ajornartorsiutitaqanngitsumik ikaarsaarnerup ingerlanissaanut iluaqsiinissaq.